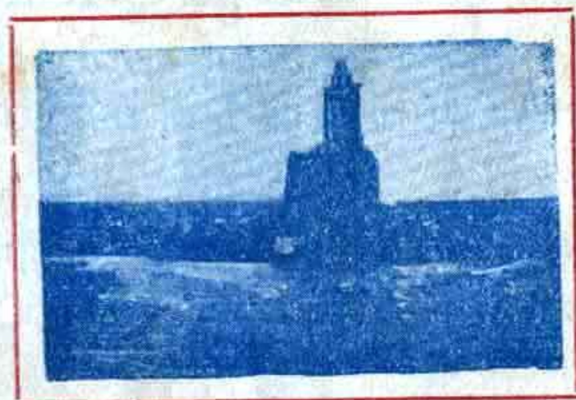

CONSTANȚA
ȘI
TEKIRGHIOLUL

GHID ILUSTRAT

1924

INSTITUTUL GRAFIC „ALBANIA“ CONSTANȚA

DOBROGEA ECONOMICĂ

Revistă lunară

Secretar de redacţie I. N. DUPLOYEN

Singura revistă dobrogeană de specialitate răspândită în Dobrogea veche şi Cadrilater

Redacţia şi Administraţia:
CONSTANŢA Str. Marcu Aurel 11

PREFATA

„Constanța și împrejurimile sale" este o lucrare, menită să aducă mari servicii tuturor acelora, cari vizitează primul nostru port maritim.

Alcătuitorii dovedesc că sunt niste adânci cunoscătorii al acestui oraș, pe care ni-l prezintă sub toate aspectele sale și reușesc să intereseze atât pe istoric și pe arheolog, atât pe geograf și pe etnograf, atât pe turist și pe escursionist, cât și pe cei ce vin la Constanța după afaceri sau pentru băi.

Bogatul material, strâns cu multă conștiințiozitate de autori, este foarte judicios împărțit în capitole și prezentat în chip atrăgător.

O descriere generală ne înfățișează Constanța modernă și împrejurimile ei atât din punct de vedere pitoresc și artistic, cât și din cel politic și economic.

Ni se dă de asemenea un rezumat al istoriei acestui străvechiu oraș hellenic, Tomis, ni se descrie ruinile sale și ni se arată însemnătatea lor pentru artă și istorie.

Dar ceea ce face din cartea aceasta călăuză neprețuită este marele număr de informațiuni de tot felul, care ușurează în gradul cel mai înalt o călătorie de plăcere sau de afaceri la Constanța.

Negustorii vor găsi în acest volum un bogat și variat material economic, o descriere amănunțită a portului cu admirabilele sale instalațiuni, adrese ale marilor comercianți angrosiști sau detaliști, importatori sau exportatori, ale autorităților etc.

Excursioniștii și cei ce vin să petreacă vara la Constanța vor afla de asemenea în călăuză aceasta știri, extrem de interesante, privitoare la hoteluri, restaurante, localuri de petrecere, prăvălii de încrcdere, medici, avocați, tarife în vigoare pentru birji, automobile, șalupe, orariul plecării și sosirii trenurilor, a vapoarelor etc.

Alcătuitorii tipărind opera lor, pe lângă realele servicii ce aduc tuturor vizitatorilor Constanței, îmbogățește literatura noastră atât de săracă în lucrări de acest gen și dă un model de mare valoare celor ce ar dori să-i imiteze pentru alte localități.

O. TAFRALI

PROFESOR UNIVERSITAR

CONSTANŢA ŞI TECHIRGHIOLUL

GHID ILUSTRAT PENTRU VIZITATORI

1924

alcătuit de TH. IONESCU și I. N. DUPLOYEN, Ziariști

Redacţia şi Administraţia Str. Tomis No. 19—CONSTANŢA

Identitatea posesorului călăuzei

Numele şi pronumele ....

Domiciliu de origină: Oraş .... Str. .... No. ....

Vârsta: .... Anul naşterei ...., luna .... ziua ....

Talia: .... cm.

Greutatea: (la sosire) .... kgr. (la plecare) .... kgr.

Numărul ceasornicului ....

Măsura: ghetelor .... ; mănuşilor .... ; pălăriei .... ; *gulerelor* ....

In caz de accident a se anunţa d. ....
.... *oraşul* ....
Str. .... *No.* .... *Telefon No.* ....

Agenda vizitatorului

PROGRAM

de întrebuințarea timpului pentru prima săptămână de ședere la Constanța sau Techirghiol

ora	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sămb.	Dum.
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							

BUGETUL VIZITATORULUI
pentru 15 zile de şedere la Constanţa sau Techirghiol

DATA Luna	DATA Ziua	Hotel	Masă	Baie	Tren la Mamaia şi trăsuri	Jurnale şi cărţi	Aperitive	Bacşişuri	Diverse	Total pe fiecare zi
Total										

INVENTARUL VIZITATORULUI

Efectele şi obiectele cu cari a sosit

IMBRĂCĂMINTE:

.... *Costume (pe culori)* ....
.... *perechi de ghete (pe culori sau categorie)* ....
.... *pălării (idem)* ....
.... *mănuşi (idem)* ....
.... *pardesiuri* ....
....
....

RUFĂRIE:

.... *cămăşi*
.... *indespensabili*
.... *flanele*
.... *ciorapi*
.... *gulere*
.... *manşete*
.... *prosoape*

DIVERSE:

.... *umbrele*
.... *bastoane*
.... *tabachere*
.... *port-cigarete*
.... *bricege*
.... *brice*
.... *perii*

Un cuvânt înainte

Pentru prima oară apare un ghid al oraşului Constanţa. Nevoia unei astfel de publicaţii a fost resimţită de mult, dar ne-a lipsit iniţiativa care să umple această lacună.

Cu binevoitorul sprijin al Primăriei, al Camerei de Comerţ, al Sfatului Negustoresc, al Asociaţiunilor hotelierilor şi restauratorilor, etc. am putut înfăptui această călăuză.

Scopul ei este a face cât mai cunoscută, în cercuri cât mai largi, frumosul oraş, pe care cu mândrie îl numim „Perla Mărei Negre".

Pentru călăuzirea numeroşilor vizitatori, pentru nevoile practice ale cetăţeanului am alcătuit acest ghid, punându-le la îndemână date şi informaţiuni de ordin practic.

Ne dăm perfect seama că lucrarea noastră nu este desăvârşită, că prezintă multe lipsuri, nădăjduim însă că la noua ediţie, ce va apare în cursul lunei Aprilie 1925, vom com-

plecta toate scăderile şi vom da la lumină o operă cât mai complectă, cât mai desăvârşită.

Mulţumim în deosebi d-lui Virgil Andronescu, primarul oraşului, d-lui George Georgescu, prezidentul Camerei de Comerţ, d-lui Ilie Mecu, inspector general al Băncei Naţionale, d-lui Bărbulescu, prezidentul Asociaţiei hotelierilor, d-lui Nicolae Ştefan, prezidentul Asociaţiei restauratorilar, d-lui Toma Creţu primarul comunei Techirghiol, Ion El. Petrescu, Directorul Băncii Ganerale a Ţării Româneşti, care ne-au îndrumat, ne-au sprijinit cu cuvântul şi fapte pentru a putea înfăptui acest prim Ghid al oraşului Constanţa şi al staţiunei balneare Techirghiol.

Editorul

CONSTANŢA

Constanţa şi împrejurimile sale

Constanţa istorică

Timpurile legendare.—Legenda întemeereí cetăţei Tomis.—Colonizarea din Milet. —Epoca romană.—Stăpânirea turcească.—Vremurile noui.

Origina oraşului Constanţa se pierde în negura timpurilor.

Primul nume al oraşului a fost *Tomis*, o colonie milesiană despre care poetul Ovidiu în *Tristele* lui ne povesteşte o legendă:

„Inde Tomis dictus locus hic, quia fertur in ielo.
Membra soror fratris consecuisse sui".

(Acest loc fu numit apoi Tomis, fiindcă aci se zice că o soră a tăiat membrele fratelui său).

Legenda despre care pomeneşte poetul roman că se referă la Tomis, datează din 'nainte de războiul Troei, adică cu 12 secole înainte de Cristos.

Se spune că Jason, eroul mitologic, voind să răpească lâna de aur, din ţara Calchidei, s'a îmbarcat cu mai mulţi tovarăşi pe o corabie numită Argo — expediţia argonauţilor. Ajungând în Calchida, Iasson ajutat de Medea fiica regelui, răpeşte lâna de aur şi părăsesc pe furiş Calchida, luând în corabie şi pe fratele fetei, Absirt. Urmăriţi de rege, pe mare, şi fiind în primejdie de a fi ajunşi, fugarii debarcă pe stânca Constanţei, unde îl tae în bucăţele pe copilul Absirt, iar capul înfipt într'o prăjină îl aşeză pe un loc înalt, pentru ca regele urmăritor văzându-l, să se coboare din corabie ca să-şi îngroape copilul, iar ei, în timpul acesta să fugă mai departe. De la acest episod mitologic se trage şi numele Tomis, care vine de la verbul grec temno, a ciopârţi.

Ovidiu şi Strabo, arată că oraşul pe la începutul erei creştine, era întărit cu şanţuri, cu ziduri şi cu porţi, care în două rândur abia au putut rezista năvălirii barbarilor. De aci începe istoria scrisă a bătrânei colonii milesiene.

In secolul VII înainte de Cristos, se aşează la Constanţa o colonie de greci din Milet (Asia mică).

Aceşti elini au mai întemeiat şi alte colonii pe ţărmul romă-

nesc al Mărei Negre, cum a fost Istria, Calatis (Mangalia) etc. Populaţia băştinaşe din Dobrogea nu trăia în bună înţelegere cu cetăţile grece şi de aceia vedem că şi Tomisul s'a încins cu ziduri de cetate. Aceste ziduri au fost descoperite cu prilejul unor săpături făcute pentru o clădire, pe locul unde azi este cooperativa Tomis, la întretăerea străzei Scarlat Vârnav cu Bulevardul Ferdinand.

A eşit la iveală un turn al cetăţei pe care s'a găsit o inscripţie din care reese că zidul a fost construit de corporaţia măcelarilor din Tomis.

Sub romani, oraşul Tomis ajunge la o mare înflorire, devenind o adevărată metropolă comercială a întregului Pont Euxin.

Cu Traian, oraşul nostru ia o desvoltare care întrecea pe toate coloniile pontice de pe coastele apusane ale Mării Negre. Tomis devine prin organizarea imperiului sub Diocleţian (anul 297 d. Chr.) capitala provinciei Scythia Minor, care se întindea cam în marginile Dobrogei de azi. La Tomis era reşedinţa acelui „Dux limitis provinciae Scythiae", care avea în mâinele sale puterea militară a ţinutului roman de la gurile Dunării.

Până pe timpul lui Justinian fu epoca de aur a orașului nostru, care era cel mai înfloritor atât prin mulţimea construcţiunilor private cât şi a edificiilor publice. Tomis trebue să se fi întins mult în mare; şi acum se mai văd urme de zidării şi pietre de clădiri, care s'au prăbuşit pe stâncile ce se prelungesc sub apă. In fundul golfului s'au descoperit urmele unei construcţii neobişnuit de mari, care după felul lor par'că-ar fi urmele unui templu din epoca celei mai mari desvoltări a Tomisului. La marginea oraşului era Necropolea, care a dat o mulţime de sarcofage, arătând prin numărul lor desvoltarea la care ajunsese vechia colonie milesiană în secolul al IV şi următori d. Chr.

Dar nu numai sub raportul politic, ci şi religios Constanţa, era însemnată prin drept credincioşii ei apostoli ai creștinismului, în părţile acestea, pe unde sămânţa aruncată de apostolul Andrei începuse a rodi. Le Quien în lucrarea sa de erudiţie „Oriens Christianus" enumără 12 episcopi, a căror listă începe în anul 290 cu Evangelicus. Nu-i voi cita pe toţi, destul a spune numai că cel din urmă, Valentinian, arhipăstoreşte în Tomis pe timpul lui Justinian, sub care oraşul nostru apare cu noua sa numire de Con-

stantiana, pomenită pentru întâia oară de Procopiu în scrierea sa „De Aedificiis".

Năvălirea şi mai apoi stăpânirea bulgară a Ţarului Simeon, rade din temelii falnica Metropolă a Pontului, de nici urme din ea nu mai rămân. Chiar şi numele de Tomis a fost cu desăvârşire uitat; de aceia unii învăţaţi îl căutau pe la Timişoara; alţii pe la Cetatea Albă, pe la Tulcea sau Babadag. Iar ilustrul Mommsen adoptând părerea unui Consul grec, Vretos, identifica Tomis cu Anadolkioi, bazat pe simpla găsire a unei pietre cu inscripţia oraşului în satul vecin Constanţii.

Azi nici o îndoială nu mai rămâne despre identitatea Tomisului cu Constanţa. Aşa dar în veacul al 10-lea istoria oraşului nostru tace. Il învăluise întunericul barbariei, astfel că şi-a ascuns istoria sub propriele lui ruine.

Aceasta durează până în veacul al XII-lea, când Veneiianii şi mai în urmă Genovezii reînviară Constantza după cum stă scris în *portulanele* medievale.

Lucrările acestor „marchands et guerriers" şi mai ales nu-

mele Genovezilor a dăinuit până târziu încoace. La Constanţa, vechiul port genovez a fost mărit de Englezi ; iar ruinele magaziilor genoveze stau şi acum în picioare. Apoi la Mangalia digul Genovez înfruntă şi acum valurile Mării. Gura Sf. Gheorghe ne aminteşte de patronul republicei care figura pe toate stindardele ei.

Cucerirea turcească de la sfârşitul veacului XIV, pune capăt stăpânirii latinităţii asupra Constanţei. Portul său este din ce în ce mai puţin frecuentat de vase, din cauza nesiguranţii plutirii Turcii numiră Küstenge, locul exilului poetului roman.

Stăpânirea turcească în Dobrogea, însemnează o perioadă de întuneric. Siepa se colonizează cu tătari, un popor care a stat departe de navigaţie ; lacul Razelm şi gurile Dunării se împotmolesc şi porturile decad. Răsboaele ruso turceşti nu lăsa în urma lor decât ruină şi cenuşă E destul să citim numai ce scrie medicul francez Allari care a participat la răsboiul Crimeei în Dobrogea, ca să ne dăm seama de efectele groaznice ale acestor răsboae. In Constanţa nu rămasese decât câteva case şi o mână de locuitori mai puţin numeroşi ca într'un cătun. Provincia era o mare de ierburi cari se coseau pentru nevoile armatei franco-turce. Că o biată

mahala turcească, am moştenit şi noi Constanţa. In mijlocul oraşului, case dărămate şi maidane, iar de pe la Grand-Hotel spre Anadolchioi nu te puteai aventura decât cu pază, de frica lupilor. Portul mic şi împotmolit, abea putea adăposti patru corăbii mici de câteva tone. Tot comerţul consta în descărcarea câtorva butoae cu măsline şi încărcarea câtorva tone de cereale. Pe la 1890, Constanţa încă era un biet târguşor cu 7—8000 locuitori.

*

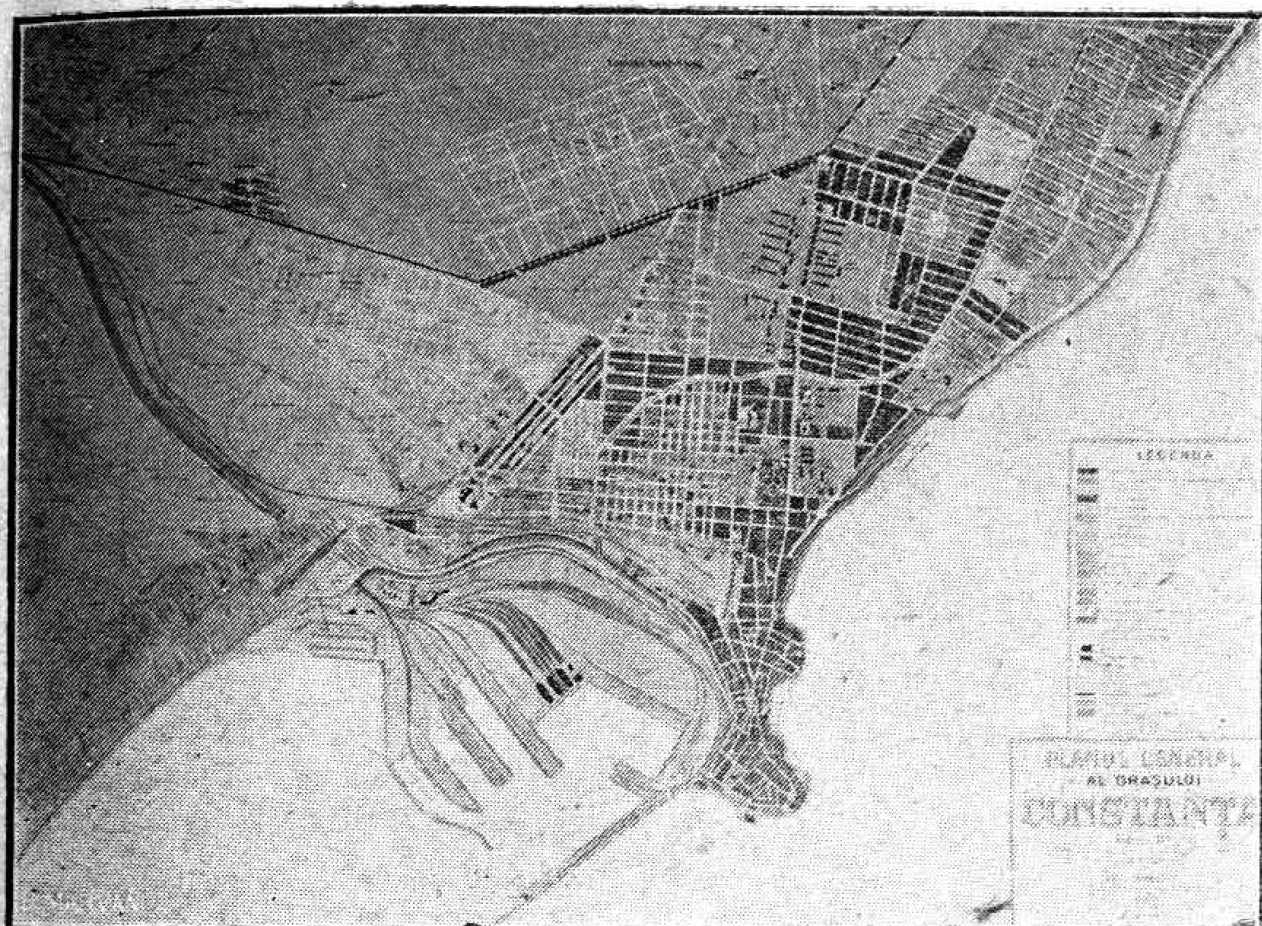
Oraşul şi portul Constanţa, nu-şi ia avânt decât odată cu construirea măreţului pod de peste Dunăre. Fără acest pod, comerţul Constanţei ar fi fost ameninţat, căci ştiut este că un port cu atâta înfloreşte mai bine, cu cât magazia sa, are un hinterland mai întins din care să absoarbă bogăţiile. Dar construirea podului de peste Dunăre a trebuit neapărat să stea în legătură cu altă operă măreaţă şi anume crearea portului Constanţa, care a trebuit să fie adâncit, indiguit şi înzestrat cu silozuri, magazii şi alte instalaţii necesare funcţionării unui port comercial modern. Graţie acestor opere mari cari vor fi o veşnică glorie a înţeleptei domnii a Regelui Carol, Constanţa a propăşit din toate punctele de vedere, aşa în cât astăzi ea poate adăposti între zidurile ei o populaţie de peste 65.000 de locuitori *).

---

*). In acest scurt istoric al oraşului Constanţa ne-am servit de lucrările „Ricordo di Constanţa“ de Col. Ionescu Dobrogeanu şi de „Discursul de deschidere al Congresului Camerilor de Comerţ“ de d. George Georgescu prezidentul Camerei de Comerţ.

BERE
LUTHER
BERE à la PILSEN
FURNIȘORII CURȚEI REGALE

Constanţa de azi

Planul actual al oraşului Constanţa

O plimbare prin oraş

Coborând de pe peronul gărei, la dreapta mergând spre centru, pe strada Traian, avem următoarele edificii publice: *Tribunalul, Curtea de Apel şi Prefectura Judeţului,* trei clădiri impozante având în faţa Curţei de Apel o frumoasă grădină.

In faţa acestor clădiri este un squar mic, în mijlocul căruia era înainte de război o statue, reprezentând Dorobanţul român, care la 1877 a câştigat independenţa şi a readus la sânul patriei provincia Dobrogeană, iar la 1913 a întregit-o.

Mai jos, tot pe partea dreaptă, o clădire mare, în stil românesc; este *liceul Mircea cel Bătrân.*

La dreapta liceului, începând din stra. Tomis, porneşte str. Rosetti unde este Templul israelit de rit oriental, o frumoasă clădire, impunătoare şi bine întreţinută.

Intrând în Piaţa Independenţei în mijlocul căreia se află *statuia lui Ovidiu*, despre care ne ocupăm pe larg în capitolul Monumente.

Piaţa Independenţei are forma unui semicerc. In mijlocul pieţei se ridică falnic *Palatul Comunal*, o monumentală clădire modernă.

Pe trotuarul din stânga al pieţei, sunt restaurantele *Elita, Bursa şi Bristol*, iar în colţul străzei D. A Stursa se detaşează *Palatul Băncei Marmorosch Blank* (fost Mercur).

Din piaţă spre port, duc patru străzi, din dreapta spre stânga pieţei şi anume: str. Ovidiu, str. Lascar Catargiu pe care se află la No. 7 *Varieteul Britania* sub direcţiunea d-lui Mişu Georgescu şi multe alte clădiri moderne ca *Palatul Băncei Camerciale, Hotel Regina, Casa Prezente, Biserica Catolică, Casa Embiricos*, construcţie nouă în stil renaissance, datorită architectului A. Davidescu din Bucureşti, şi *Palatul Băncei Generale a Ţărei Româneşti*.

A treia stradă care o porneşte din centru spre port este str. Gr. Cantacuzino.

La întretăerea cu strada Băiei se ridică *moscheia Regele*

Carol şi mai jos pe dreapta, o clădire masivă. *Palatul Băncei Agricôle*, iar între străzile Roşiori şi Buleverd, *Catedrala Episcopală*, înconjurată de o grădină frumoasă. Biserica bulgară este ridicată în acelaş cartier pe str. Maior Şonţu.

Strada D. A Sturza fostă Romană, este a patra care începe din strada Independenţei şi are mai multe clădiri frumoase, de exemplu la No. 13 *Villa Sadoveanu*, cu o grădină care coboară până la mare. — Villa este ocupată de către *Biroul de expediţiuni* al *d lui Petru G. Manta*, un cunoscut comerciant de pe piaţa locală.

Mai la vale, în piaţa Basarab, este palatul *Băncei Româneşti*, *Hotel Boulevard*, *Casa Benderli* distinsă prin stilul ei secession şi în colţul Bulevardului, *palatul Manisalian*, un giuvaer de artă architectorică şi decorativă.

Palatul Manissalian

Bulevardul Elisabeta începe din capul străzei Ovidiu şi are numai pe partea stângă cu faţa spre mare, ville frumoase, printre care remarcăm *Banca Naţională*, fosta villă Cănanau, *Banca Cerealiştilor* fosta casă Pilescu, etc. până în capăt unde în coasta fostului Hotel Carol, este *vechiul far* de piatră, rămas astăzi doar o piesă decorativă a bulevardului şi grădinei din dreapta lui. Pe

partea dreaptă a Bulevardului este o terasă în faţa cazinoului. Paralel cu Bulevardul Elisabeta, este Bulevardul General Averescu, care în dreapta are marea şi în stânga o grădină publică foarte îngrijită, cu flori şi alee.

Cazinoul Comunal situat în mijlocul Bulevardului şi vis a vis, are sub terasa de pe bulevardul Elisabeta, o spaţioasă hală de bere şi restaurant de vară,

Pe strada Remus Opreanu, mergând spre centru, lăsăm în dreapta, clădirea fostului *Hotel Carol* şi *Hotel Palace*, o construcţie în stil modern.

In palatul Băncei Marmorosch Blank din piaţa Independenţei cu intrarea prin str. Marc Aureliu, este *Bursa de mărfuri şi cereale* cu aranjamentul interior similar instituţiunilor din marile centre apusene.

Revendind iar în piaţa Independenţei, unde găsim restaurante, cofetării, berării şi magazine luxoase, înainte de a sui strada Carol, avem în dreapta vechiul palat *„Mercur"* o interesantă clădire în stil ogival.

La No. 6 pe strada Carol sunt instalate birourile *Camerei de Comerţ* şi ale Camerei arbitrale şi de conciliaţiuni.

Să lăsăm în urmă tot şirul de magazine şi ajungem la Piaţa Unirei unde sunt *două hale,* una de carne şi alta de peşte, iar în jurul lor, gherete pentru desfacerea zarzavaturilor, ouă păsări etc.

Oficiul Poştal, telefonic şi telegrafic se află mai sus pe str. Carol. Este o clădire frumoasă cu decoraţiuni în stil arab şi a servit pe vremuri de Palat Comunal.

Până în piaţa Carol unde remarcăm clădirea frumoasă a *Grand Hotelului* nu este nimic deosebit.

La întretăerea cu str. Ştefan cel Mare (fostă Mangaliei) este

Grădina publică. In partea ei din spre strada Mircea se construeşte noul local de liceu, iar ceva mai sus pe str. Carol, vis-a-vis de grădina publică este *Biserica Evangelică* o clădire cu o faţadă impunătoare în stil gotic.

Paralel cu strada Carol, începând din Piaţa Independenţei este strada Mircea cel Mare care merge de-a lungul malului mării.

In capul străzei Tomis, la malul mării este *biserica şi şcoala armeană* iar în dreapta, deasupra plajei populare „*Duduia*" este *villa Ghicha* o drăguţă clădire construită din lemn, în stil elveţian. Tot pe strada Mircea este *Templul spaniol, Şcoala şi Biserica greacă* la colţul străzei Alex. Lahovary, unde se află, jos spre mare, *teatrul Elpis* şi *Băile moderne.*

Dincolo de strada Ştefan cel Mare, sunt pe partea dreaptă a străzei, peste drum de construcţia liceului, *pavilioanele ministerului de finanţe* unde locuiesc funcţionarii vămei. Urmează apoi cartierul militar; *Cazarma pompierilor, Reg. 34 infanterie şi Comandamentul Diviziei de mare.*

Strada Ştefan cel Mare, fostă Mangaliei, este o stradă pur comercială, şi pe o parte şi pe alta sunt diferite magazine, până dincolo de oborul de cereale, până la spitalul Comunal.

Şcoala Navală şi Institutul Maritim

Şcoala Navală este pe strada Traian în dreapta gărei.

In piaţa Griviţei No. 1 este *Biserica Adormirea Maicei Domnului* şi în faţa ei Bustul lui Ion Bănescu fost primar al oraşului.

In partea dinspre Nord şi Vest oraşul este înconjurat de Bulevardul Regina Maria pe care dacă mergem spre Mamaia întâlnim în dreapta *spitalul militar* şi *Parcul Tataia.*

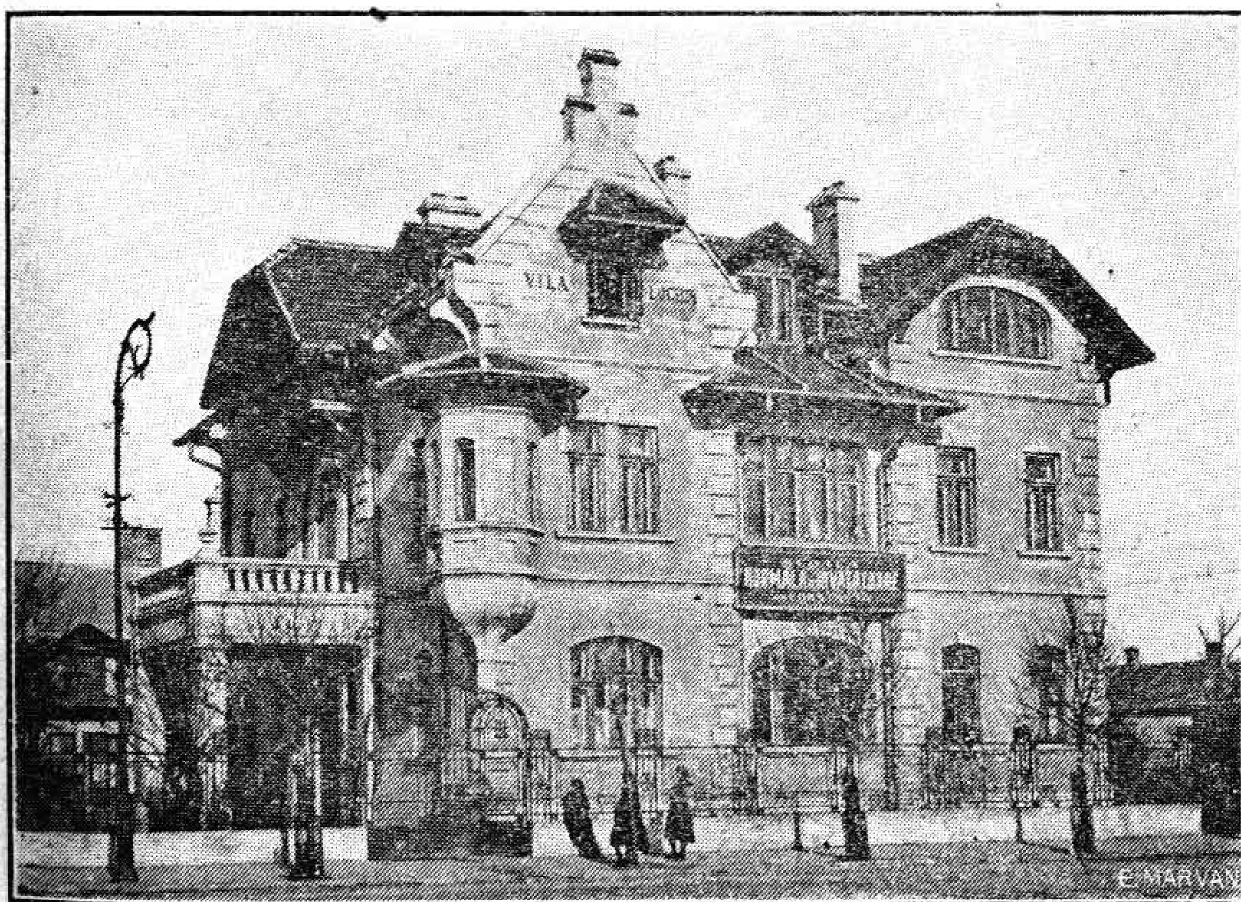
Celelalte străzi prezint o importanţă secundară, fiind lipite de clădiri publice mai importante, afară de Administraţa financiară pe str. Costache Negri colţ cu strada Vasile Alexandri şi *Şcoala Mahomedană* pe strada Cuza Vodă.

Constanța sub raportul școlilor

Daca privim orașul Constanța sub raportul cultural vedem că, în această direcție, atât Statul cât și Comuna au lucrat mână în mână, pentru consolidarea învățământului care este baza vieței noastre naționale.

Din an în an, numărul școlilor s'a înmulțit, populându-se tot mai mult cu școlari Români și fii de cetățeni Români.

In anul 1878, la reocupare, nu avea decât o școală primară, astăzi are 8 școli de băeți, 5 de fete și 8 grădini de copii.

Școala Normală de fete

Școlile secundare de asemenea s'au înmulțit și de unde în anul 1897, nu era în orașul Constanța decât un gimnaziu cu 4 clase, astăzi există un liceu de băeți, unul de fete, o școală normală de băeți și alta de fete, un seminar, o școală comercială superioară si una navală.

Acum în urmă s'a înființat o școală de meserii, datorită stăruințelor actualei ad-țiuni comunale, care va funcționa odată cu deschiderea anului școlar.

Ce e de văzut la Constanţa

Monumente — Clădiri publice — etc.

Statuia lui Ovidiu

In piaţa Independenţei. în faţa monumentalei Primării, se înalţă falnic statuia în bronz a lui Ovidiu.

Este opera celebrului sculptor italian Ferari Ettore care s'a oferit la 1877 să nemurească pe marele poet roman. Ea are 2.50 m. înălţime şi reprezintă pe poet năpădit de gânduri. Piedestalul este de marmora albă, pe soclu stă scris patru versuri din elogia III-a a cărţei a III-a a Tristelor sale :

Hic ego qui tenerorum lusor amorum
Ingenio pe ii Naso poeta meo
At tibi qui transis, ne sit grave quisquis amasti
Dicere : Nasonis molliter ossa cubent,

(Eu care zac aci, cântătorul dragostelor tinere, poetul Nasone am perit din cauza geniului meu ; şi tu care treci şi ai iubit, să nu-ţi fie greu a zice : fie-i ţărâna uşoară lui Nasone,)

* * *

Poetul Ovidiu s'a născut la *Sulmo* în Brutium, azi Sulmona din Italia la anul 43 înainte de Cristos Numele lui întreg era Publius Ovidius Naso. Părinţii îi erau bogaţi şi se trăgeau dintr'o veche familie nobilă, din ordinul călăreţilor, cu drepturi senatoriale.

Ovid'u intră astfei în lume, înconjurat de toţi sorţii norocului şi fericirei.

După educaţiunea elementară îngrijită din casă, Ovidiu şi fratele său au fost trimişi de părinţi la Roma, ca să se desăvârşiască în studiile juridice.

Ovidiu a învăţat dreptul şi arta vorbirei, cu retorii celebri: Aurelius Fuscus, Portius Latro şi ilustrul Messala.

Avocatura şi viaţa publică nu momiau însă pe tânărul Naso, care se simţea atras mai mult de poezie.

Ovidiu părăseşte de timpuriu baroul, şi se duce să facă o călătorie prin Grecia, după obiceiul tuturor tinerilor romani nobili, gustând astfel din frumosul elin.

Ovidiu a făcut şi o călătorie mai lungă prin Asia, de unde s'a întors prin Sicilia.

In viaţa lui de familie, poetul a fost cam nestatornic, căci a trebuit să se despartă de primele sale două soţii, ca să găsească împăcarea şi iubirea în a treia căsătorie.

Ovidiu a trăit pe timpul celor mai mari poeţi ai Romei: Virgiliu, Horaţiu, Tibul, Propertius şi s'a bucuraf de tovărăşia şi consideraţiunea lor. La curtea împătatului August era de asemenea stimat şi primit cu toată dragostea şi cinstea.

Ovidiu era un puternic temperament poetic şi'o natură uşoară şi elegantă. El a fost cântăreţul dragostelor trecătoare şi-a vieţei nervoase din pragul decadenţei romane.

Tocmai la bătrâneţe, la vrâsta de 50 de ani, vine asupra lui ca un blestem, urgia lui August, care-l exilează la Tomis, fără nici o judecată şi fără să se ştie nici chiar azi, cauza acestei grozave prigoane.

Ovidiu a luat drumul pribegiei asupra iernei, în luna lui De-

cembrie, anul 9 d. Chr., silit de răzbunarea neînţeleasă a împăratului, care-l iubise atâta mai înainte.

In *Tristele* lui, Ovidiu şi-a plâns durerea şi înstrăinarea, cu toată desnădejdea omului părăsit şi gonit.

Asupra cauzei acestei deportaţiuni barbare, s'au dat mai multe păreri, de către diferiţii comentatori ai lui Ovidiu:

Se zice că ar fi existat legături de dragoste vinovată, între poet şi Iulia, fica lui August.

S'a mai zis că Ovidiu ar fi scos din minţi cu poezia sa pe Iulia, fiica Iuliei exilată şi nepoată împăratului, luându-se mai ales în vedere că această nepoată a fost exilată în Insula Tremurus, în acelaş an în care Ovidiu a fost trimis la Tomis.

Unii au susţinut că existau legături oprite între Ovidiu şi Livia soţia lui August; s'a mai zis de asemenea că poetul abuzând de accesul lui la Curte, ar fi ştiut despre incestul împăratului cu fiica sa Iulia.

Statuia Ovidiu

Toate însă nu sunt decât simple păreri.

Judecând după această atmosferă de mister şi cu ajutorul câtorva deducţiuni istorice, cercetătorii din urmă s'au oprit totuşi la o părere, care par'că ar descoperi tot adevărul:

August, stăpânit de ambiţioasa femeie, a mers cu orbirea până a-şi exila copiii, a-şi îndepărta şi ucide prietenii şi rudele, rămânând astfel tot mai izolat şi mai străin, în voia şi capriciile Liviei.

Poetul Ovidiu rămăsese printre ultimii prieteni, cari mai vedeau acum pe împărat, în singurătatea bătrâneţelor lui triste.

In una din vizitele lui neaşteptate, Ovidiu ar fi surprins un complot urzit de Livia şi Tiberiu în palat. E drept că August, în ul-

timii ani, se căia amar de-a fi adoptat un străin ca să-i urmeze la tron şi de-a fi gonit dela el pe toţi ai lui, aşa că era gata să revoace hotărările şi proscripţiunile făcute din vina altora.

Ovidiu, stăpân pe grozavul secret, ar fi avut uşurinţa să mai spună şi altora taina dela curte. Livia însă răzbunătoare şi atotputernică, a lovit atunci în Ovidiu fără milă. Ș'aşa s'a făcut ca August stăpânit de o femeie veninoasă, a exilat pe vechiul şi marele lui prieten, trimiţându-l atât de departe de familie şi de Roma.

Din toate acestea se vede că adevărul asupra tristului exil al lui Ovidiu, va rămânea încă ascuns timpurilor din urmă.

Pretextul licenţei şi puterei conrupătoare, din poeziile lui şi mai ales din cartea „Ars amandi", erau numai o simplă pricină căutată, — mai ales că poetul scrisese poemul implicat cu 10 ani înaintea exilului.

August n'a vrut să lovească cu prea mare asprime pe Ovidiu căci exilul poetului, era o simplă *relegaţiune*, fără confiscare de bunuri, aşa că putea să se folosească de averea lui şi să se bucure şi de drepturile lui de *Cives romanus*.

Plecarea lui Ovidiu din Roma, unde lasă soţia şi pe fica sa nemăritată Perilla, ne-au rămas admirabil descrise de însuşi exilat, într'o înduioşitoare elegie.

Reminescenţele din călătoria pe mare, cu frământarea talazurilor si asprimea vânturilor îngheţate de iarnă, Ovidiu le-a dat ca un bocet disperat în *Tristele* şi *Ponticele* lui plângătoare.

Ajuns la Tomis, în ţara Heţilor barbari, poetul cel deprins la cântece şi la viaţă bogată, s'a afundat tot mai mult în tristeţă şi singurătate, scriind numai epistole de jale şi păreri de rău, acelor rămaşi la Roma, în care revenea ca o invocaţiune, implorarea clemenţei lui August.

Cât de departe era Tomisul de Roma, pe vremea aceeia!

Intr'o scrisoare sfâşietoare, Ovidiu, spunea soţiei sale:

„Dum tua pervenit, dum littera nostra reccurens, tot maria ac terras permeat, annus abit“.

(Până când să-mi vie scrisoarea ta şi tu să o primeşti pe a mea, o să treacă un an).

Ovidiu a trăit la Tomis 8 ani de înfrânare şi aşteptare zadarnică, în care timp a implorat continu îndrumarea cesarilor de la Roma, ca să-l scape din ţinuturile reci si barbare. Ajuns de intristare şi durere, surghiunitul poet, a murit la Tomis, în anul 17 d. Cr., în vârstă de 50 ani, în primii ani ai domniei lui Tiberiu.

Operile lui Ovidiu

Amores.—Ovidiu scrie în cei dintâi ani ai tinereţei, poemele din cartea sa *Iubire*, în care el îşi manifestă toate calităţile şi păcatele sale de poet şi om. El se arată de un *libertinagiu*, cari ar fi scandalizat un alt secol, decât acela în care a trăit. După Ovidiu iubirea e un sentiment vulgar, satisfăcând ardoarea simţurilor, iar nici de cum un sentiment superior şi cast, care să contopească două suflete, în devotament şi sacrificii reciproce.

Muza lui Ovidiu, „Corina“, nu subjugă prin candoarea şi iubirea ei aleasă, ci prin aprinderea simţurilor şi prin depravare.

Poezia aceasta de tinereţă e prin excelenţă erotică şi are calitatea de a ne da o icoană plastică a moravurilor din epoca aceea.

Remediorum amoris.—*Remediul dragostei*, o carte plină de maxime şi percepte mântuitoare, care trebue urmate în iubire. Totuşi păcatul din naştere se resimte pe ici şi colo, în imaginile tulburătoare şi vinovate care se găsesc şi-aici. Unul din premări-

torii lui Ovidiu a spus că doctoria iubirei, trecută prin arta poetului, devine mai periculoasă, decât însăşi boala.

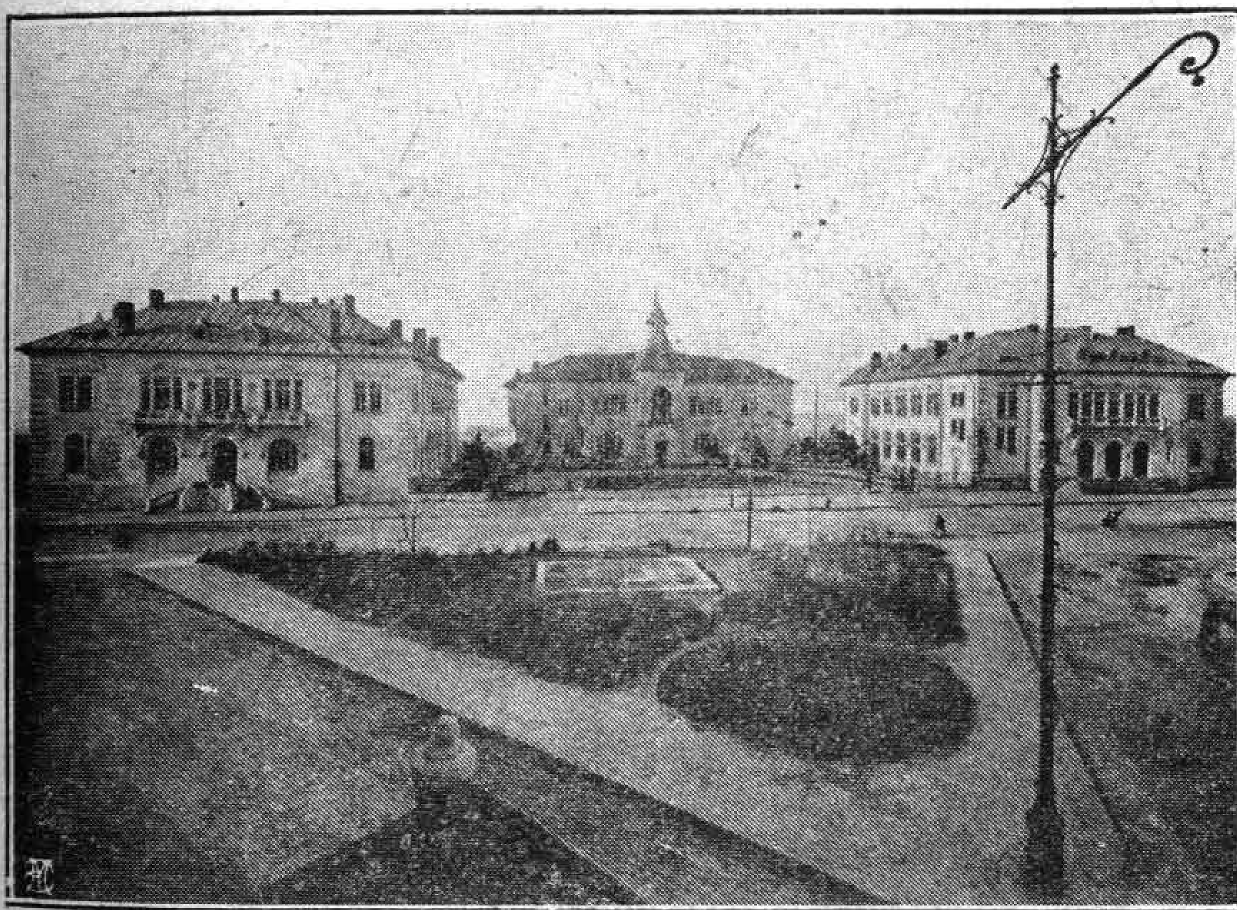
Ars amandi.—*Arta iubirei,* care prin formă ar părea ar fi un poem didactic, dar care prin intențiunea poetului, s'a transformat într'un tratat lubric, în care e vorba de o iubire periculoasă și tulburătoare. Spiritul acestei opere este uşor şi coruptiv, căci tot fondul poemului îl formează numai viciul.

Totuşi opera coprinde tablouri energice, tratate cu adevărată artă. Poemul acesta straniu era un produs natural al conrupțiunei secolului aceluia, atunci când virtutea se schimbase în ispită.

Heroides.—*Heroidele* sunt scrisori în versuri, o întreagă corespondență imaginată, pe care Ovidiu si-o închipue ca schimbată între unele din personagiile mitice ale antichităței. Aşa găsim scrisoarea Penelopei către Ulysse, a Briseei către Achille, a lui Paris către Elena, a lui Hero către Leandru etc....

Fasturile reprezintă colecțiunea analelor naționale, asupra tradițiunilor civile și religioase, puse în versuri şi înfrumusețate de imaginațiunea poetului. Era cum s'ar zice un fel de calendar explicativ pus în versuri. Deşi materia e aridă şi banală, totuşi Ovidiu cu viociunea spiritului lui şi varietatea cunoştințelor, a ajuns să facă o lucrare plăcută şi interesantă. Ovidiu începuse *Fasturile* la Roma şi le-a terminat în exil.

Metamorfose.—Puțin timp înaintea exilului, Ovidiu termină *Metamorfosele,* cel mai de seamă poem din opera sa. Aici poetul arată prefacerile cosmogonice, cu toate faptele mitologiei, dela haosul necuprins, până la întemeerea fabuloasă a Romei. Ovidiu pe lângă mare artist, era şi un savant al timpului său. Nimeni nu stăpânea mai bine cunoştințele timpului lui, cu miturile tuturor popoarelor de pe vremea aceea.

Prefectura, Curtea de Apel și Tribunalul

In Metamorfoze, Ovidiu se întrece cu bogăţia imaginaţiunei şi leagă faptele între ele ca un artist desăvârşit.

In desfăşurarea episoadelor, Ovidiu dovedeşte forţe geniale. Descriierile sunt energice, accentele puternice. Nimic nu e monoton, nimic nu e obositor. Acest poem minunat, constitue un capo de operă, nu numai pentru poezia lui Ovidiu, dar pentru întreaga artă antică.

Medea.—O tragedie despre care Quintilian zice că: „în această operă poetul ne dă măsura de ce ai fi putut face din talentul lui, dacă ar fi ştiut să-şi ordoneze geniul“...

Din Medea nu ni s'a păstrat decât un singur vers.

Tristis şi Ex-Ponto.—*Tristele* şi *Ponticile*, sunt o serie de elegii, care constitue opera finală a lui Ovidiu, scrise la Tomis, în exil. Sub stăpânirea durerei celei mai covârşitoare, poetul îşi plânge soarta de a se vedea izolat, departe de seninul cald al patriei lui, de soarele cel veşnic sub care rodesc livezile de portocali,—aruncat singur pe un ţărm steril, într'o climă aspră şi înconjurat numai de popoare barbare.

In *Triste*, Poetul îşi descrie amărăciunile sufletului lui stingher, părerea de rău după fericirea de altă dată şi sălbătăcia în care trebue să trăească.

Primul poem din *Triste*, în care vorbeşte, de ultima noapte

petrecută la Roma, se ridică până la o frumuseţă rară, iar accentele energice şi atingătoare mişcă sufletul covârşitor.

Multe din poeme sunt pasteluri desăvârşite, în care se dă prespective vii din Scytia. Viaţa barbarilor care trăiau în împrejurimile Tomisului, formează încă frumoase bucăţi de artă şi de interes.

Tristele, sunt cele mai reale bucăţi din opera lui Ovidiu în care el şi-a pus toată căldura şi sinceritatea, izvorâtă din tristele împrejurări în care trăia. Aici încetează poetul galant şi cu imaginaţiunea scăpărătoare şi s'arată numai omul învins, care suferă şi se simte nedreptăţit.

Ponticele sunt scrisori adresate soţiei şi prietenilor din Roma, adevărate elegii confidenţiale, în care îşi descrie dorul de familie, de patrie, de prieteni. El îşi aduce aminte cu jale de strălucitele

Piaţa Independenţei

sărbători romane şi face să se vadă contrastul cu urâtul şi singurătatea exilului.

In toate aceste elegii din exil, Ovidiu revine continuu cu implorări către prieteni şi August, ca să-l readucă la Roma într'ai lui. Intr'una din Pontice,—adresându-se împăratului,—se învinovăţeşte prea mult singur, justificându-şi exilul. Voind să măgulească pe August, cade într'un adevărat exces de laude, care-i micşorează demnitatea şi mândria.

Ovidiu în afară de operile ajunse până la noi, a mai scris şi alte lucrări cari însă nu ne sunt cunoscute, decât din citatele altor scriitori din vremea aceea. Aşa Quintilian pomeneşte de nişte satire îndreptate contra poeţilor fără talent Nu cunoaştem deasemenea ce-a ars el atunci în disperarea condamnărei lui,—ştim doar atâta că prietenii, i-au scăpat cu sila din mâni Metamorfozele, pe care poetul voia să le pună pe foc de ură.

O altă pierdere de mare interes, sunt versurile scrise de Ovidiu la Tomis, în limba getă.

(Estrase din «Constanţa Pitorească" de I. ADAM)

Bustul lui Ion Bănescu

In piaţa din faţa bisericei Adormirea se află bustul, turnat din bronz, al lui Ion Bănescu, fost profesor şi primar al oraşului Constanţa dela 1 Ianuarie 1900 la 10 Iunie 1900 şi dela 7 Feb. 1905 la 11 Aprilie 1907. Lui Ion Bănescu se datoresc primele lucrări edilitare care au transformat şi modernizat oraşul Constanţa precum şi înfiinţarea cartierului românesc. Bustul este opera scluptorului Paciurea şi a fost ridicat prin subscripţie publică.

Monumentul francez

Pe locul cimitirului vechi al oraşului, s'a croit o piaţă în mijlocul căreia se înalţă *Monumentul francez.* El este de o simplicitate impresionantă: o prismă de granit pe un piedestal paralipipedic cu frize înflorate. Pe lespedea prismatică se află săpată următoarea inscripţie:

La France a ses Soldats morts pour la Patrie
1854--1855

La baza monumentului se află o mică scriptă unde se găsesc rămăşiţele osemintelor soldaţilor francezi, decimaţi de holeră la Constanţa, în timpul războiului Crimeei. In mijlocul criptei se înalţă o macabră piramidă de capete, alături într'un mare sicriu sunt a-

şezate oseminte. Monumentul s'a inaugurat la 9 Mai 1904. Osemintele au fost găsite când s'a nivelat terenul în vederea clădirei actualului Cazinou.

Să dăm pe scurt împrejurările în care s'a întâmplat grozava dramă dela 1854:

*

Turcia desorientată şi îmbucătăţită, în urma atâtor învingeri, da tot mai înapoi în faţa pornirei de cucerire a Ruşilor.

Franţa şi Anglia, cari erau mai legate ca interes de orient, au făcut o coaliţie, când au văzut că Ruşii încolţesc din nou pe Turci

Bulevardul Elisabeta

şi au declarat şi ele război moscoviţilor, la 27 Martie 1854, ca aliate ale Turciei.

Ruşii se întărise în Dobrogea şi atacau cu disperare cetatea Silistrei, când armatele aliate comandate de mareşalul Saint-Arnaud şi Lord Raglan, ajunse în Bosfor şi căutau să se îndrepte cu flota spre Crimeea.

Muşirul Omer-Paşa, (croat de origină) general-şef al forţelor turceşti, în Consiliul dela Varna, cere ca din diviziile franceze şi

engleze, să debarce câteva pe țărm și să silească pe ruși, ca să despresoare Silistra.

Comandanții armatelor aliate, găsesc tactica nimerită.

In urma constrângerei armatelor aliate, Rușii după ce au lăsat împrejurul Silistrei mai bine de 2500 de morți, au căutat să se retragă.

In afară de diviziunile franceze și engleze, mareșalul Saint-Arnaud a organizat în campania aceasta, un corp special de experiență, compus din 2427 călăreți, sub numirea de *Sphii de Orient*, recrutat din bazbuzuci turci. Comanda nouei trupe a dat-o generalului Iusuf, chemat anume din Algeria.

In vremea aceasta bântuia holera în porturile Europei: Marsilia, Pireu, Constantinopol. N'a trecut mult și holera s'a ivit și în trupele aliate dela Varna.

Comandanții când văd amenințarea, se gândesc să schimbe locul contaminat și să pornească trupele într'un marș de recunoaștere prin Dobrogea.

Cei dintâi cari au plecat din Varna, au fost sphiii călări, la 22 Iunie 1854, în frunte cu generalul maur Iusuf.

Drumul se făcea de-a lungul mărei, în mars forțat, ca să producă neorânduealâ între Ruși.

In urma lui Espinasse, au mai plecat pe rând încă două di-

viziuni, cu destinaţia de a se sprijini reciproc, pe toată linia de bătae, dintre Varna prin Mangalia până la Constanţa şi cu paza drumului Silistra-Racova.

Holera însă s'a ţinut ca un blestem pe urma trupelor; le urmărea ca un păcat care nu iartă.

Molima s'a cuibărit tot mai mult între soldaţi, până a sbucni ca un flagel distrugător.

Luptând cu toate nevoile şi cu pustiul locurilor părăsite coloana lui Espinasse ajunge la 28 Iulie la Constanţa şi de-acolo trece de se aşează la Palaz, pe malul lacului Sut-Ghiol. Aici holera atinse 27 de oameni.

Generalul Iusuf care opera mai la nord cu sphiii lui, cu toate nenorocirile căzute asupra armatei, făcea minuni de vitejie. In câteva încăerări pe care le-au avut cu Ruşii, a făcut adevărate masacre în rândurile duşmane. A trebuit să intervină ofiţerii francezi, ca să înduplece aprinderea maurului şi a sphiilor şi să-i oprească de-a înainta prea mult în goana Ruşilor.

Lupta dela Gargalâc a fost mai mult un măcel pentru Cazaci.

După o ploaie torenţială însă, care udă trupele asudate până la piele, holera se declară furioasă printre sphii.

Iată ce comunică Jusuf comandantului său:

„Epidemia are un caracter de nedescris, oamenii cad ca trăsniţi, mai înainte de a li se putea da cele mai mici îngrijiri".

Retragerea luptătorilor era mai mult o ambulanţă pusă în mişcare. Harabalele şi căruţele găsite la Gargalâc, nu mai puteau dovedi cu adunarea şi căratul victimilor. Acolo în câmp au îngropat chiar pe dată 80 de morţi. Pe când, pe de altă parte, generalul Espinasse, îşi mobiliza forţele dela Palaz, ca să înainteze în ajutorul lui Jusuf, de odată 500 de soldaţi rămaseră căzuţi la pământ ca trăsniţi.

Holera venise ca un fulger asupra coloanei expediţionare. Până seara erau 150 morţi şi 350 în agonie; ziua de 30 Iulie a fost fatală pentru armata franceză dela Palaz.

Divizia a primit ordin să se întoarcă numai decât la Constanţa. Toată noaptea aceea şi a doua zi la 31 Iulie, s'au cărat peste 800 de bolnavi.

Espinasse a fost şi el atins de holeră.

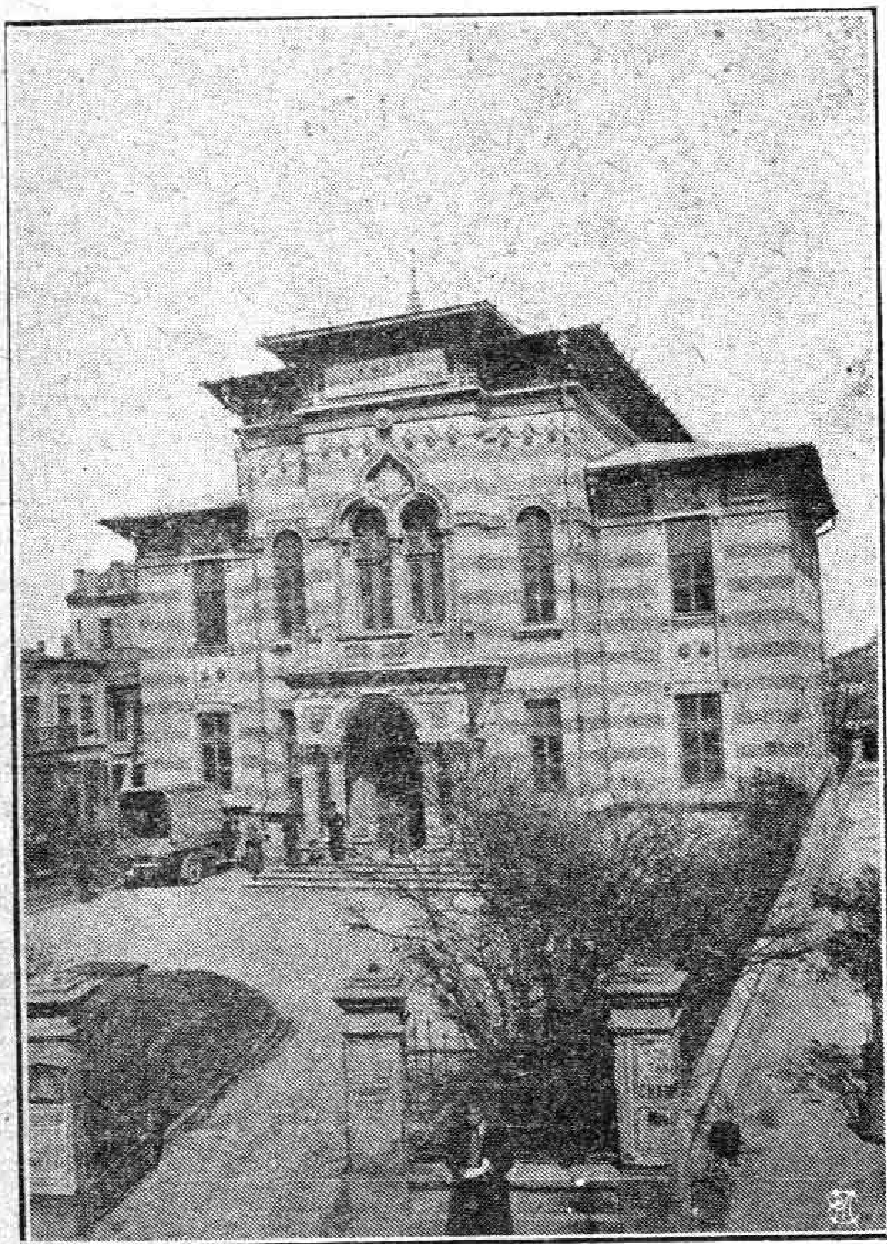
Dela Constanţa, bolnavii cari scăpau cu viaţă, erau îmbarcaţi pe vapor şi duşi la Varna.

Foarte mulţi francezi au murit însă la Constanţa şi-au fost înmormântaţi pe coasta mărei, deasupra portului unde se sfârşe-

ște bulevardul Elisabeta. De aici s'au scos și osemintele de sub monumentul dela cimitirul vechiu.

Celelalte două diviziuni, care rămaseră mai în sudul Dobrogei, scăpară mai ușor încercate de holeră.

In total, iată la cât s'au ridicat pustiirile acestui flagel :—3400, bolnavi și 2475 morți; englezii n'au avut decât 350 victime. Au

Oficiul Poștal

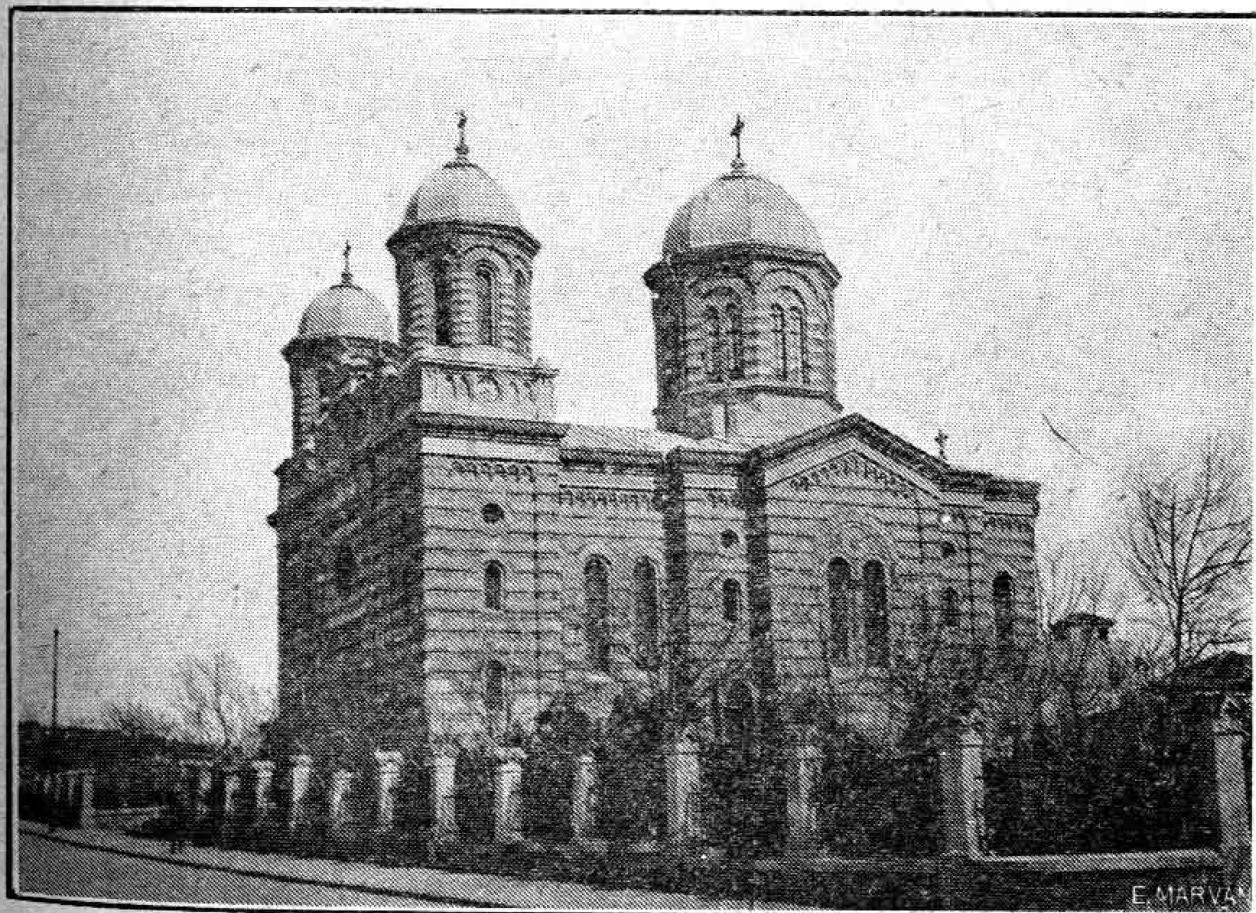
murit de-asemenea și peste 400 de marinari, din cei care trans portau bolnavii pe mare.

Spahii lui Iusuf, din câți plecaseră din Varna, nu s'au mai întors decât vre-o 300, căci mulți muriseră de holeră prin pustele Dobrogei și alții dezertaseră desnădăjduiți în toată lumea.

Așa s'a sfârșit expedițiunea franceză în Dobrogea.

Catedrala Episcopală
str. Gr. Cantacuzino

O operă impozantă cu o faţadă monumentală. Aminteşte în stil biserica dela Curtea de Argeş în proporţii mai mari. Efectele decorative obţinute prin cărămida roşie. Interiorul somptuos. Pictura e datorită marelui pictor G. D. Mirea, director al Şcoalei de bele arte din Bucureşti. Pictura stil modern cu puţine reminescenţe bizantine. Partea decorativă cu motive româneşti în care predomină aurul. Mitropolitul Ghenadie, n'a dat voe, multă vreme să se sfinţeasca biserica din cauza picturei care s'a depărtat de şabloanele

Catedrala Episcopală

consacrate, de tipicul bizantin. Pictorul a zugrăvit capetele sfintelor luând de model pe soția sa și pe o doamnă din localitate, soția unui fost mare dregator local, azi decedat.

De remarcat mobilierul: altarul, scaunele împărătești, amvonul, cădelnițele, candelabrul etc., care sunt executate de marele arhitect, reînviitorul stilului românesc, Ion Mincu. Sunt opere ce pot rivaliza cu similarele din Ravena, Palermo și Veneția.

Dela venirea actualului Episcop I. P. S. S. Ilarie, serviciul divin se face după tipicul călugăresc, somptuos și impresionant.

Cor. admirabil sub direcția maestrului Moruzov, profesor de muzică.

Biserica Adormirea Maicei Domnului

Stil bizantin-românesc, operă a arhitectului Păunescu. Se remarcă prin linii și desemnuri de o proporție și simetrie estetice. Peatra fundamentală s'a pus la 1906, eficiind episcopul Dunăreai de jos Pimen. Tărnosirea s'a făcut la 1911 de către episcopul Nifon dela Galați. In interior, de remarcat pictura datorită pictorului profesor A. I. Marinescu, stil renașterea, decorațiunile bizantin. Mobilierul e o operă de artă desăvârșită și a fost executat de sculptorul Babic.

Biserica catolică
str. Lascar Catargiu

Mică dar foarte populată în special de nemții dobrogeni. Interesantă de vizitat pentru ritualul protestant. simplul fără fastul ortodox.

Biserica greacă
str. Mircea

Mare dar fără stil. Interior foarte bogat. Se slujeşte în limba elină. Dotată cu icoane de mare preţ.

Palatul Comunal

Biserica bulgară
str. D. Sturza

In stil românesc. Pictura de Ioanid bătrânul. Interior frumos şi bine întreţinut..

Se oficiază în limba slavonă.

Biserica armeană
str. Tomis 25

Construcţie fără stil, de lemn, a fost clădită la 1880 de epitropul Nazaret Torosian. Preot: Hamazet Bedidian. Interesant ritualul arhaic al cultului armenesc.

Inainte de război avea obiecte sacre de o imensă valoare, dar a fost jefuită de bulgari.

Templul israelit de rit spaniol
str. Mircea

Impozantă clădire cu o faţadă monumentală. Arhitect Ing. Linz. Decoraţiunile de pictorul Moritz Finkelstein.

Rabin: Tuvi Bohor.

Templul israelit de rit occidental
str. C. A. Roseti

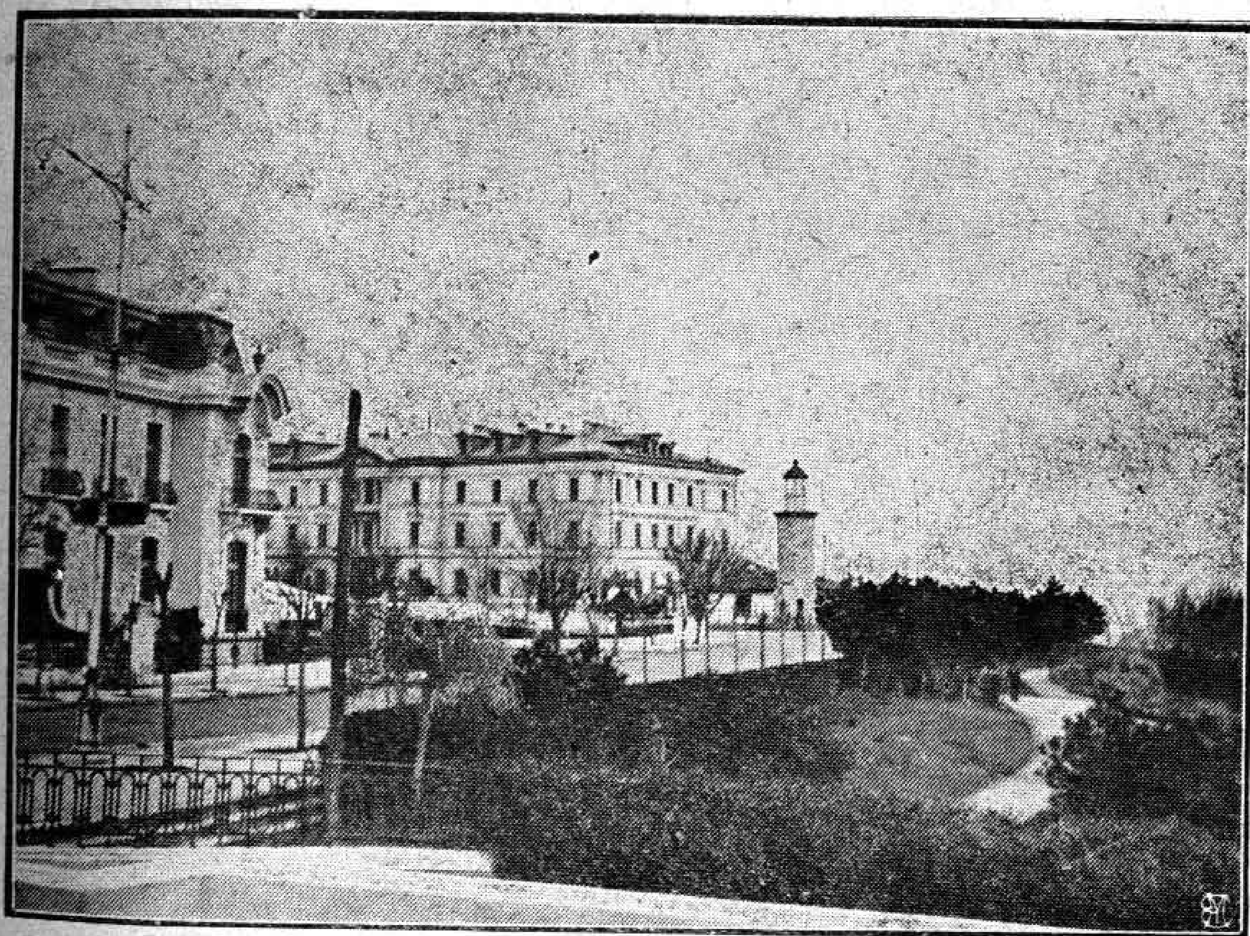
Clădire monumentală, stil Chaldean. Interior admirabil cu colonade masive, 2 galerii.

Prezidentul Epitropiei P. Şapira, Vice prezident Albert Theiler, Secretar Felix Grünberg, Casier Solomon Grünberg. Rabin Iosef Schechter.

Geamiile

Seara, după ce atmosfera se mai potoleşte din aprinderea soarelui, turlele geamiilor se desemnează pe orizont în linii mai închise, ca nişte ţape împrăştiate şi afumate, în care a expirat gloria credincioşilor. In vremea aceasta cuprinsul răcorit se umple de strigătele bocite, venite de prin ceardacurile minaretelor.

— Alah ekber... (Dumnezeu e mare, Dumnezeu e mare). Şi Hogii bătrâni şi tineri, îmbrăcaţi în anteree negre şi legaţi în jurul

Bulevardul Elisabeta, în fund vechiul far Genovez

fesurilor cu sarâcuri albe, se învârtesc cu mersul lor oriental în jurul minaretelor. Ţinându-şi palmele deschise la urechi, umplu cuprinsul cu rugăciunele lor plânse tărăgănat, strigând în cel epatru părţi ale lumei:

— Alem fená... Hayé alel felah... (Lume rea, ticăloasă... Numai în deşteptare e mândria ta!...)

Pe Constănţeni nu-i mai impresionează toate acestea pentru

că s'au obişnuit cu spectacolul, dar pe străinii veniţi de pe aiurea, îi opreşte în loc solemnitatea acestor rugăciuni.

Intre alte curiosităţi de la Constanţa e şi vizitarea geamiilor mai principale. Aceste locaşuri sfinte sunt deschise în toate zilele şi străinii pot să le vadă cu învoirea hogilor. Trebuie să privească însă totul numai din prag, căci înăuntru nu se poate intra decât descălţat, sau cu papuci.

Când se întâmplă ca geamia să fie goală de credincioşi, te impresionează adânc muţimea mohorâtă şi rece a interiorului.

Vinerea însă când e ziua lor de sărbătoare, vezi cârdurile de musulmani cuvioşi şi curaţi, cum se îndreaptă în spre geamii. La uşă îşi lasă cu toţii papucii tăiaţi anume ca să se descalţe uşor şi rămân numai în ciorapi, şi intră apoi în geamie. Inăuntru, aştern pe jos batiste scumpe şi s'aşează frumos turceşte, cu evlavie.

Hogii dela altar, par nişte magi inspiraţi, care caută să ghicească viitorul în cărţile lor deschise.

Femeile nu pot intra în geamii, ca şi când ar fi considerate nevrednice de mila lui Alah.

că s'au obişnuit cu spectacolul, dar pe străinii veniţi de pe aiurea, îi opreşte în loc solemnitatea acestor rugăciuni.

Intre alte curiosităţi de la Constanţa e şi vizitarea geamiilor mai principale. Aceste locaşuri sfinte sunt deschise în toate zilele şi străinii pot să le vadă cu învoirea hogilor. Trebuie să privească însă totul numai din prag, căci înăuntru nu se poate intra decât descălţat, sau cu papuci.

Când se întâmplă ca geamia să fie goală de credincioşi, te impresionează adânc muţimea mohorâtă şi rece a interiorului.

Vinerea însă când e ziua lor de sărbătoare, vezi cârdurile de musulmani cuvioşi şi curaţi, cum se îndreaptă în spre geamii. La uşă îşi lasă cu toţii papucii tăiaţi anume ca să se descalţe uşor şi rămân numai în ciorapi, şi intră apoi în geamie. Inăuntru, aştern pe jos batiste scumpe şi s'aşează frumos turceşte, cu evlavie.

Hogii dela altar, par nişte magi inspiraţi, care caută să ghicească viitorul în cărţile lor deschise.

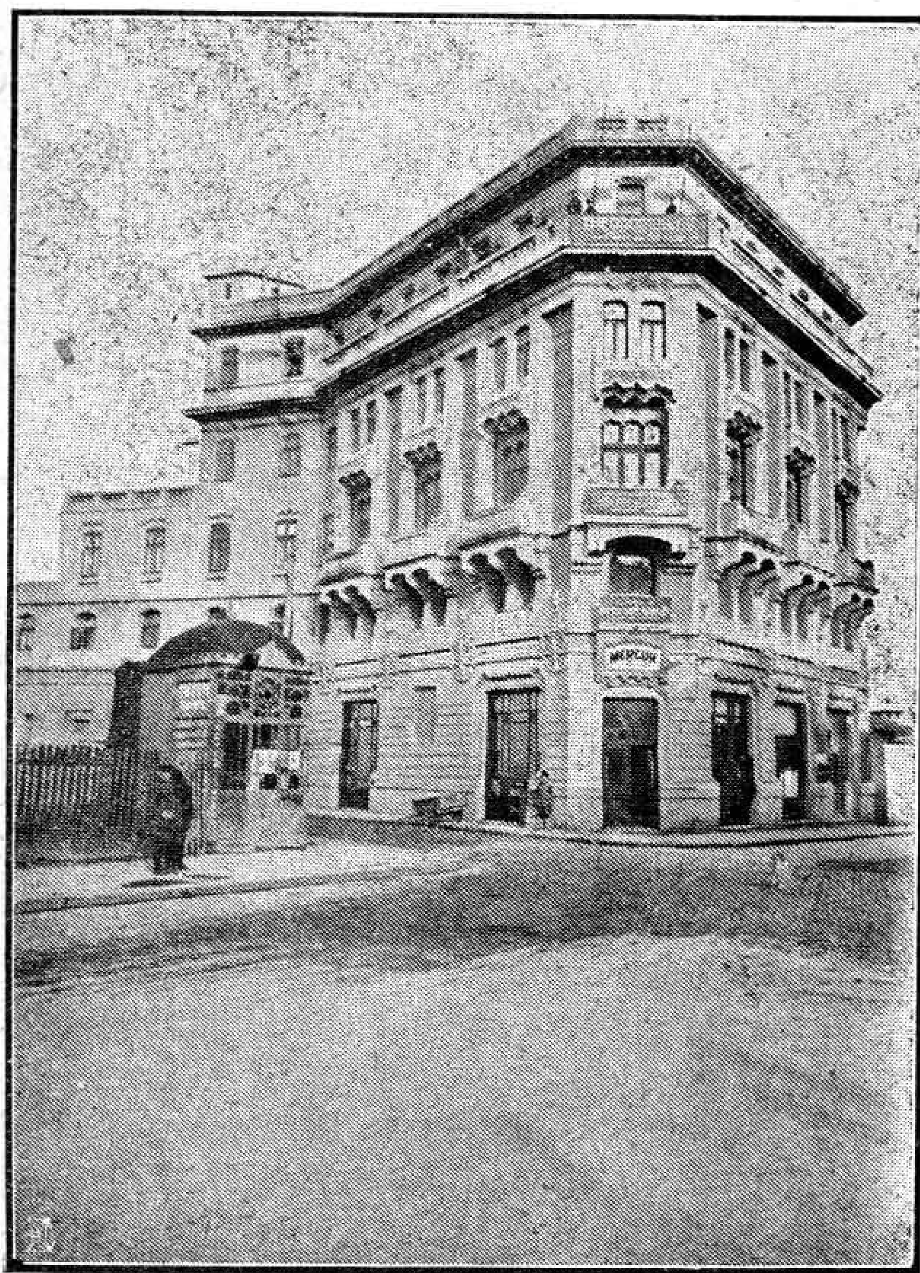
Femeile nu pot intra în geamii, ca şi când ar fi considerate nevrednice de mila lui Alah.

Geamia Mufti
str. Ştefan cel Mare 86

Construită la 1885 de popor. E întreţinută de comunitate. Actualmente n'are hatip.

*

Peste toţi hatipii din jud. Constanţa se află un Muftiu, Ibrakim Cadâr.

Palatul Băncei Marmorosch Blank

Cazinoul Comunal

Clădire impozantă, în stil modern, secesion; operă a arhitectului Renard. E aşezat pe malul mărei, pe Bul. Gen. Averescu.—Posedă o terasă splendidă în mare.—Interiorul somptuos, săli de joc,

sală de teatru şi concert, bufet, restaurant de primul ordin. Două orchestre, una naţională în sala restaurantului şi alta clasică pe terasă dau zilnic concerte.

Se organizează foarte des serbări, festivaluri şi baluri foarte reuşite şi foarte cercetate. Trupe de teatru cu elemente distinse, face stagiune de vară.

In aripa dreaptă a Cazinoului, în mare, este construit un mic dig ce formează un port, în miniatură, pentru bărcile cu pânze, rame şi motor.

Preumblări pe mare, ziua şi seara (vezi tariful)

Sala de arme a Reg. 34 inf.
str. Mircea

Din iniţiativa şi sârguinţa d-lui Col. Bărbulescu, comandantul regimentului, sala de arme a căzărmei a fost transformată într'o capelă de onoare pentru comemorarea actelor de vitejie ale ostaşilor şi pentru veşnicia eroilor ce au aparţinut acestui regiment, morţi pe câmpul de glorie.

E un fericit început de muzee militare şi care merită de a fi vizitat. Sunt expuse: arme, trofee, potretele eroilor, hărţi etc. etc.

Se poate vizita în toate zilele cu învoirea d-lui Comandant sau a ajutorului său

Monumentul Eroilor

In cimitirul de onoare, al eroilor, de pe str. Eternităţei se află un interesant monument consacrat celor ce şi-au jertfit viaţa pentru întregirea neamului.

Monumentul se compune dintr'o coloană de granit de Bulgaria, de 6 m. înălţime. aşezată pe o bază de 6 m. p., formată din 4 trepte. In vârful coloanei, un vultur de bronz, cu aripele deschise. Pe coloană o cruce şi inscripţia 1916—1919. Monumentul acesta îşi are istoria lui.

In anul 1919 D-l Dr. Bârzănescu, medicul şef al spitalului Comunal, era medic de secţie la C. f. r. şi într'una din inspecţiile ce le făcea pe linie, a găsit, pe câmp, în apropiere de gara Hamangia, petre cioplite, pentru un monument, un leu, cu botul pe labe, şi un vultur din bronz.

D-l Dr. Bârzănescu, a avizat imediat statul major al Corp. 5 de armată. Făcându-se cercetări s'a aflat că bulgarii, care ocupaseră Dobrogea, hotărâse ridicarea acestui monument spre a comemora victoria lor pe care o credeau definitivă şi spre a însemna punctul cel mai înaintat al invaziei lor în Dobrogea.

D l General Pătraşcu, pe atunci Comandantul Corpului 5 de armată, a dispus că monumentul să fie ridicat de pe câmp şi să se aşeze în cimitirul eroilor. Monumentul a fost mutat fără leul de bronz şi inaugurat cu mare pompă în anul 1922.

Imprejurimile Constanţei

Adamclisi — Canara — Cernavoda — Mangalia
Insula Ovidiu — Moara Mamaia — Pantelimonul (Uimetum)

Adamclisiul

In sudestul judeţului, la 28 de kilometri de Medgedia şi la 13 de Cobadin, se află unul dintre cele mai pitoreşti sate dobrogene : Adamclisi.

Dar însemnatatea acestei localităţi, nu o consacră numai pitorescul şi faptul că e pur românesc, dezvoltând o activitate luminoasă în concertul întunecoaselor sate din regiunea sa—ci interesantele ruine ce-l înconjură şi măreţul Trofeu ce-l adumbreşte.

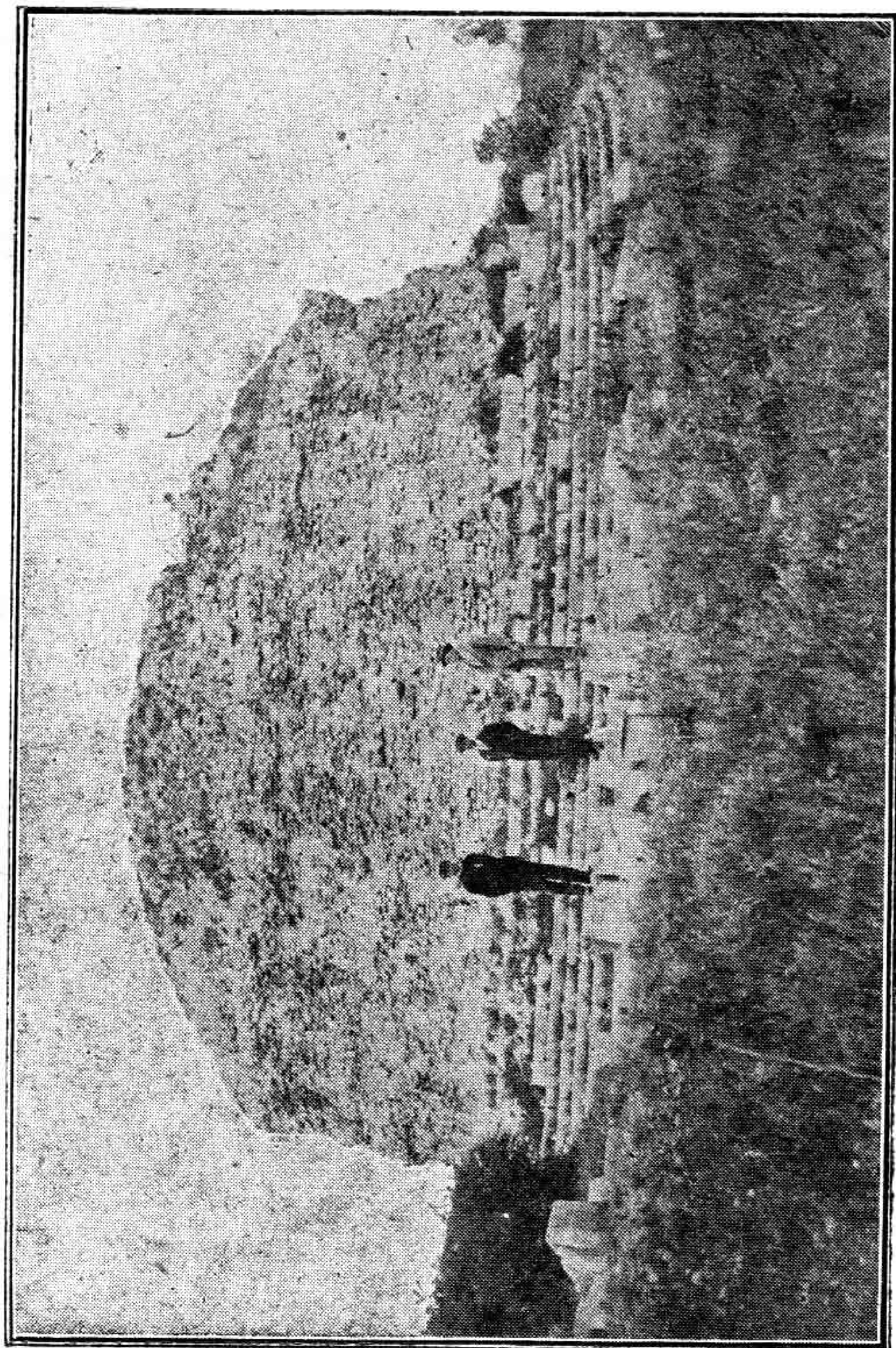

d. Jean Dinu, întemeetorul Gimnaziului „Traian" din Adamclisi

La Adamclisi se află actul de naştere al neamului românesc : „Tropaeum Traiani" — „Civitas Tropaei" — „Mausoleum". „Tropaeum Traiani" este cel mai de seamă monument roman dinafară de Roma. Traian, în urma succeselor repurtate de armata sa în contra Dacilor pe cari-i atacase prin Banat, şi prin Dobrogea noastră, — pe atunci Scytia minor — a ridicat pe chiar locul celei mai

mari victorii reputate un Trofeu. Mărimea lui a fost de proporții extraordinare, pe vremea aceea. Așezat pe un soclu de piară înalt de aproape 15 metri, cu o circonferință de 32 metri, mărginită de șeapte trepte — „Tropaeum Traiani", închinat zeului Marte răzbunătorul, domina nemărginitul, înfruntând în urmă secole dearândul toată vitregia vremii și mărturisind fără drept de replică legimitatea stăpânirii romane asupra pământului dintre Dunăre și Mare. Azi măreţul monument, despuiat mai mult de știința română decât de vitregia barbară — este de tot interesul prin blocul ce și-l mai păstrează și sculptura pietrelor ce-i zac alături — și așteaptă timpuri când noui generații îl vor reface, scoțând din fundul Dunării, din preajma Rasovei (la 15 Km. de Adamclisi) cele două șlepuri cu cele mai deseamă pietre ale sale, scufundate acolo.

Lângă „Tropaeum" se odihnesc oasele foștilor luptători romani — stânse de Traian într'un mausoleu, rămas încă până azi.

„Civitas Tropaei" este o cetate cu o întindere de 24 h. a — la 1 km, de „Tropaeum" care a format unul din castrele romane ale legiunii dela Silistra. Desgropată în parte de Tocilescu

Ruinele Tropaeum Traiani

„Civitas" ne oferă un for de toată mareţia 4 basilici — între cari una creştină şi alta cimitirialis, termae, magazii, înscripţii şi alte curiozităţi ce nu se pot vedea decât în Roma.

Acesta este Adamclisiul. O datorie a oricărui intelectual este de a vedea anticile ruine şi Tropaeum-ul ce le domină—actul de naştere al neamului românesc.

In comuna Adamclisi se află şi gimnaziul „Traian" înfinţat în anul 1919 de către d-l Jean Dinu, un apostol al românizmului în această parte a ţării.

Canara

Este o excursiune foarte plăcută şi interesantă de făcut; doar 7 klm de Constanţa, pe o şosea pitorească ce trece pe sub un tunel. Renumite pentru carierele de piatră ce sunt exploatate. De aci s'a extras enormele cantităţi de piatră ce au servit de ancoramente la digurile portului.

Localitatea este legată cu portul Constanţa printr'o cale ferate construită şi exploatată de Serv. porturilor maritime.

Excursioniştii ce vin în grupe mari pot vizita carierele Canara cerând un tren de la Direcţia porturilor, cari nici odată n'a refuzat astfel de cereri.

Drumul cu trăsura e o adevărată privelişte cinematografică şi trece prin Anadolchioi, pe lângă Sut-ghiol — un lac maestos — în mijlocul căruia se află insula Ovidiu.

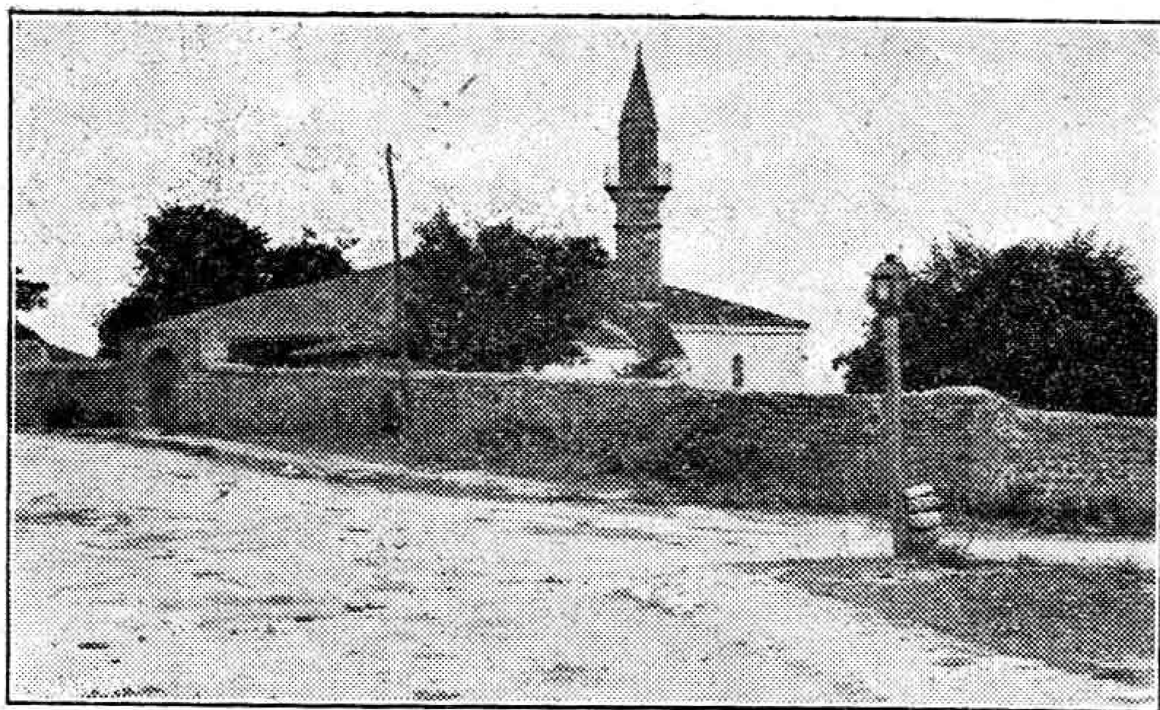
Cernavoda

O excursiune plăcută şi care se poate face cu multă înlesnire este la Cernavoda.

Excursionistul poate vizita măreţul pod de peste Dunăre, eşit din mintea creatoare a marelui inginer Anghel Saligny. Sunt demne şi interesante de cercetat: Fabrica de petrol Columbia, fabrica de ciment, una din instalaţiile ce poate rivaliza cu cele mai mari fabrici din lume.

La Cernavoda, excursiunea se poate face într'o singură zi, plecând din Constanţa cu trenul de 7 dim. şi înapoindu-te cu trenul ce soseşte în Constanţa la 10 seara.

Orăşelul posedă restaurante cu grădini plantate şi cu preţuri convenabile, astfel că excursionistul nu are nevoe de a se aproviziona dela plecare. Oraşul este curat şi bine întreţinnt, mulţumită hărniciei primarului d. R. Iordăchescu.

Mangalia. — Geamie

Mangalia

La 44 km. Sud de Constanţa, pe malul mării, într'un golf adânc şi pe cea mai frumoasă plajă din Dobrogea veche, Mangalia este staţiunea balneară şi climaterică de mare în formaţie.

Mangalia s'a numit în antichitate *Callatis*, unul din cele mai renumite porturi la Marea Neagră şi un centru cultural de prima importanţă. Astăzi se desgroapă în partea de Nord a oraşului ruinele cetăţii. Se poate vedea acolo *Basilica* o urmă de construcţii în stil grec, etc. In evul mediu Mangalia a fost port genovez. Din dreptul ruinelor, făcând un semicerc adânc în mare şi până la intrarea portului de astăzi, se zăreşte la suprafaţa apei rămăşiţele digului genovez, care arată mărimea lui de atunci, ca şi rolul comercial ce-l juca în Orient.

Astăzi Mangalia e un orăşel cam de 4000 locuitori, comună urbană, capitala plăşi cu acelaş nume şi vamă. E aşezată dealungul plăjei, fără ca malul să fie înalt. Are o frumoasă grădină publică, ce se sfârşeşte chiar în port şi un bulevard frumos plantat. Plaja e complect ferită de curenţi, nisipoasă şi mult înaintată în mare.

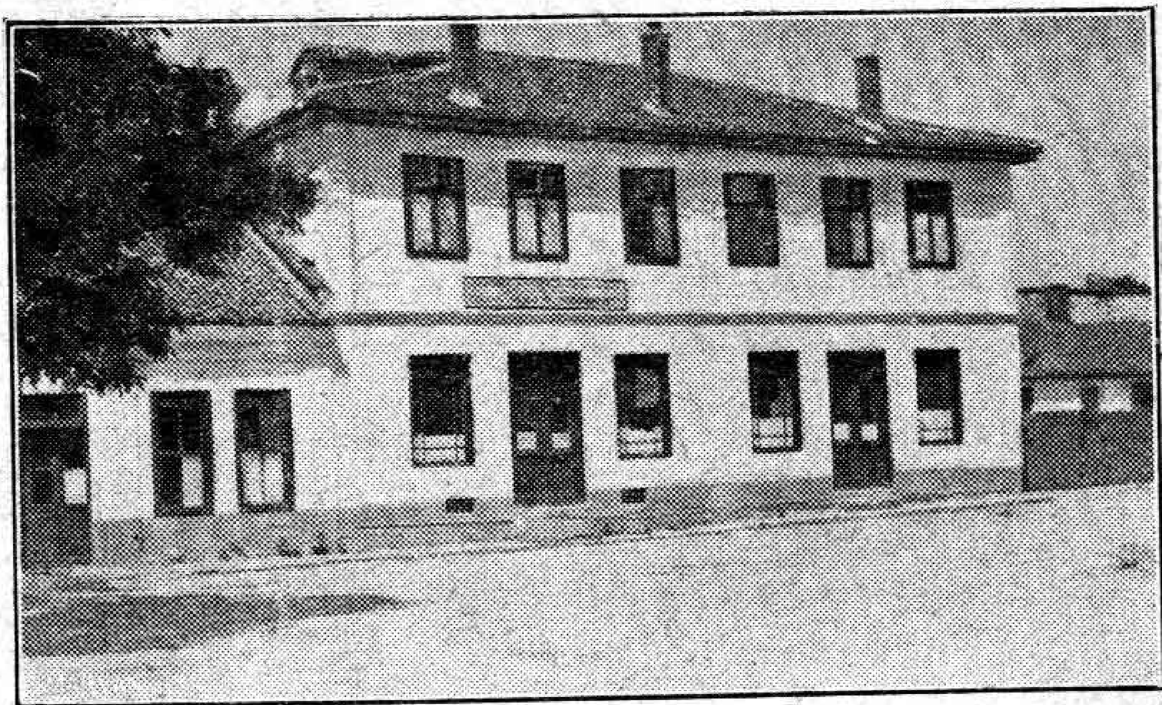
In partea de Sud a oraşului e lacul Mangalia, cu ape sulfuroase care poate fi amenajat ca port militar, s'au făcut şi studii în direcţia aceasta. Primăria a construit pe malul lacului un local de băi calde pentru suferinzi. Băile bune pentru căile urinare şi reumatism. Apa se bea cu uşurinţă ca şi cea din alimentaţie conţine în mare cantitate sulf şi litină. — Astfel de isvoare cu apă sulfuroasă se găsesc de jur înprejurul oraşului.

Subprefect e d-nul H. Melide; primar N. Roşculeţ; doctor N. Mardare; poliţai d. Xanti; directorul şcolii primare N. Stegarul imamul geamiei Ali Cocoi, confesorul armatei române pentru religia musulmană.

Piaţa Mangaliei e perfectă şi eftin aprovizionată.

Hotelurile: „Brusalis", „Hartenis" şi „Cornimo".

Restaurantele: „Creţu" şi Brusalis", Camalopol, Harduveli şi Furoglu.

Mangalia. — Orfelinatul „Olga Sturza"

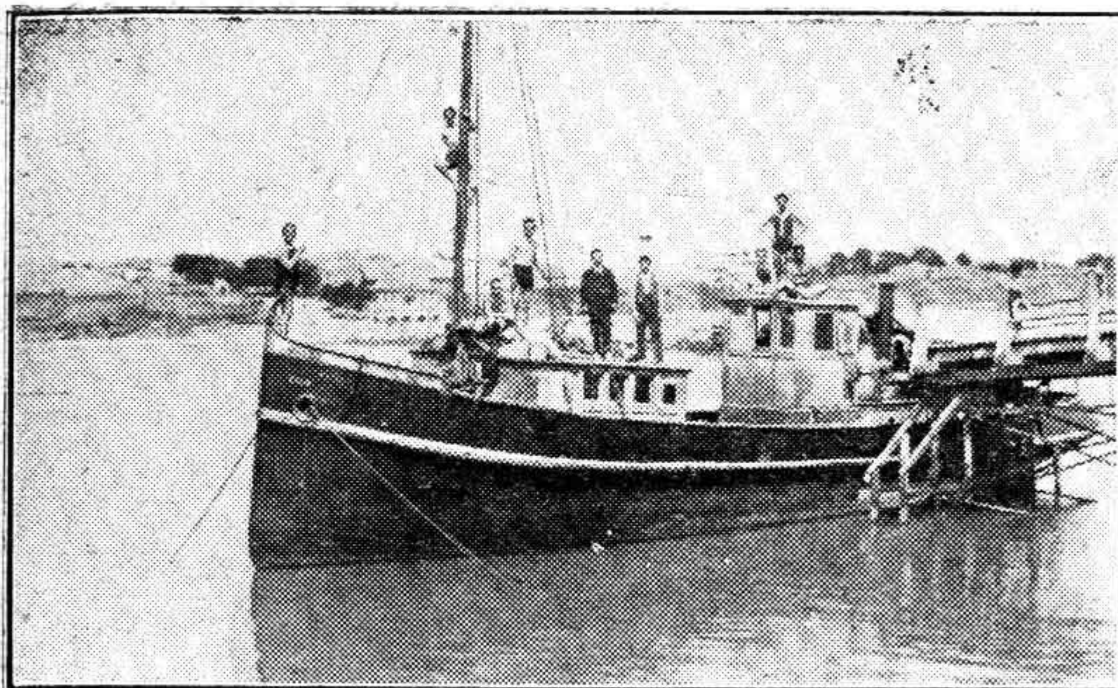
Avocaţi: I. Aldea şi Vestinian.

Judecători: A Şeitan şi O. Chiorpec.

Parohul bisericii: Matei Răduleţ.

Căpitanul Rortului: Nic. Lazaro.

Legătura cu Constanţa se face în fiecare zi cu aufomobile-omnibuse, proprietatea d-lor Jean Ionescu şi I. Nicolau, cari se găsecs în fiecare dimineaţă în faţa poştei din Constanţa. Plecarea la Mangalia la orele 8 dimineaţa cu sosirea la 9.30 dim

Manglia.— Vedere în port

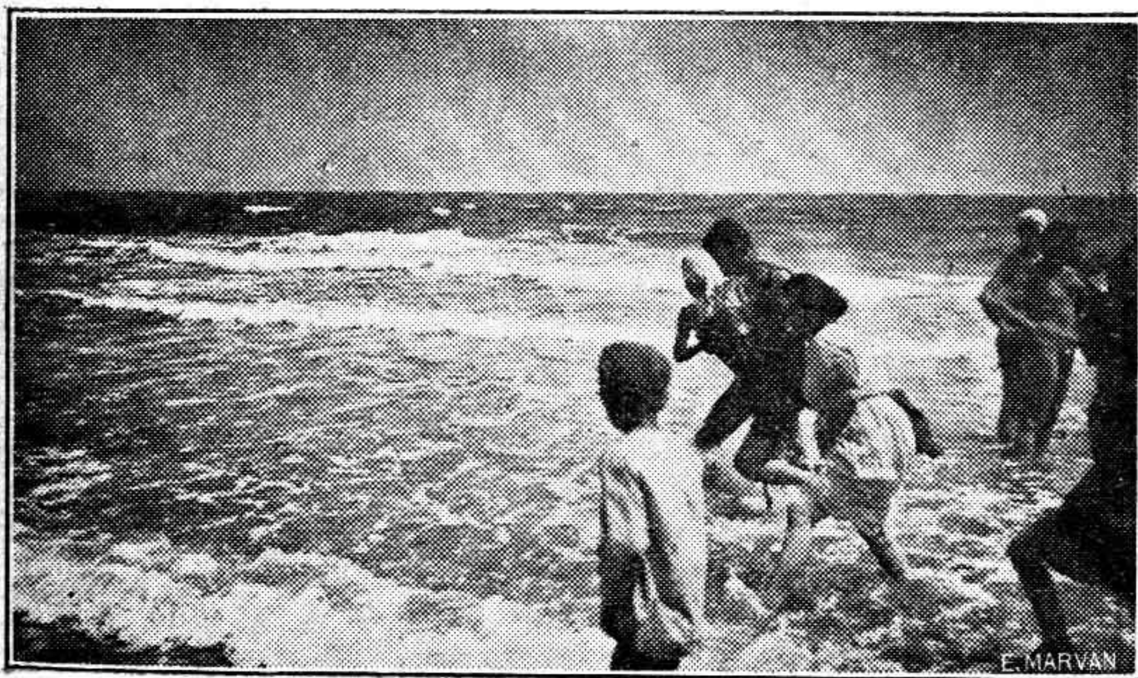
Din Mangalia plecarea la 2.30 p. m., sosirea în Constanţa la 4 p. m.

Orfelinatul „Olga M. Sturza" de copii orfani din război, adăposteşte un număr de 150, sub direcţia D-nei Chiorpec.

Vara în timpul sezonului vin la plajă şi aer de mare, colonii şcolare.

Vizitatorii Mangaliei au prilejul să contemple ruinele cetăţei Calatis, unde s'au făcut săpături de d. Vasile Parvau, directorul muzeului naţional din Bucureşti. Ruinele sunt la câţiva paşi de biserica greacă pe malul mărei. A eşit la iveală până azi, un frumos templu cu colonade de marmoră.

Interesant e şi digul portului, construit de genovezi.

Mangalia. — Băile la plajă

Insula Ovidiu

Lângă plaja Mamaia se află lacul Siut-Ghiol, care deşi e despărţit de mare numai printr'o mică bucată de uscat, are apa dulce. In mijlocul acestui lac se află insula lui Ovidiu. Se zice că poetul surghiuit aci, în această insulă găsea un loc de meditaţie şi poezie.

Apa lacului e limpede ca cristalul. Bărci stau la dispoziţia publicului. Insula are o vegetaţie luxuriantă. Urme de monumente romane se găsesc pe insulă. In timpul sezonului se organizează excursiuni: vânătorii de păsări aquatice, amatorii de pescuit, găsesc multă plăcere în această pitorească insulă.

Moara Mamaia

Intre mare şi lacul Sut Ghiol se află o moară de apă, unde se poate face o plăcută excursiune.

Lângă moară este un restaurant rustic, cu o vedere splendidă.

Gurmanzi au aci prilejul să se ospăteze cu delicioase mâncăruri de peşte. Peştele se prinde în faţa vizitatorului.

Pantelimonul

O comună rurală, în preajma căruia s'a descoperit urmele cetăţei romane Ulmetum clădită în anul 160 după Hristos, când s'a înfiinţat primele aşezăminte romane. In anul 240 s'a reconstruit cu ziduri pentru a rezista năvălirilor barbare. In secolul al VI se reconstruieşte din nou de Justinian iar prin 650 este ocupat de slavi. Primele descoperiri despre existenţa acestei cetăţi s'au început în anul 1889 când s'a descoperit o piatră cu inscripţii latineşti luată la muzeul din Bucureşti, în 1911 s'au început săpăturile care au ţinut până în vara anului 1914 descoperindu-se ziduri înconjurătoare şi cele interioare ale cetăţei. Intinderea cetăţei e de 3 ha. Din descoperirile făcute se constată că această cetate a fost devastată de barbari deci nu s-au găsit locuinţe ca la Adamclisi. Toate inscripţiile şi obiectele găsite sunt depozitate în muzeul local sub îngrijirea d-lui Vasile Lepădatu dirigintele şcoalei.

Descoperirile sunt făcute de d. V. Pârvan membru al Academiei Române.

Pentru a ajunge la această comună, excursionistul ea trenul până la gara Ester de pe linia Medgidia, Hamangia şi de acolo cu căruţa.

Ghidul balnear

Călăuza balneară

Câteva considerațiuni generale — Climatul maritim — Efectele curative ale apei de mare. Helioterapia maritimă — Plajele

Aruncând ochii pe o hartă a Orientului European, cel ce doreşte să se repauzeze, să-şi vadă de sănătate, sau doar să se distreze, nu va nimeri nicăeri mai bine — din toate punctele de vedere—o localitate balneară, decât Constanța, la Marea Neagră.

In adevăr, cine se informează de aproape, asupra climatului, asupra efectelor terapeutice, etc. nu găseşte pe malurile Mărei Negre o localitate care să rivalizeze cu Constanța.

Atracția şi agrementul acestei stațiuni sunt sporite prin marea uşurință de comunicație ce posedă, prin poziția sa pitorească, prin viața distractivă ce se întâlneşte aci cât şi prin localitățile ce o inconjoară.

Cu multă dreptate — şi adăogăm, cu mult succes — Statul s'a silit de a desvolta, pe lângă partea utilitară — portul — şi partea balneară; iar extensiunea considerabilă şi rapidă a acestei stațiuni maritime, a probat dreptatea acestei încercări.

Singurul mijloc de a îndepărta criza în afaceri e de a face o publicitate eficace

Astăzi viaţa la Constanţa este plină de agremente. O grădină publică, un squar, o promenadă pe malul mărei etc. îndeamnă pe vizitator cu umbrişul şi aleele, cu perspectivele lor, la preumblări ce devin şi mai plăcute, prin excelenta muzică ce se aude fie acolo, fie pe piaţa publică a oraşului.

Frumoasele biserici, edificii publice, palate, toate sunt adevărate monumente de artă, înfrumuseţând oraşul. Portul este superb şi excursiunile prin înprejurimi sunt lesnicioase şi pitoreşti.

Aci vezi numai decât că, particularii singuri sau în societăţi au contribuit foarte mult—paralel cu autorităţile—la înfrumuseţarea oraşului. La fie ce pas îţi dai seama că fiecare imobil e construit cu grija de a fi frumos şi artistic.

In urma acestei asociaţii între natură şi eforturi omeneşti nu e de mirare că numărul vizitatorilor ce vin la Constanţa este imens şi creşte pe an ce merge. Ei găsesc cu uşurinţă o ospitalitate excelentă în numeroasele hoteluri, în vile sau în case particulare.

Dar, publicul, în momentul când poate să-şi ea o vacanţă, natural că este foarte exigent şi reclamă un serviciu impecabil din toate punctele de vedere.

Şi acesta găseşte azi la Constanţa.

La cei 65 mii locuitori ai oraşului se adaugă în mod constant numeroşi călători şi excursionişti ce vin aci, atât pentru petreceri şi căutarea sănătăţei cât şi pentru afaceri. In timpul sezonului Constanţa este luată cu asalt.

Sănătoşii sau suferinzii, odată veniţi aci, simt numai decât influenţa fericită a climatului maritim foarte pronunţat.

Pentru a preciza mai bine, vom arăta că presiunea barometrică variază între 757-762 m/m. şi starea higromterică cam de 75%.

Vânturile dinspre mare — cele mai frequente — aduc pe lângă oxigen şi ozon şi emanaţiuni maritime încărcate cu clorure, bormure şi iodure.

Acest aer pătrunzător, lucrează asupra circulaţiunei sângelui şi pielei ; el singur este un stimulent energic contra anemiei şi ajută mult la întrărirea convalescenţilor.

Suferinzii de nervi, profită de asemenea foarte mult, cu condiţia de a se observa, la început, mici precauţiuni de aclimatizare.

Marea Neagră are un aspect albastru, mai închis decât al altor mări. Apa Mării Negre este clasată printre cele clorosodice concentrate, excelentă pentru băi. La Constanţa, apa este mult mai concentrată decât la Odesa de pildă, din cauza apelor dulci ce se revarsă în acele părţi; iar regimul vânturilor face ca valurile de pe litoralul român să fie mult mai mari.

De altminteri iată şi compoziţia apei de mare la Constanţa:

	1000 grame apă
Chlorură de Sodiu	14.019
„ „ Potasiu	0.189
„ „ Magnesiu	1.304
Bromură de Magnesiu	0.005
Sulfat „ „	1.470
„ „ Calciu	0.105
Carbonat de Calciu	0.365
„ „ Magnesiu	0.209
Total	17.666

După cum se vede, Constanţa împlineşte condiţiunile unei perfecte staţiuni balneare şi climaterice maritime. Pentru a împlini această condiţiune cât mai complect, s'a amenajat, — în afară de stabilimentele locale — ceva mai departe, la Mamaia, o plaje de nisip magnifică, cu instalaţiuni complecte pentru băi, având în acelaş timp bufet şi restaurant. Drumul de fier este la dispoziţia oricui şi sunt mai multe trenuri pe zi în cele două sensuri.

Cu chipul acesta, baia zilnică devine pretextul unei mici excursiuni plăcute.

* * *

La Constanţa sunt multe distracţiuni spectacole, etc. pe cari cititorul le găseşte la alte capitole din această broşură.

Asupra efectelor curative ale climatului maritim, reproducem aci părerile câtorva savanţi, expuse la congresul de talazoterapie dela Cannes din 1914.

După *Arnold*: „Aerul venit din largul mării are o densitate şi puritate superioară, capabil a face minuni: *Dupe Han*: „Marea absoarbe razele calorice roşii şi ultra roşii şi reflectează razele luminoase, razele galbene şi razele chimice violete şi ultra violete iar puterea bactericidă aparţine razelor chimice"; *Albert Robin*: „Helioterapia marină are proprietăţi superioare helioterapiei de altitudine, fiindcă la cura solară se adaugă cura marină"; *M. A. Festal*; „Cura solară practicată în mediu marin presintă adevărata specificitate faţă de diferitele afecţiuni"; *Cuclaux*: „Lumina solară este agentul de avansare, cel mai economic şi mai activ, la care poate avea recurs igiena publică şi privată,... lumina solară reflectată pe mare şi plajiile nisipoase, e de o intensitate mult superioară celei din continent"; *Pierre Andion*: „Soarele exercită

o acţiune puternică în climatele marine, fiindcă intensitatea luminoasă e mai mare şi prezintă şi proprietăţi chimice".

* * *

Deosebit de resultatele bine făcătoare asupra sănătăţii, convieţuirea pe litoralul mărilor, mai procură şi acele impresii agreabile asupra stării sufleteşti, căci nimic nu e mai repauzator ca vederea acestor mari spectacole ale mărilor cu caracterul lor etern şi o impozantă seninătate ce se oferă spiritului observator şi care ne distrage dela griji şi necazuri, dela insolubila complexitate a vieţei.

Aceste mari foloase pe care ni le procură climatele marine, atât pentru sănătate cât şi pentru mulţumirile morale, se pot realiza deplin în Constanţa.

MAMAIA *(plaje)*

La câțiva kilometri de oraş, se găseşte minunata plaje Mamaia, unde primăria Constanței, a construit un admirabil stabiliment de băi cu numerease cabine, bufet, etc.

Băile de mare la plaja Mamaia

Acest ghid se găseşte în sălile de lectură a tuturor marilor hoteluri şi restaurante din țară şi în sălile de aşteptare din gările principale

Priveliştea mărei e splendidă, plaja crestează oglinda apelor ca o trombă de borangic înşirată la soare.

Nisipul fin, întinderea mare a plajei, fac din ea o minunată localitate balneară.

Bufet şi restaurant de primul ordin stau la dispoziţia miilor de vizitatori.

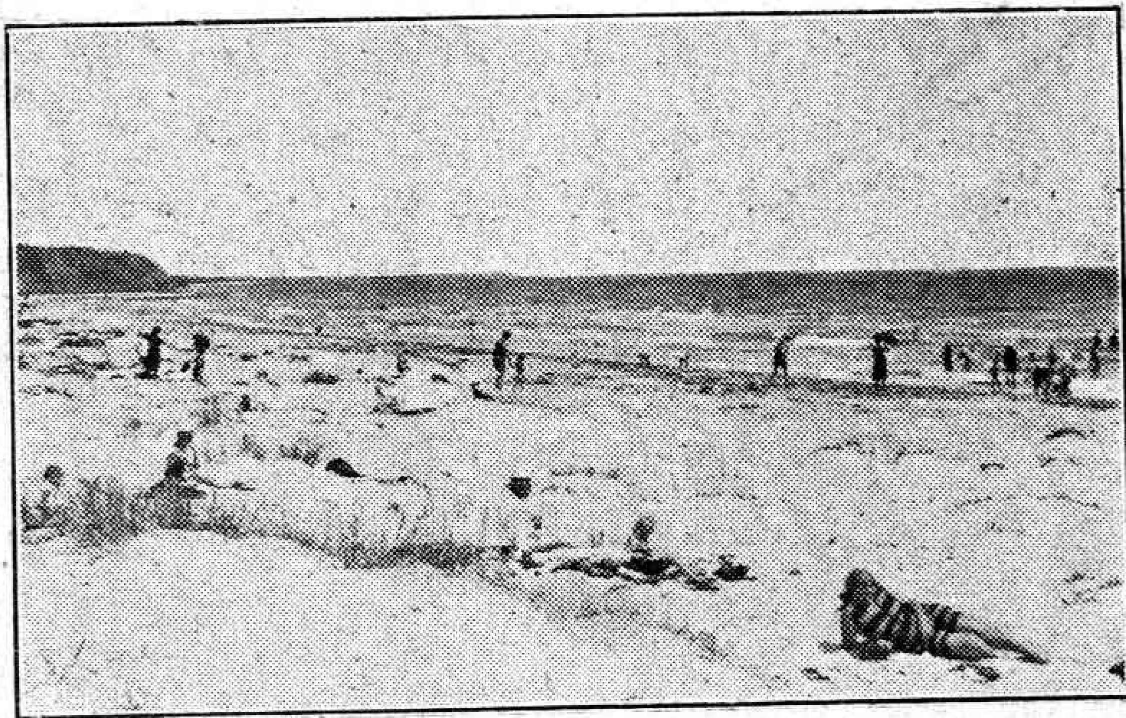
Cinci trenuri pe zi fac legătură cu oraşul.

O şalupă confortabilă şi luxoasă proprietatea d-lui P. G. Manta face curse din port la Mamaia.

Vezi preţul băilor, mersul trenurilor la Capitolul Tarife.

DUDUIA *(plaje)*

In dreptul vilei Ghica, cu coborârea prin str. Tomis. se află o mică plaje, denumită „Duduia". Aci pot face bae cei ce nu au timpul de a se deplasa la Mamaia. Duduia este foarte mult frequentată în timpul sezonului. O mică baracă improvizată, închiriază costume de bae cu 5 lei. Pertru bae nu se dă nici o plată.

Plaja populară Duduia

Parcul „TATAIA"

Sub conducerea d-lui M. MOSCU

Cel mai plăcut local de petrecere din Constanţa

Parcul cu cea mai pitorească poziţiune şi privelişte la mare

RESTAURANT — BERĂRIE

GRĂTAR NAŢIONAL

— Orchestră clasică şi naţională —

CABINE SEPARATE

PARCUL SUZANA

CONSTANTIN MARINESCU

Constanta, Str Traian No. 30 (Sub Hotel Europa)
Vis a Vis de Prefectură

RESTAURANT — BODEGA

ORCHESTRA NATIONALA

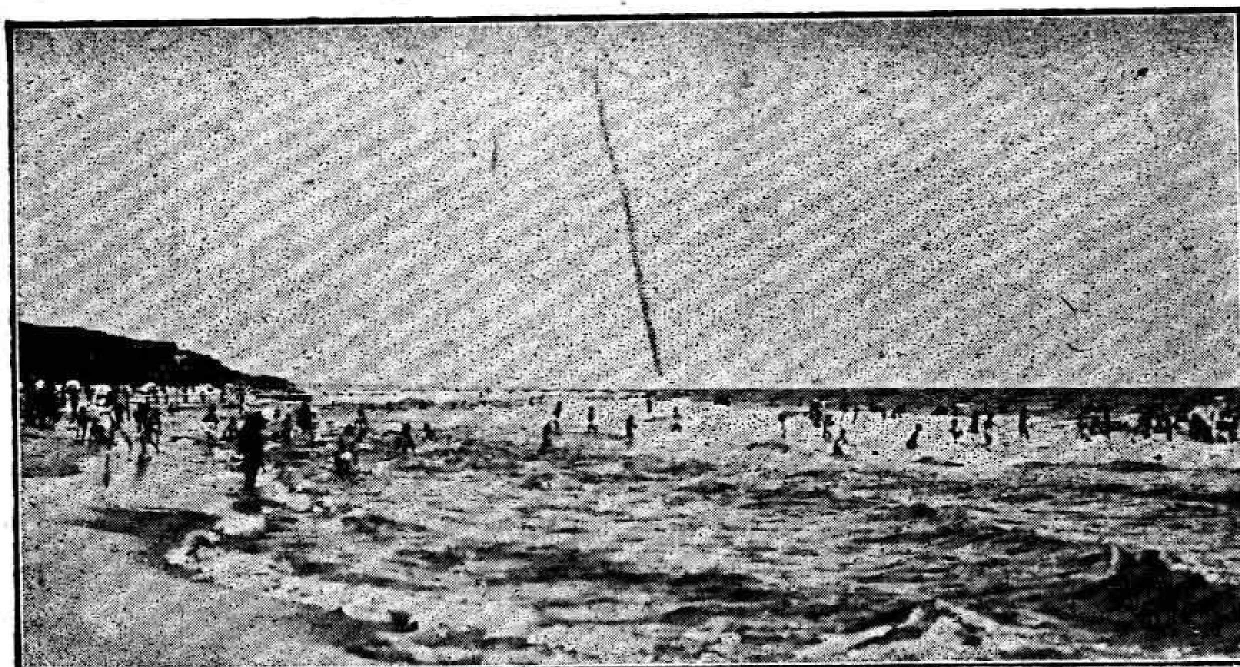
Cel mai plăcut parc cu boschete şi separeuri

TATAIA *(plaje)*

In partea de sus a oraşului; pe malul mărei, este o plajă admirabilă. E plaja Tataia amenajată cu multă îngrijire.

Are cabine de zid şi o potecuţă pitorească coboară din Parcul Tataia la mare.

Multă lume frequentează această plaje.

Plaja dela Tataia

La Mamaia, băi de mare
La Duduia, băi de soare
La Tataia, băi de noapte
.........şi... de toate.........

ANUARUL GENERAL AL DOBROGEI

ADMINISTRATIV — COMERCIAL
INDUSTRIAL — FINANCIAR

Publicaţie anuală

DIRECTORI:

Dr. Octavian Văleanu
Inspectorul Comercial al Dobrogei

şi

I. N. Ionescu
Secretarul General al Camerei de comerţ Constanţa

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CONSTANŢA — Strada Carol No. 4 — CONSTANŢA

Ghidul economic

Ghidul economic

Publicitatea este un slab impozit pe cifra de afaceri
— care îmbogăţeşte pe cei cari îl plătesc —

Constanţa comercială

Privită sub aspectul economic, Constanţa se prezintă în plină dezvoltare, promiţând a deveni într'un viitor apropiat, pentru Orient, ceia ce Anversul este pentru Occident

Ca singur port maritim al ţărei, Constanţa are o importanţă covârşitoare nu numai pentru Dobrogea dar pentru viaţa economică a întregei ţări, pentru motivul că sub raportul menţinerei navigabilităţei în toate anotimpurile, ea are o superioritate indiscutabilă asupra porturilor Dunărene, cari pe timpul îngheţului nu permit a se face nici un fel de operaţiuni.

Sub raportul comercial, Constanţa este unul din principalele debuşeuri pentru negustorii din toată ţara. Aci sunt mari case de import, unde se găsesc întodeauna cantităţi de mărfuri aduse din ţări străine.

Angrosiştii şi producătorii din ţară găsesc aci cele mai avantagioase posibilităţi de plasare pentru, export, a mărfurilor şi produselor lor.

Comerţul de detaliu este de asemenea în plină eflorescenţă, întrucât vapoarele ce vin zilnic, se aprovizionează la Constanţa cu materialele şi proviziile de cari au nevoe.

In adresariul pe care'l dăm, mai la sfârşitul broşurei de

faţă, se pot găsi adresele caselor comerciale din localitate pe care le recomandăm celor interesaţi.

In ceia ce priveşte industria, ea a luat, mai cu deosebire după războì — o desvoltare uimitoare.

Pe categorii, industria locală poate fi împărţită după cum urmează: fabrici de ape gazoase, ambalaje de lemn şi metalice, mobile, caroserie, sticlărie, ceramică, tricotage, săpun, ţesătorie, făină, cartonage, linoleum, construcţiuni metalice, produse alimentare etc.

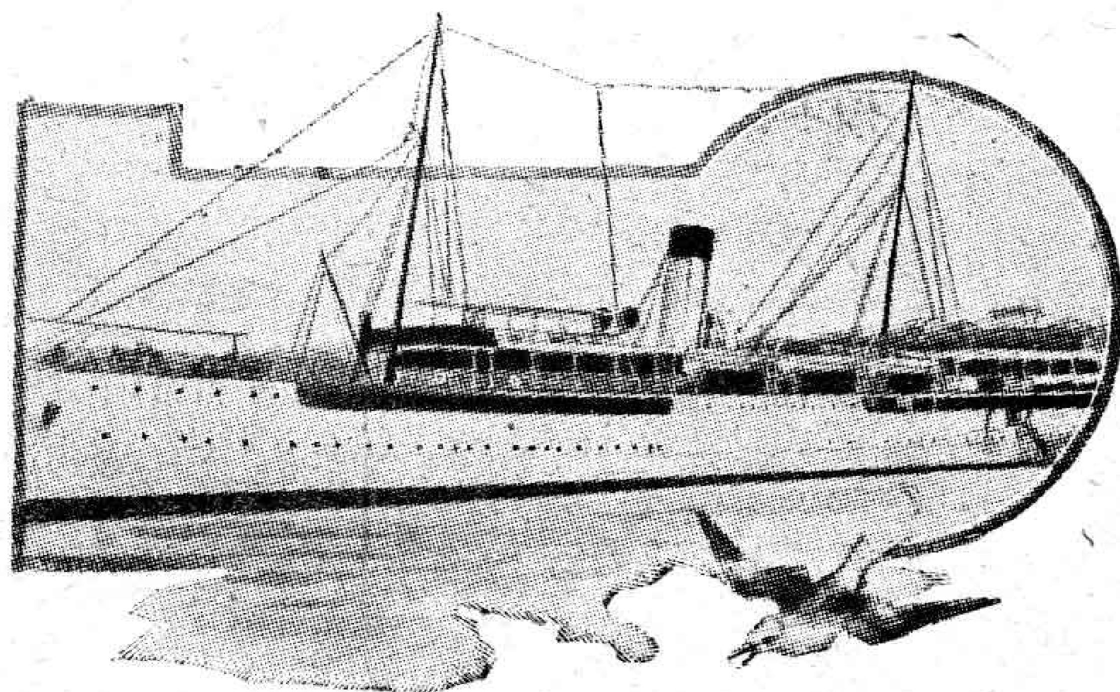
La un loc, aceste fabrici întrebuinţează o forţă motrică de circa 2800 H. P. şi vre-o 6200 lucrători.

Comerţul bancar enumeră în Constanţa 30 instituţiuni particulare cu un capital de circa 45.000.000 lei.

Printre acestea nu sunt calculate băncile populare din judeţ cari sunt în plină desvoltare.

Printre principalele instituţiuni economice nu putem scăpa din vedere Camera de Comerţ şi Industrie circ. X-a Constanţa cu o activitate plină de laudă în domeniul atribuţiilor sale. Preşedintele Camerei de Comerţ este dl. George I. Georgescu, ales în toamna anului 1923, pentru a doua oară, pe o perioadă legală de trei ani; Corporaţia bursei de mărfuri şi cereale sub preşidenţia d-lui Ilie Mecu, Inspector general al Băncei naţionale, Preşedinte al Sfatului Negustoresc şi al Corpului de contabili.

Uniunea comercianţilor de cereale din Dobrogea sub preşidenţia d lui I. D. Xantopol şi sub conducerea efectivă a d-lui Tulea Weissbuch, comerciant de cereale cu reputaţiune din cele mai strălucite; Sfatul Negustoresc filiala Constanţa, asociaţie profesională sub preşedenţia d-lui Ilie Mecu, vice-presedinţi d-nii Căp. Nicolae Ştefan şi Ion Gh. Ioan, sub a căror conducere a luat o desvoltare din cele mai frumoase. Organizat pe bresle, sfatul Negustoresc Constanţa îşi afirmă autoritatea profesională pe zi ce trece; Uniunea micilor industriaşi sub presidenţia d-lui Romulus Cocea, de curând înfiinţată, este isvorâtă din necesitatea solidarizărei şi comunităţei de interese a micilor industriaşi din localitate. Sindicatul Hotelierilor pus sub presidenţia d-lui I. Bărbulescu-Princiar a luat fiinţă în anul 1923.-Sindicatul Agricol, preşedinte Aurel Butu asociaţie pentru protejarea intereselor agricultorilor din judeţul Constanţa etc. etc. precum şi diferite societăţi, asociaţii şi sindicate de breslă.

Portul Constanța

Cât s'a cheltuit cu construcția portului—Starea actuală a portului — Instalațiile de export și import — Magazii — Uzina electrică — Ateliere — Stația de petrol — Venitul vămei — Traficul portului.

Lucrările de construcție ale portului Constanța au început la 18 Martie 1896 prin întreprinderea A. Hallier din Paris, care a lucrat până la 1 Aprilie 1899, când a fost pusă în regie. Dela acea dată, toate lucrările portului — afară de magazia No. 3 cu silozuri — au fost executate în regie directă, prin inginerii Administrației portului, dând rezultate satisfăcătoare atât din punct de vedere constructiv cât și din acel al economiei cu care s'au executat lucrările.

Pentru construcția portului s'a cheltuit în total, până la 31 Martie 1922 suma de 86 milioane lei.

In cursul anului 1921/1922 s'a cheltuit pentru exploatarea portului Constanța, lei 10.068.125,35 și s'a încasat 20.002.654.20 lei.

* * *

Vama Constanța a încasat pe acelaș exercițiu bugetar suma de 180.164.174,80 lei.

Starea actuală a portului

1.	Suprafața apei indiguită în port	60 hectare
2.	„ „ anteportului	14 „
3.	Lungimea cheiurilor în exploatare	4402 metri
4.	Numărul danelor de încărcare	32 „
5.	Platforma cheiurilor 14 hectare „ instalațiilor pentru cereale, petrol căi ferate, șosele etc. 68 „ Platforme rezervate 26 „	108 hectare
6.	Lungimea liniilor ferate	33 klm.
7.	Suprafața magaziilor	18.028 m. p.
8	Puterea mecanică a uzinei centrale	1.600 cai
9.	Energia electrică a „ „ (4 buc. x 440 v. x 300 amp.)	528 k-wați
10.	Capacitatea silozurilor (2 x 30,000)	60.000 tone
11.	Debit de înmagazinare pe magazie	150 t. pe ora
12.	„ „ predare „ „	300 t. pe oră
13.	Capacitatea rezervoarelor de petrol (27 buc. 4000 tone)	108.000 tone
14.	Debit de înmagazinare pe produs	160 t. pe oră
15.	„ „ predare „ „	160 t. pe oră
16.	Tirantul vaselor ce pot opera la cheu	26 picioare
17.	„ „ „ „ „ „ bazinul de petrol	29 picioare
18.	Calǎ pentru halarea vaselor până la 1000 t.	1 buc.
19.	Capacitatea traficului portului cu cheuri neutilate	1.500.000 t. pe an

Fără a se construi noui cheuri, dacă s'ar instala macarale, capacitatea acestui trafic ar trece de 2.000.000 tone.

Când ansamblul lucrărilor proectate va fi terminat, portul Constanța va putea face față unui trafic de 5 milioane tone.

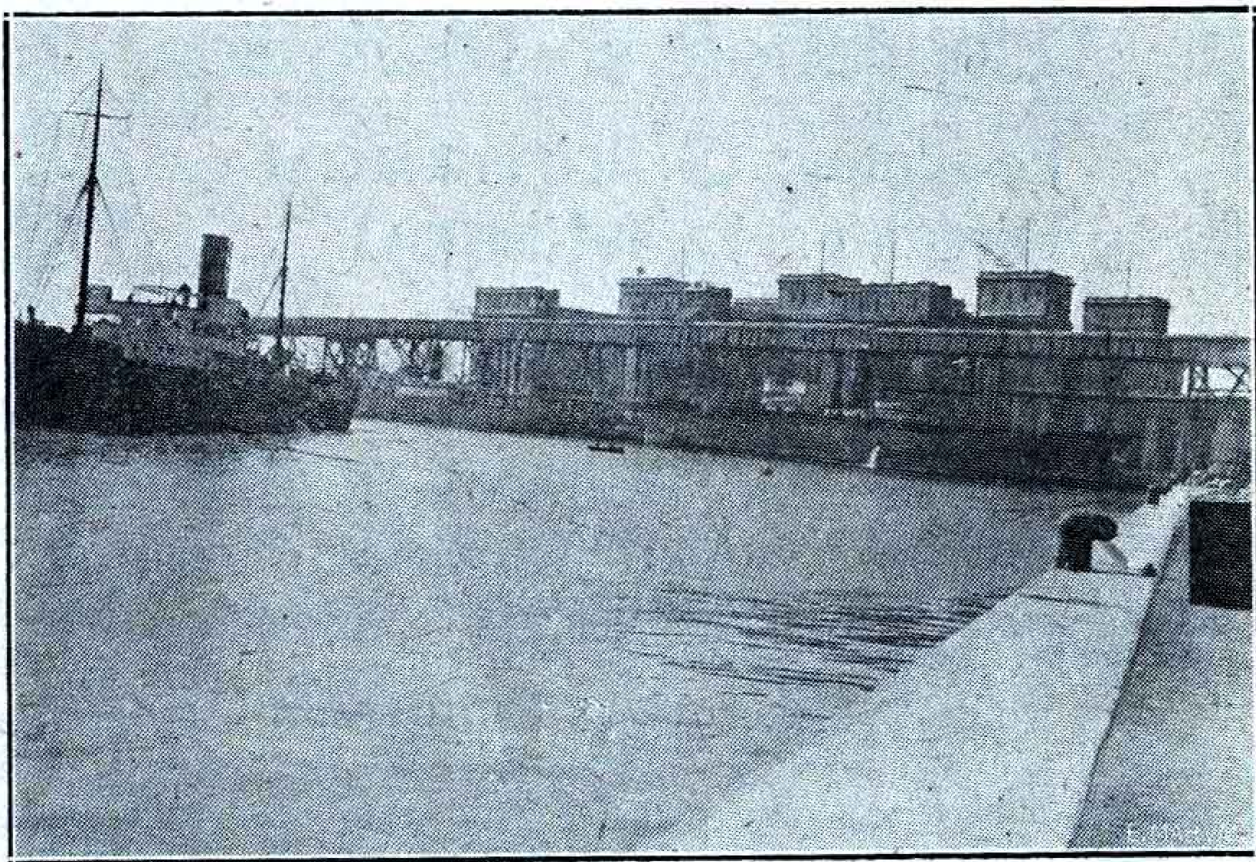
Actualmente pot opera deodată la cheuri în dană simplă 26 vapoare; iar când portul va fi terminat, vor putea opera 42 vapoare deodată.

Instalaţii pentru export

a) *Pentru exportul cerealelor* dispune de 2 magazii cu silozuri, (a 3-a are numai clădirea terminată fără maşini).

Fiecare magazie are 255 silozuri de beton armat, cu o capacitate pe 100 140 tone grâu fiecare siloz, deci în total, capacitatea unei magazii este 30.000 tone. In silozuri se înmagazinează : grâu, secară orz, ovăz şi porumb.

Cantitatea de cereale ce se poate prîmi zilnic este pentru fiecare magazie de 120 vagoane de 10 tone fiecare (cu debit de 150

Magaziile cu silozuri

tone pe oră), sau pentru ambele magazii de 216 vagoane a 10 tone, şi pe zi de 8 ore.

Cantitatea de cereale ce se poate preda prin elevatoarele unei magazii într'un vapor acostat în dreptul ei, în 8 ore de lucru este 240 vagoane a 10 tone fiecare, adică debitul de predare al unei magazii este de 300 tone pe oră, ceiace face pentru ambele magazii 4800 vagoane pe zi. Dacă însă un vapor ia marfă din două magazii, şi totodată se găseşte la încărcare două vapoare, atunci elevatoarele de predare ale magaziilor neputând lucra independent pe benzile estacadei de predare în vapoare şi trebuind uneori să se

aştepte unele pe altele, debitul real se reduce în consecinţă până la jumătate din cantitatea de mai sus.

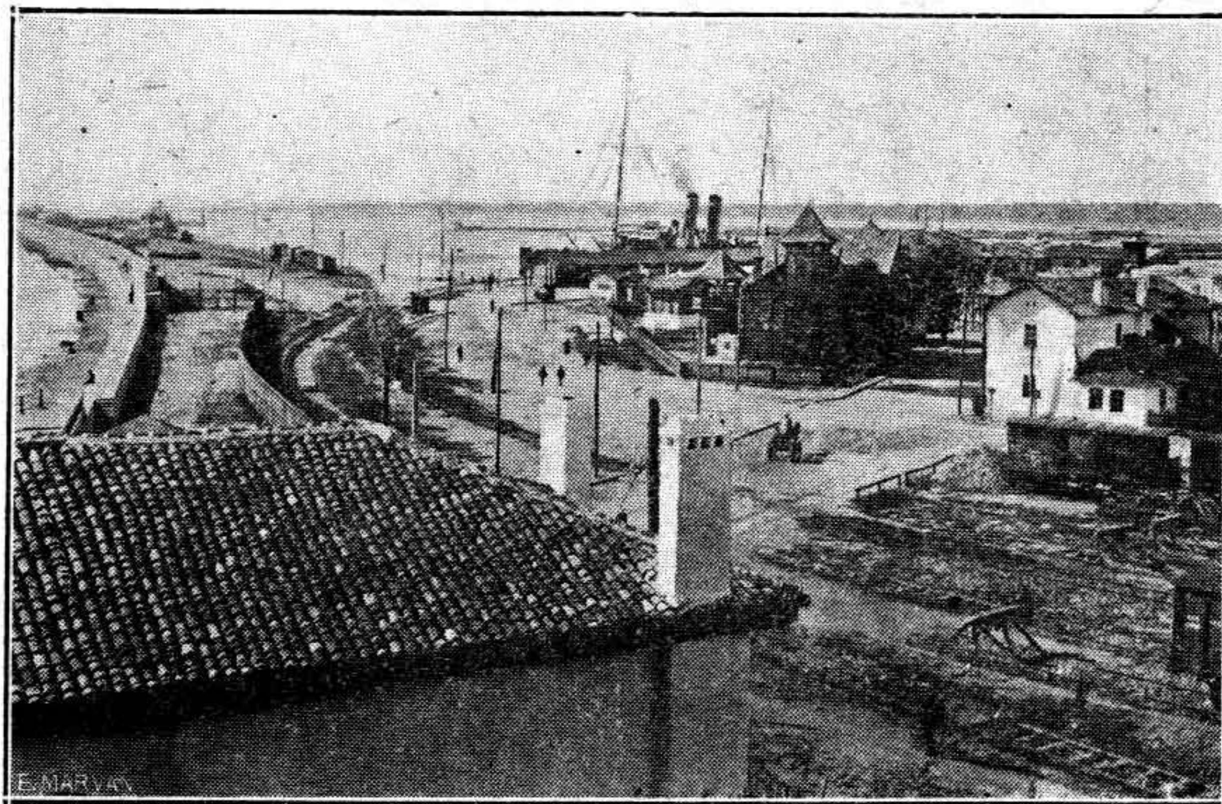
Pentru curăţirea cerealelor de praf şi pleavă, cum şi pentru separarea din grăunţe a corpurilor străine ca: pietre, lemne, rapiţă, etc. fiecare magazie este prevăzută cu şase grupe de maşini ciuruitoare-aspiratoare sau tacori cu un debit de 150 tone pe oră.

Pentru tăerea ţepilor la orz, fiecare magazie dispune de alte şase maşini ciuruitoare-aspiratoare, din care cerealele sunt trimise în şase maşini tăetori de ţepi, aşezate dedesubtul lor, cu un debit de 110 tone pe oră.

Pentru o separaţiune mai îngrijită a cerealelor, în vederea condiţionărei lor, cerealele se trimit—după ce au fost curăţite şi li s'au tăiat eventual ţepile — în maşini prevăzute cu criblori şi apoi cu triori, a căror debit total este de 55 tone pe oră.

In acest scop fiecare magazie este prevăzută cu şase grupe

de cilindri-criblori, apoi cu şase grupe de câte şase triori fiecare sau 36 triori având scobituri adânci de 6 m/m. diametru, sub care se găsesc alte şase grupe de câte şase triori fiecare sau 36 triori având scobituri mai puţin adânci de 6 m/m diametru., dedesubtul cărora se găsesc alte trei grupe de câte patru triori fiecare sau 12 triori, cu scobituri de 5 m/m diametru.

Portul. — Vedere spre farul Regele Carol I

b) *Pentru exportul petrolului*, dispune de o staţiune cu toate instalaţiile pentru primirea, depozitarea şi pomparea la vapoare a tuturor produselor petrolifere fluide.

Staţiunea are în exploatare 27 rezervoare de 500 m. c. capacitate fiecare, deci un conţinut total de 100.000 tone, iar în construcţie 10 rezervoare de 5.000 şi 9 de 1270 m. c.

Se pot înmagazina deodată 5 trenuri, din care unul de benzină, unul de petrol rafinat şi altul de petrol distilat, cu un debit de 500 tone pe oră fiecare şi 2 de păcură cu un debit de 150 tone fiecare. De fapt aceste debite nu pot fi realizate acum, căci operaţiunile de legare a trenurilor la conductele respective şi deslegare opresc trenurile 5—6 ore în staţiune, din cauză că robinetele de scurgere sunt defecte şi au diametre variabile.

Se poate pompa în 4 vapoare deodată 4 produse diferite şi anume: benzină, petrol rafinat, petrol distilat cu un debit de 160 tone pe oră fiecare şi păcură cu 100 tone pe oră.

c) Instalaţii pentru import şi magazii

Portul Constanţa nu are macarale mecanice pentru manipulaţiunea mărfurilor; această operaţiune se face cu macaralele vapoarelor sau prin hamali. Nu are magazii sistematice şi nici an-

antrepozite. Actualmente posedă numai o singură magazie definitivă, de tablă ondulată, cum și hangarele și magaziile provizorii de lemn de mai jos:

1). Magazii definitive de tablă ondulată, pentru mărfuri

Banca Franco-Română are închiriate pe 8 ani

2 mag. de 1121 m. p. . . . . . . 2242 m. p.

2). Hangare provizorii

Hangare provizorii de lemn, pentru mărfuri. . 3134 m. p

3). Magazii provizorii de lemn pentru mărfuri

S. P. M. are în exploatare	7509	m. p.
S. M. R. „ „ „	4331	„ „
C. F. R. „ „ „	675	„ „
Administrația vămilor	614	„ „
Total .	13129	„ „

4). **Magazii provizorii**

Magazii provizorii pentru cerealele ce nu pot fi depozitate în silozuri (porumb umed, oleoginoase, fasole, mei, cereale în saci).

Magazia A la cheul silozurilor	. . . .	2160 m. p.
„ B „ „ „	. . . . .	1134 „ „
Total	.	3294 „ „

d). **Instalaţii diverse**

a). *Uzina electrică.* Portul posedă o uzină de 1600 cai, formată din 4 grupuri electrogene, compuse fiecare din câte un motor Diesel de 400 cai, acuplat direct cu un dinamo pentru curent continu de 470 volţi şi 575 amperi (din cauza uzagiului acum dau numai 300 amperi) precum şi o baterie de acumulatori pentru o capacitate de 218 amperi-oră, care fiind distrusă pe timpul ocupaţiei nu s'a mai refăcut. Distribuţia pentru luminat se face pe 3 fire, obţinându-se 10 canalizări, 220 volţi, iar pentru forţă pe două fire, cu 440 volţi.

In exerciţiui 1922|1923 s'a produs 1.925.858 kw.-oră, din

care 51 la sută pentru instalaţiile portului şi 49 la sută pentru iluminatul oraşului Constanţa.

b). *Atelierele de reparaţiuni*, sunt instalate în barăci provizoriu. de lemn Ele sunt împărţite în 12 secţiuni şi ocupă cu liniile şi depozitele de materiale o suprafaţă de 25.000 m. p.

Lucrătorii, atelierele şi materialele necesare pentru prelucrare, se plătesc din fondul de aprovizionare al serviciului, reîntregit prin vărsarea costului lucrărilor executate asupra acelui fond.

Numărul lucrătorilor meseriaşi şi nemeseriaşi întrebuinţaţi în ateliere au variat dela 150 200 lunar.

Pe lângă lucrările necesare serviciului, se mai execută reparaţiuni pentru vasele S. M. R. Marinei Militare etc. cum şi reparaţiuni de locomotive şi vagoane pentru C. F. R.

c). *Cala de halagiu.* Portul poseda o cale longitudinală pentru halarea vaselor până la 1000 tone greutate ; fiindcă electromotoarele

ce mişcau troliurile au fost ridicate de inamic, ne servim de o instalaţie provizorie ce poate ha-vase până la 200 tone.

e). Aparate şi material rulant la uscat

a). *1 titan rulant* cu o putere de ridicare de 40 tone pentru poza blocurilori ; în stare bună.

b). *2 bardoare* de o putere de ridicare de 40 tone fiecare pentru ridicarea blocurilor; din care unul în bună stare de funcţionare şi unul cu piese lipsă.

c). *2 macarale Cailard* de 4 tone putere de ridicare din care numai una în bună stare.

d). *7 locomotive tender* de 28 tone greutate şi 120 tone tracţiune din care 3 complect deteriorate.

e). 2 vagoane saloane.
1 vagon cu bănci.
26 vagoane platforme de 10 tone.
41 „ cutii „ 6 „
25 „ bascule „ 4 „
3 „ „ „ 2 „

f). Vase şi aparate navale

a). 4 remorchere, şi anume: „Amaryllis" (motor Diesel de 180 H. P.) şi „Julliette" (motor de 150 H. P.), ambele în stare bună, precum şi remorcherele „Andree" (motor cu abur de 120 H. P.) şi „Constanţa" (motor cu abur de 80 H. P.), ce au nevoe de reparaţiuni importante, mai ales la corp, care este aproape distrus de rugină.

b). *1 macara plutitoare* de 40 tone putere de ridicare pentru poza blocurilor.

c). Draga „Constanţa" (250 H. P.), care draghează pâna la 8.60 m. adâncime, dând 26 m. c. pe oră în pietriş, 90 m. c. în argilă şi 130 m. c. în nisip şi vază.

Draga „România" este înecată (2 maşini de 275 H. P.) şi putea draga la 14 m. adâncime cu debit de 110 m. c. pe oră în argilă şi 210 în nisip şi vază.

d). *1 Şalupă de incendiu* (2 motoare de 20 H. P.).

e). *Un elevator plutitor* deteriorat.

Cei ce au vizitat odată CONSTANŢA, revin cu plăcere în anii următori, nemai putând uita priveliştea măreaţă a mărei.

---

f). *O deroșeuză* în curs de reparație.

g). *Un cheson plutitor* pentru aer comprimat; demontat.

h). 1 gabară de lemn, 3 port-blocuri, 2 șaloane. 2 clapete, 1 ponton de apă, 2 bărci scafandrieri complect echipate, 1 șalupă cu motor, mai multe bărci cu ramă.

*

Demne și instructive de vizitat sunt: uzina electrică, silozurile și stațiunea de petrol, funicularul, etc.

IV. Date referitoare la traficul portului Constanța

Inainte de războ', pe timp normal (anul 1912, traficul portului Constanța întrece cu peste 200.000 tone, total încărcări — descărcări directe și cabotagiu) al portului Brăila și era cam de 2,5 ori mai mare decât traficul total al fiecăruia din porturile Galați și Sulina.

Repartiția traficului maritim al vechiului regat în 1912 a fost următorul:

Import în tone

Constanţa	162.649	1.273.084
Brăila	176.770	1.058.675
Galaţi	203.139	362.205
Sulina	63,560	540 681

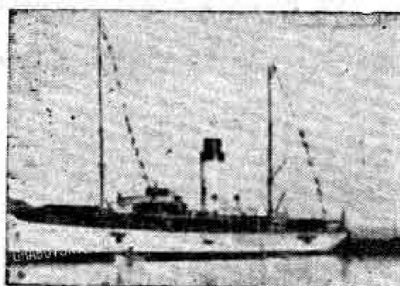
Creşterea traficului portului Constanţa, treptat cu construcţia şi mişcarea lui după război.

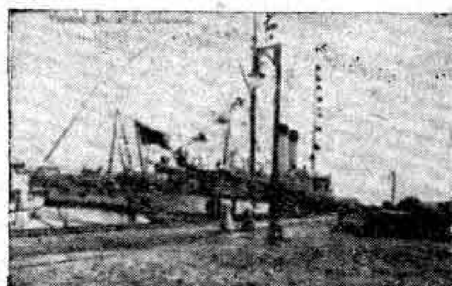
In 1899	217.264 tone	Inainte de războiul mondial
„ 1900	180.915 „	
„ 1901	325.335 „	
„ 1905	685.758 „	
„ 1910	1.071.932 „	
„ 1911	1.322.396 „	
„ 1011	1.435.733 „	
„ 1913	1.542.395 „	
„ 1914	943.104 „	In timpul şi după războiul mondial
„ 1918	46.294 „	
„ 1919	93.209 „	
„ 1920	252.810 „	
„ 1921	252.585 „	

Distanţa în mile între diferite porturi deservite de vasele S. M. R.

Brăila	11	91	171	350	487	—	—	—	3510	3420
	Galaţi	80	160	339	476	—	—	—	3499	3409
		Sulina	80	254	891	—	—	—	3410	3329
			Constanţa	194	328	455	548	V. S. 100	3359	3260
				Constantinopol	134	273	354	V. S. 813	8165	3075
					Dardanele	139	220	V. S. 679	3028	2938
						Smyrna	202	540	3012	2922
							Pireu	512	2856	2766
								Alexandria	3150	3066
									Rotterdam	705

1 Milă engleză - 1852 m.
V. S — Via Smyrna

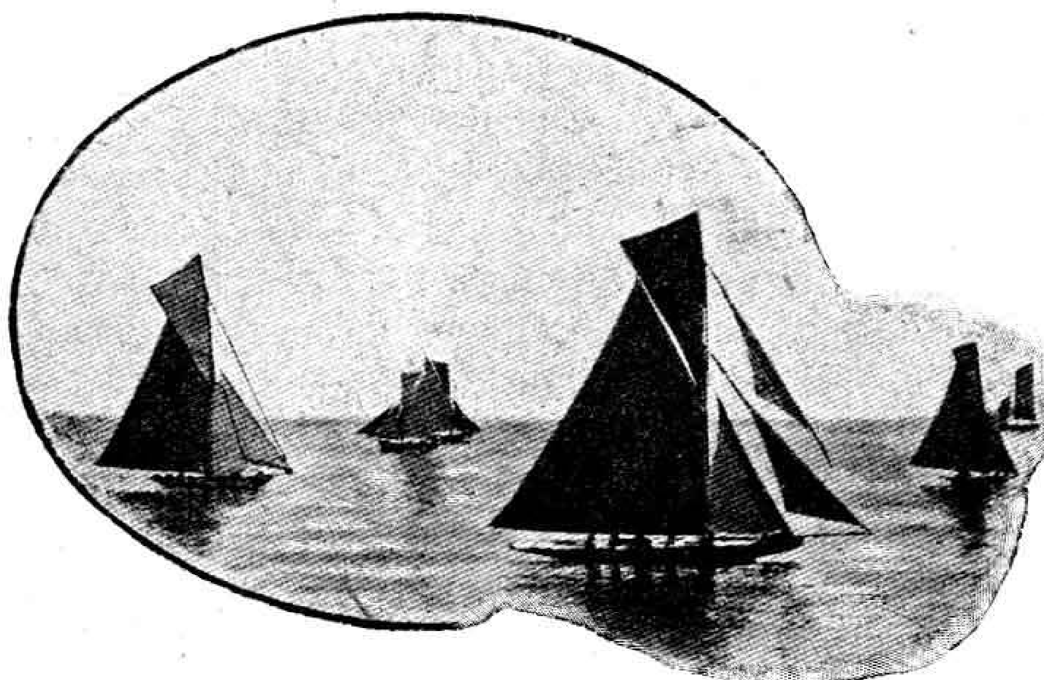

Flota noastră comercială

Vasele Serviciului Maritim Român

NUMELE	HP	Capacitate Tone	Viteză pe oră
Vapoare poştale			
Regele Carol . . .	6.000	2.653	18
Principesa Maria . .	4 113	1.605	18
România	7.800	3.034	18,5
Impăratul Traian . .	7 032	3.068	18,5
Dacia	7.032	3.146	11,5
Cargaboturi			
Durostor	800	1 309	11,5
Bucuresti	1.050	2.267	9,5
Iaşi . . . . ,	1 050	2.267	9,5
T.-Severin	1.200	2.214	10,3
Constanţa	1.150	2.212	10,3
Dobrogea	1.050	2.267	9,5
Carpaţi	1.500	4.330	10
Bucegi . , ...	1.500	4.330	10
Oituz	1.100	2.678	9

ITINERARIU

Vapoarelor poştale ale Serviciului maritim român deservind liniile orientale

Linia Constanţa-Constantinopol-Pireu

Plecarea din Constanţa în fiecare Marţi

PLECAREA				SOSIRE			
C-ţa.	plecarea Marţi	ora	23.	Pireu	plecare Duminică	ora	16.
C-tinopol.	sosire Mercuri	„	14.	C-tinopol	sosire Marţi	„	7.
„	plecare Joi	„	10.	„	plecare Mercuri	„	11.
Pireu	sosire Sâmbătă	„	7.	C-ţa.	sosire Joi	„	5.

Linia Constanţa-Constantinopol Jaffa

Plecarea din Constanţa Vineri, la fie care 3 săptămâni

Vapoarele poştale ale Serviciului Maritim Român, prin marea

lor viteză şi instalaţiunile lor moderne, oferă publicului, voiajul cel mai scurt şi mai confortabil pentru Orient.

Vapoarele poştale deservind linia Constanţa-Constantinopol-Pireu sunt în legătură în Constanţa-Port cu trenurile accelerate No. 803 (sosirea în port la ora 22.05) şi No. 804 (plecarea din port la ora 6.35) dela şi pentru Bucureşti.

Aceste trenuri sunt în legătură la Bucureşti cu trenurile Simplon Orient Expres dela şi pentru Timişoara, Zagreb, Trieste, Veneţia, Milan, Lausane, Paris şi Londra, şi cu trenurile accelerate No. 201 şi 202 dela şi pentru Arad, Budapesta, Viena, Zurich, Bâle, Paris, Londra, Bruxelles. Tot astfel la Feteşti cu trenurile accelerate No. 807/810/22 şi No. 51/809/808 cu vagoane directe dela şi pentru Lwow, Cracovia, Praga, Viena, Breslau, Berlin, Hoek van, Holand şi Londra.

Vapoarele poştale deservind linia Constanţa Jaffa sunt în legătură la Constanţa-port cu trenurile No. 825 Bucureşti-Constanţa (sosirea în port la ora 14.40), No. 826 Constanţa—Bucureşti (plecarea din port la ora 6.35).

Piaţa Independenţei înainte de război

Trenurile No. 825 şi No. 826 sunt în legătură la Feteşti cu trenurile accelerate No. 502/843/846 şi No. 845/844/502 dela şi pentru Lwow, Cracovia, Katoviţ, Breslau, Berlin Hoeck van Holand şi Londra şi cu vagon direct Constanţa-Danţig.

Trenul accelerat No. 804 este în legătură la Feteşti cu trenul accelerat No. 51/809/808 are vagon direct dela şi pentru Lwow Cracovia, Katoviţ, Breslau, Berlin, Hoek van Holand şi Londra şi la Bucureşti cu trenul Expres Simplon şi cu trenul accelerat No. 201.

Pentru bilete şi ori ce informaţiuni se va adresa la agenţiile Serviciului Maritim Român din porturile de escală, la birourile Companiilor de Vagon Lits (str. Vilson No. 1), Europa (calea Victoriei No. 57) Centrala (calea Victoriei 51) Sardev (str. Academiei 21) şi N. Bruck & Comp. (str. Sărindar No. 12) la Bucureşti, la agenţiile The-Kook & Son., la Compania Internaţională de Vagon Lits şi The. American Expres Company Inc, la birourile de voiaj Wm. Huller & Comp. (London) Ltd., Lewer Thames Street, Wool Quazs, Hayman & Schurman's a Amsterdam (Rokin, &) Mitteleuropisches Reisebureau Berlin (Leipzigerstrasse, 33-35) şi agenţiile sale, Soicetatea Anonimă de Turism (V. Vigade) Budapest, Exprinter la Paris (Rue Scribe 2) N. V. Nederland eh Reisbureau la Haga, Alfred Rohn. la Dresda (Pragerstrase 26) Ocean la Praga (Havlikova I) Bureau Cehoslovaque de voiage la Praga (Mikulensko ul. 7) Meiss & Co. Lt. Zurich (Bahnhofstrasse 40) şi la Moirtz-Passage la Wiesbaden (Wilhelmstrasse 20).

TARIF

de costul biletelor de călătorie pentru vapoarele poştale S. M. R.

Dela Constanţa la Constantinnpol

Clasa	I	Lei	3000
„	II	„	2000
„	III	„	500

Bilete dus şi întors

CONSTANŢA — JAFFA

Clasa	I	specială	Lei	32000
„	I	— —	„	25600
„	II	— —	„	12800

Pentru aller-retur, este avantagiul că se plăteşte ot în lei, nu în Drahme.

Dela Constanţa la Jaffa

Clasa	I	specială	Lei	16000
„	I	— —	„	12800
„	II	— —	„	8000
„	III	— —	„	2800

Linia Constanţa-Pireu

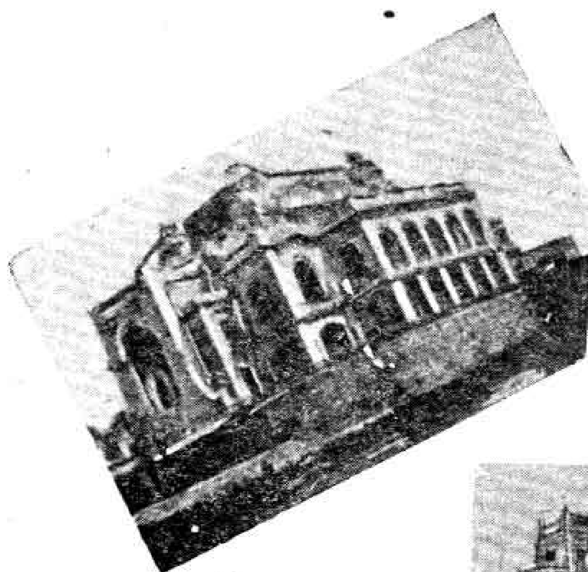
Clasa	I	Lei	6000
„	II	„	4000
„	III	„	1000

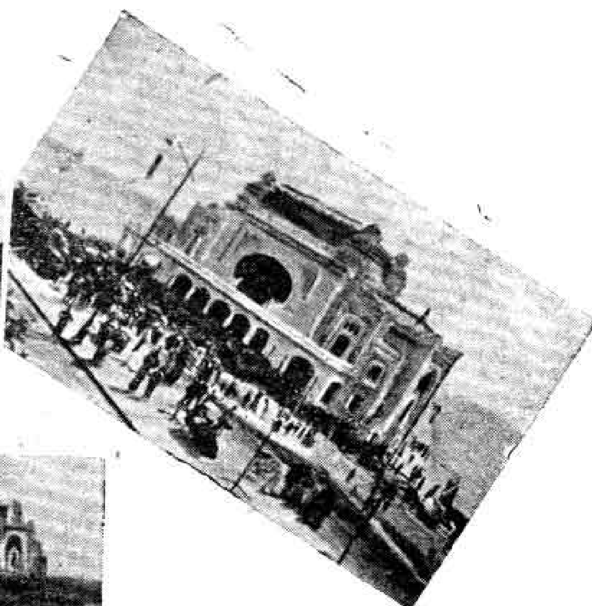
Dus şi întors

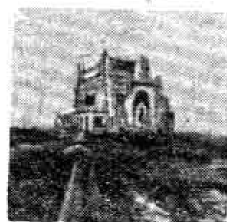
Clasa	I	Lei	12000
„	II	„	8000

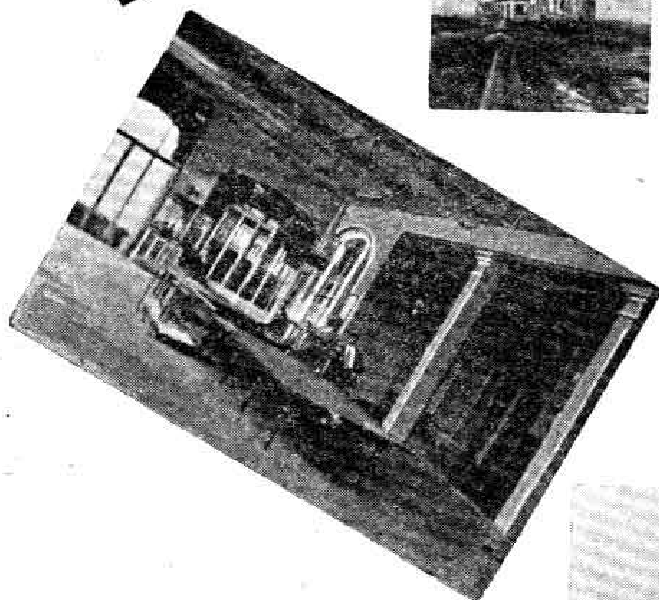
Numai biletele de clasa întâi dă dreptul la hrana pe bord inclusiv vinul.

Vapoarele poştale ale Serviciulni Maritim Român au şi cabine speciale şi de lux. Pentru paturile acestor cabine se încasează, înafară de bilet un supliment de 10% sau 25%.

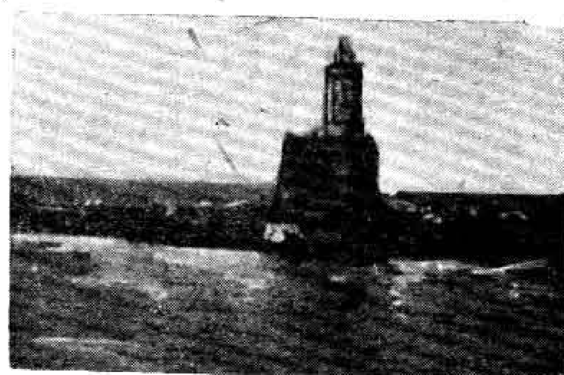

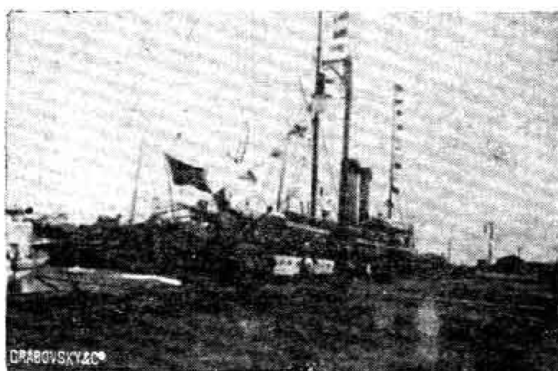

Diferite vederi din Constanța

Abonaţii la telefon

No. telefon.		NUMELE şi PRONUMELE	Adresa
52	2	Abramovici Birimbaum	Carol 46
21	1	Adelştein Gherman	Maior Sonţu 1
55	1	Administraţia financiară	Costachi Negri 1
într.		Administraţia Movila	Carmen Sylva
6	3	Agrarul, cereale	Traian 15
85	1	Albania, Tipografie	Traian 16-20
65	3	Alperin Simon, engros bere	Bulevardul Indep. 3
90	2	Andronescu Virgil	Carol
19	3	Anton Radu, depozit de făină	
75	3	Aianian Misac, manufactură	Lascar Catargiu 14
96	1	Arestul central	Carol
33	2	Argus, magazin de ferărie	Ştefan cel Mare 58
56	3	Arvanitis, magazin	Str. Carol 56
49	3	Augustinos. coloniale	Cuza Vodă
28	3	Avgherinos, agenţie de vapoare.	Ovidiu 15
18	3	Antonidiadis fraţi, coloniale.	Str. Carol
65	1	Banca Agricola	Cantacuzino 14
46	2	Banca Cerealiştilor	Bulev. Elisabeta
88	1	Banca Creditului Dobrogean	Lahovari 6
7	3	Banca Comercială	Diana 1
29	1	Banca Constanţa	Piaţa Independenţei
77	3	Banca Crisoveloni	Alea Arion
77	1	Banca Eleno-Română	Lascar Catargiu 10
23	2	Banca Franco-Română	Sturdza 18
22	2	Banca Generală	Lascăr Catargiu 15
12	2	Banca Marmorosch (15|2 roşu)	D. A. Sturza 1
32	3	Banca Maritimă	Pescari 3
91	2	Banca Naţională	Bulev. Elisabeta 10
14	2	Banca Românească	Sturza 17
77	2	Banca de Scont	Lascar Catargiu 30
21	3	Banca Transilvania	Rahovei 14
96	2	Banca de Credit	Cantacuzino 9
94	1	Banca Lazaris	Carol 13
61	1	Beiner Ionas, cherestea	Ştefan cel Mare

No. telefon.	NUMELE şi PRONUMELE	Adresa
4 | 2	Beiner şi Menahem	Carol 17
47 | 2	Benderli Gh., avocat	Piaţa Basarab
10 | 1	Beuun Haim, cereale	Traian 4
23 | 3	Birnfeld Iosef, magasin	Ştefan cel Mare 47
13 | 3	Biroul de expediţie poştală	Port
95 | 1	Brigada de siguranţă	
23 int.	Bazargic oficiu	
21 „	Brăila oficiu	
4 „	Bucureşti ofiiciu	
5 .	Bucureşti „	
83 | 3	Bursa de mărfuri	Palatul Marmorosch
17 | 1	Banca centrală de comerţ	Petru Rareş 5
89 | 2	Calantzis et comp.	Lascar Catargiu 36
92 | 1	Calfaiani A., casă de schimb	Carol 3
41 | 2	Calust Anton, eugrosist	General Manu 22
42 | 1	Camera de Comerţ	Str. Carol 6
63 | 3	Caraplis Luca, en-gros	Costachi Negri 21
63 | 1	Capatos Macri, ag. de vapoare	Cantacuzino 20
86 | 1	Căpitănia Portului	Port
89 | 3	Casa Muncei, coorpaţia	Miron Costin
45 | 1	Casetas Temistocle	Costachi Negri 44
2 | 3	Ciuta Corneliu cerealist	Sturza 2
4 | 3	Clubul comercial	L. Catargiu
76 | 3	Comenduirea	Scarlat Vârnav
120 | 3	Compania grăniceri	Scarlat Vârnav 59
18 | 2	Compania jandarmi	Alexandru cel Bun 67
58 | 3	Compero Petrol	Sturza 23
1 | 2	Conducta Petrol	Scarlat Vârnav 8
93 | 3	Comptoir Danubien & Mer Noir	
91 | 1	Consilieratul Agricol	Daciei 2
67 | 1	Consiliu de războiu	Str. Mircea
54 | 2	Constantinescu Traian, avocat	Maior Şonţu 2
4 1	Construcţia Portului	
111 | 2	Construcţia Liceului	
61 | 2	Consulatul Britanic	General Manu 1
68 | 3	Consulatul Ellen	Carol 80
98 | 2	Cornaţeanu Fraţii	Stefan cel Mare 79
59 | 1	Coctiniu Mihail, colonel	Ion Lahovari 23
24 | 1	Culura Atanasie, depozit de vin	Carol 74
47 3	Cunard Linie, agenţie de vapoare	Roşiorilor 1
120 | 1	Cabina telefonică	
24 int.	Caramurat	
12 „	Caraomer	

No. telefon.		NUMELE şi PRONUMELE	Adresa
3 int.		Cernavodă	
1 „		C^gealac	
114	3	Comatas A., cereale	Costachi Negri 29
21	2	Costas I., cereale	Lascar Catargiu 17
94	3	Chiriţescu C. Piatră	B-dul Ferdinand
119	2	Consulatul american	Marcu Aurel 5
111	1	Constantinescu Al , avocat	Str. Eminescu 5
38	3	Centrala Cooperativelor	General Manu 69
42	3	Dacia, ziar	Traian 22
60	3	Dalla Sterie en-gros	Traian 27
—		Dalidakis fraţi, coloniale	Bulev. Ferdinand
69	3	Danielopol fraţi, coloniale	„ „
20	2	Demetriadis Hagi Balios	Roşiorilor 2
34	1	Dessalermo Nico, ag. de vap.	Sturza 41
42	2	Depozitul Armasari	Anadalchioi
50	1	Dumitrescu C. cass	Cantacuzino 18
88	2	Dumitriu Gh.. preşed. soc. O. O. R.	
49	1	Direcţia serv. poduri şi şosele	Cantacuzino 18
99	2	Diriginte oficiu, cassa	I. Bănescu 12
20	1	„ „ biurou	
3	1	Divizia de mare	Mircea Reg. 74
71	2	Divizia 9-a	
81	1	Dreifus, cereale	Remus Opreanu
46	3	Dobias, avocat	Tomis 17
28	2	Dobrescu Paul, avocat	Sturza 37
67	2	Dobrogea Jună, ziar	Scarlat Vârnav 23
—		Deirmendjian Bogos	Traian 7
50	2	Embericos Luludis	Lascar Catargiu 28
45	2	Ermidi Hroni	Carol 4
119	3	Episcopia	
39	3	Fabrica Tomis	Produselor 53
70	3	Fabrica de produse chimice	Tomis 6
59	3	Fabrica de sticlărie	Şoseaua Mungaliei
22	1	Farul Tuzla	
16	1	Federala Băncilor Populare	Bulev. Carp.
39	3	Federala cooperativelor Săteşti	Stefan cel Mare 48
105	1	Flores	Cantacuzino 14
104	1	Fraissinet ag. de vapoare	Cantacuzino 20
58	1	Frangopol Ralli Popa, coloniale	Carol 52
14	3	Frenghian Hartin, en-gros	Tomis 10
30	2	Frenkian M. M., casă de schimb	Carol 11 bis
102	1	Funducas D., ag. de vapoare	Roşiori 5
110	1	Gaitan G, A., commis. de cereale	

No. telefon.		NUMELE şi PRONUMELE	Adresa
36	1	Gara	
14	1	Gattorno et comp.	Remus Opreanu 20
36	1	Georgescu George, cassa	Plevnei 3
73	2	Georgescu Hermes	Aleea Marghiloman
93	1	Georghiu Ioan, cassa	Şef. brig. Sig.
76	2	Gheorchiu N, coloniale	Bulev Ferdinand
33	1	Giacamato Teodoridi	Costachi Negri 14
44	3	Goldemberg Dr.	Remus Opreanu
16	3	Goldştein Leon, băuturi	Cogâlniceanu 29
83	1	Grânarul Românesc	Lascar Catargiu 16
11	1	Grünber Baruch	Cristea Georgessu 13
12	1	Grünberg Teţcani	Virgiliu 9
116	1	Grigoriu Emaooil	Lahovari 7
90	1	Ghinzberg Calmis	Cuza Vodă 38
102	2	Hagiopol	Al. Lahovari 5
47	2	Halcanssi, coloniale	Mircea 22
108	1	Hamamgi Zade, coloniale	Tomis 7
87	2	Hasapachis, engros	Costachi Negri 24
34	3	Hotel Grand	Bulev. Ferdinand
12	3	Hotel Palace	Remus Opreanu 7
75	2	Hulis Niculae, coloniale	Carol 50
65	2	Hurmuziadis, casă de schimb	Carol 51
57	2	Herşcovici Albert	Al. Lahovari 4
104	2	Halcoussi Ştefan, imp. exp.	
20	3	Industriile Dobrogene	Şoseaua Cerealelor 37
95	1	Inspectoratul Siguranţei	Daciei 8
4	1	Inspectoratul S. M. R.	Port
17 int.		Inspectoratul poştal	11 Aprilie 24
90	3	Inspectoratul Muncii	Carol 122
69	1	Intercontinentala, ag. de vapoare	Lascar Catargiu 15
97	2	Internalionala, vămuiri.	Sturza 1
57	3	Iorgulescu Dr.	Bulev. Maria 81
27	2	Isovici S. magazin	Carol 3
103	1	Ivry, birou de expediţii	Sturza 23
—		Industriile Dobrogene Agricole	prin B-ca. Românească
110	3	Ipranosian Marouch	
106	2	Ioanid N. fotograf	Carol 21
114	1	Jerusalmi şi Farhi	
98	1	Jude instrucţie, birou	Traian
72	1	Jude instrucţie cassa	Mircea 59
82	1	Kehaian Matosian	Plevnei 4
48	3	Kyriakides, ag. de vapoare	Lascar Catargiu 34
108	3	Kessikbachian, cereale	Traian 5

No, telefon.		NUMELE şi PRONUMELE	Adresa
10	3	Labor, agenţie de vapoare	Ovidiu 10
105	2	Liceul Mircea	Traian
71	1	Lipovici Mendel	Carol 62
54	3	Livada Fochion	Carol 122
48	2	Lldyd Triestino	Vânători 4
117	1	Luludis C. şi fii, depozit de gaz	Negru Vodă 8
11	2	Manzavinatos, casă de schimb	Carol 22
84	3	Mandurecas A. engrosist	Costachi Negri 3
83	2	Mangoianu H. comision	Traian 13
69	2	Manicatide Taehe	Lascar Catargiu 32
48	1	Manisalian Fraţi	Sturza 43
51	2	Manta G. Petre, vămuiri	D. A. Sturza 13
107	1	Marea Neagră, ziar	Traian 5
3	2	Mărgărint Dr., casa	Mircea
7	2	Maritima, import-export	Traian 22
16	3	Matatia, coloniale	Costachi Negri 15
87	1	Mavroyaui P. S.	Marcu Aureliu 12
40	2	Menachem Mavon	Carol 2
33	3	Mesagerii	Oficiu
117	3	Miholecu Petre	Griviţei 62
20	int.	Mezonelta	
51	3	Michel Iosef	Stefan cel Mare 90
62	2	Militeanu M.	Mircea 2
60	1	Missir Ioan	Vasile Alexandri 7
38	1	Moara Dobrogoană	Decebal 18
6	int.	Mangalia	
107	3	Mungiuri Iani coloniale	Çarol 85
95	3	Macri Săvescu	Carol 6
100	1	Negru Nicolae, comandor	T. Ionescu 12
113	2	Nicolau A. D. coloniale	Bulev. Ferdinand
64	1	Nicolau Dumitru, făină	Grădişteanu 11
88	3	Nicolacoglu şi Vuţas	Dianei 2
74	1	Niţescu, avocat, ajutor primar	
117	2	Orfelinatul Dragalina	
74	2	Papacostea Al. expediţii	Cantemir 3 - 5
27	1	Papadopol, cereale	Piaţa Independenţei 21
32	2	Pppazoglu et Scru, cereale	Mircea 5
32	1	Parchetul G-ral, Curtea de apel	
44	1	Parchetul, Tribunalului	
80	3	Perls Mateos, coloniale	Cuza vodă 36
94	2	Pincovici, cereale	Piaţa Independenţei 15
7	1	Plumaridis, cassa	Roşiori 2
93	2	Poladian M., cereale	Mircea

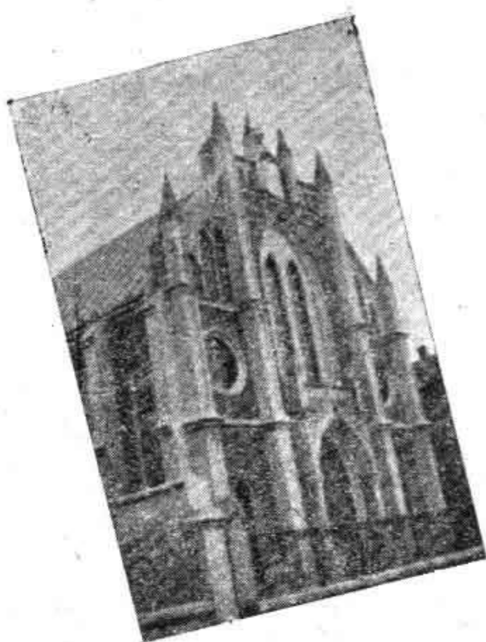
No. telefon.		NUMELE şi PRONUMELE	Adresa
62	1	Pompierii	Mircea 122
25	1	Popescu Ştefan, comandor	Portului
75	1	Prefectura Judeţului	
106	1	Prefect cassa	Catargii 22
10	2	Prefectura Poliţiei	Mircea 34
80	1	Prefectul Poliţiei, cassa	
6	1	Prezente cereale	Catargi 9
26	1	Primăria	Piaţa independenţei
58	1	Procuror G-ral Colini, cassa	
28	1	Procuror Trib., cassa	Cantacuzino 16
84	1	Provelinghiadis, coloniale	C. Negri 8
43	1	Poliţia Portului	Port
102	3	Papastavru Morfi, băi	
120	3	Pătraşcu General	
26	3	Radovici I., avocat	
36	2	Reconstr. Dobrogeană	Traian 34
30	1	R. M. S.	Cogâlniceanu 38
34	2	Regt. 34 Inf.	Mircea
96	3	Regt. 11 Jandarmi	Decebal 2
35	3	Rizescu D-tru., brutărie	Ştefan cel Mare
15	1	Roman, avocat	Carol 126
56	2	Rudic I A. Petrol	Cantacuzino 24
41	3	Russu Gheorghe, cereale	Unirei 5
27	2	Salmanovici Jacques	Port
13	1	Sarandjidis, locuinţa	
81	1	Sanatoriu C. F. R.	Movila
—		Scardanas, mobile	Carol 133
37	1	Şcoala normală de fete	Bulev. Elena 11
105	3	Şcoala navală	sos. Traian
35	2	Schencker, ag. de vapoare	L. Catargi 24
79	1	Serv. Sanitar al Portului	
15	2	Sever Movila	
109	1	Singros, ag. de vapoare	Cantacuzino 19
43	2	Slavis Cleovulos, cereale	Dianei 2
81	2	Soc. Aquila Franco-Română	
1	3	Soc. Astra Română, birou	Ovidiu 8
119	1	Soc. Astra Română, fabrică	
19	3	Soc. Atlas	Marcu Aureliu 5
29	2	Soc. Columbia Petrolif.	M. Aureliu 11
13	3	Soc. Concordia, birou	
101	3	Soc. Concordia, fabrică	
57	1	Soc. Continentala, cereale	Gh. Gheorgescu 9
21	1	Soc. Dobrogea	Mangaliei 6

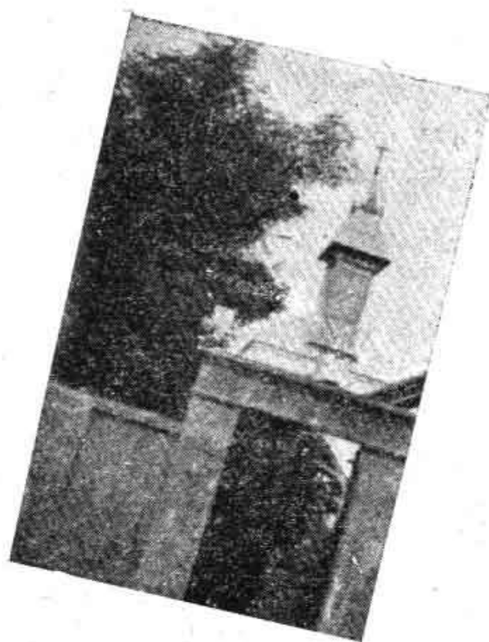
No.	telefon.	NUMELE şi PRONUMELE	Adresa
81	3	Soc. Redevenţa Petrolif.	Cantacuzino 21
22	3	Soc. Româno americană	
6	2	Soc. Româno americanaoraş	Cantacuzino
1	1	Soc. Petrol Blok, birou	
31	2	Soc. Steaua Română oraş	Bulev. Elisabeta 9
44	2	Soc. Steaua Română fabrica	
82	2	Soc. de transport	Piaţa Basarab 20
72	3	Socrate Sava, exp. vămuiri	Lahovari 4
70	1	Solacolu Mircea	Bulev. Elisabeta 11
71	3	Soure	Bulev. Ferdinand
92	2	Spitalul Comunal	Ştefan cel Mare
3	3	Stănescu, avocat	
46	1	Stavraca Grig., cereale	
80	2	Stavraca Marin, cereale	Traian 4
43	3	Sternberg Marcu	Sturza 4
115	1	Ştoenescu Dr, cassa	Lahovari 11
16	2	S. M. R.	Port
4	1	Serv. Porturilor Maritime	Port
52	1	Serviciul apelor	
108	2	Soc. Unirea Potrol	Eminescu 3
112	3	Steţcu Gh., birou agentură	Unirei 2
52	3	Soc. An. Industr., Balcic	Mercur 3
49	3	Sassu Vasile	
118	1	Soc. Româno armeană	Marea Neagră
79	2	Simu fraţi, băcănie	Carol 15
39	2	Tăbăcăria Românească	
66	2	Târpa fraţi, export	Carol 56
5	1	T. F. F.	la Vii
38	2	Telegraful oficiului	
70	2	Teiler Albert, cherestea	Cerealiştilor 24
9	3	Teodorescu Valahu	Carol 7
5	2	Teodorescu Al., librărie	Carol 55
99	1	Teodoridi & comp.	Cantacuzino 1
86	3	Tomescu V. ataşat technic	Cărămidari
115	3	Teodorescu Aurel, camionaj	Gara Constanţa
68	2	Tripo C. N. şi fils	V. Alexandri
64	3	Tudor N. Ion, ferarie	Stefan cel Mare 64
18	1	Uniunea Comercială	Pescari. 3
9	2	Universala	Ştefen cel Mare 95
56	1	Uzina Electrică	Şc. Vârnav
25	3	Vama	Port
89	1	Vasiliu fraţi, coloniale	
33	2	Viteza comp. transp.	Pescari 2

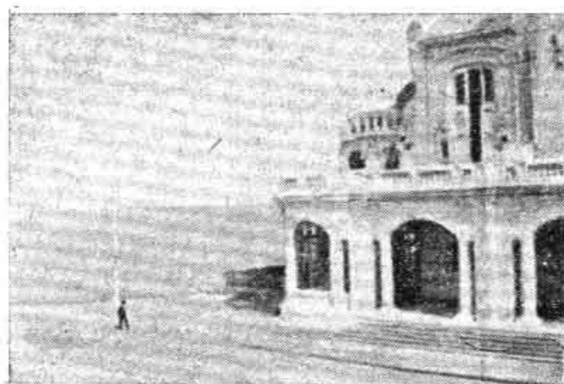
No.	telefon.	NUMELE şi PRONUMELE	Adresâ
100	3	Vulpe Aurel, avocat	
78	3	Velisarato I., dep. vinuri	Carol 141 bis
24	2	Weisbuch Tulea, cereale	Cantemir 7
55	2	Watson Youell, ag. de vapoare	Sturza
45	3	Zambacdjian, manufactură	Piaţa Unirei 9

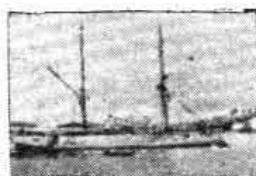

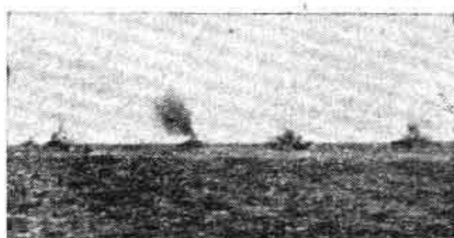

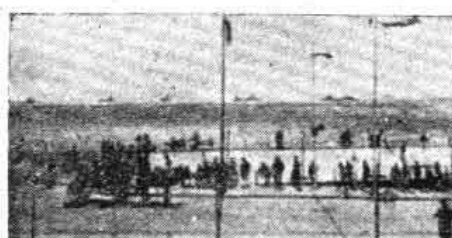

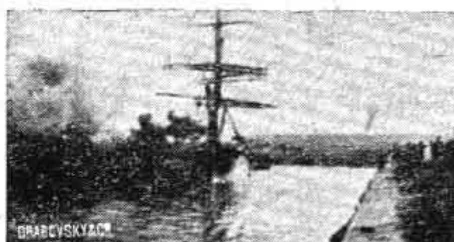

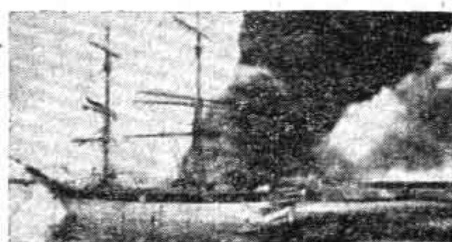

Templul Spaniol — Biserica Catolică — Cazinoul — Vederi din port.

Tarife şi preţuri maximale

Alimente — Automobile — Băi — Bărci şalupe — Bodegi — Cafenele — Căruţe — Cofetării Hoteluri Pâinea — Restaurante.

BARCI

Tarife pentru barcagiii din port

Legatul şi deslegatul sau mutatul unui vapor se va plăti cu lei 300.

Sărbătorile şi nopţile dela ora 6 seara până la 6 dimineaţa se va plăti dublu, adică lei 600

Timpul dela orele 12 – 2 şi dela 6 - 8 searea se va plăti un plus de 60 la sută, adică cu lei 450.

Cursa în tot cuprinsul portului se va plăti cu 40 lei

Practica cu doctorul se va plăti, pentru fiecare cursă de o oră cu lei 100.

Dacă nu se va face operaţia, se va plăti numai lei 50 pentru timpul cât a fost barcagiul aşteptat, în cazul când a fost angajat pentru practica cu Doctorul.

Descurcarea unei ancore se va plăti cu lei 300.

O parâmă care scuteşte remorcherul se va plăti cu lei 200.

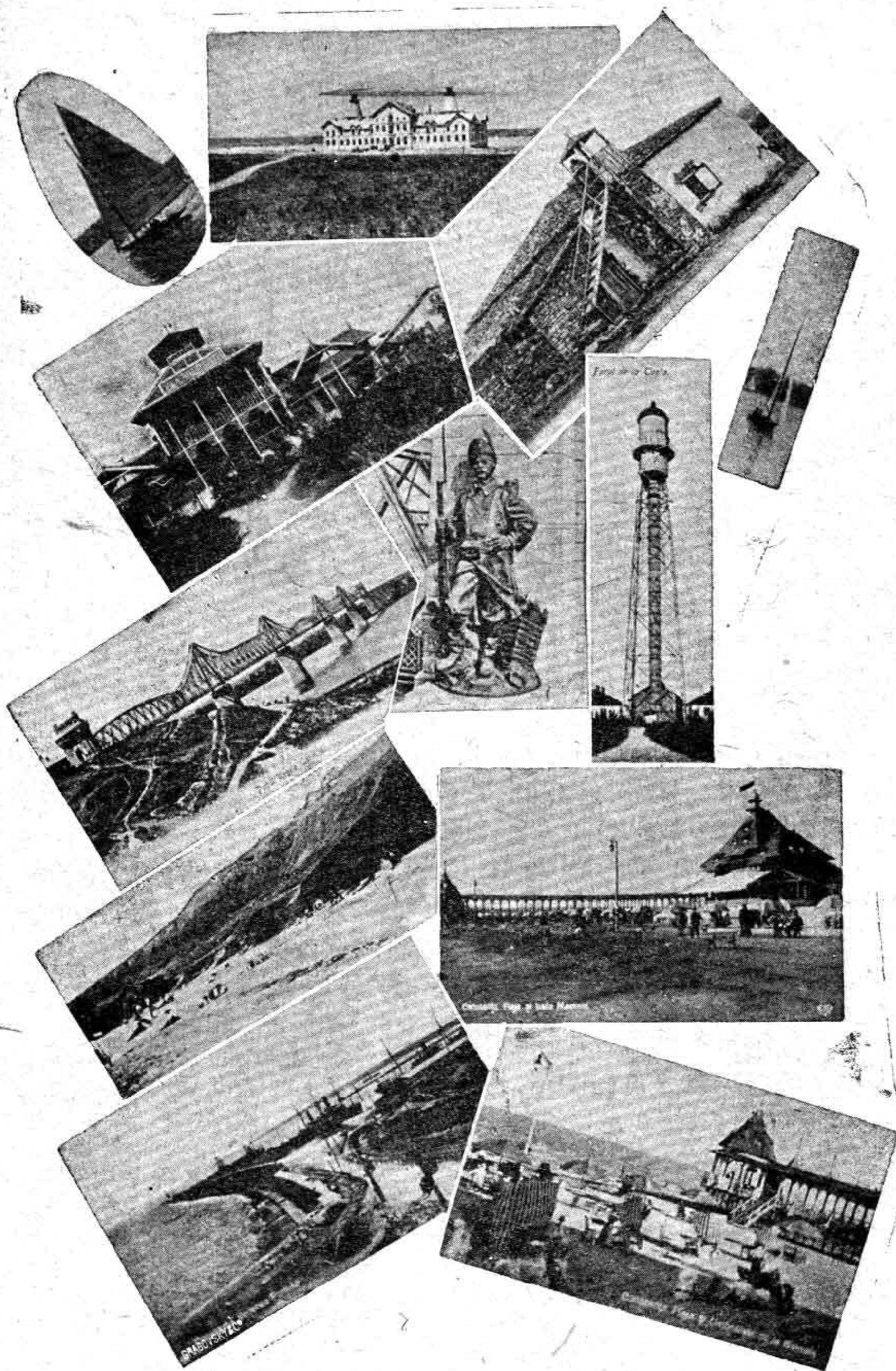
Legatul şi deslegatul la bazinul de petrol se va plăti cu lei 400.

O cursă la farul din port, dacă timpul va permite eşirea unei bărci în larg, se va plăti cu lei 200.

Barcagii recunoscuţi de căpitănie, vor fi obligaţi să stea în permanenţă la serviciu în orele de lucru.

In cazul când barcagiul va fi trimis cu pilotul la vapor şi dacă vaporul va întârzia peste o oră, se va plăti cu câte 100 lei (una sută) de fiecare oră în plus.

Acest tarif este valabil până la 1 Ianuarie 1926.

Vederi din împrejurimi'e Constanței

ALIMENTE

Carnea se va vinde, în pieţele şi în prăvăliile oraşului Constanţa, precum urmeaza:

1). Carnea de vacă de rănd	kgr.	lei	22
2). „ „ viţel de lapte	„	„	26
3). „ „ berbec şi oaie	„	„	24
4). „ „ porc	„	„	35
5). „ „ miel	„	„	30
6). Untura topită	„	„	70
7). Osânza	„	„	60
8). Slănina	„	„	50
6). Laptele	„	„	10

Toţi comercianţii respectivi vor afişa preţurile după ordonanţă. Lipsa la cântar trebue constatată înăuntrnl pieţei.

RESTAURANTE şi BODEGI

Sunt considerate de lux restaurantele: Regina, Bristol, Grand, Elita Bursa şi pentru tot timpul cât sunt deschise, Cazinoul şi Mamaia.

Sunt considerate de clasa I-a restaurantele: Dumitru Constantinescu, Veneţia, Gruber (vii). Tataia, Capato, Suzana, precum şi bodegile: Mercur, Abramescu, Jubileu, Regal,

Sunt considerate de clasa II-a restaurantele: Vilson, D. Papadopol, A. Segal, Ion Suciu„ Comercial, Transilvania, Orezeanu, Plevna, Armata Română, Stavru Dragon, Costi Atanasiu, A. Făgărăşeanu, Ion Cicei, Anesti Chiriacopol. Pirula, Tudorache Nicolau, Hristu Pascalidi. La Arme, Mamura, Cafe restaurant Bulevard Gruber (oraş) şi bodegele Georgeopol şi C. Dumitrescu, P. Mihăilescu cum şi toate cafenelele din Bulevardul Elisabeta pănă în strada Ştefan cel Mare inclusiv.

Sunt considerate de clasa III-a toate restaurantele, birturile, bodegile, cabareturile, cafenelele, etc., aflate în raza oraşului şi neprevăzute în clasele de mai sus cum şi cârciumile cari servesc mâncări.

Preţurile diferitelor mâncări şi băuturi, până la noi dispoziţiuni se fixează după cum urmează:

Acest ghid se găseşte în sălile de lectură a tuturor marilor hoteluri şi restaurante din ţară şi în sălile de aşteptare din gările principale.

SUPE

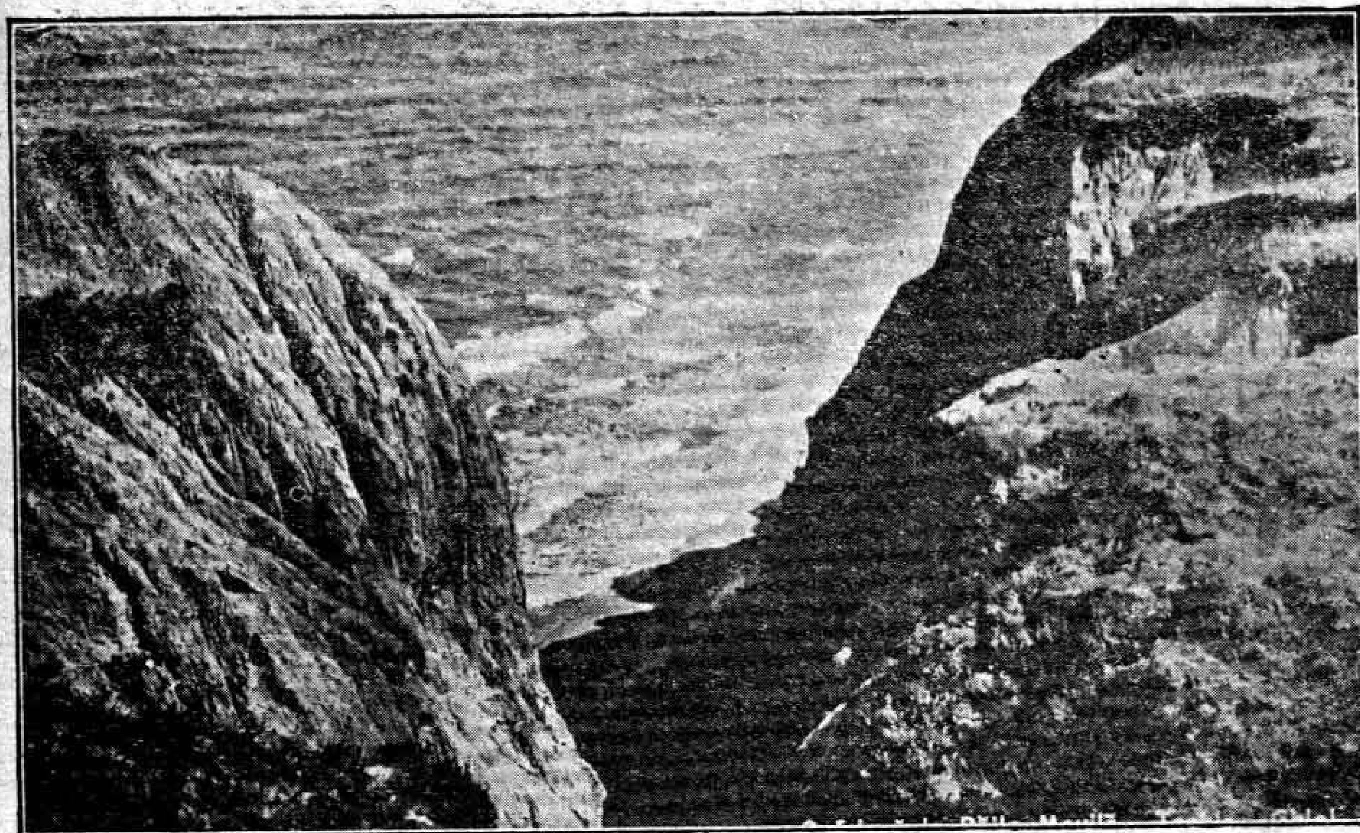
SUPE		Clasa I-a	II-a	III-a
*Supă poloneză	Lei	5.	4.	3
*Borş rusesc	„	9.	7.	6.
*Ciorbă de vacă	„	6.	5.	4.
*Supă de fidea	„	5.	4.	3.
Ciorbă de nisetru	„	12.	8.	6.
Ciorbă de crap	„	8.	6.	4.
Supă de fasole	„	5.	3.	3.
Ciorbă de pui	„	15.	10.	8.

Mâncări de peşte

Maioneză de şalău	Lei	20.		
Şalău cu unt şi cartofi	„	18.		
Şalău raşol	„	18.	15.	10.
Nisetru rasol	„	20.	15.	12.
Crap prăjit	„	14.	12.	10.
Morun rasol	„	18.		
Morun prăjit	„	18.		
Plachie de nisetru	„	25.	18.	16.
Plachie de crap	„	12.	10.	8.
Şalău prăjit	„	18.	15.	13.
Scrumbii de mare à la grec şi prăjite	„	16.	12.	8.
Guvizi de mare à la grec şi prăjiţi	„	14,	10.	8.

Mâncări de carne

*Varză cu carne de vacă	Lei	12.	10.	8.
Varză cu carne de porc	„	16.	12.	10.
*Carne cu cartofi, roşii fasole albă sau alte zarzavaturi	„	9.	7.	6.
Tocană de vacă sau berbec	„	12	10.	8.
Viţel sau berbec cu legume	„	15,	12.	10.
Ghiveciu	„	12.	10.	8.
Rinichi sau ficat cu sos Maderia	„	15.		
Mâncări de pui cu legume	„	24.	18.	14.
Pilaf de pui	„	20.	15.	12.
Rizotto	„	16.	14.	10.
Diferite legume soté	„	12.	10.	8.
Macaroane cu brânză, caşcaval, sau ori cum ar fi	„	14.	10.	8.
Boeuf brezé cu macaroane	„	14.	10.	8.

Faleza la „Ciocioaica“, lângă Techirghiol

FRIPTURI

Şniţel vienez	Lei	20.	14.	10.
Friptură de vacă sau berbec la tavă	„	10.	8.	7.
Ramstec de vacă	„	16.	12.	10.
Antricot	„	18.	14.	10.
Chiftele prăjite	„	10.	8.	6,
Cotlete de porc	„	22.		
Muşchiu de porc	„	22.		
Muşchiu de berbec	„	16.		
Muşchiu de vacă	„	14.		
Erigărui de muşchiu	„	14.		
*Fleică	„	10.	8.	6.
*Mititei	„	4.	3.	2.
Pui pané 1|4	„	20.	20.	
Pui la frigare 1|4	„	20.	20.	

Restaurantele de lux vor avea preţurile Clasei I-a, majorate cu un procent de 30 la sută. De asemenea restaurantele cu orchestră proprie li se acordă încă un procent de 25 la sută, peste preţurile clasei din care fac parte

Fiecare restaurator este obligat a găti cel puţin o ciorbă sau

Moschee dintr'un sat Dobrogean

o supă, un fel de măncare şi o friptură din listă, în dreptul cărui fel se găseşte semnul stelei.

Ori ce mâncare gătită în felul celor arătate în prezenta ordonanţă, dar având ori care denumire, va fi preţuită prin analogie caşi mâncările asemnătoare.

In preţurile mâncărilor şi consumaţiilor fiind cuprinse şi taxele cuvenite statului, consumatorii nu vor plăti nimic în plus.

Preţurile find fixate pentru articole adevărate, surogatele nu nu sunt admise.

Cheta este interzisă la restaurantele şi berăriile cari au muzice şi teatru până la 12 noaptea.

Hotelurile : Regina, Palace Hotel, Regnier sunt cu pensiune, aprobate de Primărie.

Orice contravenţiune la prezenta ordonanţă se va urmări şi pedepsi după legea pentru înfrânarea şi reprimarea speculei ilicite, care face parte integrantă din prezenta ordonaţă. Sunt urmăriţi şi

pedepsiți la fel și eonsumatorii cari plătesc peste prețurile fixate. Notele de plată sunt obligatorii pentru toate categoriile, de comercianți.

COFETARII și BONBONARII

Sunt considerate de clasa I-a cofetăriile: Pariziana și Regal,

Sunt considerate de clasa II-a cofetăriile: Minerva, Speranța, Imperial, Naționala, Stroebel, Adulis, C Cincos și Stănescu.

Sunt considerate de III-a toate cofetăriile aflate în raza orașului și neprevăzute în clasele de mai sus.

Sunt considerate de clas I-a lăptăriile cuprinse între Malul Mărei și Ștefan cel Mare inculsiv.

Sunt considerate de clasa II-a toate lăptăriile cuprinse între Strada Ștefan cel Mare și Bu evardul Regina Maria iuclusiv.

Sunt considerate de clasa III-a toate lăptăriile cuprinse între Bulevardul Regina Maria și periferia orașului

---

Cu drept cuvânt **Constanța** e supranumită

„Perla mărei Negre“

Cofetării şi Bonbonării		Clasa	I-a	II-a	III-a
Fursecuri	Kgr.	Lei	80.	80.	
Cozonaci şi cornuri cu nuci	„	„	40.	40.	
Prăjituri dela 50--70 gr. Feulitage		„	4.	4.	3.
Prăj. cu chocolată, baclavale. cataif, trig., charlote, savarine		„	5.	4.	3.
O dulceaţă		„	2.	2.50	1,25
Pateuri sau brioche	bucata	„	5.	4.	3.
Ingheţată	porţia	„	6.	5.	3.
Café Glacé	„	„	5.	3.	2.50
Lapte fiert, la pahar, simplu, 200 gr.		„	4,	3.	2.
Ceai la pahar cu lămâe simplu		„	3.	2.	1.50
Chocolată sau cacao cu lapte cu cozonac		„	8.	6.	4.
Un păhăruţ de coniac sau rom indigen pentru ceai		„	3.	2.	2.
Cafea cu lapte cu corn sau coznnac		„	7.	6.	4.
Cafea turcească		„	2,50	2.	2.
Schwartz		„	3.	2.	2.

Cei ce iubesc sportul pescuitului găsesc la Constanţa cel mai fericit prilej în pescuitul cu undiţa; în special delicioasele guvidii şi stavride abundă în apa mărei

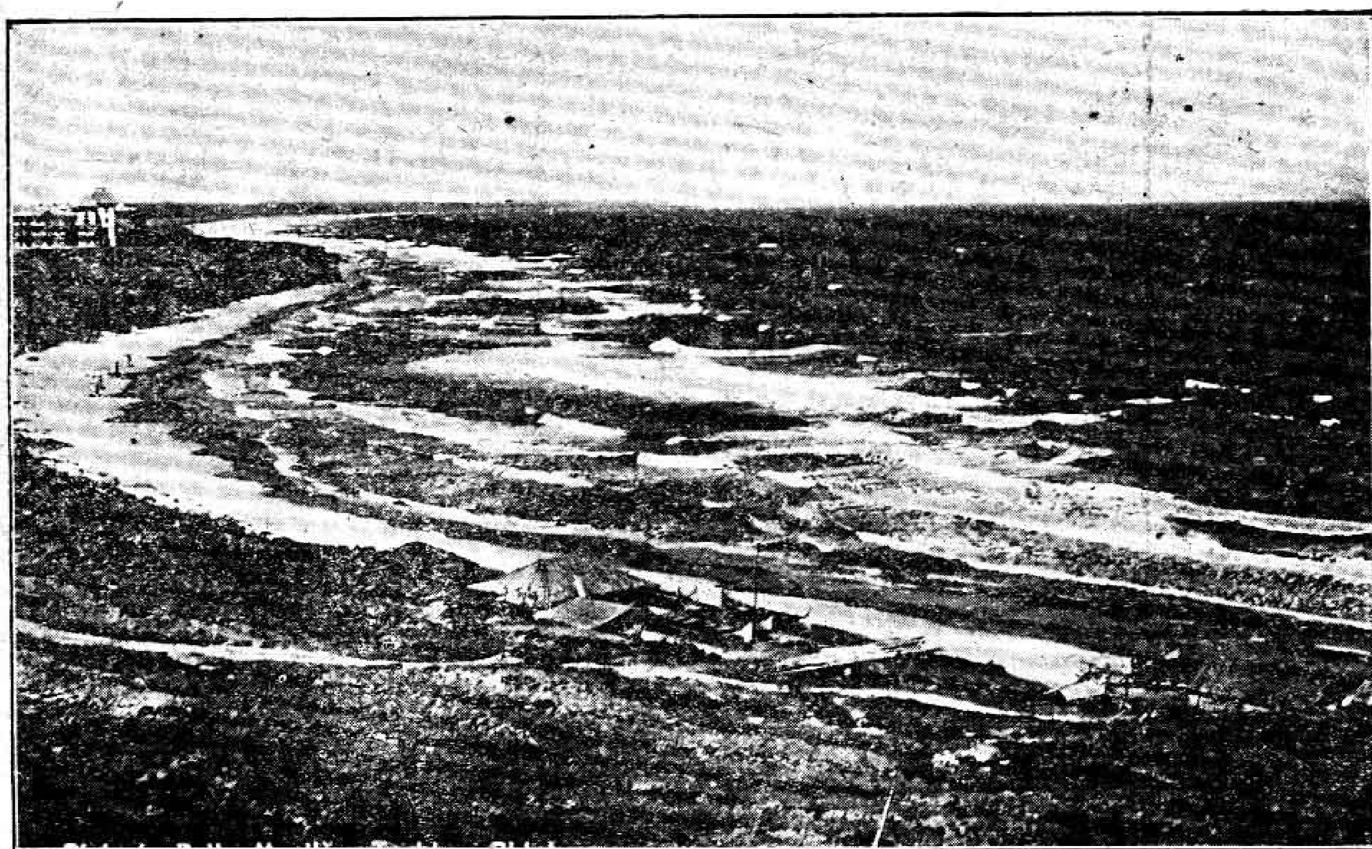
Cafea Marghiloman	„	6,	5.	3.
Cornuri duble din aluat de cozonac	„	2.	1.50	1.

Cafenele, ceainării şi lăptării

Cafea turcească până la linia Mamaia	Lei	2.50	2.	2.
Cafea turcească dincolo de linie	„		2.	2.
Cafea cu lapte cu corn sau cozonac	„	6.	5.	3.
Caputiner cu cozonac sau corn	„	5.	4.	2.50
Cafea Marghiloman	„	5.	3.	2.50
Chocolată sau cacao cu lapte paharu	„	6.	5.	3.
Ceai la pahar cu lămâe (fără rom)	„	3,	2.	1.50
Lapte fiert, la pahar, cu zahăr	„	3.	2.	2.
Un păhăruţ coniac sau rom p. ceai	„	3.	2.	2.
Cozonac, felia	„	2.	2.	1.
Cornuri cu sau fără sare	„	1.	1.	1.
Franzelă o felie	„	.50	.50	.50

Simigerii şi plăcintării

Un covrig cu susan	Lei	1.	1.	1.
Un covrig fără susan	„	.75	.75	.75

Aspectul mărei, toamna

Covrigi mici a 10 gr.	,,	.25	.25	.25
Plăcintă cu carne sau brânză	,,	20.	16.	14.

Articole de Bragagerie

Limonadă din aparate americane sau obicinuite, paharul 200 gr.	,,	1.	1,	1.
Ingheţată atât vândută în localul de bragagerie cât şi ambulanţi 50. gr.	,,	1.	1.	1.
Bragă, paharul de 250 gr.	,,	1.	1.	1.

In preţurile consumaţiilor fiind cuprinse şi taxele cuvenite statului, consumatorii nu vor mai plăti nimic în plus.

Preţurile fiind fixate pentru articolele adevărate, surogatele nu sunt admise.

BRUTARII

Pâinea neagră (estracţie) 22 la sută)	Lei 5.	kgr.
,, albă	,, 7.50	kgr.
Jimbla (extracţie 20 la sută) . .	,, 9.	kgr.

Pâinea şi neagră şi albă, ca şi jimbla vor avea greutatea exactă, nepermiţându-se o toleranţă mai mare de 100 grame.

Nu e îngăduit a se face păine de calitatea II-a format lung. Jimbla va avea forma lungă, nefiind permisă coacerea în tavă.

Făina de porumb (mălaiul) Lei 6 kgr.

Toţi brutarii sunt datori să aibă cantar pe tarabă şi să aplice pe păine tichetul respectiv cu numele brutarului, strada şi numărul, precum şi greutatea.

HOTELURI şi HANURI

Hotelurile din oraşul Constanţa se împart în 4 clase, precum urmează:

Hoteluri de lux: Hotel Palace şi Regnier

Hoteluri de cl. I-a: Grand-Hotel, Regina şi Boulevard

Hoteluri de cl. II-a: Elita, High-Life, Metropol, Bristol, Regal, Comercial, Central, Princiar, Minerva, Continental, Griviţa-strada Carol, Paris şi Bucureşti.

Hoteluri de cl. III-a: Transilvania, Aurel, Italia, Traian, Monastir, Griviţa-strada Stefan cel Mare, Babuşi, Balcani, etc.

Preţurile camerilor respective au fost fixate astfel:

Pentru hotelurile de lux preţurile variază între 115 pe zi pentru o cameră cu un pat şi până la 240 lei pe zi pentru o cameră cu două paturi şi cu bae.

Bolnavii, convalescenţii, şurmeneţii găsesc la Constanţa şi în împrejurimi un aer şi o stare igienică care le redă iute buna dispoziţie şi sănătatea

---

Pentru hotelurile de cl. I-a preţurile variază între 70 lei pe zi pentru o cameră cu un pat aşezată la o poziţie dosnică şi până la 120 lei pe zi pentru o cameră cu două paturi aşezată spre stradă sau spre mare.

Pentru hotelurile cl. II-a preţurile variază între 35 lei pe zi pentru o cameră cu un pat aşezată la o poziţie dosnică şi până la 50 lei pe zi pentru o cameră cu două paturi aşezată spre stradă.

Pentru hotelurile de cl. III-a preţurile variază între 25 lei pe zi pentru o cameră cu un pat aşezată la o poziţiune dosnisă şi până la 50 lei pe zi pentru o cameră cu două paturi aşezată spre stradă.

In preţurile de mai sus respective pentru fie care clasă, se cuprinde şi serviciul şi impozitul pe lux. Toate celelalte taxe Comunale se vor plăti aparte de către clienţi repartizându-se pe numărul de camere.

Proprietarii sau antreprenorii de hanuri nu vor putea lua drept preţ de găzduire, de cât:

Lei 10 pentru un om.
Lei 10 pentru o căruţă cu un cal
Lei 20 pentru o căruţă cu doi cai.

Fiecare patron sau antreprenor de hotel este obligat a avea tablou de camere ale hotelului în care să fie trecute toate camerile cu preţul respectiv al fiecărei din ele în parte. Acest tablou va fi vizat şi semnat de Administraţia Comunală.

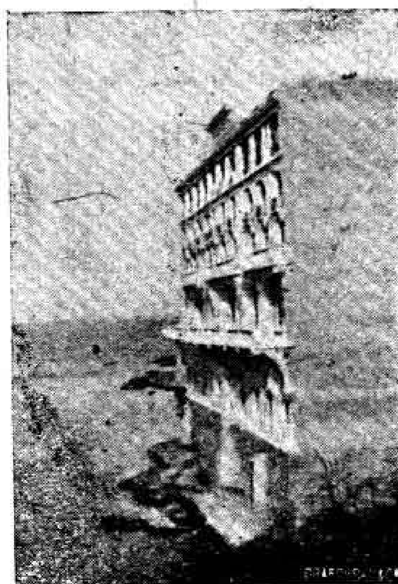
Chiar turistii n'au de ce se plânge la Constanţa; escursiunile lor nu sunt simple exerciţii, poziţiile şi interesul ce prezintă localităţile ce am indicat în acest ghid sunt în — — deobste preţuite — —

Până şi vânatorii vor găsi la Constanţa mari şi lesnicioase ocaziuni cynegetice, în special raţa sălbatecă abundă în împrejurimi. Vânătorii găsesc prilejuri nenumărate a-şi arăta dibăcia lor în acest sport

---

Biserica Adormirea Maicei Domnului

Palace Hotel

Fie care patron sau antreprenor este obligat apoi să aibă în fiecare cameră tariful respectiv.

Fiecare patron sau antreprenor este obligat a pune la îndemână clienţilor şi la cerere tabloul respectiv vizat şi semnat de Administraţia Comunală.

TRASURI

Cursa în oraş	Lei	10
Cursa dela şi la gară	„	20
Cursa la vii	„	40
Cursa la Magaziile de Cereale . . .	„	49
Cursa la grădina Tataia	„	40
Cursa la Mamaia	„	150
Cursa la şi dela Vamă, Vapor şi silozuri . .	„	40
Cursa la şi dela Staţia Petrol (Bazin) . .	„	50
Ora în oraş	„	60

O cursă se socoteşte 15 minute. Proprietarii de trăsuri vor avea tăbliţe cu noul tarif Cursele de noapte la Vii, Tataia şi Mamaia se dublează.

CARUȚE

Transportul din magazii la port	vagonul de 10000 kgr.	Lei 600
Transportul din port la magazii	„ „ „ „	„ 800
„ din gară la magazii	„ „ „ „	„ 500
„ din gară la port	„ „ „ „	„ 600
„ între magazii	„ „ „ „	„ 300
Transportul de marfă sau bagaje din și la gară cu căruța cu un cal	. . . .	„ 50
Idem cu căruța cu doi cai	. . , . . .	„ 70

Căruțele care transportă din gară lemne, cherestea, cărbuni, cereale, vase, făină, piatră, cărămidă, olane, țiglă, vagonul de 10000 kgr. lei 700 cu descărcatul și 550 fără descărcat.

Transporturile dela magaziile Primăriei în oraș și din oraș la magazii vagonul de 10000 kgr. lei 500.

AUTOMOBILE

TARIF

Pentru automobilele cari fac curse între Constanţa-Techirghiol Sat şi Constanţa-Techirghiol-Movilă

		In maşină Ford	In maşină europeană
Constanţa-Sanatoriul militar)			
1) Constanţa-Techirghiol-sat)			
„ Sanatoriul Eforiei)	un loc	Lei 70	Lei 80

Pentru camionete autobuze şi ori ce fel de maşini amenajate cu mai mult de 6 locuri . . . . . un loc 50 lei

		In maşină Ford	In maşină europeană
2) Constanţa-Techirghiol-Movilă	un loc		
„ Sanatoriul C. T. C.		Lei 90	Lei 80

Pentru camionete, autobuze şi ori ce fel de maşini amenajate cu mai mult de 6 locuri . . . . . un loc 60 lei

Maşinele europene sunt socotite cu maximum 6 locuri cu şoferul.

Bagajele până la 25 kgr. gratis. Peste această greutate un leu de kgr. socotit după recipisa gării.

Trăsură pentru Techirghiol-Sat Lei 300
„ „ „ Movilă „ 350

BAILE

Pentru sezonul snului 1924, taxele de bae, pentru Mamaia, se fixează după cum urmează:

Taxa de persoană pentru o bae, cu lingerie, este 7 lei.

Taxa pentru o bae cu lingeria, pentru un copil de 7 ani, 4 lei.

Plata taxei dă dreptul la ocuparea unei cabine numai maximum una oră, ori câte persoane vor fi în cabină, după trecerea căreia se va plăti o a doua taxă.

Preţurile de faţă vor sta afişate în fie care cabină şi urmează a se respecta întocmai,

Tariful Poştal

pentru interiorul ţării şi pentru străinătate

1. O scrisoare simplă până la 20 grame	1.—	4.50	6.—
iar de fiecare 20 grame sau fracţiune în plus câte	0.50	3.—	3.—
2. O carte poştală simplă	0.50	3.—	4.—
3. O carte poştală cu răspuns plătit	1.—	6.—	8.—
4. Imprimate de orice fel, de fiecare 50 gr., câte	0.25	1.—	1.—
5. Cărţi didactice şi literare, Cataloage şi imprimate de editură şi librărie, Jurnale şi publicaţiuni periodice, cari apar în România şi se depun la poştă de editori, autori, librari, administraţii sau depozitari de ziare, de fie care 50 grame sau fracţiune câte	0.05	1.—	1.—
Toate celelalte publicaţiuni se taxează conform aliniatului 4 precedent.			
6. Imprimate în relief pentru orbi, de fiecare 500 grame câte	0.25	0.50	0.50
7. Hârtii de afaceri până la 50 grame.	1.—	6.—	6.—
„ „ 200 „	1.50	6.—	6.—
„ „ 250 „	2.—	6.—	6.—
iar de fiecare 50 grame sau fracţiune în plus, încă câte	0.50	1.—	1.—
8. Probele de mărfuri până la 100 grame	1.—	2.—	2.—
iar de fiecare 50 grame sau fracţiune în plus, încă câte	0.50	1.—	1.—
Taxa de recomandare peste taxele dela 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 şi 8, după cum caz	2.—	6.—	6.—
Taxa avizului de primire la obiecte recomandate:			
a) cerut în momentul depunerei obiectului	3.—	6.—	6.—
b) cerut ulterior depunerei obiectului	3,—	12.—	12.—
Taxa unei foi de reclamaţiune	3.—	12.—	12.—
Taxa unei cărţi de indentitate		12	12.
Suprataxa pentru obiecte adresate Posterestant	2.	2,	2.

Taxa timbrului de asistenţă socială ce se aplică la scrisorile simple, recomandate, de valoare şi

cărţi poştale destinate în altă localitate decât în cea în care sunt depuse 0.10

Taxa de plată minimă pentru obiectele nefrancate complect . . . . 1. 4 4.

Supra-taxă pentru recomandate, recuvremente, mandate şi mesagerii prezentate la poştă Duminicile şi sărbătorile legale . . . . 2.

Toate birourile poştale şi debitanţii de timbre sunt obligaţi ca să vândă publicului actualele cărţi poştale, externe de 2 lei, francate complect şi anume lipind pe ele lângă taxa incrustată câte un timbru franco mobil de 1 leu (dacă sunt destinate pentru Austria, Cehoslovacia, Italia, Jugoslavia, Polonia, Ungaria) sau de 2 lei, dacă sunt destinate pentru celelalte ţări străine.

Nota.– In coloana I-a taxele sunt pentru interiorul României, în coloana II-a taxele sunt pentru: Austria, Cehoslovacia, Italia, Jugoslavia, Polonia şi Ungaria, în coloana III-a taxele sunt pentru toate celelalte ţări.

Ordonanțe Comunale

Pentru curățenia orașului

1) Este cu desăvârșire oprită aruncarea sau depozitarea gunoaelor sau a orice fel de resturi, în strade sau locuri virane.

2. Fiecare cetățean, este dator să măture în față proprietății sale; gunoaele se vor depozita într'o lădiță proprie, care se va deșerta direct în furgoanele Primăriei, la trecerea lor, spre a le transporta la locurile anume destinate.

3. Cei ce nu se vor conforma prezentei ordonanțe, vor fi urmăriți ca contravenienți și pedepsiți potrivit legei. art. 385 c. p„ care prevede în caz de recidivă pedeapsa cu închisoare. (Ord. Com. No. 4483 din 8 Mai 1924).

* * *

1. Este cu desăvârșire iuterzisă a se lăsa pe străzi animalele domestice.

2. Orice animal mare se va găsi liber pe străzi, se va închide în oborul comunal, de unde nu va putea fi scos de cât după plata amenzii și a stricăciunilor cauzate.

3 Porcii, care se vor găsii liberi pe străzi, vor fi împușcați de agenții poliției Comunale.

4. Fiecare cetățean în fața căruia s'au plantat pomi, au îndatorirea să îngrijească de ei, supraveghid să nu fie distruși, roși sau desrădăcinați.

5. Nimănui nu-i este îngăduit a rupe fiorile din parcuri nici a călca sau a se așeza pe gazonul din parcurile orașului, ca și dela băile Mamaia.

6. Cei ce vor călca dispozițiunile prezentei ordonanțe vor fi urmăriți nu numai pentru contravențiune ci și pentru distrugere. (Ord Com. 4475 din 8 Mai 1924).

Pentru circulația vehiculelor

1. Nici un vehicul, fie cu fracțiune mecanică, fie cu tracțiune animală, nu va putea circula pe Bulevardul de jos din fața Cazinoului Comunal,

2. Nici un vechicul fie cu tracţiune mecanică fie cu traţiune animală, nu va putea circula prin piaţa Independenţei de cât prin partea dinspre Primărie, în ambele direcţiuni,

3. Nici un vechicul, fi cu tracţiune mecanică, fie cu tracţiune animală, încărcat cu greutăţi, nu va putea nici de cum circula prin piaţa Independenţii, ci. va urma calea pe străzile Mircea, Cantemir, Marcu Aureliu, Lascar Catargiu.

Contraveuienţii vor fi daţi judecăţei şi se vor pedepsi conform legei.

Plecarea şi sosirea trenurilor în Gara Constanţa

PLECĂRI ORA			SOSIRI ORA		
4.—	pers.	Medgidia- Bazargic	6.10	acc.	Bucureşti, Ciulniţa, Feteşti.
6.50	acc.	Ciulniţa, Bucureşti	14.32	pers	Bucureşti, Ciluniţa, Feteşti, Medgidia.
14.02	pers.	Medgidia, Feteşti, Ciulniţa. Bucureşti.	21.55	acc.	Bucureşti, Ciulniţa.
23.45	acc.	Feteşti, Ciulniţa, Bucureşti.	24.12	pers.	Bazargic, Medgidia
15.—	acc.	Ciulniţa Bucureşti.	11.35	acc.	Bucureşti, Ciulniţa.

Mersul trenurilor la Mamaia

Cu începere dela 20 Iunie a. c., se pun în circulaţie între staţia Constanţa şi Băile Mamaia trenurile de persoane 01 — 010, al căror intinerariu este cel de mai jos;

LA DUCERE					STATIUNI	LA INTOARCERE				
01	03	05	07	09		02	04	06	08	010
8^{30}	9^{45}	11^{35}	15^{40}	16^{50}	Plec. C-ţa Sosire	9^{40}	11^{28}	12^{40}	16^{45}	$19^{2}{}_{0}$
8^{35}	9^{50}	11^{40}	15^{45}	16^{55}	„ Calatis plecare	9^{37}	11^{25}	12^{37}	16^{42}	19^{17}
8^{40}	9^{55}	11^{45}	15^{50}	17^{0}	„ Aegissus „	9^{32}	11^{20}	12^{32}	16^{37}	19^{12}
9^{45}	10^{00}	11^{50}	15^{55}	17^{05}	„ Tataia „	9^{27}	11^{15}	12^{27}	16^{32}	19^{7}
9^{00}	10^{15}	12^{03}	16^{10}	17^{20}	Sosire Mamaia plec.	9^{10}	11^{00}	12^{11}	16^{18}	19^{50}

Din aceste trenuri vor circula deocamdată ziilnic numai trenurile 01, 06, 07 şi 010, iar celelaite se vor pune în circulaţie pe măsură ce se va simţi nevoe.

Biletele se vor vinde la casa staţiunii, la casa de bilete din oraş, precum şi haltele fixate pentru urcarea şi coborârea călătorilor în şi din tren.

Costul unui bilet de tren (ducere şi înapoiere) cumpărat dela casa staţiunii sau în halteie de oprire, este de lei 10, iar dela casa din oraş lei 10,30.

Militarii de orice grad şi copii mai mari de patru ani plătesc aceleaşi preţuri.

Călătorii care se vor găsi în tren fără bilete, se vor pune la plata taxei de călătorie dublă, adică lei 20.

Tabel de Hotelurile admise pentru ofiţeri

	Numele Hotelului	Categoria	Adresa
1	Palace Hotel	Lux	Str, Remus Opreanu 7
2	Hotel Reigner	„	Piaţa Basarab
3	„ Grand	Clasa I-a	Bnlev. Ferdinand 1
4	„ Regina	„ „	Str. Lascar Catargiu 9
5	„ Bulevard	„ „	„ Remus Opreanu 1
6	„ Elita	Clasa 2-a	Piaţa Independenţei
7	„ Hig Life	„ „	Str. Traian 4
8	„ Metropol	„ „	„ Lascar Catargiu 7
9	„ Bristol	„ „	„ Carol 56
10	„ Regal	„ „	„ „ 50
11	„ Central	„ „	„ Traian 36
12	„ Princiar	„ „	„ Ştefan cel Mare 64
13	„ Minerva	„ „	„ Mercur 10
14	„ Griviţa	„ „	„ Ştefan cel Mare 18
15	„ Continental	„ „	Bulevardul Ferdinand 2
16	„ Paris	„ „	Str. Ştefan cel Mare 25
17	„ Bucureşti	„ „	„ Cuza Vodă 34

Varieteuri, Cofetării şi Restaurante admise pentru ofiţeri

	Localul	Categoria	Adresa
1	Bristol	Restaurant	Piaţa Indepen. 6
2	Elita	„	„ „ 8
3	Grand	„	Str. Carol 77 bis
4	Çapato	„	„ Mircea 13
5	Bursa	„	Piaţa Indepen. 7
6	Pariziana	Cofetărie	„ „ 4
7	Regal	„	Str. Carol 52
8	Britania	Varieteu	„ L. Catargiu 7

Farmaciile de serviciu

Ordinea de serviciu a farmaciilor din Constanța pe 1924

Zilele de repaus duminical Serviciul ziua întreagă, inclusiv noaptea, se face de			FARMACIILE
3 August Duminică	28 Sept. Duminică	23 Noemb. Duminică	Constantinidi Ciomu
10 August Duminică	5 Oct. Duminică	30 Noemb. Duminică	Miga Mihăilescu
17 August Duminică	12 Oct. Duminică	7 Decemb. Duminică	Zuchi Berbereanu
24 August Duminică	19 Oct. Duminică	14 Decemb. Duminică	Stăncescu Cristescu
28 August Sf. Maria	26 Oct. Duminică	21 Decemb. Duminică	Ciupercescu Mihăilescu
31 August Duminică	2 Noemb. Duminică	28 Decemb. Duminică	Zuchi Ciomu
7 Sept. Duminică	8 Noemb. Sf. D tru		Constantidini Berbereanu
14 Sept. Duminică	9 Noemb. Duminică		Miga Cristescu
21 Sept. Duminică	17 Noemb. Duminică		Ciupercescu Stăncescu

Serviciul de noapte ale farmaciilor din Constanța

La 1, 6, 11, 16, 21, 26, ale fiecărei luni:	**Zuchi și Ciomu**
„ 2, 7, 12, 17, 22, 27, „	**Constantinidi și Cristescu**
„ 3, 8, 13, 18, 23, 28, „	**Ciupercescu și Berbereanu**
„ 4, 9, 14, 16, 24, 29, 31	**Stăncescu**
„ 5, 10, 15, 20, 25, 30,	**Miga și Mihăilescu**

Străzile din Constanța

BULEVARDE

Averescu, general, începe din str. Portului şi se termină în Bulevardnl Elisabeta.

Carp. P. P. începe din str. Portului și se termină în strada Dunăre.

Elisabeta începe din str. Portului şi se termină în strada Remus Opreanu.

Ferdinand începe din str. Carol şi se termină în strada Ştefan cel Mare (Mangaliei).

Independenței începe din Bul. Ferdinand şi se termină în strada Productclor.

Principesa Ileana începe din strada Plevnei şi se termină în strada Eroiolr.

Principesa Maria începe din Şos. Mangaliei şi se termină spre Vii.

Regina Maria începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină la Mamaia.

STRAZI

A

Alexandri Vasile începe din strada Traian şi se termină la Mare.

Alexandru cel Bun începe din strada Carol şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Angelescu Dr. începe din Bulevardul Principesa Maria şi se termină în Şos. Mangaliei.

Apolon începe din strada Cuza Vodă şi se termină în strada Take Ionescu.

Aprilie 11 începe din strada Decebal şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Aprodul Purice începe din strada Chiliei şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Ancorei începe din strada Corabiei şi se termină în Şoseaua Mangaliei,

Apusului începe din Şoseaua Murfatlar şi se termină în strada Liniştei.

Ardealului începe din strada Eternităţei şi se termină în Şoseaua Chirigiilor.

Avram Iancu începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în Bulevardul Independentei.

Arion C. C. începe din Piaţa independenţei şi se termină în Bulevardul P. P. Carp.

Armoniei începe din strada Labirint şi se termină în strada Liniştei.

Atelierelor începe din strada Ştefan cel Mare şi se termină în strada Avram Iancu.

B

Bălăcescu Nicolae începe din strada Fericirei şt se termină în Bulevardul Regina Maria.

Banatului începe din Mahalaua Koiciu] şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Bănescu Ion începe din strada Decebal şi se termină în strada Tudor Vladimirescu.

Banu Mărăcine începe din strada I. L. Caragule şi se termină în Bulevardul P. P. Carp.

Banu Mihalcea începe din strada Cărămidarilor şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Basarab începe din Piaţa Basarab şi se termină la Mare

Basarabiei începe din strada Mircea şi se termină în str. Dr. Davila.

Bibescu Vodă începe din strada Chiliei şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Boerescu Vasile începe din strada Fericirei şi se termină în Bulevardul Regina Mara.

Bogdan Vodă începe din strada Carol şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Bolintineanu începe din strada Scarlat Vârnav şi se termină în Bulevardul Regina Maria,

Brâncoveanu începe din Bulevardul Elisabeta şi se termînă în strada Eminescu.

Brătianu I C. începe din Bulevardul Petre Carp şi se termină la Mare.

Bucovina începe din Bulevardul Regina Maria şi se termină în strada Valea Albă.

Buzescu Preda începe din strada Chiliei şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

C

Cadrilaterului începe din strada Valea Albă şi se termină în strada Lucaci.

Călăraşilor începe din strada Carol şi se termină în Bulevardul Independenţei.

Calonfirescu Radu începe din strada Crişianiei şi se termină în strada Ion Raţiu.

Călugăreni începe din strada Mihai Viteazu şi se termină în Bulevardul Independenţei.

Carmen Silva începe din Şoseaua Industriei Mari şi se termină ţn sfrada Dr. Angelescu.

Cantacuzino Gr. începe din Piaţa Independenţei şi se termină în Bulevardul Elisabeta.

Cameliei începe din strada Col. Grigorescu şi se termină în Şoseaua Mangaliei.

Cantemir Dim. începe din strada Mircea şi se termină în strada Marcu Aureliu

Caragiale I. L. începe din strada Vasile Costea şi se termină în strada Avram Iancu.

Cărămidarilor începe din strada Carol şi se termină la Lacul Tăbăcăriilor.

Carol începe din Piaţa Independenţei şi se termină la Bariera Anadalchioi.

Catargiu Lascar începe din Piaţa Independenţei şr se mînă în Bulevardul Elisabeta

Cerna începe din strada D-na Florica şi se termină în Bulevardul Principesa Ileana.

Cernat general începe din strada Cuza Vodă şi se termină în strada Take Ionescu.

Chiliei începe din strada Valea Albă şi se termină în strada Lucaci.

Cogâlniceanu Mihail începe din strada Dragoş Vodă şi se termină în strada Ştefan cel Mare.

Corabiei începe din Şoseaua Mangaliei şi se termină în strada Ancora.

Conta Vasile începe din Bulevardul Ferdinand si se termină în Bnlevardul P. P. Carp.

Crişana începe din strada Carol şt ce termină în Bulevardul Regina Maria.

Creangă Ion. (Cartierul S. P. M.)

Crivăţuiui. (Cartierul S P. M.)

Cuza Vodă începe din Bulevardul Principesa Ileana şi se termină în strada Avram Iancu.

D

Dacia, începe din strada Carol şi se termină în Bulevardul Independenţei

Davila Dr. începe din strada Eroilor şi se termină în Piaţa Regina Maria

Decebal începe din Bul. Principesa Ileana şi se termină în Bul. Principesa Maria.

Dianei începere din strada Ovidiu şi se termină în strada Gr. Cantacuzino

Dobrogei începe din stada Maramureş şi se termină în Bulevardul Reginu Maria.

Doamna Florica începe din strada Crişana şi se termină la Tăbăcării.

Dragoş Vodă începe din strada Carol şi se termină în str. Mircea.

Dumbrava Roşie începe din strada Carol şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Dunărei (Cartierul S. P. M.)

Durostor începe din strada Cărămidarilor şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

E

Egalităţei începe din str. Labirint şi se termină in str. Eternităţe.

Eminescu Mihail începe din Bulevardul Eiisabeta şi se termină în Cristea Georgescu.

Eroilor începe din strada Maior Giurescu şi se termină în Bulevardul Principesa Ileana.

Eternităţei începe din Piaţa Ştefan cel Mare şi se termină la Cimitir.

F

Fericirei începe din strada Valea Albă şi se termină în str. Ion Raţiu.

Flămânda începe din strada Banatului şi se termină în str. Carol.

Fulgerului. (Cartierul S. P. M.

G

Gândului. (Cartiernl S. P. M.)

General Berthelot începe din strada Ion Lahovari şi se termină în Şoseaua Productelor.

General Manu începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în Bul. Regina Maria.

General Petain începe din strada Ion Lahovari şi se termină în Şoseaua Productelor.

Georgescu Cristea începe din strada Remus Opreanu şi se termină în strada D. A. Sturza.

Giurescu Maior începe din Bul. Principesa Ileana şi se termină în Bul. Regina Maria.

Grădişteanu Ion începe din Bul. Ferdinand şi se termină în Bul. Regina Maria.

Griviţa începe din strada Carol şi se termină în Piaţa Ştefan cel Mare.

Grigorescu Col. începe din strada Cameliei şi se termină în Şoseaua Mangaliei.

H

Horia începe din strada Brâncoveanu şi se termină în strada Eminescu.

I

Industriei începe din Şoseana Cerealelor şi se termină în strada Liniştei.

Ion Vodă începe din strada Maramureş şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

J

Jupiter începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în str. Take Ionescu.

L

Labirint începe din Şoseaua Oborului şi se termină în strada Eternităţei.

Lahovari Al. începe din strada Carol şi se termină la Mare (Băile Moderne).

Lahovari general începe din strada Cuza Vodă şi se termină în strada Decebal.

Lahovari Ion începe din Bulevnrdul Ferdinand şi se termină în Bulevardul Regına Maria.

Linişlei începe din strada Ardealului şi se termină în Şoseaua Murfatlar.

Luceafărului. (Cartierul S. P. M.)

Lucaci începe din strada Maramureş şi se termină în Bulevardul Regina Marıa.

Luminei. (Cartierul S. P. M.

M

Mărăcineanu Valter începe din strada Decebal şi se termină în strada Maior Giurescu.

Mai 10 începe din strada Grigore Cantacuzino şi se termină în strada D. A. Sturza.

Maramureş. începe din strada Valea Albă şi se tərmină în strada Cerna.

Marcu Aurcliu începe din Piaţa Independenţei şi se termină în strada Alexandru Lahovari.

Mareşal Joffre începe din strada Ion Lahovari şi se termină în Şoseaua Productelor.

Mărei începe din strada Marcu Aureliu şi se termină la Mare (Castelul Sutzo).

Marghiloman Al. începe din Piaţa Independenţei şi se termină în Bulevardul P. P. Carp.

Mercur. începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în strdaa Take Ionescu.

Mihăileanu Stef. inccpe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Mihai Viteazu începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în Bulecardul Regina Maria.

Mircea începe din Piaţa Independenţei şi se termină în strada Valea Albă.

Miron Costin începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Moldovei începe din Bulevardul Regina Maria şi se termină in strada Valea Albă.

Muncei. (Cartierul S. P. M.)

N

Neajlov începe din strada Banatului şi se termină în strada Flămânda.

Negri Costachı începe din strada I. C. Brătianu şi se termină în strada Plevna.

Negru Vodă începe din strada Carol şi se termină în strada Mircea.

Norocului începe din strada Crişiana şi se termină în strada Ion Raţiu.

O

Olteniei începe din strada Ştefan cel Mare şi se termină în strada Avram Iancu.

Opreanu Remus începe din strada D A. Sturza şi se termină în Bulevardul Elisabeta.

Orientului începe din strada Dimitre Cantemir şi se termină în strada Marcu Aureliu,

Ovidiu începe din Piaţa Independenţei şi se termină în strada Roşiorilor.

P

Pescari începe din Piaţa Independenţei şi se termină în Bulevardul P. P. Carp.

Plevna începe din strada Carol şi se termină în strada Mircea cel Mare.

Portului începe din Port şi se termină în Bulevardul Elisabeta.

R

Rahovei începe din strada Carol şi se termină în strada Avram Iancuu.

Rareş Petru începe din strada Carol şi se termină în Bulevardul Petre Carp.

Raţiu Ion începe din strada Carol şi se termină în Bulveardul Regina Maria

Roseti C. A. începe din strada Tomis şi se termină în strada Petru Rareş.

Roşiorilor începe din strada Ovidiu şi se termină în strada D. A. Sturza.

S

Sabinelor începe din strada General Manu şi se termină în strada Avram Iancu.

Şaguna Mitropolit începe din Buievardul Ferdinand şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Smârdan începe din strada Mircea şi se termină în Bulevardul Principesa Ileana.

Sonţu Maior începe din strada Roşiorilor şi se termină în strada 10 Mai

Speranţei (Cartierul S, P. M.)

Stefan cel Mare (Mangalia) începe din Bnlevardul Principesa Ileana şi se termină în Piaţa Stefan cel Mare.

Sturza D. A. începe din Piaţa Independenţei şi se termină în strada Portului.

T

Take Ionescu începe din strada Mircea cel Mare şi se termină în Avram Iancu

Temişoarei începe din strada Maramureş şi se termina în Bulevardul Regina Maria

Ţepeş Vodă începe din Bulevardul Regina Maria şi se termină în strada Avram Iancu.

Tomis începe din Bulevardul Petre Carp şi se termină la Mare (Băile Duduia).

Traian începe din Piaţa Independenţei şi se termină în bulevardul Principesa Maria.

Transilvaniei începe din strada Traian şi se termină în strada Carol

Tunelului (Cartierul S. P. M.)

Bolnavii, convalescenţii, surmenaţii găsesc la Constanţa şi în împrejurimi un aer şi o stare igienică care le redă iute buna dispoziţie şi sănătatea

U

Unirei începe din strada Carol şi se termină în strada Al, Lahovari,

V

Valea Albă începe din Bulevardul Regina Maria şi se termină în strada Ştefan Mihăileanu.

Vânătorilor începe din strada D. A. Sturza şi se termină în strada Cristea Ceorgescu.

Vântului (stradelă) începe din strada Marcu Aurel şi se termină în strada Mircea.

Vârnav Scarlat începe din strada Traian (gară) si se termină în Bulevardul Regina Maria.

Vasile Lupu începe din strada Mircea şi se termină in str. Bucovinei.

Victoriei începe din strada I. L. Caragiale şi se termină în Bulevardul Petre Carp.

Viforului (Cartlerul S. P. M.)

Virgiliu începe din Bulevardul Elisabeta şi se termină în strada Cristea Georgescu.

Virtuţei începe din strada Banatului şi se termină în strada Ion Raţlu.

Vladimirescu Tudor începe din strada Mircea cel Mare şi se termină în Bulevardul Regina Maria.

Z

Zânelor (Cartierul S. P. M.)

Zorilor începe din strada Bolintineanu şi se termină în Bulevardul Principesa Maria.

Zefirului începe din Bulevardul Principesa Maria şi se termină în strada Dr. Angelescu.

PIEȚE

Basarab, la intersecția străzilor: Remus Opreanu, Basarab, D. A. Sturza.

Carol, înconjurată de străzile: Scarlat Vărnav, Carol şi Bul. Ferdinand.

Griviței străzi laterale: Mercur şi Griviței,

Independenței, la intersecția străzilor: Al. Marghiloman, Ovidiu, Lascar Cargiu, Gr. Cantacuzino, D. A. Sturza, Marcu Aureliu, Pescari, Traian, Carol şi Mircea.

Ştefan cel Mare, la intersecția străzilor Ştefan cel Mare, Şoseaua Mangaliei şi Şoseaua Murfatlar.

Unirei, (Hale) străzi înconjurătoare: I. C. Brătianu, C. Negri şi Unirei.

ŞOSELE

Cerealelor, începe din Piața Ştefan cel Mare şi se termină în şoseaua Viitorului.

Chiristigiilor, începe din strada Avram Iancu şi se termină la Cimitirul ortodox.

Industriei Mari începe din Bulevardul Ferdinand şi se termină în şos. Mangaliei.

Mangalia, începe din Piața Ştefan cel Mare şi se termină la Barieră.

Murfatlar, începe din Piața Stefan cel Mare şi se termină la Barieră.

Oborului începe din şoseaua Murfatlar şi se termină în şoseaua Chiristigiilor.

Productelor, începe din strada Griviței şi se termină în Piața Stefan cel Mare.

Viitorului, începe din B-dul Independenței şi se termină în satul Brătianu.

FUNDATURI

Prefecturei, din strada Traian, Dragoş Vodă, Basarab, Engleză din strada Petru Rareş.

Autorităţile publice

Eclersiastice — Civile — Militare

Autoritățile publice

Eclesiastice

Episcopia Tomisului și Durostorului Bul. Principesa Ileana

† P. S. S. Ilarie

P. S. S. Ilarie Teodorescu. Episcop
Preot I Grigorescu, Directorul cancelariei episcopale
P, S. Gherontie Silistreanu, Arhireu
Ath. Dincă, Arhimandrit
Ion Voinessu, Șef de birou

Protopopiatul Constanța (la pref. județului)
Pr. Toma Protopopescu, protopop

Civile

Prefectura Județului strada Traian 29

N. T. Negulescu, prefect
R. Roșculeț. director
M. Mironescu, secretar serv. județean
M. Gadidov șef serv. ad-tiv
I. Atanasiu, contabil
Dumitriu-Codru, șef de birou
St. Balicescu „ „ „
A. Draghicescu „ „ „
St. Costacea „ „ „
T. Stefănescu „ „ „
I. Trufașu „ „ „
D-na Constanța Toma șef. birou
D-na Ecat. Mateescu „ „.

Radu Roșculeț
Prefectul girant al jud.

Serv. de Poduri și Sosele (în palatul Prefecturei

Gh. P. Ispirescu, Inginer șef, cl. 1 , șeful Serv.
Radu Ionescu, seretar

Serviciul Sanitar Județean (în palatul Prefecturei)
Mihai Isăcescu, Dr. Medic-Primar
Const. Bohan, secretar

Primăria (Piaţa Independenţei)
(Comisia Interimară)

Virgil Andronescu

Virgil Andronecu, preşedinte
Petre I. Niţescu, vice preşedinte
Grigore Roşu, „ „
D. Dimitriu. M. Atanasiu, D. Ţimnaş, C. Alimănişteanu, N. Zarguzone, P. Poladian. P. Ciupercescu, Ilie Seny, D. Beloiu, Gh. Popa, (ofiţer al stărei civile), *St. Marinescu. G. Resner, Badea Spănu şi Murat G. Ali*, membri
Ioan Focşa, secretar general
Dumitru Perjescu, director
Nicolae Dordea, şef birou
Ch. Cristescu, avocat, şeful contenciosului
Ion N. Butucescu, directorul contabilităţei
Teodor Niculescu, casier
Grigore Săvescu, subcasier.

Percepţia I-a Comunală (Palatul primăriei, partea stânga) *Nicolae Cojocea*, perceptor; *Ion Ciunteanu*, contabil.

Percepţia II-a Comunală, strada Ion Lahovavri 72. *Ion N. Dumitrescu*, perceptor; *Petre Bărsănescu*, contabil.

Serviciul Comunal Veterinar, (Palatul Primăriei) *Dr. Petrescu*, şef; *Iosef Vinescu*, intendent.

Direcţia Technică: *Ing. Arghirescu*, inspector-şef general, *Bogdan Popescu*, inginer, Director; *I. Haffenscher*, şeful uzinelor Comunale.

* * *

Ludovik Schack grădinar-şef; *Matei Racu*, comandantul pompierilor; *Rudolf Nulfer*, mecanic-şef la uzina electrică.

Gara Constanţa

Al. Ivanovici
Sub-inspector c. f. r.
şeful gărei

Al. Ivanovici, sub-inspector
Anghel Teodoru şeful gărei
Vladimir Kaminscky sub şef
Ştefănescu Mihail „ „
Rămniceanu Ilie „ „
Lupascu Mihail, şeful gărei de mărfuri din port.

Serviciul porturilor maritime, (S. P. M.) în port.

Ing. Pio Beezi, director; *ing. Petru Mocanu,* sef de divizie I-a; *ing. Mircea Protopopescu,* şef de divizie II a; *C. P. Demetrescu,* secretar general; *N. Vasilescu,* contabil; *I, Gabrovanu,* casier.

Staţia de Petrol (în port) *I. Vasiliu,* şef.

Telegrafia fără fir (postul S. M. R.) la vii. *Gustav Rothländer,* şef.

Atelierele C. F. R. (în port). *Ing. Murelis.*

Inspectoratnl S. M. R. (în port), *Comandor Mihăilescu,* inspector; *ing. E. Vareton,* inspector de maşini; *Crşmaru,* inspector technic.

Agenţia S. M. R. *Ii Vesselovsky,* agent principal; *Mihăilescu N,* sub agent.

Curtea de Apel (strada Traian)

Al. Anastasiu
Prezid. Curţei de Apel

Al. Anastaiu, prezident
G. L. Dumitriu, consilier
Al. Teodorescu „
C. Nacian „
R. Benişache „
Sava Cristescu „
N. N. Papadat „
Gr. Teodorescu „
Gh. Colini, Procuror general
P. Tzântzu, Inspector judecătoresc
M. Buiuc, grefier

Tribunalul (strada Traian)

Secţia I.

Prim preşedinte: *Oprescu I.*

Judecător de şedinţă: *Poulopol D.*

Judecător supleant: *N. Canariu*

Grefier: *Perşoiu I.*

Grefieri ajutori: *G. Băbăneaţă, I. Christescu*

I. Oprescu
Prim-Prezident al Trib.

Secţia II.

Preşedinte : *Rusescu Cicerone*

Jude Instructor : *Alexandrescu Em.*

„ Şedinţă : *Stoicescu D.*

„ „ *Stoian Ioan*

„ Supleant : *Viorescu Constantin*

Grefier : *Cazacu E.*

Grefier ajutor : *N. Creţu*

Rusescu Cicorone
Prezid. Secţia II-a Trib
Constanţa

Corpul Portăreilor

Popescu Gh. : Şef Portărel ; *Dumitrescu Gh.* ; *Poescu Gh. Buzarnescu P.* ; Portărei, *Buţu N.* : Secretar ;

Ath. N. Dumitrescu
Prim-Procuror
Trib Constanţa

Parchet.

Athanase N. Dumitrescu ; Prim-Procuror

I. Bădescu : Procuror

I. Petrovici : „

Constantin I. Antonescu : Secretar

Petre Mihăilĕscu, sub secretar

Judecătoria de Ocol (Palatul Comunal)

Gh. Iorgulescu, Jude ; *F. Triandafil*, Ajutor Judecător.

Prefectura poliţiei Constanţa strada Mircea 34

Gr. Stefu
Prefectul Poliţiei

Stefu N. Grigore, prefect
Culiţă Teodor director
Vasile N. Grigore, S. Comisar cl. I
Bobeş Gr. „ „ „ I
Stanciu Dan „ „ „ III
Mitrea Nicolae „ „ „ III
Geaneloni Ludovic, Comand. sergenţilor de oraş cl, I
A. Amuraţiu, ajutor comandant cl. I

Circ. I poliţienească (la prefectura poliţiei). *Cicerone Stefănescu*. comisar.

Circ. II, (Bul. Regina Maria). *D. Predescu*, comisar.

Circ. III. (strada Alex cel Bun). *Canst. Nicolescu*, comisar.

Biroul Populaţiei (la Prefectura Poliţiei). ***Dumitru Raicopol*** şef comisar.

Biroul Circulaţiei (la Prefectura Poliţiei). ***Dumitru Predescu*** şef comisar

Biroul Moravurilor (la Prefectura Poliţiei) ***Oprea Bica***, şef comisar.

Biroul procedură (la Prefectura Poliţiei) ***Răducan***, şef, sub comisar.

Cociu Naumescu
Administrator fianianciar

Administraţia financiară.

str. V. Alexandri 13

Cociu Numescu, administrator
Fiacesscu, subadministrator

Regia Monopolurilor Stat lui

strada Mircea

Stefănescu Amza, şef depozit cl. I
Tulbure Teodor „ „ cl. IV
Ştefănescu Elena „ „ cl. IV

Regiunea Silvică a X-a. *Alexandru Gaetovici*, Inspector G-ral Silvic; *Nicolae Velescu*, Ing şef Silvic; ***Vladimir Rivol*** ing. stagiar.

Comandor St. Popescu
căpitanul portului

Căpitănia Portului
(str. Portului, în port)

Comandor Popescu Stefan, căpit. port.
Căp. I. Tănăsescu, aj.
N. Scărlătescu, secr.

Serv. Sanitar al portului (în port)

Dr. Stoenescu, şef
I. Mihalache, subchir.
N. Papleacu, şef bir.

Dr. Stoenescu
Şeful Serv. Sanit. Port.

Percepţia I fiscală, strada Ion Lahovari 57. *T. Bogdănescu*, perceptor,

Percepţia II fiscală, str. Mircea colţ cu str. Basarabiei. *I. Niculiu*, parceptor.

Inspectoratul Comercial al Dobrogei la Camera de Comerţ str. Carol 6 *Octavian Valeanu*, Inspector.

Ocolul Minier Constanţa, *P. N. Lupu*, Şeful Ocolului

Serv Măsuri şi Greutăţi *Petre Ioan*, Şef verificator.

Consileratul Agricol str. Dacia 2. *George Asbiovici*, Cons. Agricol cl. II, *Dumitru Alexiu*, Şef Consilier; *Dumitru C. Dumitrescu*, Agronom Suplinitor; *Gh. Timinoş*, Agronom regional; *Gh. Costescu*, Secretar; *Nicolae Păunescu*, Archivar.

Inspectoratul Asigurărilor sociale şi al meseriilor. — Str, Miron Costin 6. *Dumitrescu Sabin*, Inspector; *Gănescu Spiru* Contabil.

Inspectoratul Muncei, str Carol 122. *Narly Gheorghe*, Insp. Şef al Regiunei; *Drugulescu Eugeniu*, Sub-Inspector

---

Oficiu public de plasare, str. Carol 122. *Zemonescu Horia*, Conductor-Şef; *Bulbuc Toma*, Subşef de birou.

Corporaţia Ovidiu, Prezident: *Constantinescu C.*, Vice-prezident; *Badea Constantinescu*, Secretar: *I. Gănescu*.

Gh. Gheorghiu
Şef de vamă principală

Inspectoratul Circ. IX Vamală,

Gh. I. Cristea, Inspector financiar cl. I.
Gh. I Vasiliu, Secretar.

Vama:

Gh. Gheorghiu, Şef de vamă principală.
Ionescu Alexandru, Şef de vamă
I. Radu „ „ „

Oficiul Telegraf — Poşta — Telefon
Str. Carol

Tibacu Gheorghe, Inspector regional
Cornăţeanu Dobre, diriginte

Biuroul Pôştal de Vămuiri, *Dumitrescu Ştefan,* Oficiant Superior cl. III.

Spitalul Comunal : Str. Ştefan cel Mare. *Gh. Bârzănescu* Dr. director ; *Stefan,* Intendent.

Serv. chirurgical. *Dr. Iorgulescu, Dr. I. Roseti, D-na Dr. Roseti.*

Serv. Medical : *Dr. Teodorescu.*

Serv. Boalelor Contagioase : *Dr. Gh. Barzănescu,* medic-şef.

Spitalul Militar str. Dr. Davila. Medic Şef, *Colonel Marosin.*

Serv. Medical — oculist boale contagioase, Medic Lt.-Col, *Ionescu K..* Medic Căpitan, *Brezeanu.*

Serv. Farmaceutic. Farmacist, *Maior Cristea Ioan,* şeful laboratorului de chimie.

Laboratorul de chimie al statului (la Spitalul comunal) *Dr. Frangopol,* ing. chimist cl I. *Dr D-soara Ionescu,* chimist ajutor.

Laboratorul de bacteriologie, (la spitalul comunal) *D-ra Dr. Dimitriu,* şef bacteriolog.

Camera de Comerţ şi Industrie : str. Carol 6.

Prezident : *Gh. I. Georgescu*
Viceprezident : *I. El. Petrescu*
Secretar general : *Ion Ionescu*

Membrii :

Florea I. Florea, Pincus Şapira, D. Rizescu, D. St. Dumitriu, Ion Funogea, Ion Golea, Duţu R. Papuc, Constantin A. Răduescu. Suleiman Abdul Hamid, I. D. Xantopol şi Oct. Valeanu, delegatul ministerului de Industrie şi Comerţ.

Gh. I. Georgescu
Prezidentul Camerei de Comerţ şi Industrie

Bursa Constanţa str. Marcu Aureliu (Palatul Marmoroschi

Ilie Mecu
Preşedintele Bursei din Constanţa

Preşedinte : *Ilie Mecu*
Vice-Preşedinţii : *Take Manicatide, I. Corafa*

Membrii :

G. I. Georgescu : Membru în comitet.
Vasile Nicolau : „ „ „
Ag. Damadian : „ „ „
Gh. N. Ionescu : „ „ „
A. Ellman : Delegatul Societăţilor.
Ion El. Petrescu : „ Camerei de comerţ
I. D. Belloiu ; Sindicul Bursei
C. Naumescu, Delegatul Minist. de finanţe
Octavian Văleanu, „ „ de comerţ

I. Gheorghiu
şeful Brigărei de Siguranţă

Brig. de siguranţă
str. Daciei 6
Ion Gheorghiu, şef.

Poliţia Portului
G. Săvescu, poliţai
I. Lucreţeanu, secretar
Dobjansky, Tr. Comanici, I, Munteanu, comisari.

Gh. Săvescu
Poliţaiul Portului

Autorităţi militare:

General Vlădescu
Comand. Diviziei IX-a
Constanţa

Comandamentul Diviziei 9-a Bul. Ferdinand 9. *General Vlădescu*, comand. div

---

Comandamentnl Diviziei de mare: str. *Mircea*, *Amiral Scodrea Vasile*, comandant.

Amiral V. Scodrea
Comand. Div. de mare

Comenduirea pieţei, strada Carol 158, *Maior N. Jugurescu*, comandant.

Reg 34 infanterie, strada Mircea. Comandant: *Colonel Bărbulescu Constantin*.

Reg. 13 Artilerie, Strada Carol 158. comand. *Col. Vâlcu*

Reg. 18 Obruziere, strada Carol 152.

Cercul de Recrutare, Strada Carol 143. Comandant *Col. Ceauşescu.*

Şcoalele Marine, str. Traian No. 41. Comandant: *Comandor Petre Bărbuneanu.*

Reg. 11 Jandarmi rurali, strada Decebal 1. *Colonel Vasiliu* com.

Compania Jandarmilor rurali. strada Alex. cel Bun 67.

Compania I grăniceri, sirada Carol 136. Comandant: *Căp, G. Aslan*

Cercul Militar (Popota Garnizoanei), strada Scărlat Vărnav.

Inchisoarea Militară, Carol 140. Director: *Maior C. Pompilian.*

Ziare, reviste, publicaţiuni

COTIDIANE:

„Dacia“ Fondator: C. Irimescu, Director: L. M. Moscu, telefon 42/3, Redacţia şi administraţia str. Traian No. 22.

„Dobrogea Jună“ politică, economică, literară, independentă, zilnică, Director proprietar Const. N. Sarry, telefon 91/2, Redacţia şi administraţia str. Scarlat Vârnav No. 23.

„Marea Neagră“ Organ al apărărei intereselor dobrogene, Directori: Cruţiu Delasălişte & Stelian Ştefănescu, telefon 7/1, Redacţia şi administraţia str. Traian No. 5.

Buletinul Bursei de cereale Constanţa, Redacţia Palatul Băncei Marmorosch Blank.

SAPTAMANALE:

Liberalul Constanţei, Director Traian Ulpiu Berbereanu str. Daciei No 9.

„Strălucitorul“, Director proprietar Miltiade E. Cutava Bulevardul Regina Maria No. 84.

„Shqipëri' e Ré“ (Albania Nouă) apare în limba albaneză, Director Mihail Sotir, redacţia şi administraţia str. Traian No. 20.

OCAZIONALE:

„Glasul Dobrogei“ Director proprietar Gr. Atanasiu, redacţia şi administraţia str. Maramureş 16.

„Secera“ Organul partidului ţărănist, redacţia str. Tudor Vladimirescu No. 1.

„Coasa“ Organul partidului naţionalist al poporului, redacţia şi administraţia str. Dragoş Vodă No. 6.

„Buletinul sindicatului agricol“, redacţia şi administraţia Piaţa Independenţei

„Steagul“ Organul partidului conservator progresist redacţia şi administraţia Str. Carol No. 24

„Steaua“ Organul partidului poporului, Str. Ştefan cel Mare No. 25.

„Liberalul“ Organul pardidului naţional liberal, redacţia şi administraţia Str. Carol No. 16

LUNARE:

„Buletinul camerei de comerț și Industriei“ Circ. X-a. Constanța apare sub direcțunea d-lui I. N. Ionescu licențiat în științele comerciale dela Institutul superior de comerț din Anvers, Secretarul general al Camerei de Comerț și Bursei Constanța, Str. Carol No. 6

„Dobrogea Economică“ Fondator A. B. Plopul, apare foarte îngrijit. Secretar de redacție, I. N. Duployen ziarist, redacția și administrația Str. Marcu Aureliu No. 11

„Indrumarea“ organ cultural didactic str. Ion Lahovari 106.

„Buletinul asociației învățătorilor din județul Constanța“ redacția și administrația la școala primară No 5.

„Justiția Dobrogei“ Directori: I. C. Teodorescu Valahu și Calmis Ghinsberg avocați, redacția și administrația str. Carol No. 7 telefon 49/3.

BI-LUNARE:

„Tomisul“ organ oficial al Episcopiei de Constanța, redacția și administrația Bulevardul Principesa Ileana.

ANUALE:

„Analele Dobrogei“ Buletinul societăței culturale dobrogene, Director C. Brătescu redacția și administrația, str. Cuza Vodă No 18.

„Anuarul General al Dobrogei“ administrativ, economic, financiar, Directori: Dr. Octavian Văleanu, inspector comercial al Dobrogei și I. N. Ionescu secretar general al Camerei de Comerț, redacția și administrația str. Carol No 4.

„Constanța și Techirghiolul“ Ghid general pentru vizitatori Director I. N. Duployen ziarist, redacția și administrația str. Marcu Aureliu No. 11.

LUNARE:

„Buletinul camerei de comerț și Industriei“ Circ. X-a. Constanța apare sub direcțunea d-lui I. N. Ionescu licențiat în științele comerciale dela Institutul superior de comerț din Anvers, Secretarul general al Camerei de Comerț și Bursei Constanța, Str. Carol No. 6

„Dobrogea Economică“ Fondator A. B. Plopul, apare foarte îngrijit. Secretar de redacție, I. N. Duployen ziarist, redacția și administrația Str. Marcu Aureliu No. 11

„Indrumarea“ organ cultural didactic str. Ion Lahovari 106.

„Buletinul asociației învățătorilor din județul Constanța“ redacția și administrația la școala primară No 5.

„Justiția Dobrogei“ Directori: I. C. Teodorescu Valahu și Calmis Ghinsberg avocați, redacția și administrația str. Carol No. 7 telefon 49/3.

BI-LUNARE:

„Tomisul“ organ oficial al Episcopiei de Constanța, redacția și administrația Bulevardul Principesa Ileana.

ANUALE:

„Analele Dobrogei“ Buletinul societății culturale dobrogene, Director C. Brătescu redacția și administrația, str. Cuza Vodă No 18.

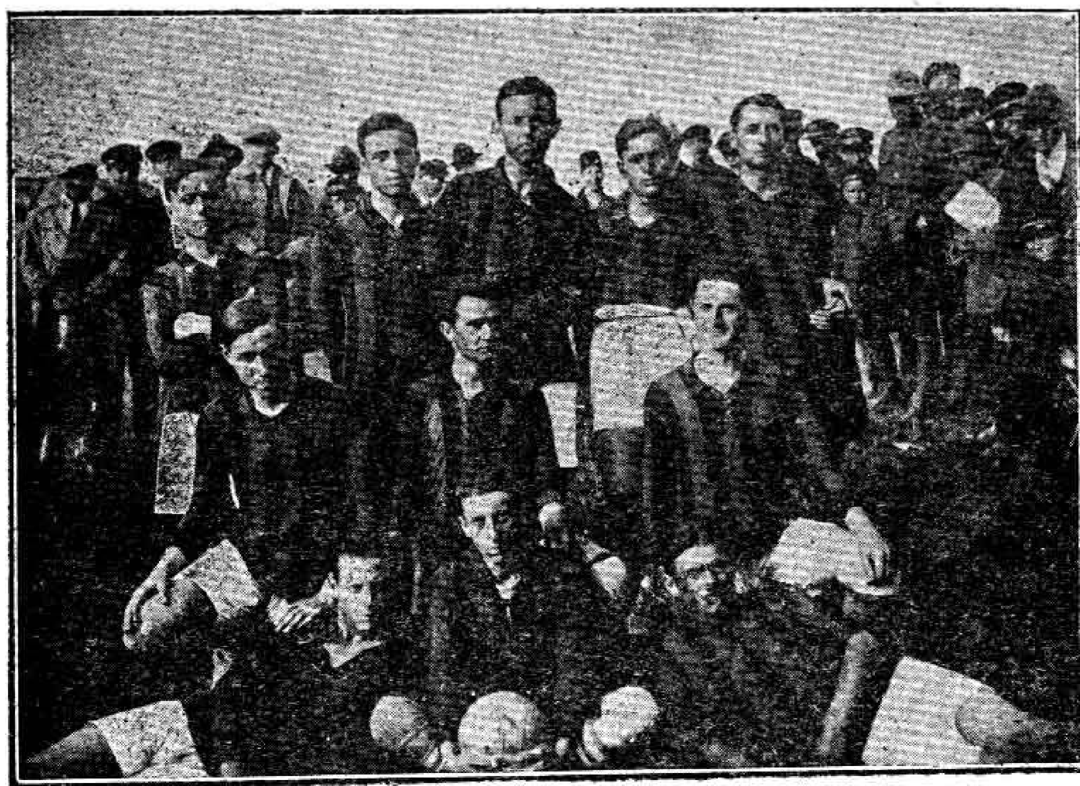
„Anuarul General al Dobrogei“ administrativ, economic, financiar, Directori: Dr. Octavian Văleanu, inspector comercial al Dobrogei și I. N. Ionescu secretar general al Camerei de Comerț, redacția și administrația str. Carol No 4.

„Constanța și Techirghiolul“ Ghid general pentru vizitatori Director I. N. Duployen ziarist, redacția și administrația str. Marcu Aureliu No. 11.

Sediul: Str. Al. Lahovari.
Preşedinte: Al. Patras.
Preşedinte de onoare: Adamide, Consulul Ellen.

6) „*Venus* (filiala clubului cu acelaş nume din Bucureşti). Infiinţat în anul 1923. Practică numai foot-ball. Are 50 membri.
Sediul strada General Manu 4.
Preşedinte, G. Tănăsescu.
Preşedinte de onoare; Al. Vidopol.

7) „*Arfiv*" (armeană) Infiinţat în 1922 Februarie şi la 22 Iulie 1922 a fuzionat cu filiala 37 a cercetaşilor Uniunei Armene de Educaţie fizică. Practică: foot-baal-ul, şi atletică uşoariă Are 99 memmbri, din cari 18 fondatori, 81 activi plus 7 onorifici.
Sediul (secretariat) str. D. A. Sturza 2.
Preşedinte: V. Ovanesian
Preşedinte de onoare: Djivian Altunian, (Consulul Republicei Armene).

Echipa I-a de foot-bal a Clubului Sportiv „Victoria"

8) „*Boxing-Club*" înfinţată la 1 Mai 1923 de un grup de elevi de liceu. Practică box şi atletică uşoară. Are 105 membri din cari 15 fondatori şi 90 activi.
Sediul strada Traian 28.
Preşedinte Benderli M.
Preşedinte de onoare: Prof. N. Constantinescu-Pană.

9) „*Cercul Militar*“ (secţiunea de tenis). Practică tenisul. Are 15 membri.

Sediul: B-dul Ferdinand.

Preşedinte: Colonel Bărbulescu, Comand. Reg. 34 Inf.

10) *Tennis-Club* înfiinţat în anul 1919 practică tenisul. Are 56 membri. Sediul: Biroul Serv. Port. Maritime.

Preşedinte: inginer Petre Mocanu.

Vice.preşedinte: Vasile Belu.

11) „ *Jacht-Club Regal Român* (J. C. R. R) înfiinţat la 24 Aprilie 1921. Practică sporturi nautice (Yachting, canotaj, nataţiune regate, apolo.

Sediul. Piaţa Independanţei 6.

Preşedinte de onoare: M. S. R. Ferdinand.

Prezident activ: A. S. R. Prinţul Carol.

Cercetaşii

Printre cele dintâi cohorte cari s'au înfiinţat în ţară a fost cea din Constanţa, dândui-se numele poetului care a suferit pe malurile Mărei Negre.

Bazele organizaţiei s'au pus în Octombrie 1914, iar jurământul s'a depus, cu mare fast în 8 Martie 1915, comandant fiind d-nul N. Constantinescu-Pană.

In timpul răsboiului, cercetaşii constănţeni au servit în prima perioadă la spitalele şi oficiile poştale din Dobrogea; în a doua perioadă la spitalele şi instituţiile din Moldova, sediul cohortei fiind la Galaţi.

După răsboi cohorta s'a reorganizat sub conducerea comandantului ei şi a vechilor cercetaşi; T. Dolgeanu şi S. Mitef. Acestuia din urmă, atâţia copii au să-i mulţumească pentru tot interesul cu care i-a condus şi educat.

Pe altarul patriei, trei nume de cerceteşi constănţeni Moisis Buză şi Crăcană, sunt scrise ca victime ale atacurilor aeriene. Ei au fost omorâţi în timpul serviciului la spitalul instalat în şcoala normală de băeţi.

Sediul cohortei e pe strada Traian, în localul liceului, un loc de adunare, frumos impodobit şi întreţinut numai de cercetaşi fără ajutorul nimănui.

A doua cohortă de la Medgidia, această numai de musulmani, sub conducerea d-lui Al. Alecu. prof. la seminarul musulman.

Cei ce iubesc sportul pescuitului găsesc la Constanţa cel mai fericit prilej în pescuitul cu undiţa; în special delicioasele guvidii şi stavrizi abundă în apa mărei

Societăţi şi Asociaţii

Culturale — Profesioanale — Asistenţă Socială

Societăţi şi Asociaţii

Culturale — Profesionale — Asistenţă Socială

Liga Culturală sediul Şcoala Comercială, str. Cuza Vodă 18. *C. Bratescu.* prezident; *N. Chirescu* vice-prezident ; *I. Borcea,* seretar : *P. Postelnicu,* casier.

Societatea magazinerilor de cereale, str. Pescari 2. Prezident de onoare *G. I. Georgescu* ; Prezident activ, *I. Vişenescu,* secretar *Manea Alexiu.*

Ilie Mecu
Preşedintele corpului contabililor autorizaţi

Corpul Contabililor Autorizaţi
sediul Banca Naţională

Ilie Mecu, prezident
Sp. Constantinescu, secretar

Cercul farmaciştilor, st. Traian 7

Pompei Ciupercescu, prezident
Ion Berbereanu, secretar.
I. Stăncescu, casier

Soc. Demobilizaţilor „Fii Apărători ai Patriei", sediul : strada Dragoş Vodă 6, *N. D. Chirescu,* prezident ; *Stef. Ştefănescu,* vice prezid : *Marin Dăscălescu,* viceprezid. ; *Nicu Ionescu,* secretar.

Liga Chiriaşilor, B-dul Ferdinand (Arena Grand). *A. Mureşanu,* prezident , *Francisc Sachetti* viceprezident ; *Vasile Făgăraş,* viceprezident ; *I. Tranulis,* secretar-casier.

Liga Propietarilor. sediul Grand Hotel (Piaţa Carol). *Col. I. Ionescu-Dobrogeanu,* prezident ; *D. St. Dimitriu,* vice-prezident.

Sfatul Negustoresc, strada Traian

Ilie Mecu
Prezident

Căp. Nic. Stefan
Vice preztdent

Ion G. Ion
Vice prezident

Gh. Steţcu
Secretar

Ilie Mecu, Prezident
Nicolae Stefan, vice-prezident
Ioan G. Ioan, „ „
Gh. Stefcu, secretar

Societatea Culturală Dobrogeană
sediul, str. Carol 127

I. N. Roman, prezident, *C. Brătescu,* secretar

Societatea Mutuo-Soccorso (ajutor reciproc al italienilor). Sediul Lloyd-Triestino. str. Vânători, Prezident, *Aurelio Zanelli* ; Secretar, *Pietro Gasparini*:

Asociaţia invalizilor de Răsboi. Prezident, *Căp. N. Ştefan*

Junimea Macedo-Română, Societate culturală. — Sediul: str. Lascăr Cataragi 9. *Hotel Regina,* — Prezident. *Dr. Virgil Apostolescu,* vice-prezidenţi: *Papleacu Nicolaie, şi Iancu Mihăilcscu* Secretar: *N. Beza.*

Societatea „Ajutorul" a meseriaşilor israeliţi. Sediul : I. C. Brătianu 6. Preşedinte, *Ad. Sapira* ; vice preşedinte, *Zumer* ; secretar, *Tully Şchwartz* ; casier, *Wolf Schwartz,*

Uniunea Comercianţilor de cereale din Dobrogea

Sediul: strada Marcu Aureliu No. 11

G. I. Georgescu
Prezident

Florea I. Florea
Casier

Tulea Weisbuch
Viceprezident

G. Georgescu, prezident; *Tulea Weissbuch*, vice prezident; *I. D. Xantopol*, vice prezident; *Gh. Ionescu*, secretar; *Florea I. Florea*, casier.

Uniunea Gegerală a micilor industriaşi şi meseriaşi patroni din România Mare, filiala Str. Carol 57. *Romulus Cocea*, prezident: *Făgăraş Vasile*, viceprezident; *Badea Constantinescu*, viceprezident.

I. Gheorghiu
preşed. de onoare al Sindic. Automobiliştilor

Sindicatul Automobiliştilor

Preşedinte de onoare; *I. Gheorghiu*, şeful brigăzei de siguranţă.

Asistenţa publică. Soc. pentru ajutorarea celor lipsiţi de mijloace şi a copiilor sugaci

Prezidentă, *D-na Dr. Al. Pilescu*

Sindicatul Hotelierilor. Hotel Princiar, str. Ştefan cel Mare 64

I. Bărbulescu, prezident

Societatea văduvelor din răsboi. — Secţia Constanţa

Societatea generală a funcţionarilor Comerciali. — Secţia Constanţa

---

Ocrotirea Orfanilor din Răsboi (Palatul Prefecturei). Prezident *G. L. Dumitru*, consilier la Curtea de apel.

Bekur-Hulim Rehiţa (Soc. Sacra) a evreilor de rit spaniol, înfiinţată în 1921. Preşedinte, *Ilie Seni*; vice preşedinte, *Haim Benun*; secretar, *Silberştein Hoffner*; cenzori, *Ilie Israel* şi *Jacques Gabay*; membrii; *David Levy, I. Beniamin, Albert Veisi* şi *Iosef Franzi*.

Teatre-Grădini

Constanţa are 4 săli de teatru:

Cazinoul Comunal, B-dul Elisabeta, sală splendid decorată, cu două rânduri de loji, scenă mare, cuprinde 750 locuri, acustică bună.

Vara, în timpul stagiunei au loc concerte şi reprezentaţii teatrale.

Elpis, strada Al. Lahovari. Clădire special amenajată pentru teatru. Scenă mare, decoruri bogate. Sala are 2 rânduri de loji şi poate cuprinde 600 locuri. Aci debutează toate trupele mari de la Bucureşti ce vin în turneu artistic.

O. Vartanof
Directorul Cazinoului Comunal

Izvor, strada D. A. Sturza. Proprietatea comunităţei bulgare. O sală fără loji cu o mică scenă. Se dau baluri şi serbări.

Arax, str. I. C. Brătianu. Sală de spectacole. Proprietatea comunităţei armene. Fără loji şi fără scenă. Se dau baluri şi serbări.

Grădinile

Gruber. La vii. Parc splendid al făbricei de bere Gruber. Local de adevărată desfătare. Sărbătorile şi Duminicele lume imensă. Teren de joc pentru copii. Muzică aleasă. Automobilele fac numeroase curse a 10 lei de persoană.

Tataia. La 1914 d. Căpitan Al Şteflea, proprietarul unui întins teren aşezat între oraş şi Mamaia, a parcelat acel teren şi a creat un superb parc de 94.000 m. p. Plantaţia e luxuriantă. Chioşchuri pitoreşti şi alei poetice. Parcul se întinde până la malul ridicat al mărei unde e o plaje admirabilă, amenajată cu cabine de zid, separate pentru bărbaţi şi femei.

In timpul sezonului, Tataia este foarte mult frequentată. Curse speciale de automobile până la 12 noaptea cu 5 lei de persoană.

Adrese recomandabile

Agenţii de vapoare:

Lazăr Bercovici, str. Lascar Catargiu . .	vezi pag.	132
N. Desalermo, str. D. A. Sturza 31 . .	„	116
Comp. Fraissinet, str. Gr. Cantacuzino 20 .	„	110
Cunard-Linie, str. Roşiorilor 3		copertei
Al. Filipakis, str. D. A. Sturza 41 . .	„	41
Intercontinentala, str. L. Catargiu 15 .	„	106
P. Luludis Fii, str. L. Catargiu . .	„	1
Rudic A. I. str. Gr. Cantacuzino . .	„	118
I. Singros str. Gr. Cantacuzino . .	„	122
I. Shonwald, str. Roşiorilor 3		

Agentură (Birouri de)

D. Constanţeanu, Hotel High-Life . .	„	143
Albert Herscovici, str. Unirei No. 9 .	„	
H. N. Mangoianu, str. Traian 12 . .	„	15
Gh. N. Steţcu, str. Unirei 2 . .	„	143

Ape gazoase (fabrici de)

Minerala Soc. anon. str. Cerealelor		
Ion Spoială, str. General Cernat 23 .	„	144

Argintari:

E. Merlaub str. Carol 51 . . .	„	32
P. Şapira, Piaţa Independenţei . .	„	5

Articole de menaj:

Abramovici & Birnbaum, str. Carol 46 .	„	27
Kalman Gruberg, str. Stefan cel Mare 51 .	„	68
Nisim Navon, str. Carol 5 . . .	„	17
Rafael Tuci, str. Carol 30 . . .	„	16

Asigurare (Agenţii)

Abramovici & Birnbaum, str. Carol 46 .	„	27
Asigurarea Românească Palatul Muncipal, Firma George I. Georgescu . . .	„	132
Comp. Orientală de Transp. str. D. A. Sturza 13	„	70
H. Mangoianu str. Traian 13 . .	„	15
Naţionala str. Traian 13 . . .	„	142
Steaua României str. L. Catargiu . .	„	1

Avocaţi:

Alecu Dan, str. Unirei 7 . . .	vezi pag.	20
Traian Ulpiu Berberianu, str. Decebal 24 .	„	50
George Berea, str. Mircea 105 . .	„	55
Traian Constantinescu, str. Maior Şonţu 2 .	„	50
Alex. D. Constantinescu str. M. Eminescu 5 .	„	58
Bucur Constantinescu, str. Mircea 17 .	„	57
N. D. Chirescu, str. Dragoş Vodă 6 .	„	81
Al. Gherghel, str. Unirei 7 . . .	„	33
Octav Goruneanu, str. V. Alexandri 7 .	„	51
Calmis Gh'nsberg, str. Cuza Vodă 38 .	„	55
S. Huhulescu, str. Dragoş Vodă 6 . .	„	81
Irimescu Const. str. Carol 24 . .	„	143
H. Leibovici, str. Traian 11 . .	„	50
R. Obreja str. Mangaliei 59 . .	„	147
Petre Niţescu, str. Gl. Manu 76 . .	„	45
Al. Negrea, str. D. A. Sturza 1 . .	„	118
Andrei Popovici, str. Unirei 5 . .	„	41
Ioan N. Roman, str. Carol 137 . .	„	143
Ştefan Sandu, str V. Alexandri 7 . .	„	57
C. Serienescu, str. Ovidiu 12 . .	„	76
Stelian Stănescu, str. Chr. Georgescu 6 .	„	93
D. Strat str. Griviţei 12 . . .	„	147
D. Ţimiraş, str. Al. Lahovari 4 . .	„	152

Bănci:

Banca Agricola str. Gr. Cantacuzino .	„	56
Banca Chrisoveloni Palatul Muncipal .	„	15
Banca Centrală de Comerţ, str. P. Rareş 5 .	„	65
Banca Elino-Română, str. L. Catargiu 8 bis .	„	104
Banca Generală a Ţării Româneşti, str. L Catargiu	„	52
Banca Transilvania, str. Rahovei 14 .	„	69

Băuturi spirtoase: (Depozite)

S. Alperin, Bulevardul Independenţei 3 .	„	42
Mugur Georgescu (bere) str. Mercur 2 .	„	142
Aurel Teodorescu, str. Ştefan cel Mare 7 .	„	120

Berării:

Bristol, Piaţa Independenţei . .	„	108
Bursa „ „ . . .	„	48
Spiru Borova Elita „ . . .	„	2
Grădina Gruber (la vii) . . .	„	94
Hala de bere (anexa cazinoului) . .	„	144
Moscu Plaja Mamaia . . .	„	24
Parcul Suzana, str. Traian 30 . .	„	78
C. Schiadaresis, str. Tomis 11 . .	„	77

Tip. „SPERANŢA" C. Negri 22 Constanţa

Tomis, Pompiliu, Sertoriu Bul. Ferdinand 5 . vezi pag. 97
Tataia M. Moscu . . . , „ 78
Tudorache, str. M. Cogălniceanu 20 . „ 47
Văraru Anton, str. Scarlat Vârnav 19 . „ 3

B jutieri :

Ceasornicăria Americană, Carol 82
E. Merlaub, str. Carol 50 . . . „ 32
P. Sapira, Piaţa Independenţei . . „ 5

Birouri technice :

Electrica, str. Petru Rareş 8 . . „ 9
Isvorul, Bulevardul Ferdinand 6 . . „ 82
Pantelimonescu & Cocea, str. Carol 56 . „ 116

Bodegi :

Abramescu, Piaţa Independenţei . . . „ 7
Bristol „ „ . . . . „ 108
Bufetul Gărei Constanţa
Bursa „ „ . . . . „ 48
Cantina Portului, Ghiţă Hagi Gheorghe . . „ 99
Capato, str. Tomis 11 . . . . „ 38
La Drapel, str. Carol 32 . . . . „ 4
Elite, Spiru Borova, Piaţa Independenţei . , „ 2
Dinică Custură, strada Bucovinei 20 . . „ 102
Grădina Gruber (la vii) . . . . „ 94
Hrisicos, str. Traian 1 . . . . „ 130
Hala de bere (anexa cazinoului) . . . „ 144
Moscu, Plaja Mamaia . . . . . „ 24
Mercur, Piaţa Independenţei . . . , 124
Mircea, Mişu Vasilescu Piaţa Inndependenţei . „ 41
Parcul Suzana str. Traian 30 . . . „ 78
C. Schadaresis, str. Tomis 11 . . . „ 77
Tataia, M Moscu . . , . . „ 78
Tudorache N. str. M. Cogâlniceanu 20 . . „ 42
Văraru Anton, str. Scarlat Vârnav 19 . . „ 3
La Verdun, Iani Istrati, str, Mercur . . „ 100

Boiangerii :

T. Vlădescu, str. Tomis 6 . . . . „ 21

Brânzării :

F. Reichardt, str. Carol . . . . „ 120
Fraţii Simu, str. Carol 15 . . . . „ 19

Brutării:

Cristea Costache, str. Ştefan cel Mare 23 . . vezi pag. 114
D. Rizescu, str. Ştefan cel Mare 52 . . „ 14

Cadouri (Magazine de)

M. Câslaru, str. Carol 4 . . . . „ 92
E. Merlaub, str. Carol 50 . . . . „ 38
N. Navon, str. Carol 5 . . . . „ 17
P. Şapira, Piaţa Independenţei . . . „ 5

Cafenele:

Cafe Boulevard, Bulevardul P. P. Carp . . „ 100
Cafeneaua Cerealiştilor, Piaţa Independenţei . „ 37
Gherondachis, Piaţa Independenţei . . . „ 48

Cărbuni (Depozite)

P. Luludis et fii, str. Lascăr Catargiu . . „ 1
. Shonwald, str. Roşiorilor No. 3

Cârciumi:

Abramescu, str. Carol . . . . „ 7
Anton Văraru, str. Scarlat Vârnav 19 . . „ 3
Capato, str. Tomis 11 . . . . „ 38
Cârciuma Naţională, str. Mangaliei 103 . . „ 34
Cusătură Dincu, str. Bucovinei 20 . . . „ 98
La Drapel, str. Carol 32 . . . . „ 4
Iani Andrei, str. Carol 126 . . . . „ 114
Bodega Mircea, Piaţa Independenţei . . „ 40
Matei Căciulă, str. Carol . . . . „ 46
Parcul Suzana, str. Traian 30 . . . „ 78
I. Suciu, str. Tomis 5 . . . . „ 77
C. Schiadaresis str. Tomis 11 . . . „ 77
Bodega Tomis, Bulevardul Ferdinand 5 . . „ 02

Cartonage

„Albania" M. Sotir, str. Traian 16-20 . . „ 1

Case de schimb

Kalfayan, str. Carol 5 . . . . „ 122
Lipovici M. str. Carol 62
Menahim, Navon & Comp. str. Carol 2 . . „ 41

Ceaprăzării.

Ceasornicari :

Cereale.

Cherestea :

Cinematografe :

Cismari

Cluburi.

Cofetării.

Ceaprăzării.

M. Vasilescu, Carol 125 . . . . vezi pag. 159

Ceasornicari:

Ceasornicăria Americană, str. Carol 82
E. Merlaub, str. Carol 50 . . . . „ 32
P. Şapira, Piaţa Independenţei . . . „ 5

Cereale.

Sterie Dală, str. Traian 27 . . . „ 140
Florea I. Florea, str. Cerealelor 17 . . . „ 259
M. Sternberg & Comp. str. D. A. Sturza 4 . „ 103
I. Weissbuch, str. Cantemir 6 . . . „ 148
George I. Georgescu, Palatul Comunal „ copertei

Cherestea:

Ionas Beiner, str. Ştefan cel Mare . . . „ 8
G. Georgescu, Alea Al. Marghiloman . „ 123
Albert Theiler, str. Productelor . . „ 129

I. Funogea, str. Mangaliei

Cinematografe:

Arena Grand, Bulevardul Ferdinand . . „ 118

Elite, Bulevardul Ferdinand

Tomis. str. Carol . . . . „ 140
Trianon, str. D. A. Sturza . . . „ 12

Cismari

Gambeta M. Moscovici, str. Carol 26 . . „ 100
N. Mihăileanu str. Carol 17 . . . „ 72
Wolf Schwartz, Piaţa Independenţei 18 . . „ 58

Cluburi.

Clubul Comercial, str. Lascăr Catargiu . . „
Jockey-Club, Piaţa Independenţei . . . „
Clubul Liberal-Naţional, str. Ştefan cel Mare . „
Clubul Partidului Poporului, str. Ştefan cel Mare 25

Cofetării.

Brasserie Bristol, Piaţa Independenţei . . „ 108
Elite S. Borova, Piaţa Independenţei . . „ 2
Cofetăria Regală, str. Carol 50 . . . „ 6
Cofetăria Pariziana D. Josif, P-ţa Indep. . . „ 33

FARMACII:

C. Ciomu, str. Carol 159	vezi pag.	136
„Victoria" P. Ciupercescu, str. Carol 7	„	121

Flori Artificiale:

Manda Florăreasa, Piaţa Independenţei	„	
D-na Serafim, strada Mircea No. 2	„	16

Fotografi.

Foto-Grand B. Holstein, str. Carol 89	„	
N. Ioanid, strada Carol 23	„	64
Foto-Royal Maria Patropol No. 60	„	

Frânghérii.

Apostol Tramundana, str. 11 April 14	„	21

Franzelării.

Chirstea Costache, str. Ştefan cel Mare 23	„	43
Dumitru Rizescu, str. Ştefan cel Mare 52	„	45
Fraţii Szacmary, strada Carol 138	„	

Frizerii.

Suren Alexianian Coafor Elite P-ţa Indep.	„	149
Marin Bărbulescu, str. D. A. Sturza 2	„	122
L. Bordeli, strada Carol 82	„	150
Hristu Eftimiade High-Life, str. Carol 13	„	106

Galanterie.

Mihail Căslariu „Rapid", str. Carol 4	„	98
B. Edelstein, „Globul Verde", str. Mangaliei 29	„	76
„Manon" Lupescu, P-ţa Independenţei	„	74
„Ruleta" T. Novac, strada Carol 45	„	6
I. Serţer, strada Carol 27	„	83
„Voaleta" Marcovici, P-ţa Independenţei	„	75

Hoteluri.

Hotel Palace, str. Remus Opreanu 7	„	12
Hotel Francais, Regnier, strada Basarab	„	70
Grand Hotel, bul. Ferdinand	„	91
Hotel Regina, str. Lascăr Cataragiu 9	„	134
Hotel Bulevard, str. Remus Opreanu 1	„	
Hotel Elite, P-ţa Independenţei	„	
Hotel High-Life, strada Traian 4	„	141
Hotel Metropol, str. Lascăr Cataragiu 4	„	

Incălţăminte.

Instalaţiuni Technice.

Instrumente Muzicale.

Laboratoare Chimice.

Legătorii de Cărţi.

Lemne de Foc.

Librării.

Manufactură.

Medici.

A. Caratzali, str. Al. Lahovari 2 . . vezi pag. 145
Dr. Anerbach str. Mircea 62
W. Goldenberg, str, Remus Opreanu 9 . . „ 118
A. Pilescu, str. Gr. Cantacuzino 26 . . „ 81
I. Theodorescu, str. Decebal 20 . . „ 54
B. Tatarsky, str. Virgiliu No. 1 . . . „ 58
A. Wanew, str. D. A. Sturza No. 19 . . „ 58
George Vasilescu, str. Tudor Vladimirescu 11 – . „ 116

Mezeluri.

F. Reichardt, str. Scarlat Vărnav 12 . . „ 121
Fraţii N. Simu, strada Carol 15 . . „ 10
La Drapel, strada Carol No. 32 . . „ 4

Mobile.

Nisim Navon, strada Carol 5 . . . „ 17
R. Tuvy, strada Carol 30 . . . „ 16

Mode.

MANON, Piaţa Independenţei . . . „ 74
D-na Serafim, str. Mircea No. 3 . . „ 16
Voaleta, Piaţa Independenţei . . . „ 75

Musamale.

P. Luludis Fii, str. Lascăr Cataragiu . . „ 1
Nisim Navon, str. Carol 5 . . . „ 17

Opticieni.

E. Merlaub, strada Carol 51 . . . „ 35
P. Sapira, Piaţa Independenţei . . . „ 2

Parfumerii.

M. Câzlariu „RAPID“, str. Carol 4 . . „ 98
Manon, Piaţa Independenţei . . . „ 74
Drogueria Papaianuşi, str. Carol 82 . . „ 74
Drogueria Tanaşoca, strada Carol 34 . . „ 76
Voaleta Piaţa Independenţei . . . „ 75

Piatră (Cariere)

C. Chiriţescu, bul. Ferdinand . . . „ 15
DEFCEA, Str. Lascăr Cataragiu 21 . . „ 72

Pielării.

N. Mihăileanu, str. Carol 17 . . . . „ 72

Petrolifere (Societăţi)

Atlas, strada Marcu Aureliu . . .	vezi pag.	54
Concordia, D. A. Sturza 29 . . .	„	136
Petrol-Blok, str. Ovidiu 6 . . .	„	66
Redevenţa, str. Gr. Cantacuzino . .	„	30
Româno-Americană, str. Grigore Cantacuzrno		

Pictori.

I. Muntenescu — decorator — Viile Noi .	„	
I. Steurer — artistic — str. Căiuţi, Cartierul demobilizaţilor		
A. Tranulis (firme) strada Tomis 7 . .	„	51

Pompe Funebre.

Iani Bulalidis, str. Eternităţei . . .	„	20

Produse Chimice.

Salo Lichtenberg, Petru Rareş No. 5. . .	„	8
Ioan Vasiliu, strada Oborului No. 5 . .	„	

Restaurante.

Bulevard, D. Popovici, Bd. P. P. Carp . .	„	100
Bristol, P. Decica, P-ţa Independenţei . .	„	108
Bursa, N. Gherondakis, P-ţa Independenţei .	„	48
Capato, C. Schidaresis, str. Tomis 11 . .	„	38
Cantina Portului Gh. Hagi Gheorghe (în port) .	„	99
Dervîş, str. I. Gradişteanu 16 . . .	„	114
Elite, Spiru Borova, P-ţa Independenţei . .	„	2
C. Schiadaresis, str. Tomis 11 . . .	„	77
Grădina Gruber (la Vii) . . .	„	94
Iani Andrei, str. Carol 126 . . .	„	124
Moscu, plaja Mamaia	„	24
Parcul Suzana, C. Marinescu, strada Traian No. 30	„	78
Dionisie Stănciulescu, strada Bucovinei 16 .	„	112
Tomis, Pompiliu Sertoriu, Bul, Ferdinand 5 .	„	92
Tataia, M. Moscu	„	78
Tudorache Nicolau str. M. Cogălniceanu 20 .	„	41
Terasa Veneţia, str. Petru Rareş 4 . .	„	123
Anton Văraru, strada Scarlat Vârnav 19 . .	„	3
La Verdun, Iani Istrate, strada Mercur . .	„	100

Sticlari.

Nisim Navon, str. Carol 5	„	17
R. Tuvi, str. Carol 30	„	16

Stofe (magazine)

B. Edelstein, str. Mangaliei 29 . . . vezi pag. 79
Federala Cooperativelor Săteşti, str. Ştefan cel Mare 48 „ 13
Luna-Vultur, A. Bohdjelian, str. Mangliei 25 . „ 9

Ştampile (Fabrică

Albania, strada Traian No. 20 . . . „ 1

Tâmplari.

Iliescu Stefan, strada Dumbrava Roşie 18 . . „ 106
Reconstrucţia Dobrogeană, str. Griviţei 2 . . „ 138

Tipografii.

Albania, str. Traian 16–20 . . . „ 1
Dobrogea Jună, strada Scarlat Vârnav No. 23 . „ 82

Translatori

Mamut Celebi, translator oficial pentru limba turcă şi arabă, autorizat de ministerul de comerţ şi industrie. pe lângă camera de comerţ din Constanţa.

Varieteuri

Alhambra, str. Ştefan cel Mare No. 9 . . „ 114
Britania, Mişu Georgescu, str. Lascăr Cataragiu 7 . „ 26
Castelul cu Flori, Al. Trâmbiţaşu, str. Cuza Vodă 21 „ 27
Carpaţi, strada Scarlat Vârnav 10 . . „ 14
Jass-Band Bristol, Piaţa Independenţei . . „ 108

Zarafi

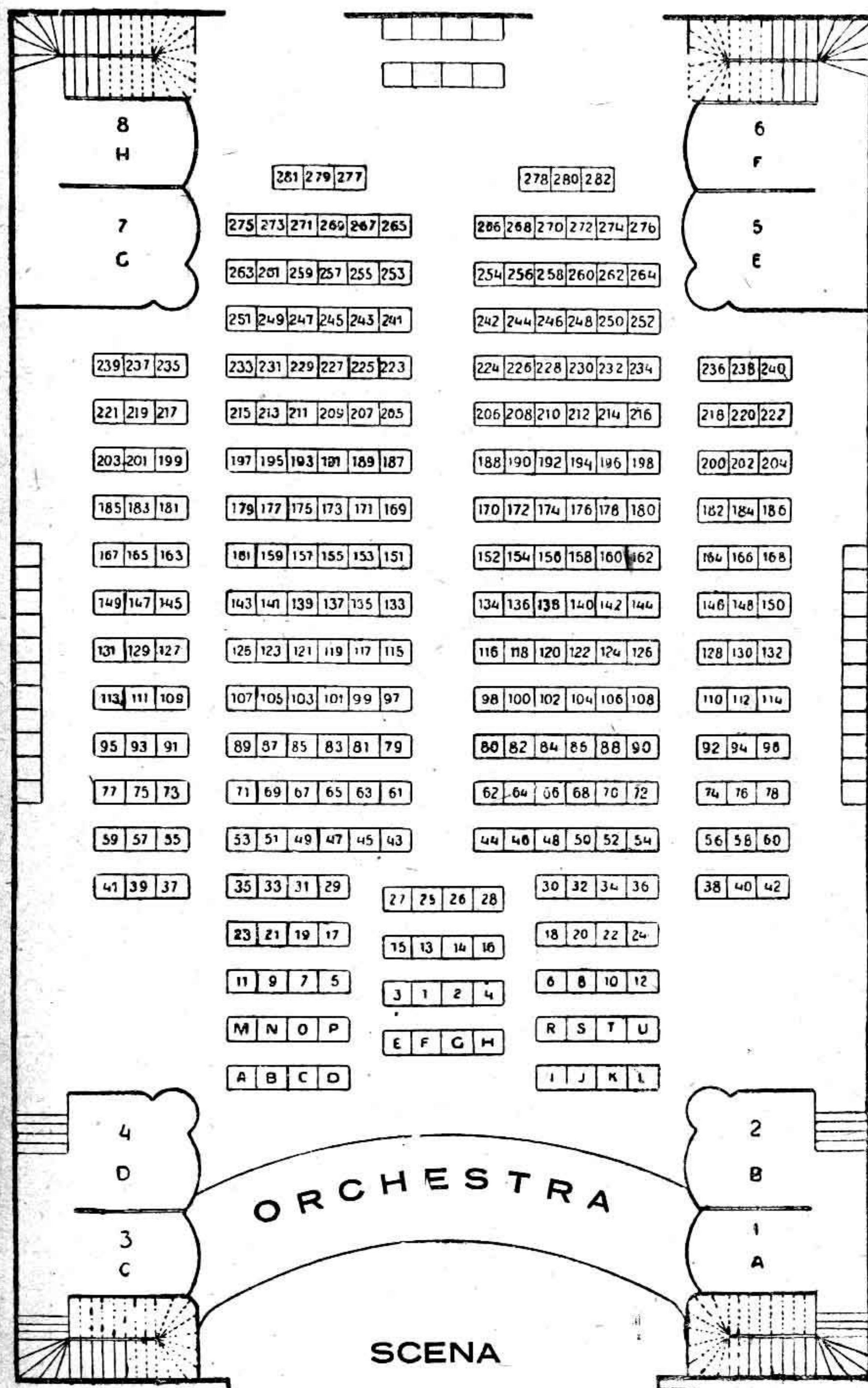
Menachim, Navon & Co. str. Carol 2
M. Lipovici, str. Carol 62
Kalfayan str. Carol 5

Petru G. Manta
Concesionarul vămuirei coletelor poştale

Z. Topor
Directorul Federalei băncilor populare

Planul teatrului Cazinoului Comunal

Scena

Orchestra

Loja Comunitatii

Loja Primariei

R Q

P O

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26.

Intrare.

A. B. C D. E. F. G.

H. I. J. K. L. M. N

Soba

1 2 3 4 5 6 7 8 9 | 10 11 12 13 14 15 16 17

34 33 32 31 30 29 28 27 26 | 25 24 23 22 21 20 19 18

35 36 37 38 39 40 41 42 43 | 44 45 46 47 48 49 50 51 52

70 69 68 67 66 65 64 63 62 | 61 60 59 58 57 56 55 54 53

71 72 73 74 75 76 77 78 79 | 80 81 82 83 84 85 86 87 88

105 104 103 102 101 100 99 98 97 | 96 95 94 93 92 91 90 89

Intrare

106 107 108 109 110 111 112 113

Soba

130 129 128 127 126 125 124 123 122 | 121 120 119 118 117 116 115 114

13 13 13 13 13 13 13. 1 9 19 | 14 14 14 14 14 146 147 148 149

167 166 165 164 163 162 161 160 159 | 158 157 156 155 154 153 152 151 150

168 169 170 171 172 173 174 175 176 | 177 178 179 180 181 182 183 184 185

203 202 201 200 199 198 197 196 195 | 194 193 192 191 190 189 188 187 186

204 205 206 207 208 209 210 211 212 | 213 214 215 216 217 218 219 220 221

239 238 237 236 235 234 233 232 231 | 230 229 228 227 226 225 224 223 222

240 241 242 243 244 245 246 247 248 | 249 250 251 252 253 254 255 256 257

261 260 | 259 258

262 263 | 264 265

I II III. | IV V Com. Sp.

Loje | Parter

Intrare

Esire in caz de Pericol

Esire in caz de Pericol

Loje Etaj

Loja Diletantilor ELPIS

Planul Teatrului „Elpis"

PARTEA II-a

TEKIRGHIOLUL

Staţiune balneară şi climaterică

Tekirghiolul

Stațiune balneară și climaterică

Localitatea este situată pe malul mărei la 18 km. de orașul Constanța la o altitudine de 20 m. — Latitudine nordică 44 gr. 11 și longitudine estică 28 gr 37' intr'o poziție splendidă, având plaja largă și frumoasă, mărginită de o faleză înaltă și accidentată. Superioritatea deci a acestei stațiuni asupra celorlalte similare, e vecinătatea mărei și sunt îndeajuns cunoscute de toată lumea, efectele regeneratoare puternice, pe cari le are aerul mărei și razele solare asupra copiilor scrofuloși, rachitici, anemici, precum și asupra persoanelor adulte debilitate și surmenate.

Doctorul I. N. Dona în cartea sa intitulată „Tekirghiolul" spune: „Plaja Tekirghiolului e ferită de curenți și „vântul nordic, prin faleza sa înaltă și prin trei colțuri sau „promontorii cari îi formează ca trei ziduri de apărare. Orientarea unei plaje față cu vânturile dominante ale regiu„nei, importă foarte mult din punct de vedere climatote„rapic..

„Interesul este ca plaja să fie astfel așezată, încât vântul „care suflă mai des, să fie cel ce vine dinspre mare, adu-

Tekirghiol-Movila vedere generală de pe lac.

„când cu sine aerul curat și încărcat de vapori și exalații „marine ale largului.

„Așa este plaja dela Tekirghiol, unde media vânturilor de mare, după observațiile anemologice, este de 50 la sută.

D-l Doctor Al. Saabner-Tuduri în lucrarea sa „Apele Minerale și Stațiunile Climaterice din România" la pagina 557 spune:

Localitatea de pe malul Mării, capul Tuzla poate fi și o stațiune climaterică maritimă.

Cele zise despre climatologia Constanței se pot aplica și pentru Tekirghiol, de oarece am zis că clima Constanței se poate lua ca tip, pentru întreg litoralul român al Mării-Negre.

Plaja și băile de soare la Movilă-Tekirghiol

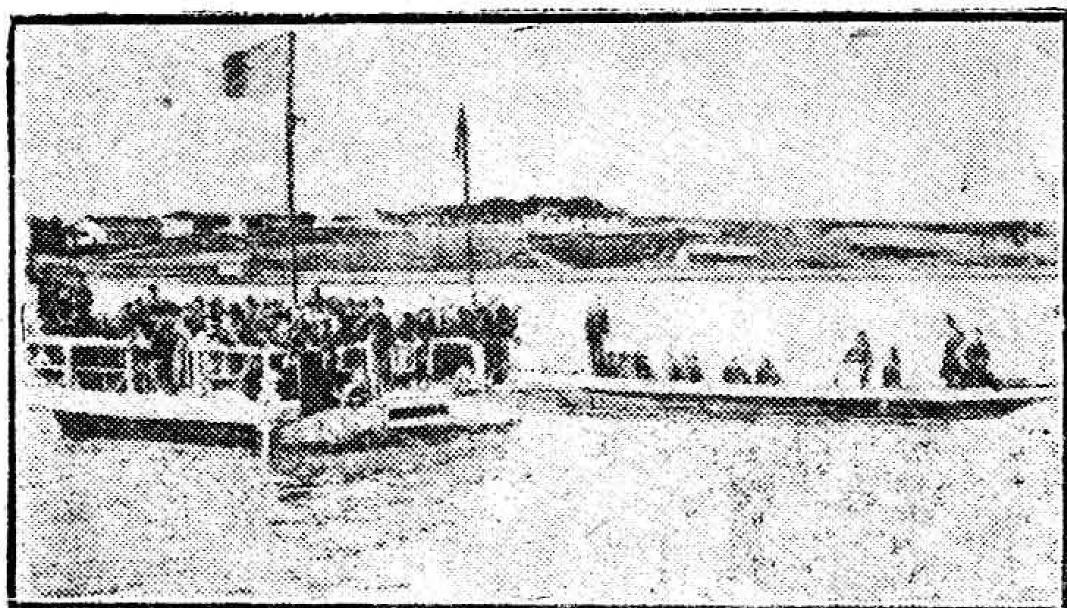
Clima e dulce și constantă, vântul predominant, este Est și Vest-Est; variația temperaturei de la o zi la alta este minimă și nu se observă tranzițiuni repezi.

Capul Tuzla este mai proeminent în mare ca Capul Constanța, este dar mai salubru, aerul este mai curat, deci are o poziție care îndeplinește toate condițiunile, unei Stațiuni Climaterice Maritime".

Lacul Tekirghìol

Situaţia localităţei — Cum s'a format nămolul — Apa lacului.

Printre populaţia musulmană din Dobrogea, circulă o mulţime de legende şi poveşti relative la miraculozitatea apei Ghiolului.. Toată această literatură populară orală, care se transmite din generaţie în generaţie, din tată în fiu, este datorită rezultatelor pipăite ce s'au putut observa în decursul vremurilor. „Ghiolul este medicul nostru" zic turcii..

Debarcaderul bărcilor de excursie de pe lac la Tekirghiol-Sat

Ghiolul — lac — căci numele actual de Tekir Ghiol este numele satului din apropiere şi care însemnează capul lacului, se află situat spre sud şi la 16 klm.. de Constanţa. E pe malul mărei, de care este despărţit, prin o îngustă limbă de pământ, cam 120 metri şi pe care trece şoseaua Constanţa-Managlia. Ghiolul are o suprafaţă de peste 1000 hectare şi este de formă neregulată.

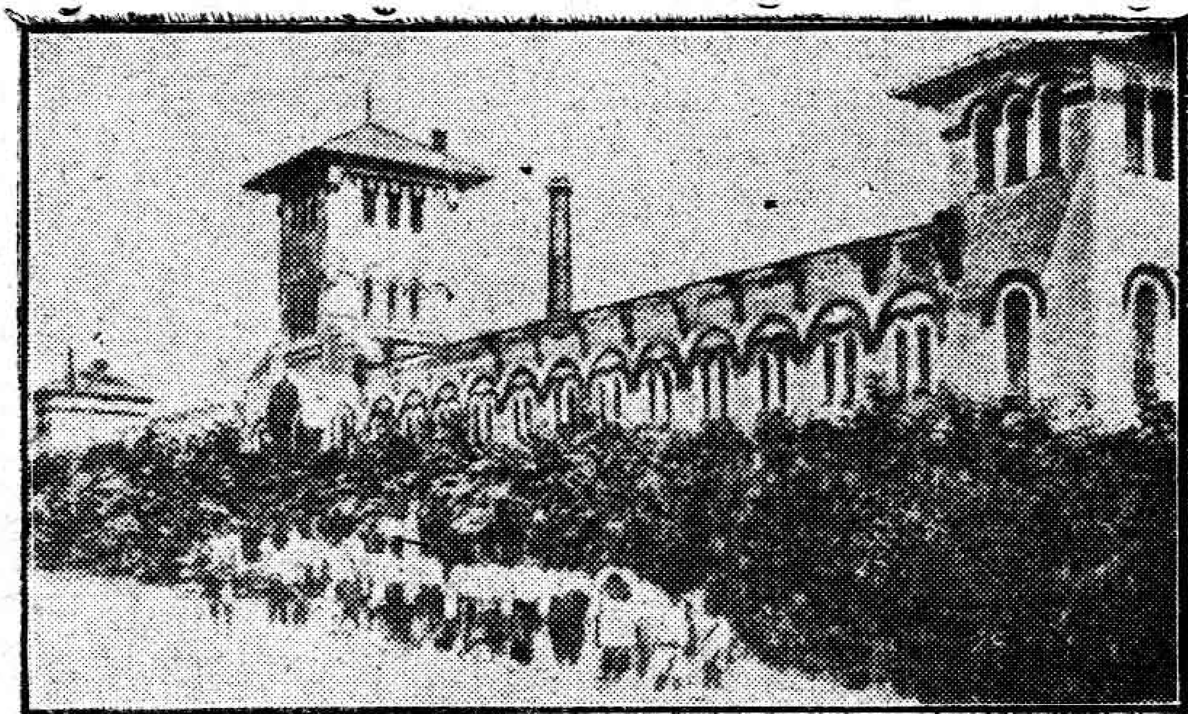
*

Incepând cam din dreptul Sanatorului Eforiei, până dincolo din sat, există în adâncimea lacului pe o distanţă de 12 metri dela margine o pătură — strat — de culoare verde închisă şi care pluteşte întru câtva pe d'asupra apei. Imediat sub aceasta se găseşte vestitul nomol.

Mirosul este peste tot cu un pronunţat caracter sulfuros. Calitatea nomolului, pare a fi variată, în unele locuri fiind negru închis, în altele cu totul gris. Efectele terapeutice sunt însă aceleaşi..

Cum sa format nămolul

Intr'un teren băltos, unde abundă trestia şi rogozu, se observă totdeauna grămădirea de substanţe vegetale şi o su-

Senatoriul Ef.riei

prapunere de mai multe pături de generaţiuni întreţinute prin umiditatea continuă. Tot în asemenea condiţiuni, s'a format şi nămolul Gheolului; cu singura deosebire că aci au intervenit şi diferite composiţiuni chimice ale substanţelor anorganice şi organice ca plante şi alte specii de animalcule.

Desigur că procesul acesta de formare a nomolului s'a făcut în timp imemorial.

Apa din Ghiol este foarte limpede exalând un uşor miros de sulf, foarte bogată în sare 55/397 la sută, (apa de mare nu conţine decât 13,021 la sută) şi conţine brom, clor, sodiu, magneziu şi potasiu în dose mari.

Suprafaţa lacului este tot atât de clară în adâncime şi lipsită de orice urmă de vegetaţie ca şi aceia a mărei. Numai pe margine creşte o anumită specie. Fiinţele organice, cu o organizaţie mai superioară, nu pot trăi în lac, nu există broaşte şi nici un fel de peşte.

Legenda lacului Tekirghiol (după I. Adam)

Se zice că, în vremea Turcului, pe valea Muratanului, întârziase în zile un turc tare bătrân, Tekir Efendi, care fusese om bogat în vremea lui.

Satul de acolo se risipise așa cu încetul, ba prin moartea unora, ba prin înstrăinarea altora și, într'un târziu, se pomenește Tekir singur în sat, cu dărâmăturile celorlalte case prin prejur și cu țintirimul părăsit în spate. Turcului însă îi murise cadânele, feciorii îi pierise în război, rude numai avea pe nicăiri, așa încât s'a trezit singur, bătrân, în tot pustiul, văii acelia, în cocioaba lui cu lipitură căzută, fără altă vietate la casă, decât o gloabă de cal alb. Bătrân stăpânul, dar bătrân și calul și când îi vedeai pe amândoi trecând cu căruța cea hodorogită, n'ai fi știut cui să-i plângi de milă.

Cei doi tovarăși duceau vara cum o duceau, dar iarna le era mai tristă și mai grea. Valea părăginită a Muratanului, rămânea atunci largă și deschisă în bătaia vânturilor și-a viforniței.

Intr'o dimineață, Turcul se scoală mai înviorat și eșind până afară, vede câmpurile verzi năpădite de soare. Pe

semne că el tot nu se îndura să moară, că s'a dus la cal şi apucându-l de după gât, l-a rugat să-l ajute.

— Numai un drum, bre Belghir, — ştii aşa de-un hatâr..

Calul a nechezat şi a tremurat bucuros.

Tekir avea un cunoscut, într'un sat mai depărtat, hoge vestit prin înțelepciunea sa și prin cunoașterea adâncă a Coranului. Iși înhăma gloaba la căruță și porni la hoge, să-l consulte.

Turcul a spus hogei păcatul care-l aduce până la el.

— Trebue să fie acolo în coran și leacul meu, că Mahomed s'a gândit la toate.

Hogea a rămas ci-că pe gânduri, iar coranul și-l deschide pe genunchi. Intoarce foile, sucește cartea, se pleacă pe slove să le vadă mai bine și când ajunge la un loc tresare și ridică capul. Tekir a tresărit şi el înviorat.

— Ei, ce-i?

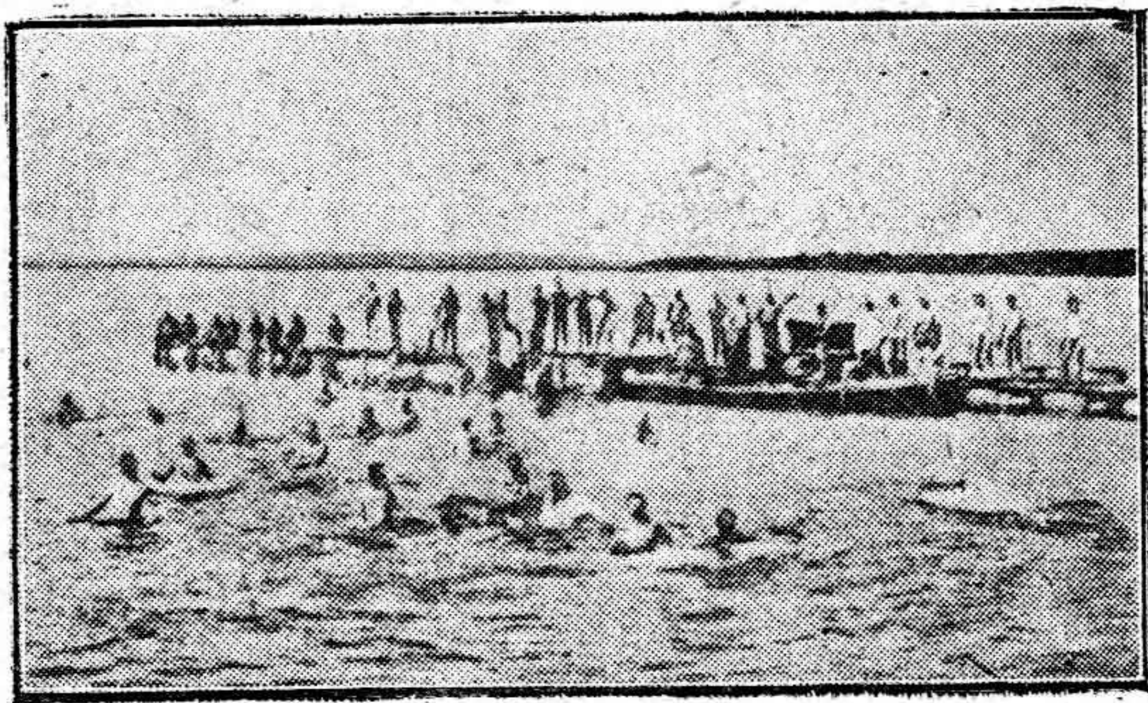
— Este leac şi pentru tine...

— Cum?

— Leac de bătrânețe.

— Care?

— Scrie aici că: „Bătrânul care ajunge la neputință, se poate tămădui cu dragostea feciorilor"...

Baia în lac şi scoaterea nămolului (Tekirghiol-Sat)

Tekir dă trist din cap pe când hogea îl priveşte nedumerit.

— Eu nu mai am feciori....

Hogea se pleacă şi citeşte mai departe:

— ...„sau cu îngrijirea cadânelor"...

— Au murit şi ele...

— ...„sau cu prietenia unuia care te-ar iubi mai mult"....

Tekir dă înainte din cap cu amărăciune:

— Eu nu mai am pe nimeni în lume...

Hogea se silește să citească tot până la sfârșit:

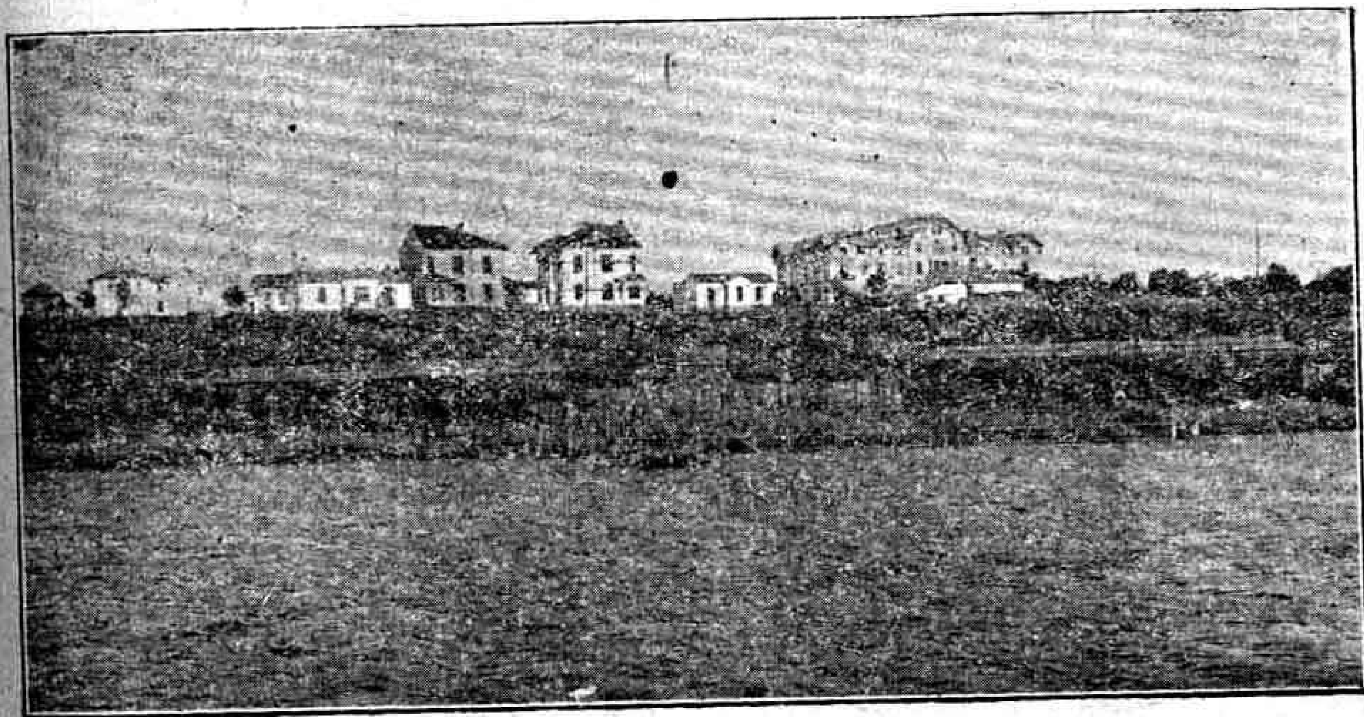
— Ascultă aici Tekir... „mântuirea se găsește numai în iubire, să te încrezi celui care te iubește și să te lași în voea și dragostea lui, că numai așa te vindeci de toate durerile"....

Tekir părea tot mai trist și îngâna înainte:

— Eu nu mai am pe nimeni în lume.....

S'au despărțit cei doi cunoscuți fără să îndrăsniască să mai râdă și să se mai priviască. Tekir s'a urcat cu anevoe în căruța lui și a plecat cu Belghir.

Pe drum, Turcul se gândia tot la cele citite de hoge și nu se dumeria el bine, asupra tâlcului vorbelor din coran. Îi veniau în minte pe rând cuvintele: fecior, cacadână, iubire... prieten... Când ajunge cu gândul la cuvântul acesta, tresare de parcă și-ar fi adus aminte de ceva. Vorbele hogelui dela urmă că... „să te lași în voea și dragostea lui"... îl făcură să tresară ca la o veste bună și și-a zis:

Băile reci de lac; Tekirghiol-Movila

— Da ce prietin poate să fie mai bun, decât Belghir?

Turcul a oprit căruța, s'a dat jos cu încetul, s'a dus la cal și apucându-l de sub fălci, l-a privit lung în ochi:

— Belghir... eu mă las în voea ta, du-mă la mântuire...

Calul nechează de parcă ar fi știut și el ceva.. Tekir i-a scos hățurile din gură, l-a mai netezit la ochi și suindu-se în căruță, s'a lăsat în mersul calului.

Belghir ci-că prinsese la putere și o luase razna peste câmpuri, nechezând și cercând să sburde.

Au mers ei așa peste ponoare, până când a început a se vedea dela un loc balta asta puturoasă, căreia pe atunci i zicea balta Tuzlei.. Turcul râdea și el de cheful calului și-l lăsa să meargă cum o vrea.

— Numai -în gârlă să nu mă dai, bre Belghir, c'atunci se sfârrșește și cu prietenia noastră.

Bălanul însă ținea drumul tot înainte la apă. Tekir se trezește pe malul lacului, de unde Belghir sare așa înhămat, cu căruța după el, în apa noroioasă și se vâră înainte în baltă.

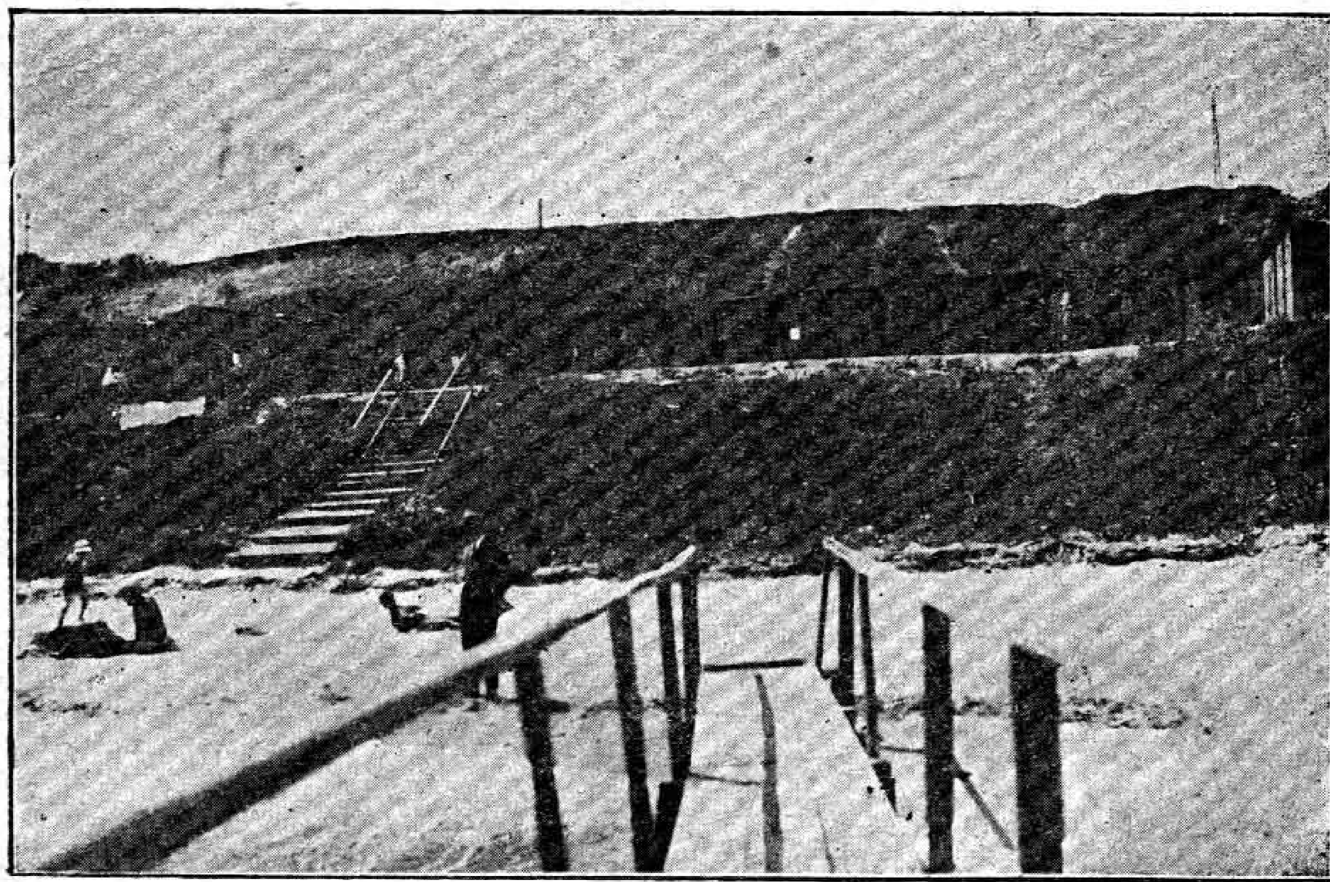
— La așa cap, amà cialmà.... zice Turcul, ridicându-se de carâmbii căruții, ca să nu-l ajungă apa.

Pe urmă însă, se resgândește și-și zice:

— Da mai știi!... poate aici mi-i mântuirea că așa zice coranul, să mă las în grija prietenului.

Turcul se desbracă pe mal și, după ce trage căruța din baltă, deshamă pe Belghir și intră amândoi din nou în apă.

S'au scăldat cei doi betegi cum au putut, s'au tăvălit prin noroiul acela moale ca o alifie, au mai eșit la soare, până le-a venit foame la amândoi.

Băile Reci de mare_Tekirghiol-Movila

Trecătorii credeau că Tekir e un bătrân nebun, căruia i se năzare ca la lunateci. Când îi auziau povestea cu hogia și-l vedeau scăldându-se cu atâta credință, ridicau din umeri și se băteau la gură:

— Auzi tu minte, să te tăvălești în nămol ca bivolii și să-ți aștepți de-aici leacul!...

Tekir însă se scălda înainte cu credința omului fără altă nădejde. Cu cât treceau zilele, cu atât Turcul se înviora și căpăta la picioare.. Odată cu stăpânul se întăria și calul. Intr'un timp, Tekir ajunge să sprijine chiar bine picioarele în pământ și să facă drumuri mai lungi prinprejur, după cele de-ale gurei.

Belghir năpârlise și el acum, iar nodurile de la picioare îi dădeau tot înapoi. Capul nu-i mai erà așa buhos și speriat, căci se curățise de păr și venià mai potrivit cu trupul, care i se împlinise. Cei doi tovarăși se vindecau văzând cu ochii, stârnind mirare în toți care-i văzuse de la început.

Turcul prinsese acum la curaj de viață și se încercà parcă să se înredpte de șale și să-și ridice capul iar pe umeri, ca 'n tinerețe.

— Alah e mare și Mahomed a știut ce scrie acolo la coran!..

Bătrânul Tekir după ce s'a însănătoșit, nu s'a mai întors pe valea pustie a Muratanului, ci a rămas acolo pe malul lacului cu minunea, unde și-a înjghebat un bordeiaș.

Intâmplarea asta a mers de-a vestea, de-a umplut lumea.

Betegii, cum aflau, alergau la Tekir, ca să-i învețe scăldătoarea lui.

S'așa, a rămas numele de Tekir-Ghiol, la toată balta asta amărâtă și făcătoare de minuni.

Analiza chimică a apei Tekirghiolului

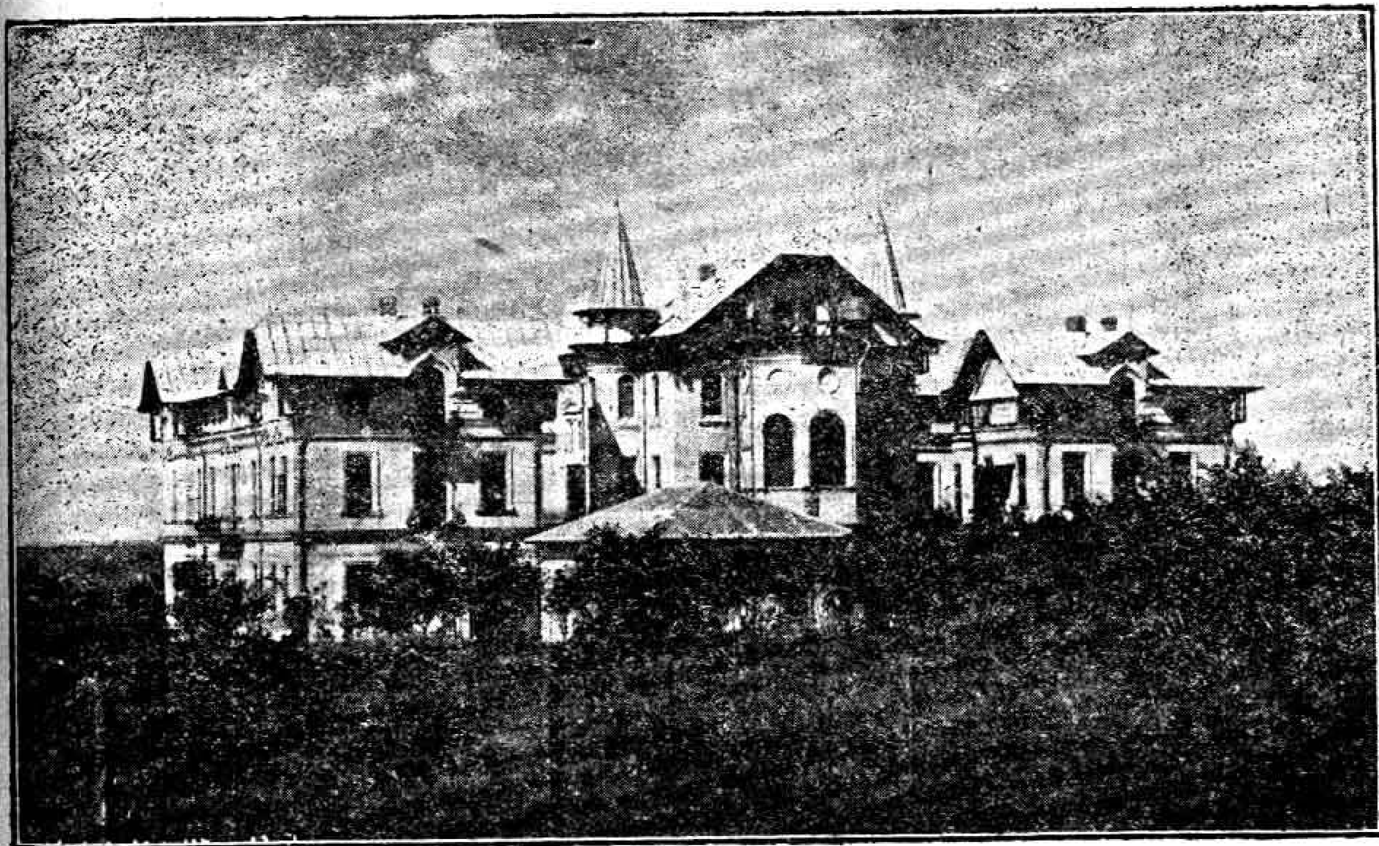
Superioritatea Lacului — Analiza calftativă şi contitativă — O comparaţie cu Lacul Sărat — Tekirghiolul în comparaţie cu staţiunile balneare eropene.

Dr. I. N. Dona, în lucrarea sa Tekirghiolul spune:
„Apa lacului este limpede şi cu reflecte opaline, lac-
„tescente sau gălbui, din cauza concentraţiei sale şi a ne-
„număratelor animale microscopice cari trăesc în ea.

Analiza chimică a apei, o dovedeşte puternic mineralizată şi densă, bogată în o mulţime de săruri şi putând rivaliza cu cele mai renumite ape cloro bromosodice.

Ţinând seamă de dimensiile enorme ale lacului şi de adâncimea sa, *) ne putem închipui acum în ce cantitate colosală se află această apă minerală la Tekirghiol.

Abundenţa aceasta, constitue pentru Tekirghiol un a-

Stabi imentul băilor Tekirghiol-Movila

vantaj şi o superioritate asupra altor lacuri sărate similare, cum ar fi bunăoară Lacul-Sărat, şi iată dece: La Tekirghiol, înţelege oricine, că din cauza mărimei lacului şi volumului enorm de apă, compoziţiunea chimică a acesteia va fi constantă sau va varia foarte puţin.

Din contră la Lacul-Sărat, din cauză că Lacul e mic şi puţin adânc, compoziţia apei variază neconteniit, fiind când prea concentrată,—când prea diluată, pentrucă Lacul a fost inundat de o ploae.

Compoziţia chimică. — Analiza apei din lacul Tekirghiol a fost făcută din punct de vedere calitativ şi cantitativ, de chimişti distinşi şi competenţi, cum sunt D-nii Maximilian Popovici, Dr. Bernard, A. O. Saligni şi M. Georgescu.

Analiza calitativă

Analiza calitativă a apei de Tekirghiol a dat D-lor Saligni şi Georgescu următoarele rezultate:

Substanţe constante în:

Cantitate mare

Clor
Anhidridă sulfurică
Sodiu
Magneziu
Potasiu

Cantitate mică.

Calciu
Aluminiu şi Fier
Amoniu
Brom
Anhidridă carbonică
„ silicică
„ Idrogen sulfurat

Analiza cantitativă

Analiza cantitativă a dat în ceea ce priveşte substanţele electro-pozitive şi negative cari îi constituesc mineralizarea.

A) Substanţe electro-pozitive în 1000 părţi apă de Tekirghiol:

Oxid de Sodiu	29,40011
„ „ Potasiu	1,26662
„ „ Amoniu	0,00178
„ „ Magneziu	4,62941
Oxid de Calciu	0,29240
„ „ Aluminiu şi	
„ „ Fer	

B) Substanţe electro-negative în 1000 părţi apă:

Clor	37,86884
Brom	0,11803
Anhidridă Sulfurică	5,78765
Anhidridă Carbonică	0,32130
„ Azotică	0,00396
„ Silicică	0,00720

C) Sărurile conținute într'un litru de apă sunt:

Clorur de Sodiu	55.39722
„ „ Potasiu	2.00462
„ „ Amoniu	0.00366
„ „ Magneziu	4.46890
Bromura de Magneziu	0.13574
Nitrat de Sodiu	0.00523
Sulfat de Magneziu	8..14678
Sulfat de Calciu	0.60013
Carbonat de Magneziu	0.00287
Oxid de Fier și Aluminiu	0.02084
Silice	0.00720
Total . .	70.87719
Anhidridă Carbonică liberă sau semi-combinată	0..28416
Idrogen Sulfurat	urme
Materii organice (aproximativ)	0.59600

O comparație cu Lacul Sărat

Din această analiză trebue să reținem un lucru, că apa Lacului Tekirghiol este mai bogată în sare, adică în Clorur de Sodiu, decât aceea a lacurilor similare din țară, și cu mult mai mineralizată decât aceea a tuturor stațiunilor cu băi de nomol din Europa, precum e Daxul, St. Amand, Franzens și Marien-badul, Ischl, Pistjian, Teplitz, Acqui, Abano, Balaton-Füred, limanurile din Rusia și altele de mai puțină importanță.

Intr'adevăr, iată o analiză a Lacului-Sărat, datorită d-lui P. Carnot, directorul laboratorului de chimie al Școalei de Mine din Paris, și pe care ne-o dă d-nul Dr. Bastaky, în studiul său asupra acestei stațiuni, pag. 49).

Clorur de Sodiu	26.600
Clorur de Calciu	0.317
Sulfat de Sodiu	24.4404
Sulfat de Magneziu	6.225
Bicarbonat de Calciu	0.461
Peroxid de fer	0.010
Silici	0.020
Total . .	58.037

Comparând această analiză cu aceea a Tekirghiolului, se poate uşor vedea diferenţa destul de marcată în favoarea acestuia. Acelaş lucru îl constatăm şi din analiza făcută de d-l A. O. Saligny asupra apei din Lacul Sărat şi cea dintr'un puţ mineral care se află pe malul Lacului.

Intre altele găsim aci:

	La 1000 grame	
	apă din lac	apă din puţ
Clor	27.575	6.832
Calce	0.575	0.767
Magnezii	6.750	1.702
Anhidrid Carbonic	0,292	

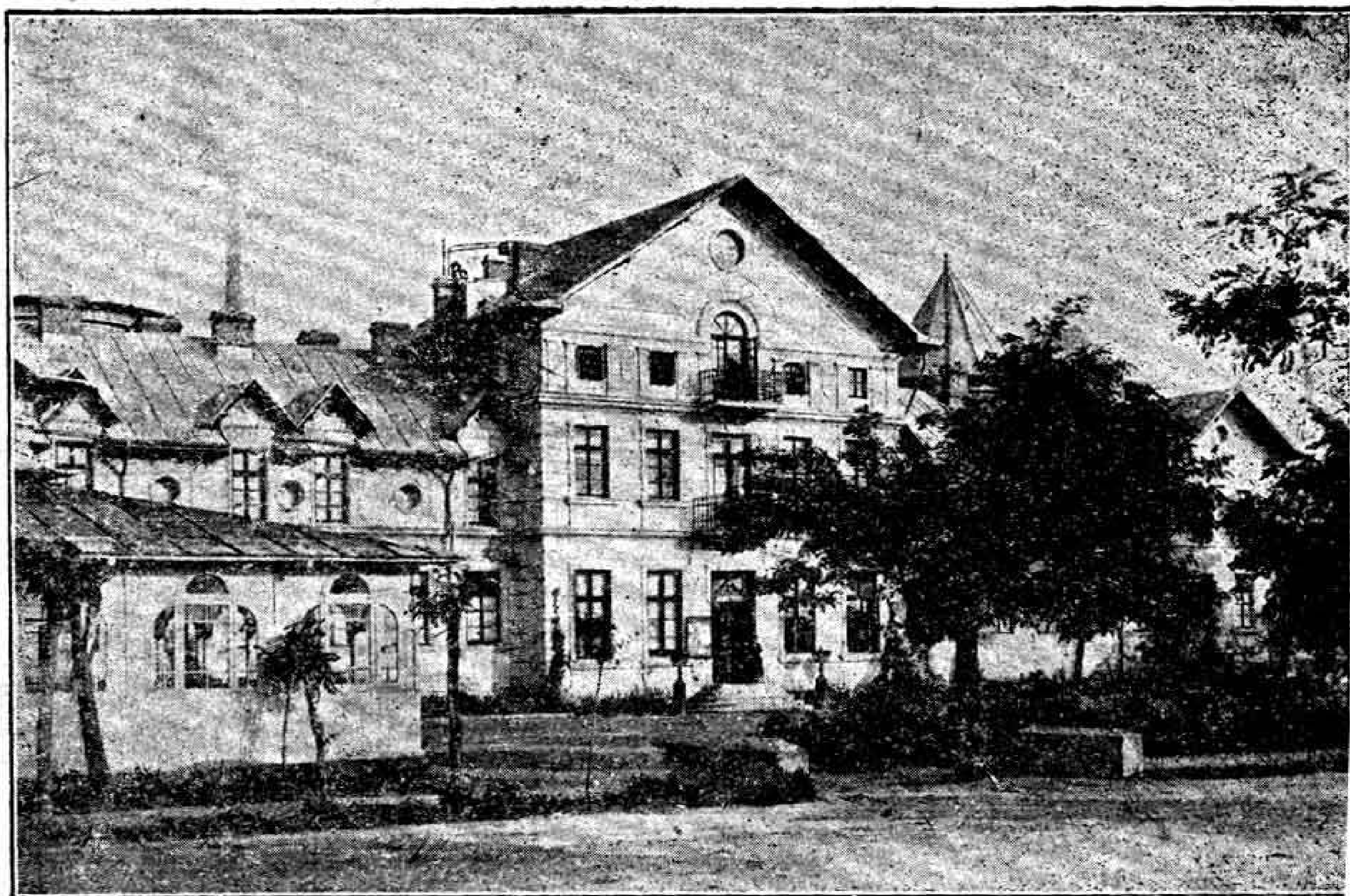
ţifre toate inferioaare celor date pentru Tekirghiol.

Negreşit Lacul Sărat, vara când e să sece, are apa mult mai concentrată decât o arată aceste analize; dar ceea ce-i curios, e că în lucrările asupra acestei localităţi balneare, şi în special în studiul d-lui Dr. Bastaky, nu găsim decât aceste date analitice, cari după cum constatăm, pun şi din acest punct de vedere într'o inferioritate vădită Lacul Sărat faţă de Tekirghiol.

De asemeni pentru localurie silmilare Fundăta şi Amara găsim clorurul de sodiu în proporţie de 12,0510 pentru cel dintâiu şi de 34,749 la litru pentru a doiea, după o ana--
dintâiu şi de 34,749 la litru pentru a doiea, după o ana-
liză făcută de d-l Prof. P. Poni dela Iaşi.

Tekirghiolul superior lui Ischl

Dacă ar fi acum să comparăm Tekirghiolul cu celelalte staţiuni balneare Europene pe cari le-am amintit mai sus, vom vedeà că nomolul se amestecă acolo cu o apă foarte slab mineralizată, dintre cari cea mai concentrată e aceea dela Ischl, cu următoarea analiză după Profesorul Schroeter:

Stabilimentul băilor Tekirghiol-Movila

Clorur de sodiu	23,613
Clorur de magneziu	9,093
Bromur de magneziu	0,006
Sulfat de potasiu	0,069
Sulfat de sodiu	0,384
Sulfat de calciu	0,384
	24,549

Trebue să spunem că această apă nu-i decât o saramură numită „Sooel" şi preparată artificial„ după cum se prepară artificial şi nomolul mai tuturor staţiunilor din străinătate pe cari le-am citat.

Din analiza lacului Tekirghiol mai reiese că această apă

e foarte bogată în brom și bromuri, cari există aci în cantitate mai mare chiar ca în sorginţile minerale dela Bălţăteşti şi Oglinzi, reputate în România ca bogate în brom.

Iată o tabelă comparativă în această privinţă între aceste ape minerale:

Tekirghiolul și apele sărate similare din Europa

După d-l Dr. Maximilian Popovici, apa lacului Tekirghiol comparată sub raportul conţinutului în principalele săruri constituitve, cu apele sărate similare din Europa, ea ocupă un loc de frunte:

: Aşa D-sa ne dă un tablou comparativ între Tekirghiol şi câteva staţiuni balneare renumite:

Kreuznach	0,259
Münster	0,075
Tekirghiol	0,042
Soolquelle Paul I.	0,013
Rehme	0,co1
Hall	—
Pyrmont	—
Pyrmont	5,406
Hall	4,000
Rehme	2,950
Tekirghiol	0,673
Soolquelle	0,398
Kreuznach	—
Münster	—

Din aceste date comparative, D-l Popovici conchide „că apa lacului Tekirghiol este superioară sub toate raporturile multora din apele minerale analoage (ape sărate-bromurate din Europa".

Cel mai superior nămol din lume

Negreşit că Tekirghiolul, prin simpla posesiune a unui lac imens cu o apă aşa de mineralizată, s'ar putea număra printre staţiunile balneare însemnate; cu cât însă trebue crescută însemnătatea lui, când ne gândim că pe lângă acea apă, el posedă — după cum vom vedea — unul din cele mai superioare nomoluri din lume, şi că întreaga localitate e aşezată pe malul Mării, beneficiind de toate avantajele aerului şi terapeuticei marinei.

Densitatea apei lacului Tekirghiol este de 1,060 sau de 10—100 la areometru Baumé, şi contrar celor ce se întâmplă cu apa lacurilor similare, rămâne aproape invariabilă".

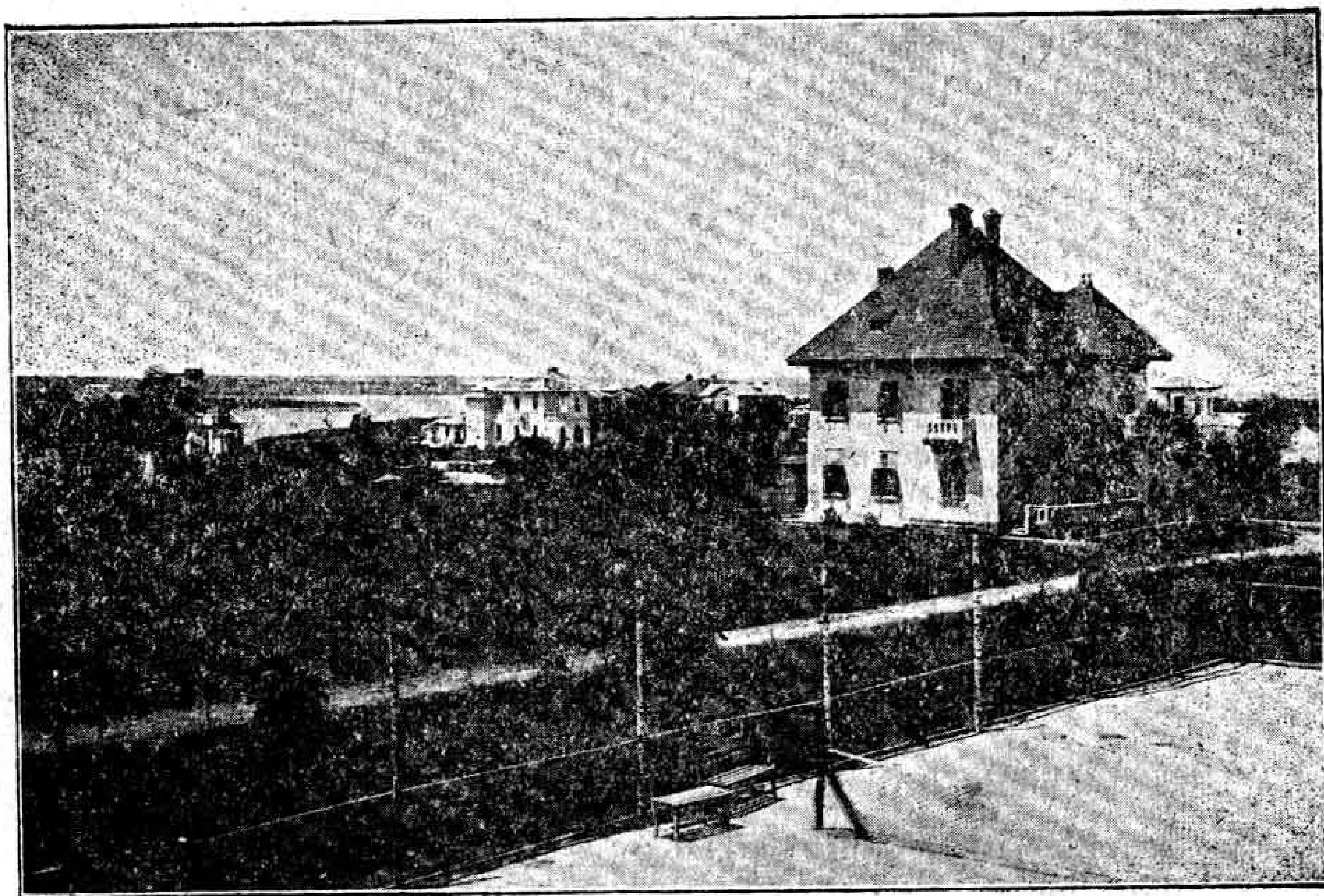
Are reacţiune alcalină, încălzită, degaje vapori cu reacţiune alcalină.

a) 1000 grame nomol umed conține:

Apă și substanțe volatile	273,000
Substanțe organice	106,660
Substanțe anorganice fixe	620,340
Hidrogen sulfurat în cantități mici și variabile	
Acid carobnic liber „ „ „ „ „	
Hidrocarbure ușoare „ „ „ „ „	1.000

b) 1000 grame nomol uscat la 125 grade conține:

SUBSTANȚE SOLUBILE IN APA	45.0066
Clor	23,29519
Brom	0,041689

Vedere generală și jocul de tenis — Tekirghiol-Movila

Anhydridă sulfurică	2,574820
Calciu	0,177110
Magnesiu	1,088400
Sodiu	14,312300
Potasiu	0,729160
Amoniac	0,678250
Silice	0,004310
Anhydridă fosforică	urme
Oxid de fer și de aluminiu	„

Hydrogen sulfurat	urme
Substanțe organice, acizi volatili, pierderi	1,46423
Acid humic	urme
Acid carbonic liber și combinat	3,32705
SUBSTANTE INSOLUBILE IN APA	954,99320
Silice	572.90000
Anhidridă fosforică	2.67370
Anhidridă sulfurică	5,64920
Acid humic	16,64200
Calciu	44,89429
Magnesiu	15,30070
Oxid de fer	43.34000
Oxid de aluminiu	125,90000
Substanțe de natura grăsimilor și cerei	3,59330
Substanțe reșinoase	2,26000
Hidrogen sulfurat (combinat)	5,55855
Resturi de plante, humin, perderi, etc.	116,72695

1) Substanțele organice corespund la 0,0834 permanganat de potasiu.

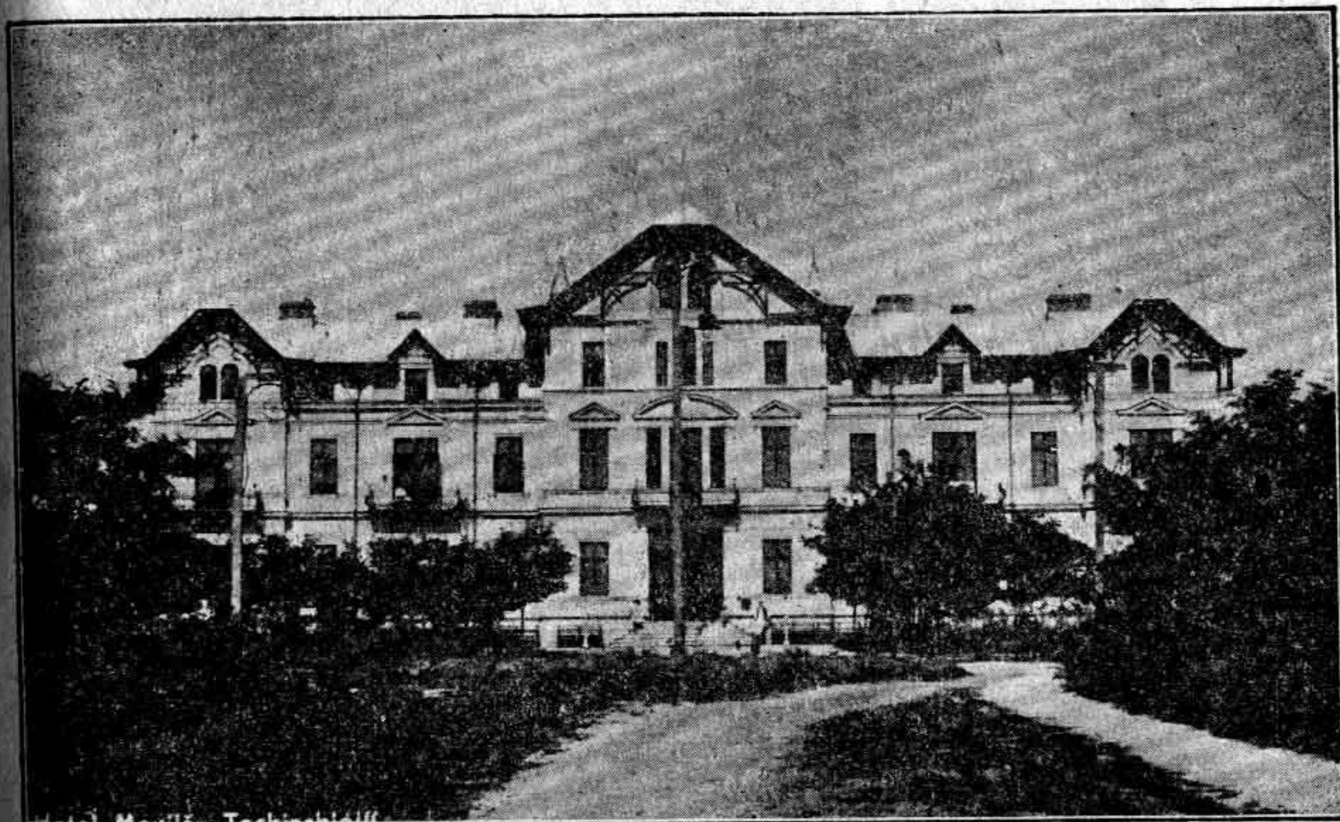
De unde rezultă că 1000 grame nomol uscat la 125 grade conține:

SUBSTANȚE SOLUBILE IN APA

Clorur de sodiu	36,40330
Clorur de potasiu	1,39586
6 Clorur de magnesiu	0,73376
Bromur de magnesiu	0,04794
Sulfat de magnesiu	3,43726
Sulfat de calciu	0,06041
Carbonat de calciu	0,39985
Carbonat de magnesiu	0,69625
Carbonat acid de amoniu	0,36363
Silice	0,0043
Oxid de fer	urme
Oxid de aluminiu	,,
Azotat de amoniu	,,
Substanțe organice, acizi volatili, perderi	1,46423
Suma	—45,00680
Hidrogen sulfurat, urme foarte slabe	
Anhidridă carbonică și semicombinată	2,78642

SUBSTANȚE INSOUBLILE IN APĂ

Sulfat de calciu (gips) greu solubil în apă	9,60351
Silice	572,90000
Oxid de aluminiu	125,90000
Oxid de fer	36,8006
Sulfure de fer (S. 2. F. e.)	9..809.33
Fosfat de calciu	5.648.66
Calciu (combinat cu acid carbonic, silice, acid humic)	39,80815
Magnesiu (combinat cu acid carbonic și acid humic)	15,30070
Substanțe de natura grăsimilor și cerei	3,59330
Substanțe resinoase	2,26000
Acid humic	16,64200
Substanțe organice, resturi plante 1) humin, perderi, etc.	116,72695
Suma —	954,99320

Hotel Movila, fațada

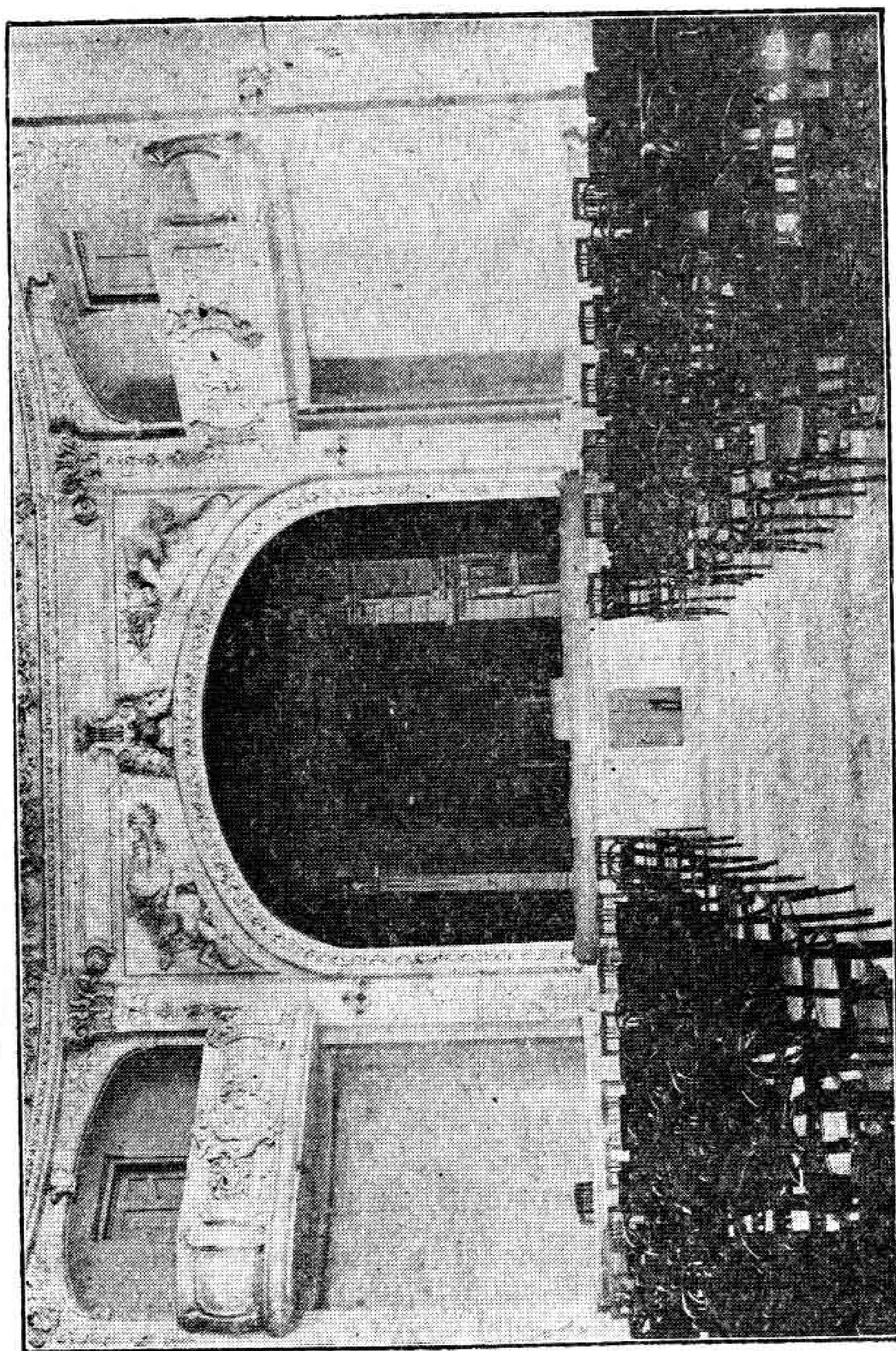
1) Substanțele organice și resturile de plante conțin: Cărbune 38,1000; Hidrogen 8,1000; Azot 1,1402.

Am văzut compoziția chimică a nomolului de Tekirghiol, să vedem acum comparația cu câteva din cele mai renumite nomoluri străine.. Dr. I. N. Dona în descrierea sa „Tekirghiolul" la pag. 151 și celelalte, spune:

„Dintre toate, cel care are o mică asemănare cu al Tekirghiolului, este nomolul stațiunei Dax din sudul Franței, în Lande.

Aci sunt mai multe isvoare termale cu temperatura variind între 40 și 64 grade centigrade.

Mineralizarea lor e foarte slabă, sărurile mai însem-

Sala de teatru din hotelul Movila

nate se găsesc în cantităţi infime, nedozabile, iar câteva din ele cari s'au putut doza dau la litru:

Clorur de Sodiu 0,286 (Apa de Tekirghiol are 55,937). Sulfat de Calciu 0,188, Carbonat de Calciu 0,231, Sulfat de Potasiu 0,0240, Acid Carbonic liber 0,050. Aceste ape sunt aproape dulci, şi nu pot fi clasate în nici o categorie de ape minerale. Analiza nomolului de asemeni, în afară de nisip silicios şi argil, ne arată o mineralizare foarte slabă, mai slabă chiar ca a apei.

Nomolul de la Dax se formează în modul următor: Râul Adur care trece prin localitate, produce inundaţii mai în fiecare an; malurile sale rămân acoperite de un mîl gros în care se revarsă şi apele calde din isvoarele termale. Sub influenţa luminii şi căldurei se produce în acel teren mlăştinos, o vegetaţie abundentă criptogamică de plante numite Conferve, cari nu cresc decât în apele calde.

Materia organică vegetală reduce Sulfatu de Calciu din apă, punând în libertate puţin sulf. Plantele contribuesc a da o viaţă noroiului mineral, transformându-l cu încetul într'un soiu de turbă neagră, cu proprietăţi emoliente, pe lângă cari se adaogă şi proprietăţile minerale ale apei termale însăşi, care udă necontenit acest nomol..

Nămolul dela Barbotan (Pirinei)

La Barbotan (în Pirinei), altă staţiune balneară cu nomol a Franţei, apa şi nomolul sunt şi mai slabe ca la Dax, şi analiza lor abea descopere câteva milograme de săruri la litru..

Alte statiuni franceze

La S-t Amand se găsesc izvoare uşor sulfuroase, a căror apă serveşte mai mult la băut, pentru cura internă.. Nomolul e un fel de pământ negru ca turba, amestecat cu marnă argiloasă şi nisip.

In alte staţiuni din Franţa, cum e bunăoară la Bourbon Lancy, la Balaruc la Montbrun, nu se dau băi întregi de nomol, ci numai aplicaţiuni locale.. Apoi nomolul acestor localităţi nici nu poate fi considerat ca atare, ne fiind de cât ori un argil uscat amestecat artificial cu apă termală, ori plante aquatice şi conferve, din cari se fac cataplazme, sau cu cari se friecţionează corpul până ce planta se desagregă în întregime sub apăsarea mâinilor.

In rezumat staţiunile balneare cu nomol din Franţa sunt departe de a oferi bolnavilor ce vin acolo să se caute, calităţile şi compoziţiunea superioară a apelor şi nomolului de Tekirghiol. Mulţi dela noi însă vor continua poate să aprecieze şi să găsească bine acele băi, prin faptul numai că ele sunt în străinătate şi sunt străine.

Nămolul dela Franzensbad

Alte staţiuni balneare străine care de asemeni sunt mult apreciate în ţara noastră şi care sunt frequentate des de nu hemopisici, febrili, eretici. Emfizem pulmonar. Astm. Români, sunt băile de nomol din Austro-Ungaria şi în special Franzensbadul.

Băile dela Franzensbad sunt universal cunoscute pentru nomolul lor, şi vizitate de multe persoane, chiar din ţara noastră. Să vedem ce este acest nomol şi care este compoziţiunea apelor în care se formează sau cu cari se amestecă.

Iată modul cum se exprimă D-rul P. Cartellieri în privinţa formaţiei nomolului de Franzensbad:

„Valea în care e situată staţiunea Franzensbad e con-„struită prin albia unui basin de apă dulce sau dintr'un „lac care s'a uscat. Mlaştina dela Franzensbad prezintă „mai multe straturi.. Dedesubtul celui superficial, care „format din pământ noroios, se găseşte un strat subţire „de argil fin amestecat cu nisip; apoi un strat de pietriş „gros de 3—12 picioare, şi în fine un argil amestecat cu „schist albastru-cenuşiu".

După cum vedem, baza nomolului de Franzensbad nu-i altceva decât pământul noroios al unui lac de apă dulce care a dispărut.

Urmele acestui lac formează astăzi un teren de turbă în care se găsesc resturi de tot soiul de plante şi de ar-

preparațiuni artificiale până e transformat într'un adevărat nomol. Astfel se scoate de cu toamnă pământul din turbieră și se așează pe niște planuri înclinate, lăsându-se la aer cel puțin șease luni sub formă de grămezi mici. Apoi e luat și amestecat, curățat cu greblele de rădăcinele și ramurile ce le mai conține și măcinat într'un fel de mori. Se trece apoi prin site și se amestecă în cazane mari cu apă minerală din isvorul Luisenquelle. Numai atunci el poate fi întrebuințat la băi, încălzindu-l cu vapori de apă. Compoziția chimică a acestui nomol este acea a apelor minerale cu cari se amestecă, sau cari isvorăsc în turbieră.

Analizele lui sunt foarte diferite și se deosebesc nu numai dela un autor la altul, dar chiar și la acelaș, depinzând de partea de unde s'a luat nomolul, de adâncimea dela care a fost scos, și de timpul cât a stat la aer.

Analiza nămolului de Franzensbad

Din analiză pe care o dă Doctorul Cartellieri găsim la 1000 gr. ca substanțe principale în nomolul preparat:

Sulfat de Sodiu	11,4600
Sulfat de Magneziu	1,2411
Sulfat de Potasiu	0,1958
Sulfat de Calciu	26,8954
Sulfat de Aluminiu	7,9358
Protosulfat de fier	97,7805
Protosulfat de Manganez	0,5693
Fosfat de fer	1,8463
Bisulfur de fer	28,4522
Sulfur de fer	3,5433

și restul humă, substanțe ceroide, vegetale, acid silicic și sulfuric și vreo 13 grame la un loc, de sodiu, calciu, magneziu și aluminiu, libere și insolubile.

Analizele Doctorului Radig ne dau și Clorur de Sodiu în cantitate de 3 până la 10 grame la kilogr.

Poate oricine compară nomolul acesta de Franzensbad, preparat timp de mai bine de 6 luni, greblat, svântat, măcinat, cernut, etc., cu nomolul natural și vergin al Tekirghiolului, pe care natura ni-l oferă de-a gata ca o pastă untoasă, și după cum se vede, mult mai bogat în săruri minerale și 'n principii de tot soiul, ca similarul său artifciial din străinătate.

Băile la Franzensbad se fac în căzi separate, și cantitatea de nomol ce se pune într'o bae e de 80 până la 90 gr. nomol, iar apa 260 litri.

bori, precum trunchi de sălcii, brazi, stejari, și mai ales mesteacăni. Pe alocurea izvorăsc în întinderea acestei turbiere, ape minerale ferugino-alcaline, cari împregnează tot terenul mlăștinos. Nomolul întrebuințat la băi, nu este chiar acest noroi scos din mlaștini, ci suefră mai multe

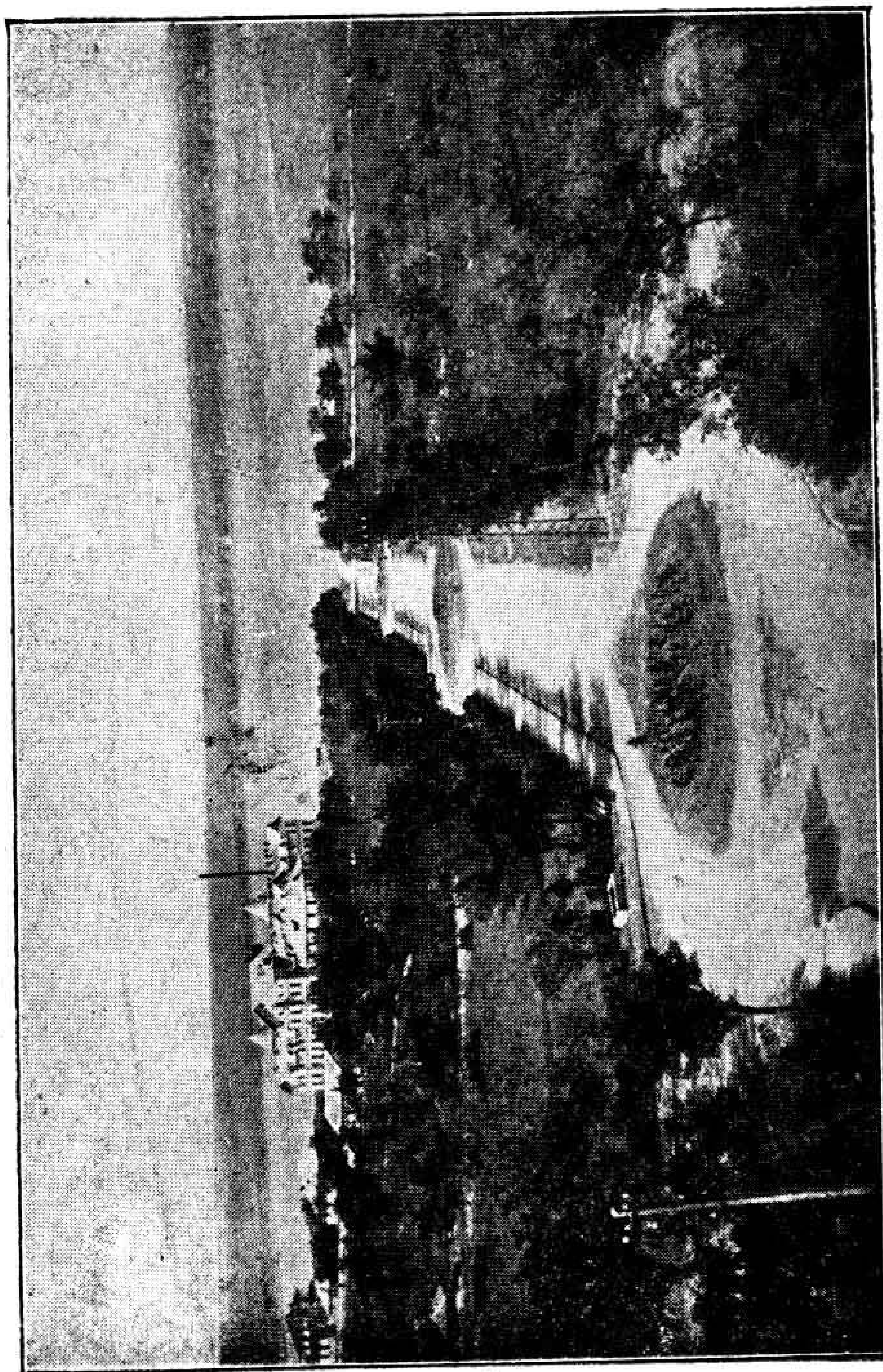
Nămolul dela Marienbad şi Ischl

Alte localităţi cu băi de nomol din Austria, am văzut că sunt Marienbadul şi Ischl. Nomolul întrebuinţat la Marienbad este tot un soiu de turbă noroioasă ca cea dela Franzensbad, însă ceva mai slabă şi mai puţin mineralizată. Băile se administrează şi aci în căzi de lemn, după metoda dela Franzensbad.

La Ischl nomolul e de 2 feluri: unul mineral, un soiu de pământ sulfuros scos din apropierea unui izvor sulfuros, şi altul vegetal, luat dintr'un loc mlăştinos situat la câţiva kilometri de Ischl. Analiza acestuia a arătat că mai mult de una din 3 părţi ale lui, sunt vegetale nedescompuse. Cred că asemenea produse nici nu pot fi considerate ca nomoluri medicinale, şi de altfel nici apa minerală întrebuinţată la Ischl, nu-i şi ea altceva decât apă naturală, dulce, care e trecută prin galeriile minelor de sare din vecinătatea oraşului.. Aci apa e lăsată să stea mai multă vreme până se saturează cu sare, şi apoi e trimeasă prin conducte la băi, sub numele de Soole.

Balaton-Füred (Ungaria)

La Balaton-Füred, staţiune balneară cu nomol din Ungaria, ca şi lacul Lucas-bad din Budapesta, nomolul nu e altceva decât simplu noroi sau mâl de pe malurile lacului Balaton, sau ale Dunării.. A fost suficient să se găsească

Parcul Tekirghiol-Movila

vreun izvoraş slab mineralizat în apropiere, sau să miroase apa niţel a pucioasă, pentru ca să vedem ridicându-se îndată în localitate edificii pompoase de băi, şi hoteluri şi cazinouri termale.

Vestitul izvor termal Füred-Balaton, izvorul crăesc Frantz Josef (!) iată ce tărie şi compoziţie au apele sale:

Acid silicic	0,0139
Carbonat de Magneziu	0,0410
Sulfat de Sodă	0,7859
Clorur de Sodiu	0,0910
Carbonat de Sodă	0,0108
Carbonat de Calce	0,8300
Carbonat de fer și protoxid de magneziu	0,0110
Aluminiu	0,0029
Substanțe azotoase	0,3860
Total .	2,1725

Totalitatea sărurilor la 1000 gr. după cum vedem este abia 2 gr. și 17 ctgr. Cred că și apa de Dâmbovița are atât, dacă nu mai mult!

Aceste băi însă atrag vizitatori, sunt frecuentate și de Români, iar nomolul dela Balaton e chiar exportat, pentru că reclama ce i se face e colosală, iar bolnavii găsesc acolo institute complecte de idroterapie, în cari efectele sigure și bune ale apiclațiunilor idroterapice, compensează acțiunea îndoelnică a apelor așa zise minerale.

La noi însă, unde puterea vindecătoare proprie a agenților curativi e în adevăr reală și însutită ca a similarelor străine, și unde o localitate asemenea Tekirghiolului, ar trebui să constitue o adevărată mină de aur și o îmbogățire pentru țară, această localitate nu se bucură mai de nici o atențiune; ba încă, dacă unii, cum a fost Ion Movilă, au încercat să formeze și să ridice această stațiune balneară, ei au fost descurajați, luați în râs, tratați de utopișt și chiar stânjeniți de autorități.

Sperăm că acest studiu compartiv va face pe mulți și pe Stat în special, să-și dea seama de bogăția pe care o posedă țara aci, și să acorde pentru odată barem, toată încurajarea pe care o merită o asemenea stațiune.

Băile de nămol din Italia

Continuând studiul nostru comparativ, să vedem acum băile de nomol din Italia, a căror reputațiune este tot așa de mare ca acelor de la Franzensbad.

Principala stațiune balneară cu nomol italienesc este Acqui, orășel în apropiere de Turino și Milano. Aci există mai multe izvoare termale, a căror ape sunt clasate ca cloruro-sodice. De la început, cercetând o analiză a izvoarelor din Acqui, constatăm slaba lor mineralizare. Astfel, deși apele sunt cloruro-sodice, clorurul de sodiu nu e nici 2 grame la mie.

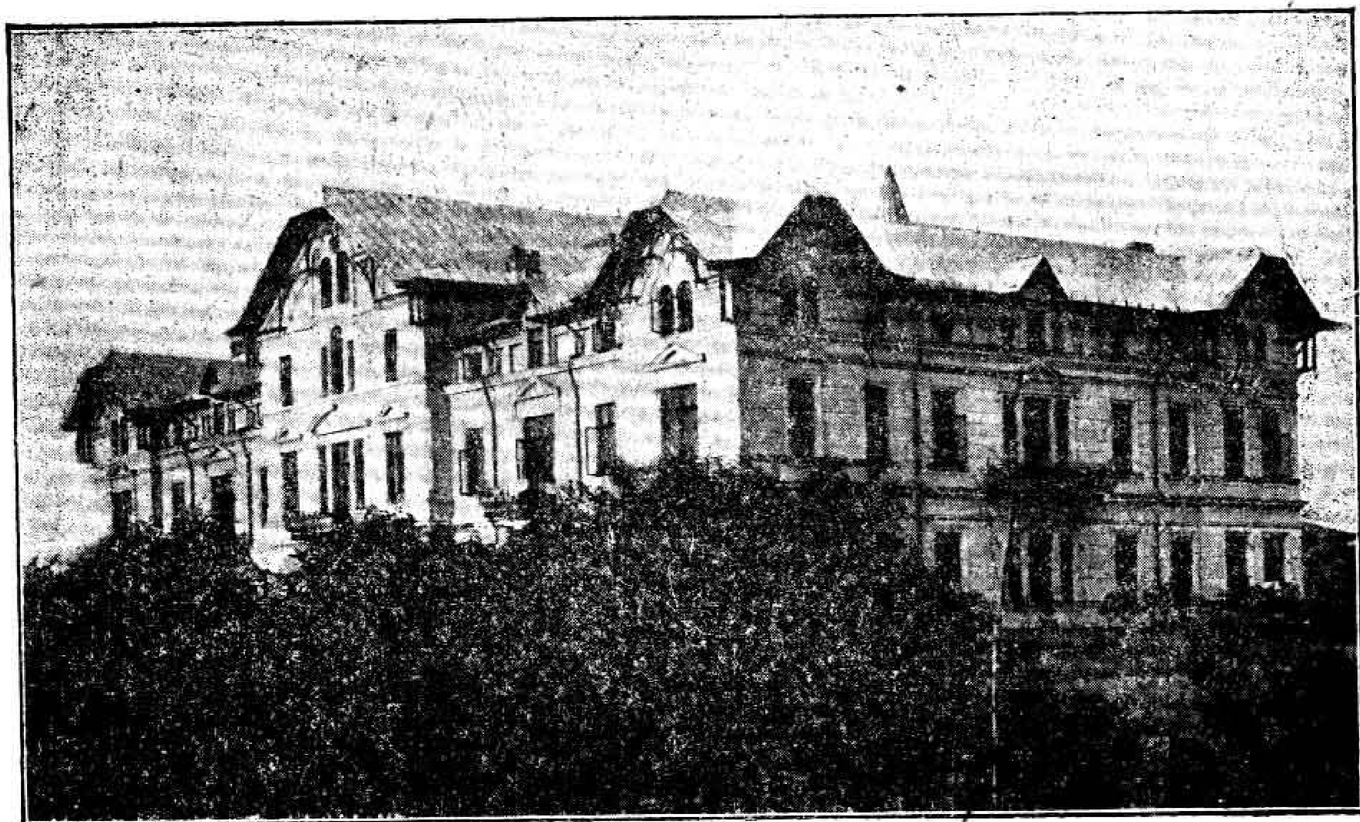
Nomolul e scos din lac la începutul fiecărui sezon și păstrat în basinuri speciale, de unde e luat apoi pentru băi. Cel întrebuințat e vărsat înapoi în lac, și există o mare supraveghere ca dânsul să nu fie risipit, de oarece nomolul la Acqui e în cantitate foarte mică și nu se reproduce decât foarte puțin.

O staţiune balneară aproape identică cu Acqui e Abano lângă Padua.

Apele de aci conţin ca săruri principale la litru:

Clorur de Sodiu	3.4580
Clorur de Potasiu	0.0159
Bromur de Magneziu	0.0111
Sulfat de Potasiu	0.2742
Sulfat de Cacle	0..9476
Carbonat de Calce	0.2801

Nomolul e constituit de depozitul format în şanţuri prin scurgerea diferitelor izvoare. Acest depozit e luat şi pus în rezervorii unde e muiat şi impregnat cu apă caldă minerelă şi apoi întrebuinţat la băi. Cel ce a servit e vărsat iarăşi în şanţuri, sau uscat şi reîntrebuinţat.

Hotel Movila (faţada dinspre Constanţa)

Analiza nomolului nu arată nimic special. Băile se dau sub formă de împachetări generale sau parţiale.

La Vinadio, altă staţiune balneară cu nomol din Italia, apele sunt slab mineralizate şi uşor sulfuroase. Nomolul e preparat dintr'un pământ argilos, muiat în recipiente speciale, cu apă minerală caldă.

Tekirghiolul însă procură cel puţin bolnavilor săi o apă şi un nomol natural, a căror compoziţiune chimică egalează în 1000 părţi ceeace abià pot da 15 sau 20.000 părţi din produsele staţiunilor străine.

E inutil a mai insista acum asupra comparaţiunei ce am putea-o face cu alte localităţi balneaare cu nomol din Europa, de oarece toate se aseamănă cu cele descrise până acum sau sunt inferioare lor.

Lacurile sărate de pe malul Mării Negre

Lacurile sărate sau sălcii așezate pe marginea Mării, cum sunt bunioară limanurile de lângă Odessa sau multe din lacurile Dobrogei, nu pot de asemeni fi comparate cu Tekirghiolul. Apa acestor lacuri neavând izvoare proprii sau primind râuri și ape dulci cari se varsă în ea, este mai mult dulceagă, și compoziția ei e câteodată mai slabă chiar ca a Mării. Am văzut la studiul geologic al localității Tekirghiol, că lacul nu are nici o comunicațiune cu Marea și că formațiunea sa nu poate fi asemănată cu a lacurilor recent despărțite de Mare. De aceea nici nomolul, nici analiza apelor Tekirghiolului, nu sunt comparabile cu nici unul din lacurile sau lagunele aflate la marginea Mării. Singurul lac de care compoziția apei și nomolului de la Tekirghiol se apropie mai mult este Lacul-Sărat din județul Brăila. Am spus cari sunt deosebirile între constituțiunea chimică și fizică a elementelor acestor două lacuri. Trebuește acum să adaog că Tekirghiolul fiind situat la marginea Mării, se bucură de toate avantajele acestei vecinătăți, având un aer curat, răcorit și premenit continuu de briza Mării. Prăfăria, muscăria și țânțărimea Lacului-Sărat lipsesc de asemeni la Tekirghiol, iar miazmele paludice sunt absolut necunoscute aci.

După cum vedem, Tekirghiolul este în adevăr o stațiune unică în lume.

Indicațiuni terapeutice

(date de d-nii Dr. I. Dona și I. Borgovan)

DE PRIMUL RANG: 1. Limfatism (rinite, vegetații adenoide, rinofaringite,, amigdalite hipetrofice, otile medii cronice, conjuctivite și blefarite, adenopatii subacute și cronice, erupții (tegumentare torpide din această diateză), adenopatii trachesbronșice.

2. RACHITISM. — Scofuloza.

3. TUBERCULOZA EXTERNA: Adenopatii scrofulo tuberculoase închise sau deschise, supurate sau nu; Sinovite, hidartroze (nu în faza acută), pseudoreumatismul Poncet; osteo artrite, osteite, osteoperiortite, coxotuberculoza, Morbul lui Pott; Fistule și abcese tuberculoase; Peritonita tuberculoasă în fazele cronice, nesupurative. Tuberculoza testiculară și a căilor seminale.

Tuberculoza pielei: Lupus vulgar, ulcere, gome, limfangite, tub, verucoasă. Lupus eritematos, Lichen scrofulosorum, eritem indurat Bazin, tuberculide, lupus pernio.

4. REUMATISMELE: Reumatism poliarticular subacut și cronic, pseudo-reumatisme infecțioase (nu în faza acută); Reumatism cronic; Lumbago, nevralgii, sciatica, hidartroze; Reumatism nodos, deformant. Tumefacții, rudori, atrofii musculare.

5. Afecțiuni genitale de femei (nu în faza acută) vulvovaginite, Lencoree, etrite, perimetrite, pelviperitonite; salpingoovarite; Deviații uterine; Fibrome (nu forme he-

moragice) fibromiome, polipi; Turburările funcționale: dismenoree, amenoree, memoragii, metroragii. Sterilitatea (în cauză: leziuni anexiale, anemie, debilitate). Insărcinatele între luna 3—7, când au leziuni tratabile aci.

Bărbați: uretrite, cistite, orchiepididimite be, (stare cronică), spermatorie.

6. Anemii și cloroză. Paludism cronic.

7. SIFILIS: Sifilis ereditar:

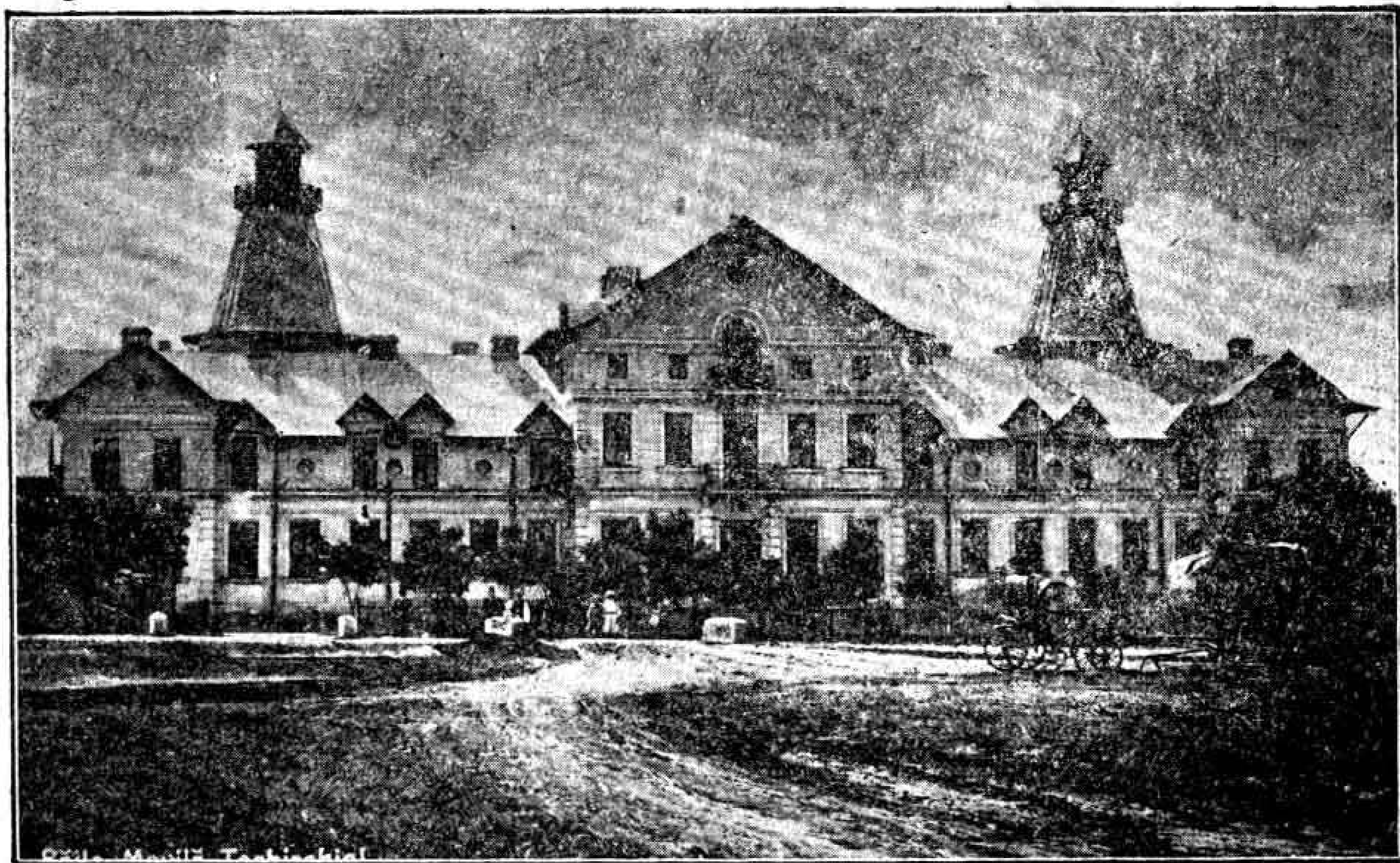
8. Boale de piele: Toate de pe teren limatfic: eczeme, torpide, furnaculoză, stropelus, prurego; Dermatoze neiritabile: psoriasis, parakeratozele psoriasiforme Brocq; Lichen plan; Seborea și dermatozele asociate, acnee, etc.; calvitia vulgară; piodermite; tavus, tricofiții.

9. Plăgi atone, leziuni postraumatice; paralizii periferice, calusuri vicioase, entorse și ankiloze, luxații, etc.

10. Boale nervoase: Paralizii de origine centrală, mielite, hemiplegii; paralizia infantilă, maladia Little, amiotrofii prorgesive. Tabes; Neurastenii prin surmenaj, neuroastretism. (nu fsihastenicii, hipertensivi) coree, gușă exoftalnică, isterie. Nevralgii, nevrite de orice gen.

Guta torpidă, obezitate. Flebite cronice. Ulcere avricoase.

CONTRA INDICAȚIUNI: Tuberculoza pulmonară. Când sunt leziuni asociate externe e permisă cura: tuberculoșilor pulmonari cu schimburile aproape normale, dar **nu hemoptisici febrili, cretici. Emfizan pulmonar. Astm.** Afecțiunile acute în general (pulmonare, reumatism acut, guta acută, otita acută); Afecțiuni cardiace necompensate;

Stabilimentul băilor dela Tekirghiol-Movilă

aotite înaintate; anevrisme; arterioscleroza înaintată; Nefrite acute și cronice; enterite; hemoroizi în stare acută și subacută; flebita acută; Toate stările cașectice; Cancer; anemii pernicioase și progresive; ramolisment cerebral, flegmezii recente ale cocesului și măduvei; Nervoșii din cale afară; epileptici înaintați: Bătrânețe excesivă.

Băile lacului și Hotelul Cernat

Satul Tekirghiol

Scurta monografie — Populaţie — Autorităţi — Case de comerţ.

Comuna Tekirghiol se compune din 2 sate: Tekirghiolul și Musurat.

Populaţia: 317 familii cu 752 suflete, din care 702 români, restul turci, tătari, bulgari etc.

Primar: T. Creţu, notar Panait Anton, Secretar Ichim Grigore.

Jandarmeria: Șeful secţiei: Plut. Dumitru Petre.

Preot: Iconom Bănică Rusescu, parohul bisericei Sf. Ilie, construită la 1916.

Poliţia, de sezon: Șef: Damian-Cojocaru.

Moașe: Natalia Bălănică.

Agent sanitar: Ioan Epure.

Medic de plasă: Dr. Samuil.

Școala primară, clădire nouă cu 4 încăperi, 2 posturi: diriginte B. Rozescu, Pr. Rusescu.

Comitetul școlar: T. Creţu.

Societăţi culturale: Soc. culturală pentru educaţia civică. Prezident: Col. Duca, vice-prezident T. Creţu.

Soc. ţine conferinţe săptămânale și organizează serbări populare. Infiinţată 1923.

Banca populară: „România Mare". Prezident: Ștefan Stoian.

Restaurante. Vezi ordonanţa.

Hoteluri și Vile. Vezi ordonanţa.

Cofetării: Zori de zi.

Băcănii: Anagnoste Ion, Nicolae Stoica.

Brutării 2. Măcelării 5. Fructării 4.

Cinematografe: Zori de zi. Programul se schimbă la 2 zile. Preţurile: Stal I, 30; Stal II 20 lei.
Farmacii: G. Iliescu.

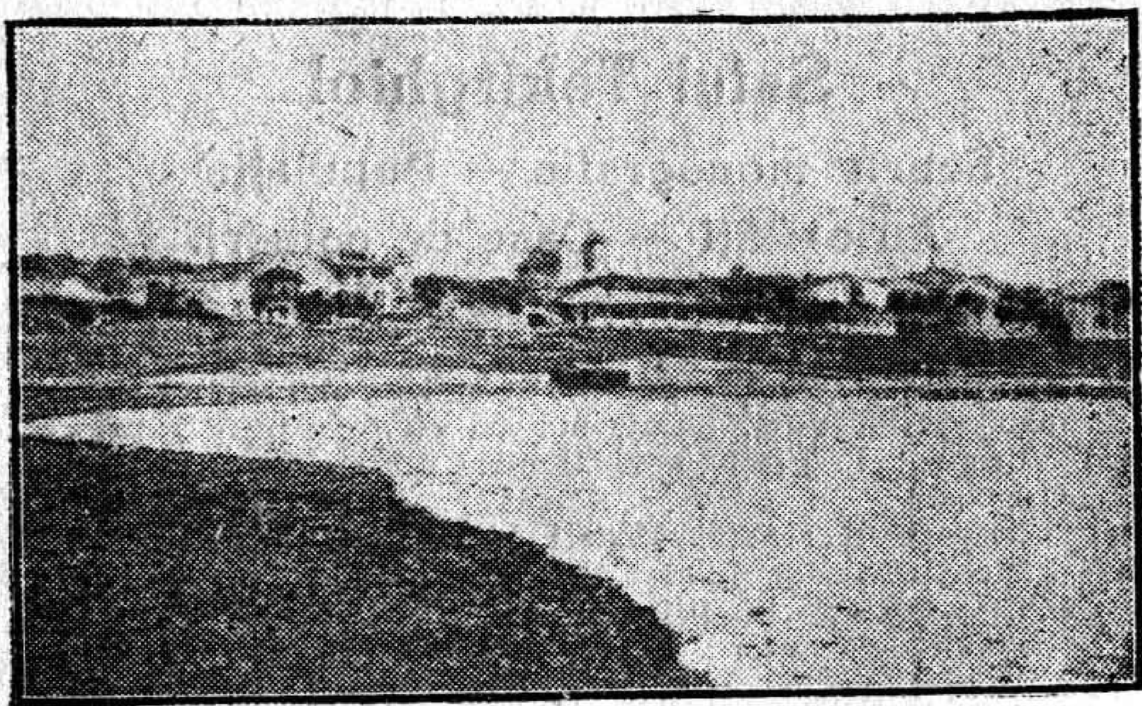
* * *

BIROU DE INFORMAŢIUNI. Primăria a înfiinţat, în mijlocul satului, un birou de informaţiuni şi depozitare de bagaje. Se dă orice fel de informaţiuni asupra locuinţelor, hranei etc. Taxa 10 lei.

In tot timpul sezonului muzica militară a reg. 89 de infanterie, sub conducerea destinsului capelmaestru Ianculescu, cântă, zilnic, alternativ în două puncte, dimineaţa dela orele 10 şi un sefrt—1 şi un sfert şi dela 7—11 dimineaţa.

Vizitatorii pot face escursii de plăcere pe lac cu bărci cu motoare, precum şi la Tuzla, unde e un puternic far.

Cursa până la Tuzla cu automobilul costă 100 lei de persoană, dus şi întors.

Vederea generală de pe lacul Tekirghiol-Sat

Mijloacele de transport la Tekirghiol

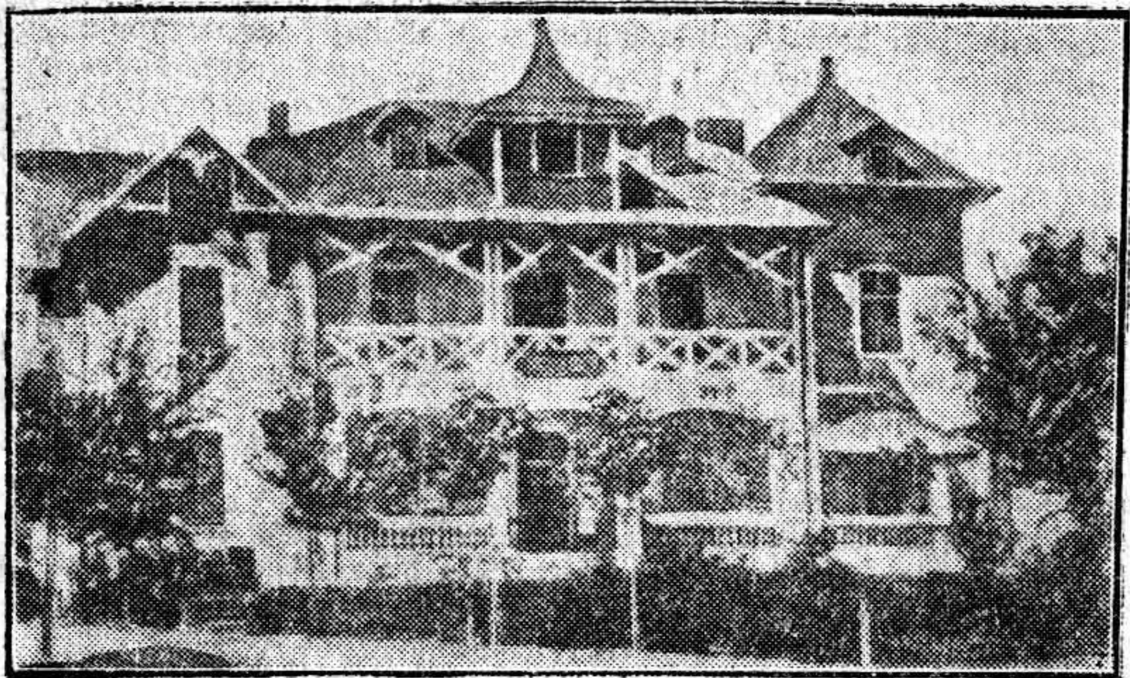
In lipsa unei căi ferate, transportul călătorilor la Tekirghiol se face cu automobilele şi autobuzele ce se găsesc cu abondenţă la gară după sosirea trenului.

Pentru Tekirghiol-Sat există un serivciu regulat de autobuze, în legătură cu sosirea şi plecarea trenurilor, după următorul itinerar.

Plecarea din Constanţa, dela gară: 7 dim.. şi 3 d. a. Din Tekirghiol pleacă la 11 dim şi 3 d. a.

Costul este 50 lei de persoană dusul şi 50 întorsul.

Pentru bagaje se plăteşte: 30 lei pentru un coş mare, 20 mijlociu, 10 lei mic şi 10 lei pentru un geamantan.

Vila Păpuşica a Soc. Tekirghiol-Sat

Staţiunea balneară Tekirghiol-Sat

Sezon: 15 Mai— 1 Oct.

Calea ferată până la gara Constanţa. De aci serviciu regulat de autobuze, automobile, trăsuri cu preţuri maximale până la Tekirghiol-sat (15 km.)

CLIMAT: dulce; stabilitate termică ireproşabilă, aer marin, ferit de contiguitatea mării,, unit cu o uscăciune excepţională a solului; presiunea aerului cu variaţii mici şi lente; luminozitate ideală.

STABILIMENTE DE BAI CU TOT CONFORTUL NECESAR: Cernat-Cretzu, Jeana, Papamihalopol, Silistra, Soc. Tek.-Sat, Vidrighin.

1. Băi sărate, calde, simple sau cu nomol.

Băi sărate, reci, simple sau cu nomol.

3. Băi de lumină solară: Helioterapie la plajă, (transport rapid cu bărci cu motor, pod plutitor 20 minute).

4. Aeroterapie marină şi băi de nisip la plajă.

5. Băi de mare..

Apă clorobromosulfatată..

Nomol f. radioactiv, cu triplă origină vegetală, animală şi minerală, unic, neclasat încă în nici o categorie din nomolurile dela altă staţiune similară din ţară şi străinătate.

Acţiune locală: substitutivă pe mucoase şi tegumente;

rezolutivă în tumefacţiile articulare, ganglionare şi în organe (mai ales genitale la femei şi bărbaţi; iar organele debilitate cu glandele digestive şi unele cu secreţie internă îşi excită funcţiunile, apetitul creşte, termogeneza şi forţele se măresc. Acţiune generală modificând umorile: revulsivă asupra organelor profunde şi dinamică, fie stimulanată, fie sedativă, după recomandaţiune.

HOTELURI: Contrar svonurilor, preţurile sunt foarte acceptabile, dela cele mai moderate la cele de clasa I, pentru toate claasele sociale.

Vilele Soc. Tek.-Sat, Hotel Cernat-Cretzu, Jeana, Vidrighin, Vornicu, Papamihalopol, etc.

Diferite distracţii: muzică militară, escursii, etc.

Cinematograf-Sport.

MEDICI CONSULTANŢI: Dr. I. Borgovan (şi medicul oficial); dr. Ion Dona, dr. E. Gheorghiu, dr. Lupu, dr. S. Mircea, dr. A. Sedor, dr. Teodorescu, dr. Tătăranu, dr. Ulmeanu, dr. G. Iliescu.

Farmacie. Gh. Iliescu. Electroterapie faradică şi galvanică (dr. Borgovan).

Recomandăm în special şi seria 15 Mai—15 Iunie, 15 August —15 Septembrie, când nu e atâta aglomeraţie.. In seria întâi mai ales boale de femei şi reumatisme.

Societatea «Tekirghiolul-Sat»

Stabilimente de băi şi hoteluri, exploatate de societatea anonimă pe acţiuni „Tekirghiolul" cap. 5 milioane aşezată în imediată apropiere de lac. Posedă 2 stabilimente de băi: Speranţa şi Alexandrina.

VILE: „Păpuşica" cu parter şi etaj, situată în plin centrul staţiunei, şi înconjurată de un parc frumos. Are vedere la lac şi mare. Camere spaţioase, luminoase, instalaţie electrică, mobilier luxos. Posedă 18 camere.

„Speranţa" înconjurată de un parc bine plantat, cu stabiliment de băi în curte, camere mari. Veranda bine expusă. Are 22 camere din care 4 la subsol.

„Alexandrina": O plăcută construcţie, cu stabiliment de băi în curte. Are 13 camere, luminoase, bine mobilate.

„Adela", situată pe bulevardul principal, cu vedere la lac şi mare, mobilier convenaibl. Are etaj şi parter; 30 camere. Aci se află şi birourile direcţiunei.

„Maria": Situată în centrul staţiunei cu vedere în parcul vilelor Păpuşica şi Speranţa.. Posedă 23 camere, convenabil mobilate..

Zori de Zi. Situată în plin centrul staţiunei, în apropierea băilor, având în curte restaurant şi parc. Construcţie în paiantă, dar higienică, are la parter şi etaj 22 camere.

Diferite informaţiuni

Sezonul băilor ca şi închirierilor de camere începe la 15 Mai st. n. şi se termină la 15 Septembrie stil nou, împărţit în 4 serii:

1. 15 Mai—15 Iunie stil nou
2. 16 Iunie—15 Iulie stil nou...
3. 16 Iulie—15 August.
4. 16 August—15 Septembrie stil nou.

Preţul unei băi cu ori câte găleţi de nomol, va fi de lei 60 inclusiv lengeria şi exclusiv serviciul băiaşilor.

Inchirierile de camere se fac de către Administraţia Societăţii din Tekirghiol, prin corespondenţă, iar acoperirea chiriilor integrale se primesc şi prin Banca Agricolă ca şi sucursalele sale, după avizul Soc. Tekirghiol Sat.

Neacoperirea chiriei integrale în maximum 5 zile dela data răspunsuui Soclietăţii nu angajează Societatea la reţinerea camerei..

Societatea având concesionat restaurantul său „Zori de zi" ca şi Cofetăria dela Vila Adela d-nei M. Dumitrescu şi d-lor I. Dumitrescu şi I. Nedelcovici, societate în nume colectiv din Bucureşti, d-lor fiind specializaţi în materie de restaurant şi necruţând nici o cheltuială, d-nii vizitatori pot lua dejunul şi masa de seară, cu preţuri convenabile. Se vor face şi abonamente lunare.

In staţiune sunt instalate: farmacii, oficiul poştal, telefonic şi telegrafic, iar pentru a face cât mai agreabilă şederea vizitatorilor la Tekirghiol, comuna a angajat o muzică militară care ca şi în anii precedenţi, va cânta în chioşcul din faţa vilei Păpuşica şi Adela, iar Societatea a amenajat o sală mare de cinematograf, teatru, baluri, jocuri de tenis, croquet şi popice precum şi orchestră aleasă care va cânta dimineaţa şi după amiazi în parcul Vilei Păpuşica.

Cabinetul medical al Societăţei, dela Vila Păpuşica va fi condus ca şi anul trecut de apreciatul d. dr. Iosef N.

Dona, care timp de 20 ani a fost medicul Eforiei din Tekirghiol, iar Cabinetul dentar instalat tot în Vila Păpuşica, va fi condus de către d-na dr. Iohana Weiss Schimbesky, medic dentist specialist din Buda-Pesta şi Viena, asistentă la Clinica Stomatologică din Viena.

Pentru transportul vizitatorilor Direcţiunea C. F. R. va pune la dispoziţiune, ca şi în anul trecut, trenuri accelerate cu plecarea din Bucureşti la ore convenabile, iar transportarea dela Constanţa-Tekirghiol, distanţă numai de 15 km., se va face cu trăsuri, automobile şi autobuze cari se vor găsi în abundenţă chiar în gara Constanţa la sosirea trenurilor. Dela Tekirghiol la plajă locomoţiunea se va face prin bărci cu motor date în concesiunea d-lui Constantinescu care va organiza plimbări şi serbări pe lac.

Dipoziţiuni generale pentru vizitatorii stabilimentelor de băi

1. Camerile reţinute prin scrisoare, telegrame, etc. se socotesc din ziua în cari au fost reţinute chiar dacă din întâmplare, d-nul vizitator nu soseşte în ziua indicată.

2. **Serviciul personalului nu este cuprins în tariful camerei**, personalul neavând, salariul fix aşteaptă dela generozitatea clienţilor recompensa serviciului făcut..

3. D-nii vizitatori care ar avea bijuterii de valoare sau sume însemnate de bani, sunt rugaţi a nu le lăsa în cameră în lipsa lor, ci a le depune la birou, în caz contrar Administraţia Societăţei nu va fi răspunzătoare.

4. La ocuparea camerei d-nii vizitatori sunt rugaţi a observa dacă serviciul de lavoar, oglindă şi geamurile sunt intacte; Domniile lor fiind răspunzători de degradările întâmplate în timpul cât au ocupat camera.

5. Spălatul şi călcatul rufelor, precum şi gătitul de mâncare nu sunt îngăduite sub nici un cuvânt, de oarece ar putea deteriora mobilierul şi deranja şi pe ceilalţi d-ni vizitatori.

6. D-nii vizitatori sunt rugaţi a aviza biroul pentru orice neajuns în serviciul camerei, mai cu seamă când eventual ar observa urme parazitare cari ar necesita imediata curăţire a camerei şi mobilierului.

7. In interesul liniştei şi al curăţeniei, câinii nu sunt îngăduiţi în vile, şi spre a nu turbura odihna d-lor vizitatori nu este permis nici un fel de sgomot între orele 12—4 ziua şi după ora 10 seara, în special părinţii sunt rugaţi cu insistenţă a îngriji ca copiii să păstreze linişte.

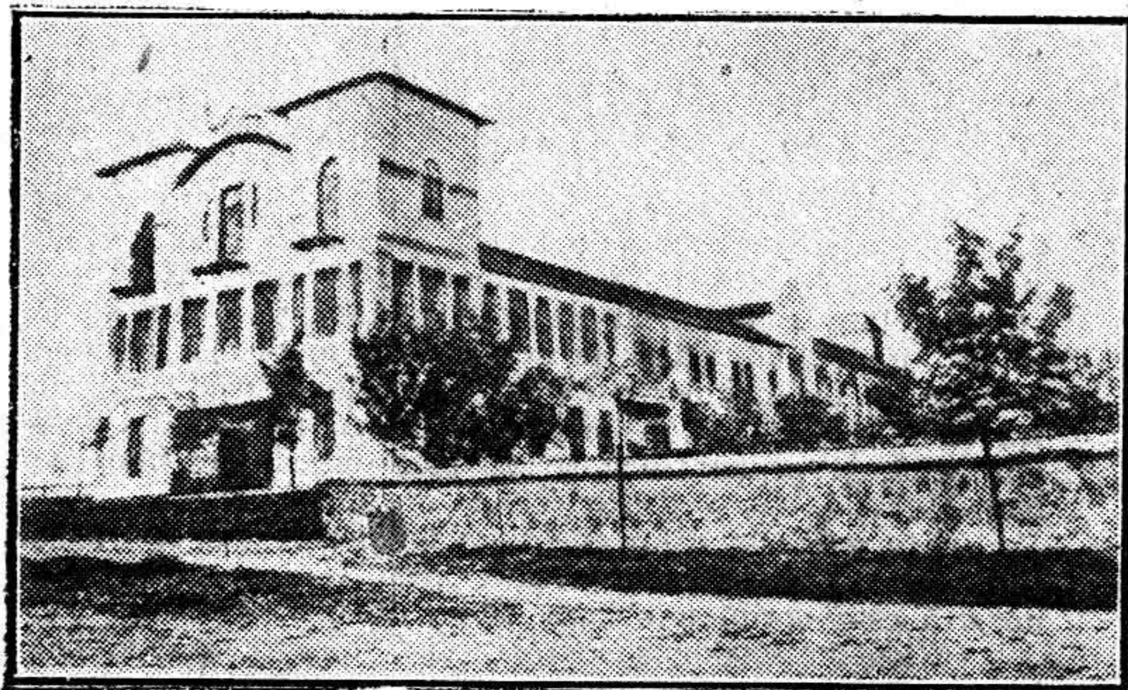
8. Plata camerei se va face anticipat conform tarifului făcut de Ad-ţie, d-nii vizitatori fiind obligaţi a anunţa Administraţia în chiar ziua sosirei de persoanele care-l însoţesc.

9. D-nii vizitatori cari locuesc în vilele Societăţii sunt obligaţi a face băile în stabilimentele Societăţei, contrar nu li se va închiria cameră.

10. Plata impozitelor în vigoare, curentul electric şi taxa de cură şi muzică nu sunt coprinse în preţul camerei.

11. Camerile trebuesc golite cel mai târziu în ultima zi a seriei, ora 6 seara, iar prelungiri de închirieri nu se vor acorda decât în limita posibilităţii şi dacă cererea se face anticipat.

12. In cazul când cineva doreşte să renunţe la cameră, **trebue să avizeze Administraţia cu cel puţin 15 zile inainte şi** numai după ce camera va fi fost altuia închiriată, numai atunci se poate restitui suma avansată, reţinându-se în orice caz suma proporţională, dacă societatea ar fi păgubită prin această renunţare.

Vila Lucia ; Tekirghiol-Sat

13. Domnii medici cari închiriază camere în vilele Societăţei noastre nu vor putea afişa reclame sau da consultaţiuni medicale decât numai cu consimţimântul înscris al Direcţiunii Societăţii, aceasta fiindcă Societatea are angajat în staţiune un cabinet medical oficial al său.

14. Domnii acţionari ai Societăţii se vor putea bucura de o reducere de 5 şi 10 la sută numai asupra camerilor, în proporţie cu numărul acţiunilor ce posed.

15. Societatea pune la dispoziţia Onor. sale clientele serviciul de pat complect ca: saltele de pae şi de lână, perne de fulgi, pături de lână şi lingeria necesară.

Regulamentul băilor „Tekirghiol-Sat"

1. Societatea având 2 stabilimente de băi (Speranţa şi Alexandrina), onorata clientelă este rugată a cunoaşte că ifxarea orelor se face numai pentru stabilimentul Speranţa, rămânând ca la al doilea stabiliment să se ia baia în

ordinea prezentării la ridicarea tichetei dela casierul respectiv.

2. Baia nu se poate lua decât contra unui bilet de bae şi tichetă eliberat de casier care orânduește cabina și ora când se va putea lua baia.

3. Onoraţii clienţi sunt rugaţi însă a asista la curăţirea şi prepararea băei d-lor, altfel administraţia, nu va putea lua în consideraţie nici o plângere făcută contra băiaşilor sau băieşiţelor.

4) Durata unei băi nu poate să depăşească ora fixată pe bilet în care timp intră şi curăţirea ca şi prepararea băei.

5. Se interzice ca două persoane să ia baia în acelaş timp într'o singură bae preparată, sau una după alta în aceiaşi apă.. — Se admite în mod excepţional ca o persoană adultă şi un copil până la maximum 10 ani să ia o bae împreună, dacă prescripţiunea medicală permite aceasta. — Se mai permite ca 2 sau chiar 3 copii a căror vârstă să nu treacă la nici unul de 10 ani, să ia baia împreună, şi pentru care se va plăti un singur bilet de bae.

6. E în interesul d-lor clienţi ca înainte de luarea băilor să aibă consultaţia unui medic, fără de care, societatea noastră este oprită a elibera bilete de bae.

7. Clientela vilelor societăţei este obligată a face bae la unul din stabilimentele societăţii, contrariu societatea nu-i va putea închiria cameră.

Toma S. Crețu
Primarul Com. Tekirghiol-Sat

Căp. Petre Scheauc
Primarul Comunei Tuzla
(Tekirghiol-Movila)

Dispozițiuui de ordine publice luate prin ordonanțe comunale

— Hotelierii, hangii și proprietarii de vile și case sunt datori a ține registre numerotate și parafate de șeful poliției, în care vor trece zi cu zi, călătorii sosiți și plecați sau persoanele găzduite în termen de 12 ore dela sosirea lor..

Se va întocmi buletine în dublu exemplar de sosirea și plecarea pasagerilor, din care unul se va preda șefului de poliție, iar altul primăriei.

Proprietarii și antreprenorii sunt obligați ca taxele de cură și muzică ce datoresc vizitatorii să le verse agentului încasator al comunei în termen de 24 ore dela încasare, conofrm clasificărei vilelor.

— Jocurile la noroc sunt oprite...

— Deschiderea localurilor la ora 6 dim. și închiderea la orele 11 jum. seara. (Ordonanța No. 880 din 10 Mai 1924).

Stațiunile de oprire a automobilelor

In Tekirghiol-Sat, pe timpul sezonului s'au înființat pentru automobile 4 stațiuni de oprire câte 5 minute, în punctele următoare:

1. In fața stabilimentului de băi N. Vidrighin.
2. In fața Primăriei.
2. **In fața chioșcului de muzică de lânpă restaurantul** „Zori de zi".
4. In fața vilei Georgian..

Parcul de așteptare al automobilelor va fi pe platoul din **fața vilei Georgean și pe strada din fața hotelului Sorescu.**

Circulația pe străzile stațiunei vor fi cu viteza de pas pedestru și numai pe străzile destinate de comună.

Contravenienții la aceste dispozițiuni se pedepsesc cu a**mendă de 1000—3000 lei imediat și în caz de recidivă a**menda îndoită și închișoare dela 1 la 3 luni. (Ord. com. No. 879 din 1 Mai 1924).

1) Taxa pentru guarzi comunali

a) Proprietarii de vile și hoteluri vor plăti, până la 5 camere, anual 200 lei.

Până la 10 camere anual 400 lei.

Până la 20 camere anual 500 lei.

Până la 30 camere anual 700 lei.

b) Locuitorii capi de familie vor plăti anual 160 lei.

Servitorii de orice grad cum și meseriașii care nu sunt

Proprietarii rurali și arendașii vor plăti anual 500 lei.

patroni, funcționarii precum și tinerii mai mari de 18 ani care nu sunt capi de familie vor plăti anual 40 lei.

Toți comercianții și meseriașii în două clase vor plăti clasa I-a plătesc pe sezon 300 lei..

Clasa II-a plătesc pe sezon 160 lei

2) Diferite taxe în baza art. 1 și 4 din legea maximului
și în baza Deciziunilor Comunale No. 71 din 1923,
42 bil. din 1923 și No. 11 din 1924.

Taxa locativă asupra contractului de închiriere la vile și hoteluri lei 6 la sută.

Taxa locativă asupra contractului de închiriere la vile și berării, restaurante, cafenele, bodegi, cofetării, lăptării, și orice localuri de băuturi care servesc aperitive.

Magazinele cu manufactură, porțelanuri, cuafor de dame, articole de menaj, fotografii și papetăriile.— Taxă locativă contract lei 10 la sută.

Magazinele de coloniale lei 15 la sută.

Fabricele de apă gazoasă și limonadă lei 20 la sută..

Vânzătorii ambulanți (comerțul ambulant anual lei 200. iFrmă anuală lei 100..

Pentru o trăsură cu un cal sau brișcă, pe zi 2 lei.

Pentru o trăsură cu 2 cai sau brișcă, pe zi 3 lei.

Automobile de piață camionete și autobuzele pe zi 5, 7, 10 lei.

Taxă de cură

Pentru vizitatorii în stațiunile balneare și climaterice care stau mai mult de 7 zile în stațiune exceptându-se copiii minori vor plăti de fiecare persoană.— Taxă de cură) 50 lei.

Taxă de muzică

Taxă de muzică

Toți vizitatorii stațiunei cu o ședere mai mult de 5 zile exceptând copiii până la 15 ani vor plăti:

La vilele de lux de fiecare persoană 150 lei.

La vilele de lux cl. I-a fiecare persoană 60 lei.

La vilele de lux clasa II-a și III-a de fiecare persoană 30 lei.

Tot în acéste proporții vor plăti și proprietarii de vile și hoteluri sau exploatatorii.

Meseriașii Ministerului Muncei vor plăti de persoană 25 lei.

Funcționarii civili și militari pe baza legitimațiilor vor plăti cu o reducere de 50 la sută numai la taxele de muzică față cu prețurile stabilite la vilele ce ocupă..

Tooți proprietarii și exploatatorii de băi vor plăti de tonă de nămol ce, transportă pe străzile comunei 15 lei..

Pentru ridicarea și curățirea gunoaelor din stațiune:

Pentru vilele și hotelurile de lux pe sezon de cameră vor plăti 40 lei.

Pentru vilele și hotelurile de clasa I-a pe sezon de cameră vor plăti 24 lei.

Pentru vilele și hotelurile de cl. II-a și III-a pe sezon vor plăti 16 lei.

Restauratorii, cârciumele și berăriile pe sezon vor plăti 400 lei.

Toate celelalte magazine și întreprinderi comerciale de sezon 200 lei.

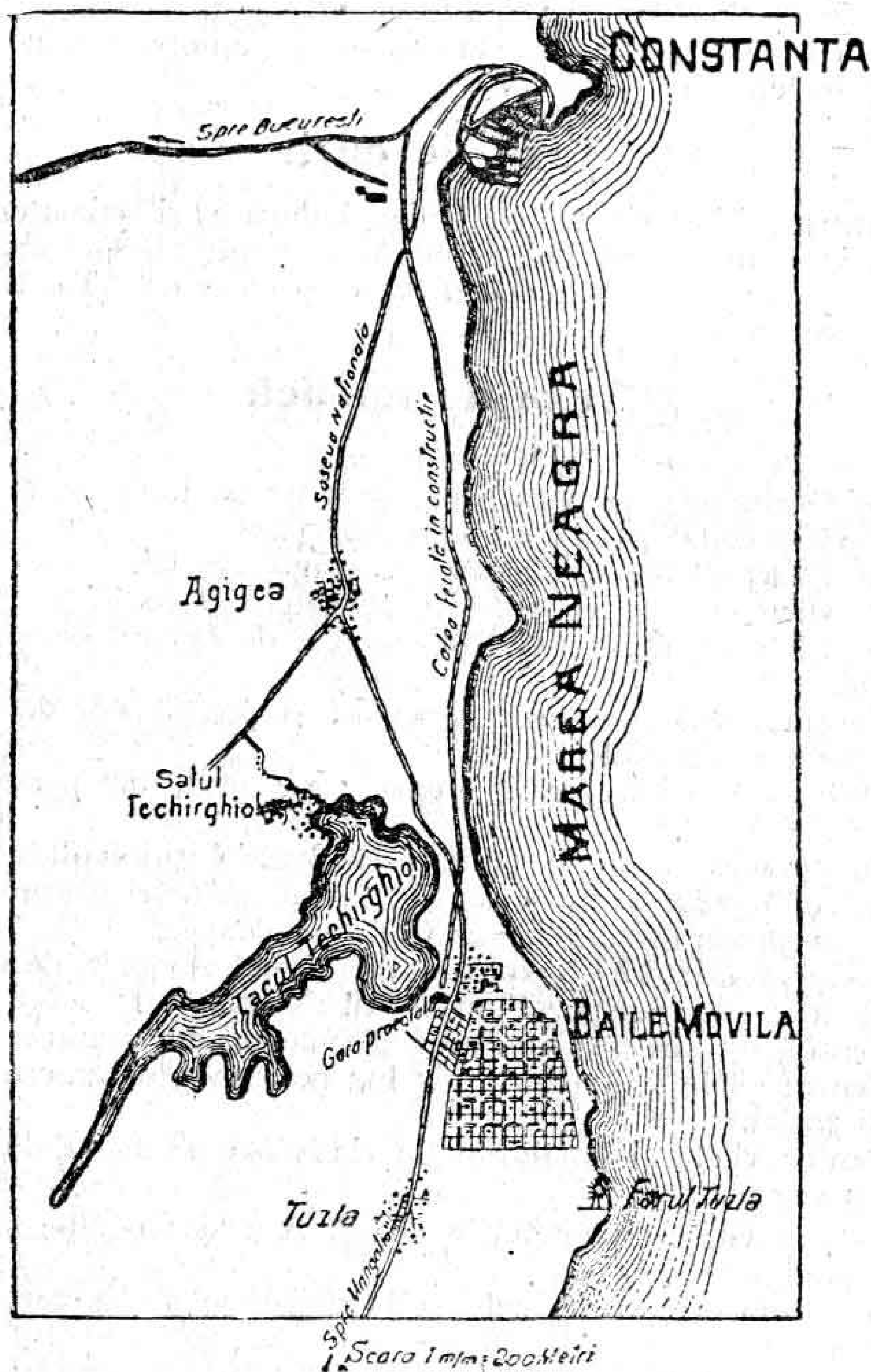
Pentru trotoarele folosite de comercianți m. p., pe sezon 40 lei.

Pentru fabricile de apă gazoasă :

De sifonul mic și limonadă oo,5 bani.

de sifonul mare 0,18 bani..

de una sticlă de apă minerală 0,50 bani.

Plan de situație: Tekirghiol-Movilă (Scara 1 m/m = 2000 metri)

Tarife la Tekirghiol-Sat

Preţuri maximale: Băi — Transport — Locuinţe — Restaurante

Se fixează următoarele tarife pentru băile, transporturile, hotelurile, hanurile, locuinţele ce se închiriază pe timpul sezonului, restaurantele şi ospătăriile din staţiunea balneară Techirghiol-Sat după categoriile specificate în dreptul fiecăreia.

a) TARIFE PENTRU BĂI

Pe timpul dela 15 Mai—15 Iunie şi 15 August—15 Septembrie, o bae de nomol caldă cu lingerie 90 lei;

b) TARIFE PENTRU TRANSPORTURI

Pentru o trăsură cu bagaj până la 100 kgr.. de la Constanţa la Techirghiol-Sat sau înapoi 250 lei.

Pentru un loc în autobuz dela Constanţa sau înapoi 50 lei.

c) TARIFE PENTRU LOCUINŢE

Locuinţele se împart în următoarele categorii:

1) Categoria de lux, Vilele: „Păpuşica' şi „Speranţa".

2) Categoria I-a, Vilele: Alexandrina, Adela şi Maria (propr. Soc. Techirghiol-Sat) A. B. (Stefania), Vila Simion Constantin, Creţu (Cernat), Piţigoiu, Dobrescu, Orezeanu, Jeana, Eftimiade, Toto, Caramfil, Maior Popovici, Cristina, Dr. Băjenaru, Dr. Dona, Căpit. Stelian Stănescu, Lucia, Iris, Spes, Vidrighin, Sănătatea, Ortansa, Sylvia, Sadoveanu.

3) Categoria II-a, Vilele: G. Sarry, Pax, Sachelarie, Theiler, Georgian, Popa, Zori de zi, Maior Ceauşescu, Zografia, Silistra, Sandu, Sorescu, Tiliţa, Rădiţa, Stella, Gănescu, Vlăduş, Lacului, Carol, Dr. Ulieru, Trei Fraţi, Ivone, Vasilichia, Butărescu, Paraschiva, Hagi Pantelli, Wolff, N. Căciulă, Mircea, Bardan, Georgeta, Margareta, Romeo, Florica, vila Albă, Regina, Postelnicu, Vornicu,

N. Dumitriu, L. N. Tănăsescu, Mărășești, Limbide, Dr. Dragomirescu, Sorica, Iacomii.

4) Categoria III-a. Toate celelalte vile nedenumite mai sus și locuințele din sat ce se închiriază în timpul sezonului.

Prețurile stabilite pentru inchirierea acestor categorii de locuințe.

In timpul 15 Iunie—15 August:

Vilele de lux:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 220
Una cameră cu 1 pat	„ 150

Vilele cl. I:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 180
Una cameră cu 1 pat	„ 120

Vilele cl. II:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 140
Una cameră cu 1 pat	„ 90

Vilele cl. III:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 100
Una cameră cu 1 pat	„ 70

In timpul de 15 Mai—15 Iunie iș 15 August—15 Septembrie..

Vilele de lux:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 150
Una cameră cu 1 pa	„ 100

Vilele cl. I:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 100
Una cameră cu 1 pat	„ 70

Vilele cl. II:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 80
Una cameră cu 1 pat	„ 50

Vilele cl. III:

Una cameră cu 2 paturi	Lei 60
Una cameră cu 1 pat	„ 40

d) TARIFE PENTRU RESTAURANTE ȘI OSPATARII

Restaurantele și ospătăriile se împart în următoarele categorii: cl. I, II și III-a.

	Cl. I LEI	Cl. II LEI	Cl. III LEI
Un pahar cu lapte	5	4	3
Două ouă ferte	7	6	6
Două ouă ochiuri	12	11	10
Două ouă jumări	12	11	10
Bulion	8	7	6
Supă	10	9	8
Ciorbă cu carne de viţel	10	9	8
Mâncăruri cu carne de vacă şi legume	16	15	14

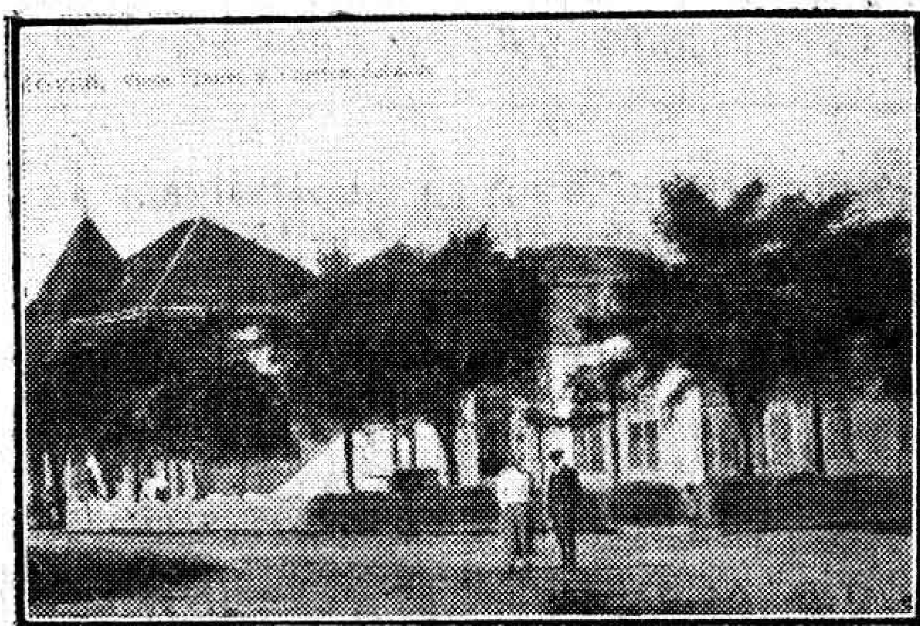
	Cl. I LEI	Cl. II LEI	Cl. III LEI
Fripturi de vită	18	16	14
Fripturi de porc	22	20	18
Fripturi de viţel	20	18	16
Brânză albă	10	8	6
Compot	18	15	12

***

Toate preţurile cuprinse în tarifele din prezenta ordonanţă sunt socotite ca maximum, proprietarii de băi, locuinţe de orice fel, restaurante, ospătării şi pensiuni putându-le micşora după convenienţă.

In nici un caz însă şi sub nici un motiv, nu vor putea depăşi aceste preţuri.

Preţurile fixate mai sus vor fi afişate în interiorul localurilor respective în mod vizibil.

Stațiunea balneară și climaterică „CARMEN SILVA" Tekirghiol-Movila

„MOVILA TEKIRGHIOL" exploatată de o societate anonimă cu acelaș nume, care are sediul central în București, Pasagiul Imobiliara, Scara A. Etaj. III. Tel.24/4.

Această stațiune balneară și climaterică în acelaș timp este situată între mare și lacul Tekirghiol. Are la îndemână o plaje admirabilă, precum și lacul Tekirghiol.

HOTELURI: 1) Hotel Movilă, clădire monumentală cu parter și 2 etaje, coprinde 80 camere. Curățenia exemplară. Sallă de teatru somptuoasă.

2) Hotelul Băilor, clădire falnică cu parter și etaj, are 50 camere, bine mobilate din care 3 la parter la un loc cu stabilimentul de băi.

3) Hotelul Nou: 2 etaje cu 32 camere.

Stabilimentul băilor. Instalație modernă, cu tot confortul dorit, este așezat în parterul Hotelului băilor și are 50 cabine cu câte 2 băi. Sala de așteptare e magnifică.

Parcul, cu vederea spre lac, e bine întreținut și un loc de recreație bine ales. Muzică militară dă concerte zilnic.

Stagiunea băilor începe la 1 Iunie—20 Septembrie, putând astfel primi 4 rânduri de vizitatori..

Vizitatorii au la dispoziție: farmacie, medici, dentiști, telegraf, poștă și telefon.

Viața e foarte animată: sport, baluri, serbări și teatru.

Dispozițiuni asupra ospitalizare la Tekirghiol-Movilă

Camerile se închiriază personal, Ele nu se pot ceda sub **nici un moriv decât prin intermediarul Societății,**

Un pat suplimentar 50 lei pe zi.

Taxele pentru serviciu vor fi de 10 la sută pentru hoteluri și se vor percepe odată cu achitarea prețurilor camerilor.

Reținerile de camere se fac până la 30 Mai la biroul Societății în București.. Calea Victoriei 60. Pasajul Imobiliara. Scara A. Etajul III (ascensor) Telefon 24/4, iar dela acea dată, pe tot timpul sezonului la adresa Administraiei Societăeți „Movila-Tekirghiol" prin Constanța.

Camerile se închiriază pe serii și anume: Seria I-a: 1 Iunie—29 Iunie; Seria II-a: 30 Iunie—28 Iulie; Seria III-a: 29 Iulie—26 August; Seria IV-a: 27 August—20 Septembrie.

La angajarea camerilor se va plăti prețul integral. Dacă în termen de 8 zile dela data de când începe seria de băi, persoana care a reținut o cameră, nu sosește în localitate și nici nu a anunțat prealabil, Administrația Societății va dispune de cameră, fără nici o altă formă, închiriind-o și restituind primului închirietor numai partea din sumă, care se acoperă din noua închiriere.

Camerile trebuesc golite cel mai târziu în ultima zi a seriei ora 6 seara. Prelungirea închirierei se va face numai în cazul când vor fi camere libere.

Hotelurile Societății sunt prevăzute cu restaurante unde se va servi à la carte, iar masa nu va fi obligatorie.

Toate taxele: de serviciu, de muzică, către Stat etc. se vor achita anticipat..

O baie caldă, cu orice cantitate de nămol, lei 100 plus taxa către Stat, fără ca bacșișul să fie cuprins în această sumă. O baie cadă de sare, lei 50 plus taxa către Stat. Copiii până la vârsta de 7 ani pot lua baia cu aceste prețuri, doi în aceiaș putină. Pentru un copil ce ia baia cu o persoană adultă, se percepe 20 lei supliment plus taxa către Stat.. O baie rece de lac 10 lei fără nămol, 15 lei cu nămol.

Un cearceaf și prosop 10 lei

D-nii medici vor beneficia de o reducere de 25 la sută asupra prețului camerilor numai la hotel Băi și Hotelul Nou, afară de Hotelul Movilă, iar baia caldă cu nămol, va fi 80 lei plus taxa către Stat.

Nu se liberează bilete de baie decât după prescripția medicilor autorizați ai stațiunei balneare Movilă-Tekirghiol.

Clienții hotelurilor Societății, cari nu vor urma băi de nămol, ci vor fi venit numai pentru aer, distracție sau băi de mare, vor plăti pe lângă costul camerei din tarif, o taxă de 30 lei pe zi de persoană.

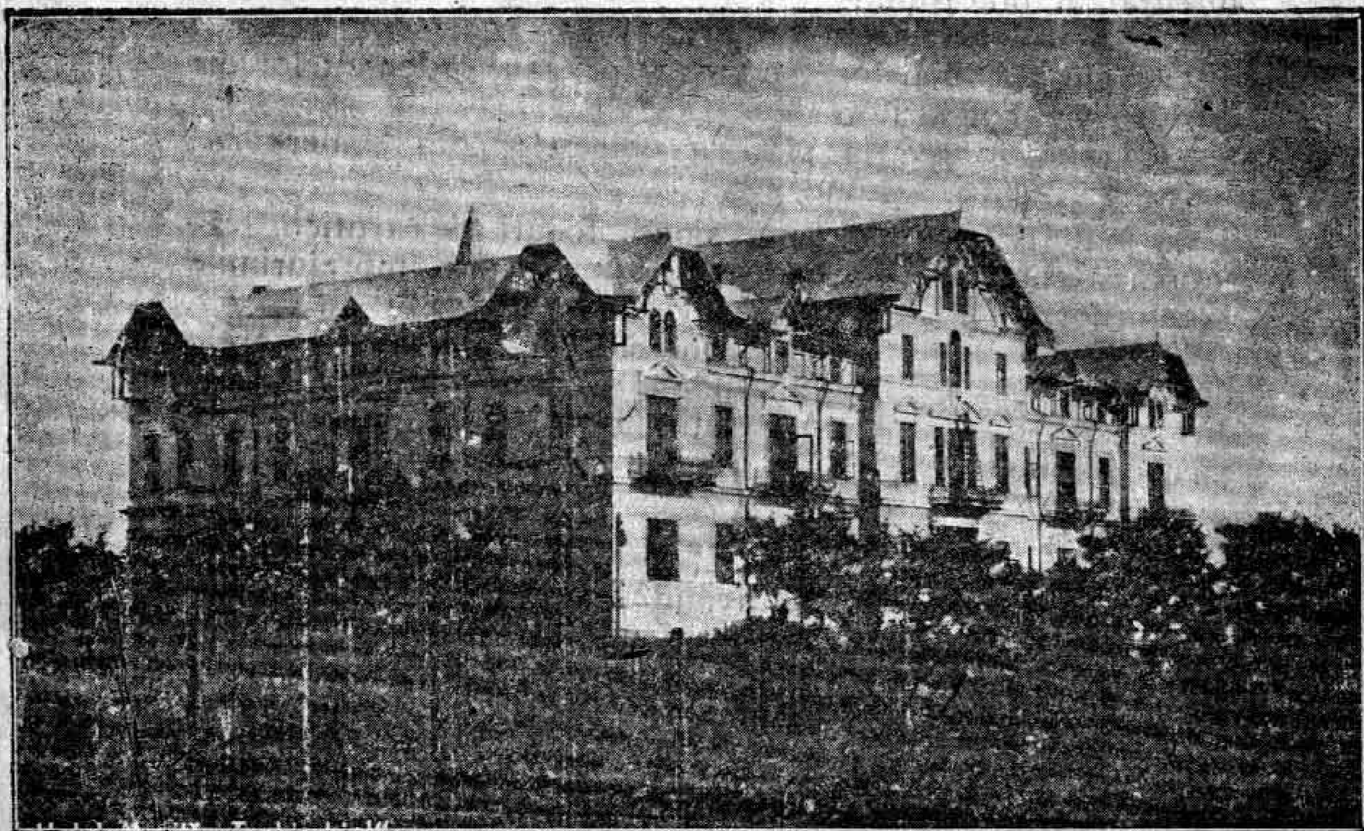
Societatea va percepe o taxă de muzică de lei 100 de cap de familie și lei 10 de fiecare alt membru.

Plățile se fac numai contra unei chitanțe eliberate de biroul Administrației.

Clienții afectați de boli contagioase și în special de tuse convulsivă, vor fi obligați să părăsească imediat stațiunea.

Regulamentul băilor la Tekirghiol-Movilă

1. Nu se eliberează bilete de baie decât după prescripția medicilor autorizați ai stațiunei Movilă-Tekirghiol.

Hotel Movilă; fațada dinspre Constanța

2. Biletele de baie se eliberează numai pentru o anumită persoană, o anumită oră și o anumită cabină. O întârziere mai mare de 10 minute, atrage după sine pierderea cabinei.

3. Nu este permisă intrarea pe coridorul băilor, decât persoanelor cărora le vine rândul a lua baie.

4. Onorații clienți sunt rugați a asista la curățirea și prepararea băei d-lor, altfel Administrația nu va putea lua în considerație nici o plângere făcută contra băiașilor sau băieșițelor.

5. Durata unei băi nu poate să depășească o oră, în

care timp intră și curățirea și prepararea băiei. Ora se va socoti după ceasornicul oficial al s bilimentului de băi.

6. Se interzice ca două persoane să ia baia împreună în aceiași cabină, sau una după alta în aceiași apă, Se permite excepțional ca o persoană adultă și un copil până la 6 ani sau doi copii până la 8 ani să ia baia împreună, percepându-se taxele suplimentare conform tarifului băilor.

Dispozițiuni Generale

Este interzis cu desăvârșire:

1. Sosirea în stațiune cu câini, fie cât de mici, și introducerea lor prin hoteluri, restaurante și camere... Portarii hotelurilor vor interzice aceasta.

2. Intrebuințarea lămpilor cu petrol, spirt sau benzină.

3. Baterea de cue prin pereți, precum și deteriorarea mobilierului. Pentru orice stricăciuni se va percepe prețul integral al obiectului.

4. Spălatul rufelor în camere.

5. Culcarea bonelor, servitoarelor sau ordonanțelor pe coridoarele hotelurilor.

7. Transportarea la plaje a obiectelor din camere ca: perne, cuverturi, scaune etc.

6. Inălțarea de baloane, smee, focuri de artificii, vânătoarea și întrebuințarea armelor de foc prin împrejurimile hotelurilor.

8. Sgomote [illegible] ridoarele hotelurilor, mai ales în orele de odihnă [illegible] jum. p. m. și după orele 11 seara. In special [illegible] t rugați cu insistență ca copiii să păstreze liniște.

* * *

Personalul de serviciu având instrucțiuni severe a supraveghea cu strictețe dispozițiunile de mai sus, se face cunoscut că reclamațiunile contrare acestor dispozițiuni, nu vor putea fi satisfăcute.

155/31

MERSUL
vaporaşelor pe lacul Tekirghiol

A. Linia Tekirghiol Sat — Movilă
PLECAREA

dela sat la MOVILA	dela MOVILA la sat
la ora 8 d.	la ora 9 d.
„ „ 9	„ „ 10
„ „ 10	„ „ 12
„ „ 2 p. m.	„ „ 3 d. a.
„ „ 3	„ „ 4
„ „ 5	„ „ 6
„ „ $6^1/_2$	„ „ 7
„ „ $7^1/_2$	„ „ 8
„ „ $8^1/_2$	„ „ 11
„ „ 10	

Se fac angajamente speciale după cerere, iar seara dela ora 9 se face plimbări pe lac la Movilă şi sat.

B. Linia Tekirghiol Sat—Plaja Eforiei
PLECAREA

DELA SAT	Dela plaja Eforiei
la ora 7 d.	la ora $11^1/_2$
„ „ 2	„ „ $2^1/_2$
„ „ 3	„ „ $3^1/_2$
„ „ 5	„ „ 6
„ „ $6^1/_2$	„ „ 7

Ora 7 d. interesează pe cine doreşte să facă cura de SOARE la plaja mărei după prescripţiunile medicale.

Se face transit între Movilă şi Eforie prin debarcaderul de la sat.

N.B.—Biletele nu sunt valabile a 2-a zi fără să fie vizate seara

D-nii vizitatori sunt rugaţi a rămâne la locurile ce ocupă la urcarea în vas până la debarcare.

In timpul mersului copii trebue să fie supraveghiaţi de părinţi.

Pe timp de furtună nu se fac curse. Se va anunţa curse suplimentare verbal, în caz de aglomeraţie.

Se fac şi abonamente sub preţurile din tarif.

Indice sumar

Ce materie cuprinde acest ghid

Imprejurimele Constanţei

Ghidul Balnear

Ghidul Economic

Tarife şi preţuri maximale:

Partea II-a. Tekirgciolul

Satul Tekirghiol:

Tekirghiol-Movilă: